

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แม่ฮ่องสอน

น่าน

ตาก

กาฬสินธุ์

นครพนม

อำนาจเจริญ

บุรีรัมย์

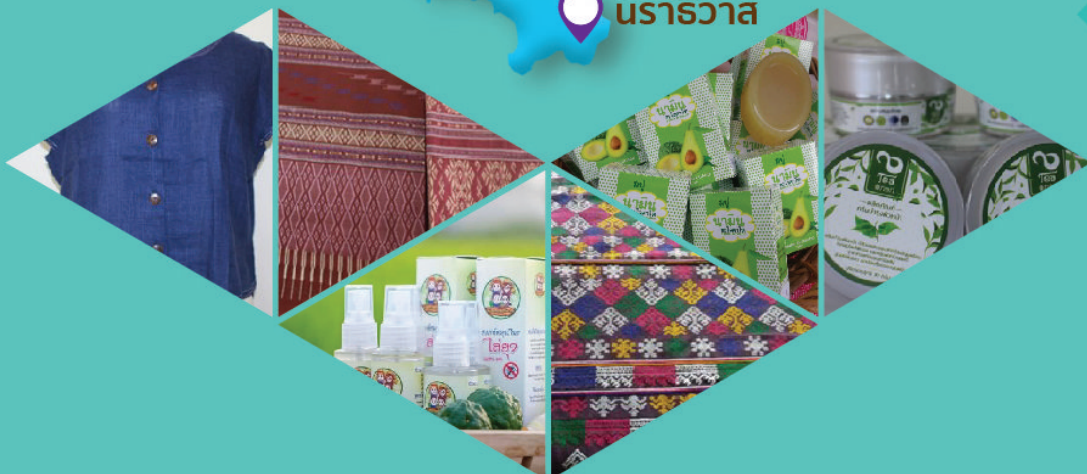
ชัยนาท

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ
ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP
ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย

ปัตตานี

นราธิวาส

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ
ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP
ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	3
สรุปผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือเครือข่ายการค้าสินค้าโครงการฯ	4
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดแม่ฮ่องสอน	9
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดตาก	21
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดน่าน	31
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดชัยนาท	45
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดนครพนม	53
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดกาฬสินธุ์	67
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดบุรีรัมย์ (อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แคนดง บ้านค่าน บ้านใหม่ไชยพจน์ ชำนิ พลับพลาชัย หนองหงส์ นาโพธิ์ ปะคำ สดึก ลำปลายมาศ และพุทไธสง)	85
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดบุรีรัมย์ (อำเภอเมือง ภูเมือง ห้วยราช กระสัง นางรอง หนองกี่ ประโคนชัย โนนสุวรรณ ละหานทราย บ้านกรวด และโนนดินแดง)	101
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดอำนาจเจริญ	119
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดนครราชสีมา	137
สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดปัตตานี	149
สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ	163
คณะผู้จัดทำ	168

บทสรุปผู้บริหาร

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีนโยบายให้มีการนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเพิ่มโอกาสในการขยายตลาด จึงดำเนินโครงการยกระดับสินค้า OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก น่าน ชัยนาท นครพนม กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ บุรีรัมย์ นราธิวาส และปัตตานี โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตส่งเสริมการสร้างงานที่เน้นการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ OTOP มีความรู้สามารถพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า เสริมสร้างรายได้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภาคส่วน พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ในผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้เฉพาะทางและแตกต่างกันไป กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อพัฒนาความรู้เตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ OTOP โดยมีการดำเนินงานวิเคราะห์ปัญหาและคัดเลือกผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมโครงการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำปรึกษาเชิงลึกในการแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ ประเมินและคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาให้เป็นผู้นำกลุ่ม ส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และกิจกรรมทดสอบตลาด และวิเคราะห์ประเมินแนวทางการพัฒนาต่อยอดในกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพ โดยมีตัวชี้วัดของโครงการฯ คือ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านกระบวนการผลิต และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์จำนวน 1,000 กลุ่ม และผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 15,000 ราย การพัฒนาผู้นำกลุ่ม 100 ราย และการถอดบทเรียนด้านกระบวนการผลิตและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ จำนวน 36 เรื่อง

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ดำเนินงานโครงการฯ โดยมีผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายสรุปดังนี้ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านกระบวนการผลิต และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์จำนวน 1,017 กลุ่ม และผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 16,569 ราย การพัฒนาผู้นำกลุ่ม 103 ราย และการถอดบทเรียนด้านกระบวนการผลิตและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ จำนวน 36 เรื่อง

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่พบ ในการดำเนินโครงการฯ พบว่า ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงเป็นอุปสรรคในการนัดหมายเวลาในการลงพื้นที่ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการกระบวนการผลิตที่ดีพอ ต้องใช้ระยะเวลาในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีทักษะและความชำนาญที่ดีพอสำหรับการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น ในส่วนของระเบียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ก็เป็นอุปสรรคที่สำคัญของผู้ประกอบการซึ่งจำเป็นต้องมีสถานที่ผลิตตามข้อกำหนดทำให้ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถลงทุนในการปลูกสร้างอาคารสถานที่ได้ รวมทั้งปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ OTOP ส่วนใหญ่ขาดการสร้างเอกลักษณ์ หรือจุกขาย ทำให้ไม่สามารถขยายตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ควรจัดหาเทคโนโลยีช่วยในการผลิตที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น และควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสร้างเอกลักษณ์หรือความเป็นมาเพื่อนำมาสร้างเป็นจุกขายของผลิตภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการตลาด สามารถสร้างรายได้มากยิ่งขึ้นต่อไป

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย

พื้นที่ดำเนินการ	มหาวิทยาลัยเครือข่าย	มปภ.เป้าหมาย (กลุ่ม)	มปภ.ได้รับประโยชน์ (ราย)	พัฒนาผู้นำ (ราย)	ถอดบทเรียน (เรื่อง)
1. แม่ฮ่องสอน ตาก	มทร.ล้านนา	120	1,853	13	4
2. น่าน ชัยนาท	มรภ.อุดรดิตถ์	123	1,800	12	4
3. นครพนม	มรภ.สกลนคร	120	2,018	12	4
4. กาฬสินธุ์	ม.กาฬสินธุ์	133	2,015	13	4
5. อำนาจเจริญ	มรภ.อุบลราชธานี	130	2,146	13	4
6. บุรีรัมย์ (1)	มรภ.บุรีรัมย์	131	2,015	13	4
7. บุรีรัมย์ (2)	มรภ.ร้อยเอ็ด	140	2,188	13	4
8. ปัตตานี	มรภ.สงขลา	60	1,608	8	4
9. นราธิวาส	มรภ.ยะลา	60	926	6	4
	รวม	1,017	16,569	103	36

ความร่วมมือเครือข่าย

การดำเนินงานโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" โดยมีแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และการแข่งขันอย่างยั่งยืน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดทิศทางการทำงาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความปรองดองให้คนในชาติ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการนำพาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 และนำนโยบาย "วิทย์แก้จน" โดยโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย เป็นพลังในการขับเคลื่อน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ช่วยส่งเสริม รายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในระดับฐานราก ส่งเสริมเศรษฐกิจในระดับชุมชนให้เกิดการพึ่งพา ตนเองอย่างยั่งยืน

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้ ดำเนินการโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ จังหวัด แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน ชัยนาท นครพนม กาฬสินธุ์ อ่างทอง ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ นราธิวาส และปัตตานี โดยได้เชิญมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาคเข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมพิจารณา ข้อกำหนดและขอบเขตการดำเนินงานของโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2561 เวลา 09.00 น. - 14.00 น. ณ ห้องประชุมอัครเมธี ชั้น 6 อาคาร ดร.คิ้ว ลพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ จากนั้นได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง กรมวิทยาศาสตร์บริการกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค จำนวน 9 แห่ง เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 โดยมีวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ เพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริม ผู้ประกอบการ OTOP ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ส่งเสริมการสร้างงานที่เน้นการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การผสมผสานกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ OTOP มีความรู้ สามารถพัฒนา สร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า เสริมสร้างรายได้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภาคส่วน พัฒนา เศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ความร่วมมือเครือข่ายมหาวิทยาลัยภูมิภาค

วศ.ร่วมมือกับ มทร.ล้านนา

- 1. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 2. จังหวัดตาก

วศ.ร่วมมือ มรภ.อุตรดิตถ์

- 3. จังหวัดน่าน
- 4. จังหวัดชัยนาท

วศ.ร่วมมือ มรภ.สกลนคร

- 5. จังหวัดนครพนม

วศ.ร่วมมือ ม.กาฬสินธุ์

- 6. จังหวัดกาฬสินธุ์

วศ.ร่วมมือ มรภ.อุบลราชธานี

- 7. จังหวัดอำนาจเจริญ

วศ.ร่วมมือ มรภ.บุรีรัมย์

- 8.1 จังหวัดบุรีรัมย์
(อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แคนดง บ้านด่าน บ้านใหม่ไชยพจน์ ชำนิ พลับพลาชัย หนองหงส์ นาโพธิ์ ปะคำ สตึก ลำปลายมาศ และพุทไธสง)

วศ.ร่วมมือ มรภ.ร้อยเอ็ด

- 8.2 จังหวัดบุรีรัมย์
(อำเภอเมือง คูเมือง ห้วยราช กระสัง นางรอง หนองกี่ ประโคนชัย โนนสุวรรณ ละหาน บ้านกรวด และโนนดินแดง)

วศ. ร่วมมือ มรภ.สงขลา

- 9. จังหวัดปัตตานี

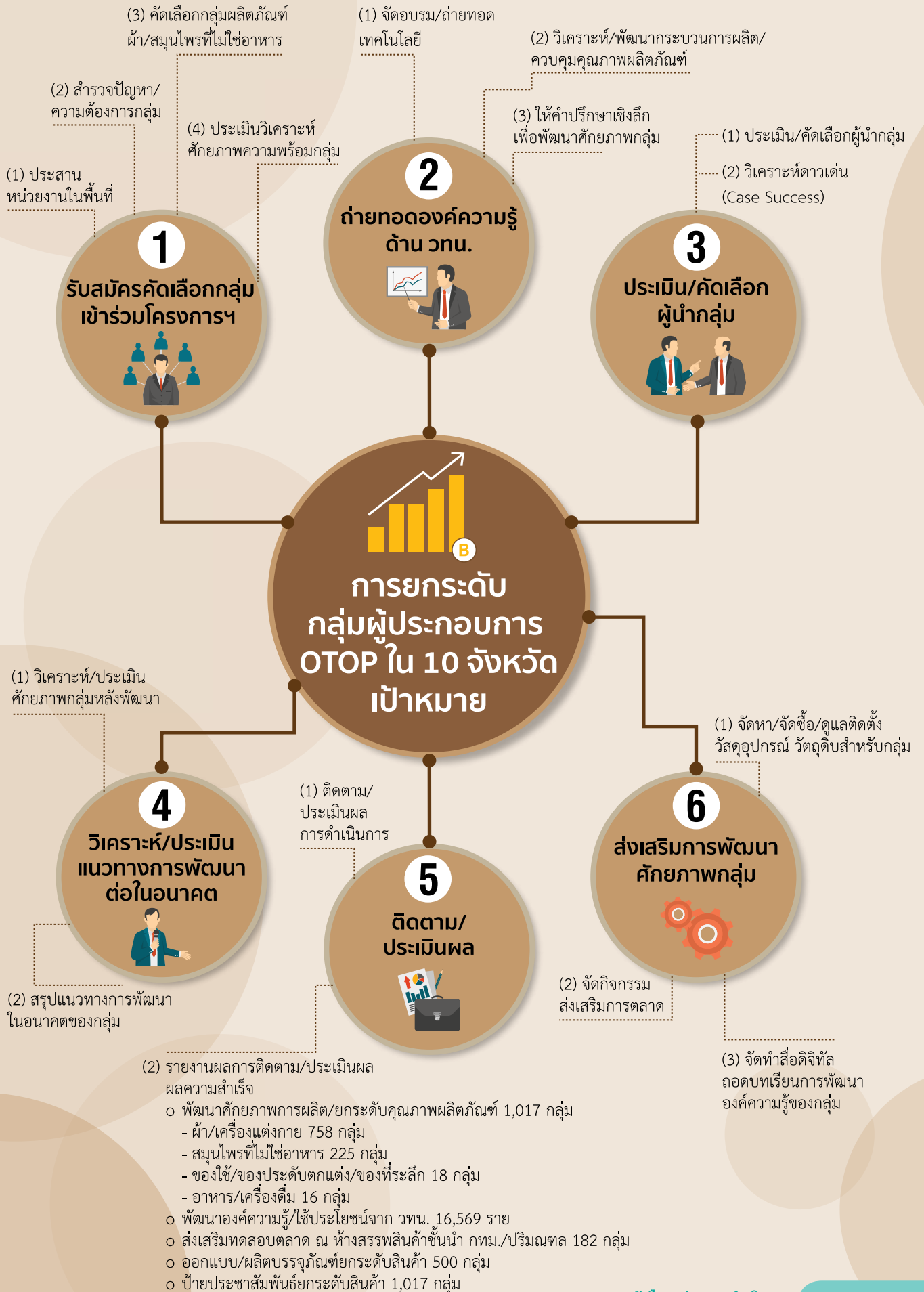
วศ. ร่วมมือ มรภ.ยะลา

- 10. จังหวัดนราธิวาส

โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง กรมวิทยาศาสตร์บริการกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค ทั้ง 9 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของ ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม และผลักดันและสนับสนุนการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปพัฒนากระบวนการผลิต และ ยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยมีตัวชี้วัดของโครงการฯ คือ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านกระบวนการผลิต และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์จำนวน 1,000 กลุ่ม และ ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม จำนวน 15,000 ราย ซึ่งมีขอบเขตของการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค ทั้ง 9 แห่ง ดังนี้

1. กิจกรรมการรับสมัคร และคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร หรือผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ เข้าร่วมโครงการฯ
2. กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร หรือผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ
3. กิจกรรมการประเมินและคัดเลือกผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความสำเร็จ (Case Success)
4. กิจกรรมวิเคราะห์และประเมินแนวทางการพัฒนาต่อในอนาคตของกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพ
5. กิจกรรมติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
6. กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP

ผลสำเร็จของความร่วมมือระหว่างกรมวิทยาศาสตร์บริการกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค จำนวน 9 แห่ง ทำให้ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านกระบวนการผลิต และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ จำนวน 1,017 กลุ่ม แบ่งเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย 758 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 225 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก 18 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องคัม 16 กลุ่ม ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 16,569 ราย นอกจากนี้ยังได้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ประกอบการในโครงการฯ จำนวน 1,017 กลุ่ม จัดกิจกรรมทดสอบตลาด ณ ห้างสรรพสินค้าชั้นนำในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละ 5 วัน ให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 182 กลุ่ม ดำเนินการออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้า OTOP ให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 500 กลุ่ม ซึ่งผลจากความร่วมมือในครั้งนี้ทำให้เกิดการสานต่อการทำงานร่วมกันในโครงการพัฒนาสินค้า OTOP เพื่อเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดาวเด่นในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก น่าน ชัยนาท กาฬสินธุ์ และบุรีรัมย์ อีกด้วย

การประชุมเพื่อร่วมพิจารณาข้อกำหนดและขอบเขตการดำเนินงานของโครงการฯ วันอังคารที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุมอัครเมธี ชั้น 6 อาคาร ดร.ต้ว สพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

การประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ครั้งที่ 1 วันศุกร์ที่ 20 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมอัครเมธี ชั้น 6 อาคาร ดร.ต้ว สพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

การประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ครั้งที่ 2 วันศุกร์ที่ 31 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุมอัครเมธี ชั้น 6 อาคาร ดร.ต้ว สพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

การประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ครั้งที่ 3 วันศุกร์ที่ 28 กันยายน 2561 ณ ห้องประชุมอัครเมธี ชั้น 6 อาคาร ดร.ต้ว สพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

1

บทนำ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็น 1 ใน 10 จังหวัดพื้นที่เป้าหมายของโครงการยกระดับสินค้า OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา(มทร.ล้านนา) ในการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ไปพัฒนาเพื่อให้สินค้าที่เข้าสู่ตลาดการแข่งขันมีคุณภาพ ประณีต สวยงาม ตรงกับความต้องการของลูกค้า และมีความปลอดภัยได้มาตรฐาน พื้นที่ดำเนินการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการทั้ง 7 อำเภอ มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการทั้งหมดจำนวน 61 กลุ่ม ประกอบด้วยผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น จำนวน 46 กลุ่ม และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 15 กลุ่ม

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ 80 และช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้ถึงร้อยละ 48 ในการดำเนินโครงการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้า ได้นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีในกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ

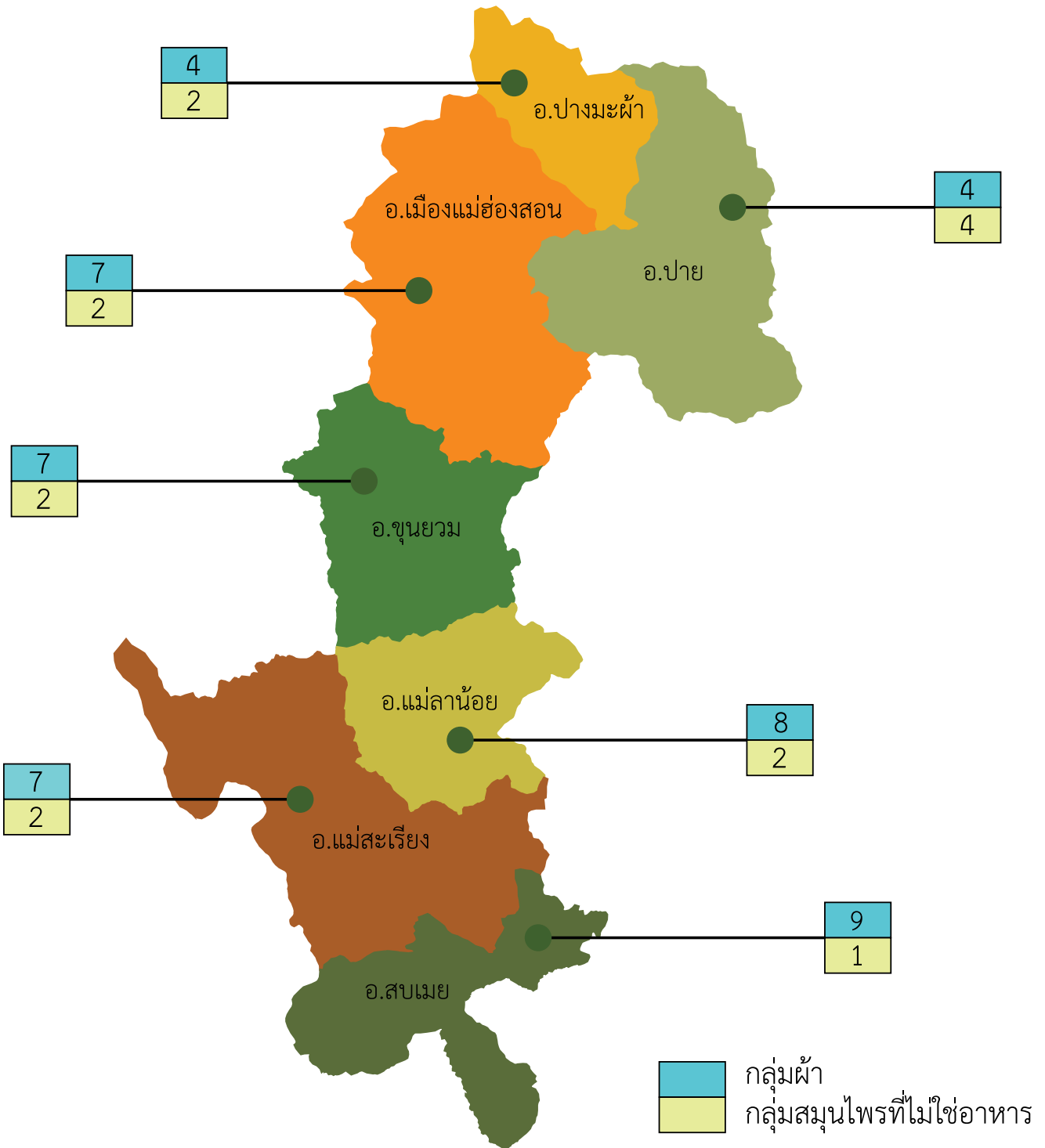
การใช้สารช่วยย้อมและช่วยการติดสี การปรับปรุงเนื้อผ้าให้มีความอ่อนนุ่ม กันน้ำ และป้องกันเชื้อแบคทีเรีย รวมถึงการออกแบบและตัดเย็บ ผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ผ้าทอด้วยมือของชนเผ่าชาติพันธุ์ ซึ่งใช้เส้นใยธรรมชาติ เช่น ฝ้าย ขนแกะ เส้นใยประดิมหรือเส้นใยผสม ซึ่งมีวิธีการทอและการออกแบบลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองลงนผืนผ้าด้วยกี่เอว และการใช้เมล็ดเคียวซึ่งเป็นพืชป่า ปักบนผืนผ้า สร้างเป็นลวดลายลักษณะเฉพาะมีความสวยงามสะดุดตา ในส่วนของการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เช่น ผลิตภัณฑ์สบู่อ่อนกลีเซอริน ลูกประคบสมุนไพร และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เน้นการสร้างจุดเด่นให้ผลิตภัณฑ์ โดยเลือกใช้วัตถุดิบสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนำมาเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ เช่น การนำเนื้อผลอะโวคาโด ซึ่งมีไขมันชนิดดี มีสารต้านอนุมูลอิสระและวิตามินอีตามธรรมชาติ มาเป็นส่วนผสมในสบู่เพื่อเพิ่มความนุ่มนวล ในการชำระล้าง และเสริมประสิทธิภาพในการบำรุงผิวพรรณ นอกจากนี้ยังมีวัตถุดิบในท้องถิ่นอื่นๆ ที่นำมาใช้สร้างจุดเด่นให้แก่ผลิตภัณฑ์ เช่น กาแฟสด ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ขึ้นชื่อของตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันนวดจากน้ำมันงาคำ ซึ่งเป็นสินค้าขึ้นชื่อของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	แม่สะเรียง	7	2	9
2	แม่ลาน้อย	8	2	10
3	ปางมะผ้า	4	2	6
4	ขุนยวม	7	2	9
5	ปาย	4	4	8
6	สบเมย	9	1	10
7	เมือง	7	2	9
	รวม	46	15	61

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

2

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

การดำเนินการต่อเนื่องหลังจากการคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ได้มีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ เพื่อประเมินและวิเคราะห์สมรรถภาพของแต่ละกลุ่ม สรุปได้ดังนี้ การสำรวจผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่นของผู้ประกอบการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น ค่าความเป็นกรด-ด่าง ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน รายการความคงทนของสีต่อการซัก และความคงทนของสีต่อเหงื่อ ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์มีความแข็งกระด้าง ในส่วนของการแปรรูปผ้าเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มพบปัญหาคือ การเก็บด้ายทอไม่เรียบร้อย ทอผ้าข้ามช่อง การตกแต่งบริเวณขอบแขนไม่เรียบร้อย การเย็บตะเข็บด้วยมือไม่เรียบร้อย รูปทรงและสัดส่วนไม่สวยงาม ไม่ประณีต ไม่มีการเย็บแบบพันริมผ้า ขาดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบให้เลือกไม่หลากหลาย

ในส่วนของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ อยู่ระหว่างการปรับปรุงสถานที่ผลิตตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การยื่นขอการรับรองและการออกหนังสือรับรองสถานที่ผลิตหรือสถานที่นำเข้าเครื่องสำอาง พ.ศ. 2561 นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ประกอบการขาดองค์ความรู้ทาง วทน. เพื่อใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- 1) สบู่กิลีเซอริน พบว่าสูตรการผลิตยังไม่เหมาะสม ผู้ประกอบการขาดองค์ความรู้วิธีการสกัดสมุนไพรและปริมาณที่เหมาะสมที่จะเติมลงในผลิตภัณฑ์ รวมทั้งใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผลิตภัณฑ์มีความชื้นเกิดการแยกชั้น ไม่เป็นเนื้อเดียวกัน เนื้อสบู่เหนียว และเกิดเหงื่อได้ง่าย
- 2) ลูกประคบสมุนไพร พบว่าลูกประคบมีความชื้นตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด แต่ผ้าห่อลูกประคบมีรอยการเปื้อนของสมุนไพร คาดว่าเกิดจากความชื้นและน้ำมันหอมระเหยของสมุนไพรบางชนิดในลูกประคบ นอกจากนี้พบว่าควรพัฒนาวิธีการบรรจุสมุนไพรให้เต็มแน่นและการมัดเชือกกั้นจับลูกประคบให้แน่นและสวยงาม
- 3) น้ำมันนวด ผลิตจากน้ำมันงาคำ พบว่าปัญหาหลักอยู่ที่กระบวนการผลิตยังคงเป็นแบบพื้นบ้าน มีขั้นตอนการผลิตแบบภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำให้ได้น้ำมันงาคำสกัดเย็นที่มีสีเหลืองอ่อนใส แต่ใช้ระยะเวลาาน จึงให้ค่าปริมาตรด้านกระบวนการผลิตเพื่อลดขั้นตอน และต้องการนำน้ำมันเกรดรองแปรรูปเป็นน้ำมันนวด
- 4) สเปรย์สมุนไพรไล่ยุง พบว่าผลิตภัณฑ์เป็นของเหลวสีน้ำตาลเข้ม มีตะกอน มีกลิ่นไม่พึงประสงค์ บรรจุภัณฑ์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน สาเหตุเกิดจากกระบวนการสกัดน้ำมันหอมระเหยที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน (ใช้วิธีการแช่สมุนไพรในแอลกอฮอล์) รวมทั้งการเลือกชนิดของสมุนไพรที่นำมาใช้ไม่เหมาะสม และการปรับส่วนผสมในสูตรไม่เหมาะสม

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากผลการประเมินและวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์แต่ละกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ ทำให้ทราบประเด็นในการพัฒนา นำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับ OTOP ผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีกลุ่มผู้ประกอบการ ผ้าทอและสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เข้าร่วมจำนวน 61 กลุ่ม มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น 1,142 ราย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ใน 6 หลักสูตร ได้แก่

ประเภทผลิตภัณฑ์และสิ่งทอพื้นถิ่น

- 1) การผลิตสินค้าให้ได้ มผช.
- 2) กระบวนการตกแต่งสำเร็จสิ่งทอ (ด้านความอ่อนนุ่ม กันน้ำ และป้องกันเชื้อแบคทีเรีย)
- 3) กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ และเพิ่มประสิทธิภาพการย้อมด้วยสารช่วยติดสี
- 4) การพัฒนารูปแบบสินค้าสิ่งทอ

ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เนื้อหาหลักคือการทำความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การปรับปรุงสูตรและกระบวนการผลิตเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

เพื่อให้ผู้ประกอบการ OTOP ได้พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หลังการอบรม ที่ปรึกษาได้ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการผลิตและช่วยแก้ปัญหา เพื่อช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น ในส่วนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านมาตรฐานในรายการความคงทนของสีต่อการซักและรายการความคงทนของสีต่อเหงื่อ มีค่าความเป็นกรด-ด่าง เกินมาตรฐาน แก้ไขปัญหาด้วยการซักผ้าให้สะอาด 2-3 ครั้ง กำจัดสีส่วนเกินด้วยน้ำผสมน้ำยาซักผ้าในน้ำร้อนประมาณ 10 นาทีแล้วซักให้สะอาด นำผ้าแช่ในน้ำผสมน้ำส้มสายชู 1-2 ช้อนโต๊ะเป็นเวลา 30 นาที นำขึ้นตากให้แห้ง รวมทั้งสอนวิธีการวัดค่า pH เพื่อให้สามารถตรวจสอบตามมาตรฐานได้ในเบื้องต้น กลุ่มผู้ประกอบการที่ย้อมเส้นด้ายฝ้ายและพบปัญหาย้อมไม่ติดสี แก้ไขปัญหาโดยการซักเส้นด้ายฝ้ายให้สะอาดก่อนทอ ย้อมผ้าที่จุดเดือด เพิ่มเวลาในการย้อม และซักเส้นด้ายหลังย้อมให้สะอาด ผึ่งเส้นด้ายฝ้ายให้แห้ง ในส่วนของการแปรรูปผ้าเป็นผลิตภัณฑ์เสื้อกะเหรี่ยง พบปัญหาคือ การเก็บด้ายทอไม่เรียบร้อย ทอผ้าข้ามช่อง การตกแต่งบริเวณขอบแขนไม่เรียบร้อย การเย็บตะเข็บด้วยมือไม่เรียบร้อย รูปทรงและสัดส่วนไม่สวยงาม ไม่ประณีต ไม่มีการเย็บแบบพริมนผ้า แก้ไขปัญหาโดยให้คำแนะนำการคัดเส้นด้ายให้เรียบร้อย เย็บตะเข็บให้เรียบร้อย สม่่าเสมอ ปรับสัดส่วนขนาดเสื้อให้เหมาะสมให้ชายเสื้อเท่ากัน วงแขนเสื้อต้องปรับตะเข็บเป็นตะเข็บคู่และให้มีผีเข็มไม่น้อยกว่า 44 ผีเข็ม/10 cm เย็บด้วยความประณีต พังริมผ้าให้สวยงามและเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับเนื้อผ้า ซักผ้าก่อนนำส่ง หากมีการตกแต่ง เช่น การปักลายต้องปักให้แน่นแข็งแรง เส้นด้ายไม่หลุด

ผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ให้คำแนะนำดังนี้

- 1) สบู่กฤษีเซอริน ปรับปรุงสูตรการผลิตให้เหมาะสม แนะนำวิธีการสกัดสมุนไพร และปริมาณที่เหมาะสมที่จะเติมลงในผลิตภัณฑ์ รวมทั้งใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพดีและมีความสวยงาม
- 2) ลูกประคบสมุนไพร ให้คำแนะนำวิธีการทำความสะอาดและการตากแห้งสมุนไพร รวมทั้งสูตรการผลิตเพื่อให้ผ้าห่อลูกประคบไม่มีรอยการเปื้อนของสมุนไพร และการพัฒนาวิธีการห่อลูกประคบให้เต็มแน่น จับถนัดมือและมีความสวยงาม
- 3) น้ำมันนวด ผลิตจากน้ำมันงาคำ ให้คำปรึกษาด้านสูตรการผลิตน้ำมันนวด เน้นการเข้าสู่มาตรฐานการจดแจ้ง อย. /มผช. ปรับปรุงในส่วนของการบรรจุภัณฑ์และฉลากผลิตภัณฑ์
- 4) สเปรย์สมุนไพรโล่งๆ ให้คำแนะนำกระบวนการกลั่นน้ำมันหอมระเหยด้วยการใช้น้ำสกัดและแยกน้ำมันหอมระเหยออกจากน้ำ การเลือกชนิดของวัตถุดิบและสมุนไพรที่นำมาใช้ และการปรับส่วนผสมในสูตร เช่น ปริมาณแอลกอฮอล์ให้เหมาะสม

4

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 46 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	*กลุ่มผ้าทอขนแกะ บ้านห้วยห้อม	32 หมู่ 1 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางมะลิวัลย์ นักรบไพร โทร. 08 9555 3900	ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ หมวก ถุงย่าม จากขนแกะ
2	กลุ่มอรรวราผ้าทอมือ	41 หมู่ 9 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวทิพพากรณ์ สุขใจ โทร. 06 5269 9927	ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื้อ, เครส, ผ้าคลุมที่นอน, กระเป๋า, ย่าม, ผ้าปูโต๊ะ
3	กลุ่มทอผ้า บ้านแม่โถใต้	57/1 ม.4 บ้านแม่โถใต้ ต.แม่โถ อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางอำภา จำเจริญผลาศัย โทร. 08 0847 4367	ผ้าทอผืน, ผ้าพันคอ, ผ้าคลุม ไหล่, เสื้อ, ย่อม
4	กลุ่มสตรีทอผ้าละว้า บ้านคง	126/1 ม.5 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางพิมพ์ ขยันใหญ่ยิ่ง โทร. 08 4948 9127	ผ้าผืน, ผ้าพันคอ, ผ้าคลุม, ไหล่, เสื้อผ้า, ย่อม
5	กลุ่มทอผ้า บ้านห้วยโก๋ป่า	4 หมู่ 6 ต.แม่ลาหลวง อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางศรีเพ็ญ ปินทอง โทร. 08 0032 7122	เสื้อผ้า, ย่อมกะเหรี่ยง
6	กลุ่มทอผ้า บ้านห้วยกู่ปะ	23/4 หมู่ที่ 4 ต.แม่ลาหลวง อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางบัวคำ เอกมณีไพโรพงค์ โทร. 09 9265 0348	ผ้าผืน, ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื้อผ้า, กระโปรง, กางเกง, กระเป๋า, ผ้าปูโต๊ะ
7	กลุ่มสตรีทอผ้าละว้า บ้านขุน	หมู่ 4 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางปิยวรรณ สุธีจรรุวรรณ	กระเป๋าผ้า
8	กลุ่มแปรรูปผ้าทอ บ้านทุ่งสารภี	41 หมู่ 9 บ้านทุ่งสารภี ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางพวงทอง ชื่นกรมรักษ์ โทร. 08 0127 7807	ผ้าทอผืน, เสื้อ, กระเป๋า, ผ้าพันคอ, ย่อม, ผ้าปูโต๊ะ, ปลอกหมอน
9	กลุ่มทอผ้าขนแกะ ปางตอง	ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูง ปางตอง หมู่ 4 ต.หมอกจำแป่ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางสุภารัตน์ สิทธิคงขจร โทร. 08 9560 6589	ผ้าพันคอ ผ้าย ขนแกะ, หมวก
10	กลุ่มทอผ้าคำกัญะ	64 หมู่ 2 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	ราตรี ปรัชญาวิชัยกุล โทร. 06 4995 2618	ผ้าผืน, เครส, เสื้อแขนสั้น, ย่าม, เสื้อคลุม, ผ้าปูที่นอน, ผ้าถุง
11	กลุ่มทอผ้าเบา ห้วยช่างคำ	34/3 หมู่ 8 ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	ยุวดี ยอดคีรี โทร. 08 0125 2110	ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่, เสื้อผ้า, ย่อม
12	กลุ่มทอผ้า บ้านม่อนตะแลง	22 หมู่ 11 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวพัชรา แก้วนิลประคอง โทร. 08 2196 2728	เสื้อผ้าปัก, ผ้าปูโต๊ะ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
13	กลุ่มผ้าทอข้อมสี ธรรมชาติ (เสื่อเท)	89 หมู่ที่ 6 อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางศรีจันทร์ ปิตานี โทร. 06 4557 8762	ผ้าฝืน, ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื่อผ้า, ผ้าปูที่นอน, ยาม, ผ้าปูโต๊ะ, หมอน, ผ้าเช็ดจาน, ผ้ารองจาน
14	กลุ่มผ้าทอ ผาบ่องเหนือ	เลขที่ 43 หมู่ 12 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางหยาดฝน ผากอ โทร. 08 4484 0816	เสื่อกะเหรี่ยง
15	กลุ่มจันทร์ทิพย์ ทอผ้าทอง	128/8 ถนนขุนลุมประภาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางจันทร์ทิพย์ ทอผ้าทอง โทร. 08 8416 0772	เสื่อกะเหรี่ยง
16	*กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านพะมะลอ	75 หมู่ 9 บ้านพะมะลอ ต.บ้านกาต อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางมะลิวัลย์ เกียรติยศ โทร. 08 4040 0702	ผ้าทอกะเหรี่ยง, ผ้าฝืน, เสื่อผ้า, ผ้าพันคอ, หมวก, ผ้าเช็ดหน้า, กระเป๋า, ผ้าปูโต๊ะ, ยาม, ผ้าโพกหัว
17	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านป่าแป๋	52 หมู่ที่ 3 ต.ป่าแป๋ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางจตุพร เครือชุย โทร. 06 1361 8968	ผ้าฝืน ชุดละว้า ยามละว้า
18	กลุ่มสัมมาชีพสตรี ทอผ้า บ้านป่าหมาก	52 หมู่ที่ 11 ต.บ้านกาต อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวสุรวิรัตน์ สะสมสงค์ โทร. 08 0130 4356	ผ้าทอ, ยาม, ผ้าถุง
19	กลุ่มเสื่อไตปานหยื่น	257 หมู่ 12 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางปานหยื่น ภิระจิ่ง โทร. 08 6181 1752	หมวก, เสื่อผ้า, กระโปรง กางเกง
20	กลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง	12/8 บ้านคะปวง ต.แม่ขวม อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางสมศรี ทองบ่อ โทร. 09 7154 7643	ผ้าฝืน, ผ้าพันคอ/ผ้าคลุมไหล่ เสื่อผ้า, หมอน
21	กลุ่มคาราแปรรูป ผ้าทอ	155 หมู่ 3 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางคารา คาวปอง โทร. 08 9559 5150	ผ้าทอกะเหรี่ยง
22	กลุ่มทอผ้า บ้านศรีคอนชัย	หมู่ 8 ต.บ้านกาต อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นางหน่อโยเซอ บุญเนตร โทร. 09 8938 1875	ผ้าฝืน, ผ้าพันคอ/ผ้าคลุมไหล่, เสื่อผ้า, ผ้ามัน, ผ้าเช็ดหน้า, ผ้าปูที่นอน, ผ้าปูโต๊ะ, ผ้ารองแก้ว/ผ้าโพกหัว
23	กลุ่มกระเป๋าแปรรูป จากผ้าทอกะเหรี่ยง	633/1 หมู่ 1 ต.ขุนขวม อ.ขุนขวม จ.แม่ฮ่องสอน	นายแก้ว ศรียารักษ์ โทร. 08 8436 7244	ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื่อผ้า, กระเป๋า, ผ้าปูที่นอน
24	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ ผ้าทอกะเหรี่ยง	536 หมู่ 1 ต.ขุนขวม อ.ขุนขวม จ.แม่ฮ่องสอน	นางจิรัชญา ชูสุวรรณค์ โทร. 08 5722 4474	เสื่อผ้า, ผ้าพันคอ, ผ้าปูโต๊ะ
25	กลุ่มผ้าทอกะเหรี่ยง ขุนขวม	520 หมู่ 1 ต.ขุนขวม อ.ขุนขวม จ.แม่ฮ่องสอน 58140	นางโสภภาพรณ เวชกิจ โทร. 08 3318 6517	ผ้าฝืน, ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, ผ้ามัน, หมวก, เสื่อผ้า, ผ้าเช็ดหน้า, ผ้าปูที่นอน, กระเป๋า, ผ้าปูโต๊ะ, หมอน

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
26	กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยง บ้านหัวปอน	49 หมู่ 1 ต.แม่ขาม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	นางสุกัลยา ใฝ่ฝากเกียรติ โทร. 09 0287 4812	ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, หมวก, ผ้าซิ่น, ผ้าปูที่นอน, ผ้าปูโต๊ะ, กระเป๋าหิ้ว+สะพาย, ย่อม
27	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองแห้ง	1/1 หมู่ 9 ต.เมืองปอน อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	นางเกษราภรณ์ คำรงค์ศักดิ์ โทร. 08 4805 8158	ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื้อผ้า, กระเป๋า, ปลอกหมอน
28	กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยง บ้านใหม่พัฒนา	16 หมู่ 4 ต.แม่อุคค อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	นางประภาพร สุขฤดี โทร. 08 2194 4723	ผ้าผืน, ผ้าพันคอ, เสื้อผ้า, กะเหรี่ยง, ย่อมได้ มผช., ผ้าปูโต๊ะ, ผ้าถุงกะเหรี่ยง
29	กลุ่มผ้าทอกะเหรี่ยง แปรรูปบ้านแม่สุริน	1/2 หมู่ 2 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	พวงพกา เคื่อนชวัลย์ โทร. 08 7173 2545	ผ้าผืน, เสื้อผ้า, ย่อม, ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, ผ้าโพกหัว, ผ้าปูโต๊ะ, ผ้าถุง
30	กลุ่มเย็บผ้า บ้านผาเผือก	81 หมู่ 10 บ้านผาเผือก ต.ปางมะผ้า อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	นางจิราพร กัมปนาทสิริกุล โทร. 09 5780 7679	กางเกงมูเซอ, ย่อม, เสื้อ คลุมตัวยาว, เสื้อคลุมตัวสั้น, ปลอกขาตู้
31	กลุ่มเย็บผ้า บ้านห้วยเฮี้ยะ	2/8 หมู่ 8 ต.ปางมะผ้า อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	นางกัลยาณี ศรีทองไพโร โทร. 06 4207 9115	เสื้อ, กางเกง, มูเซอคำ
32	กลุ่มตัดเย็บผ้า บ้านน้ำจาง	31/1 หมู่ 4 ต.ปางมะผ้า อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวกรกฏณ์รัศมี ผาแดงสุวรรณ โทร. 09 3183 9367	ชุดมูเซอแดง
33	*กลุ่มน้ำรินร่วมใจ	58/4 หมู่ 2 ต.สมปอง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวมณีรัตน์ หลีจา โทร. 08 6473 3429	กระเป๋า, เครื่องประดับ
34	กลุ่มทอผ้า บ้านแม่สาวคใหม่	320/1 หมู่ 8 ต.แม่สาวค อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาววิเศษพร วิเชียรวิจิต โทร. 09 8701 5130	ผ้าผืน, ผ้าพันคอ, เสื้อผ้า กระโปรง, ย่อม
35	กลุ่มทอผ้า บ้านแม่ชะคว่น	218/1 หมู่ 2 ต.สบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นางวิไล ขาวสะอาด โทร. 08 0130 4461	เสื้อผ้าปักเคือย, ย่อม, ผ้าถุง
36	*กลุ่มทอผ้า บ้านแม่ทะลุ	55 หมู่ 5 ต.สบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 58110	นางสาวอรุโณทัย ปกป้องพนา โทร. 09 6998 6908	ผ้าผืน, ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่, ย่อม, ผ้าถุง, เสื้อ
37	กลุ่มทอผ้า บ้านห้วยม่วง	202 หมู่ 2 ต.แม่สาวค อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	รัตนา ประดับปัญญา โทร. 06 4730 9215	ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื้อผ้า กระโปรง กางเกง, ย่อม, ผ้าห่ม
38	กลุ่มทอผ้า บ้านป่าโป่ง	94 หมู่ 1 บ้านป่าโป่ง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	พิมพ์สุชา เศษายะรินทร์ โทร. 08 8060 0836	เสื้อผ้า, ผ้าห่ม, กระเป๋า
39	กลุ่มทอผ้าบ้านแม่คะ	482 ต.แม่สาวค อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวมัลลิกา ศิริโสภาวัฒนา โทร. 06 4728 7467	ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่, เสื้อผ้า, กระโปรง, กางเกง, ย่อม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
40	กลุ่มทอผ้า บ้านห้วยทึชชะ	บ้านห้วยทึชชะ ต.สบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นางรุ่งฤดี แสนอนาคำสุขัค โทร. 06 1343 9946	เสื่อผ้า, ผ้าถุงทอมือ, ย่าม
41	กลุ่มทอผ้า บ้านแม่แพหลวง	158 หมู่ 7 ต.กองก่อย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นางรัชนีธิดา ชิวอำไพโรจน์ โทร. 08 2185 2513	ผ้าห่ม, เสื่อผ้า กระโปรง กางเกง, ย่าม
42	กลุ่มทอผ้า บ้านคอนผึ้ง	425 หมู่ 5 ต.สบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	กันยารัตน์ จันทรราส โทร. 09 7946 6357	เสื่อผ้า, ย่าม, Dress, เสื่อปัก, เสื่อผู้หญิง
43	กลุ่มผ้าฝ้ายบ้านน้ำฮู	263 หมู่ 5 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางทิวาร์ สุขป้อ โทร. 08 1961 7630	Dress, เสื่อปัก, เสื่อผู้หญิง
44	กลุ่มทอผ้าบ้านแม่ปิง	22/2 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสุรีพร ธนวงศ์รักษ์ โทร. 06 1070 4156	ผ้าผืน, ผ้าพันคอ, เสื่อผ้า, ผ้าปูโต๊ะ
45	กลุ่มสตรีบ้านไทรงาม	15/1 หมู่ 10 ต.แม่น้ำเค็ง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวอนากร บุญศรีสกุล โทร. 08 4484 4797	กระเป๋า, พวงกุญแจรูปสัตว์
46	กลุ่มทอผ้า บ้านห้วยแก้ว	77 หมู่ 6 อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวรัชณี บุรณางคช โทร. 06 1349 8303	ผ้าปักลูกเต๋ยย้อมสีธรรมชาติ แนวอนุรักษ์และแนวประยุกต์

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 15 กลุ่ม

1	กลุ่มกาแฟช็อค และกาแฟสดบ้านคง	39/1 หมู่ 5 ต.ห้วยหอม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นายภาณุวัฒน์ เพชรล้ำค่า โทร. 09 0469 9879	สมุนไพรสด
2	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร แม่ลาน้อย	182/1 หมู่ 1 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นางคำแพง อินทิมัง โทร. 08 9429 4092	สมุนไพรหอม
3	กลุ่มสมุนไพรคอนผึ้ง	226 หมู่ 5 ต.แม่คะตวน อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นางบัวทิพ ธรรมยศ โทร. 08 6187 1338	สมุนไพรผสมน้ำผึ้ง
4	กลุ่มศูนย์ปราชญ์ ชาวบ้าน	728 หมู่ 1 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	นางสมปอง วางหา โทร. 06 3151 4399	น้ำมันนวด (น้ำมันงาคำ)
5	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ออมทรัพย์เกษตร ทางเลือกบ้านแม่สุริน	15/1 หมู่ 3 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวพวงผกา เดือนชวัลย์ โทร. 08 7173 2545	ลูกประคบสมุนไพร
6	กลุ่มสมุนไพร ระดับชุมชนที่ 5	109/1 หมู่ 1 ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางปัฐจันทน์ สืบสายอ่อน โทร. 08 1960 9355	สมุนไพรน้ำมันข้าว
7	กลุ่มสมุนไพร เมืองสามหมอก	10/6 ถ.ประชาเสกสรร ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	นางสุนห์พิมาน เชษฐเมทินี โทร. 09 7132 9765	สมุนไพร-ว่านหางจระเข้
8	กลุ่มสมุนไพรน้ำหนึ่ง ปางมะผ้า	399/1 หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวรัญญา รัตนปกรณ์ โทร. 06 2665 6445	สมุนไพรโศคาโค

9	กลุ่มผู้สูงอายุ บ้านแม่ละนา	118 หมู่ 1 ต.ปางมะผ้า อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	นายจรินทร์ ธนุส โทร. 09 3272 3439	น้ำมันนวด (น้ำมันเขียว)
10	กลุ่มสมุนไพรแปรรูป บ้านแม่เนาเคิงใน	49 หมู่ 2 บ้านแม่เนาเคิงใน ต.แม่เนาเคิง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางธิดา สุวรรณพันธ์ โทร. 08 2183 1752	ลูกประคบสมุนไพร
11	กลุ่มอาชีพผลิตสบู่- แชมพูสมุนไพร (สูตรน้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น)	189 หมู่ 5 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางมณฑนา พรหมรังษ์ โทร. 08 5030 0775	สบู่ล้างหน้าสมุนไพร (สูตรน้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น)
12	กลุ่มสบู่มัลเบอร์รี่	23 หมู่ 7 ต.โป่งสา อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางสาวแม่ออ เวณาน โทร. 09 9627 9654	สบู่มัลเบอร์รี่
13	*กลุ่มสเปรย์สมุนไพร ไล่ยุงบ้านสวนอศิราห์	111 หมู่ 3 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	นางเนตรนภา ปิมปา โทร. 08 1491 5469	สเปรย์สมุนไพรไล่ยุง
14	*กลุ่มสบู่อะโวคาโด	126 หมู่ 4 ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นายสมพงษ์ ประเสริฐพระพร โทร. 06 2165 1556	สบู่อะโวคาโด
15	กลุ่มสบู่มะเฟืองหวาน ผสมน้ำผึ้ง	40/2 หมู่ 6 ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110	นางมาลี สิริชาติ โทร. 09 0320 6029	สบู่มะเฟืองหวานผสมน้ำผึ้ง

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความสำเร็จ (Case Success) ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิต

ผลิตภัณฑ์ที่ดีมีคุณภาพ พร้อมที่จะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผ้าทอขนแกะบ้านห้วยห้อม
2. กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านพะมะลอ
3. กลุ่มน้ำรินร่วมใจ
4. กลุ่มทอผ้าบ้านแม่ทะลุ
5. กลุ่มสเปรย์สมุนไพรไล่ยุงบ้านสวนอศิราห์
6. กลุ่มสบู่อะโวคาโด

5

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

หลังจากที่ได้มีการพัฒนาศักยภาพกลุ่มด้วยการฝึกอบรมและการให้คำปรึกษาเชิงลึก ได้มีการส่งมอบวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้นำไปผลิตเป็นสินค้าที่มีคุณภาพและนำมาจัดแสดงและจำหน่ายในกิจกรรมการส่งเสริมทางด้านการตลาด ในงาน "Craft Trend" ของดีเมืองตากและเมืองสามหมอก ระหว่างวันที่ 22-23 กันยายน 2561 ณ ลานกิจกรรมศูนย์การค้าเมญ่าไลฟ์สไตล์ ซ็อบบี้ เซ็นเตอร์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการและเพิ่มช่องทางการตลาด จากการดำเนินงานมีกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตากเข้าร่วมจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในงานจำนวน 103 กลุ่ม จาก 120 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 85.83 ของกลุ่มผู้ประกอบการทั้งหมด มียอดขายทั้งสิ้นจำนวน 437,121 บาท

ภาพการจัดงานส่งเสริมการตลาดในงาน "Craft Trend" ของดีเมืองตากและเมืองสามหมอก ณ ลานกิจกรรมศูนย์การค้าเมญ่าไลฟ์สไตล์ ซ็อบบี้ เซ็นเตอร์ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการดำเนินงานโครงการในภาพรวม พบว่าผู้ประกอบการผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่นที่มารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถขยายผลองค์ความรู้ที่ได้รับสู่สมาชิกภายในกลุ่มได้ ตั้งแต่กระบวนการฟอกย้อม การทอ และการแปรรูปเสื้อผ้าสตรีสำเร็จรูป เสื้อคลุม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ตรงกันและสามารถควบคุมการผลิตให้มีคุณภาพสม่ำเสมอได้ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในอนาคตคือ ผู้ประกอบการควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน และการปรับรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น เปลี่ยนจากการย้อมเส้นใยด้วยสีเคมีเป็นการย้อมสีธรรมชาติ และการตกแต่งสำเร็จผืนผ้าให้มีความอ่อนนุ่มและสะท้อนน้ำ เป็นต้น รวมทั้งควรสร้างทายาทรุ่นใหม่ที่มีความรู้ในเรื่องการออกแบบลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อสร้างอัตลักษณ์และความแตกต่างที่ยากต่อการลอกเลียนแบบ และมีทักษะในการออกแบบและตัดเย็บผ้าทอพื้นถิ่นให้เป็นเสื้อผ้าที่มีความทันสมัย ตรงกับความต้องการของตลาด

ในส่วนของกลุ่มผู้ประกอบการประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร พบว่าผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐาน และสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์ของตนเอง รวมทั้งสามารถควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์เบื้องต้นให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ และมีความปลอดภัย เรียนรู้วิธีการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพิ่มจากผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดได้มากขึ้น สร้างความมั่นคงให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดตาก

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดตาก

1

บทนำ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เพื่อดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตาก โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ส่งเสริมการสร้างงานที่เน้นการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างขีดความสามารถแก่ผู้ประกอบการให้มีความรู้ สามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า เสริมสร้างรายได้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภาคส่วน พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่นในพื้นที่จังหวัดตาก เป็นงานทำมือ มีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง มีอัตลักษณ์เดิมของท้องถิ่น สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการผลิตของตนเอง บางผลิตภัณฑ์ใช้สีธรรมชาติและมีความร่วมสมัย แต่กลุ่มส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มผช. และขาดความประณีตในการผลิตงาน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เช่น ผลิตภัณฑ์สบู่ น้ำมันนวด ลูกประคบ และอื่นๆ ใช้วัตถุดิบหาได้ในท้องถิ่น เป็นสมุนไพรปลูกเองและมีในพื้นที่ สมาชิกกลุ่มมีความสนใจในการทำงาน และมีประสบการณ์ด้านสมุนไพร แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ และมีอุปสรรคในการทำงานไม่เพียงพอ ทำให้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

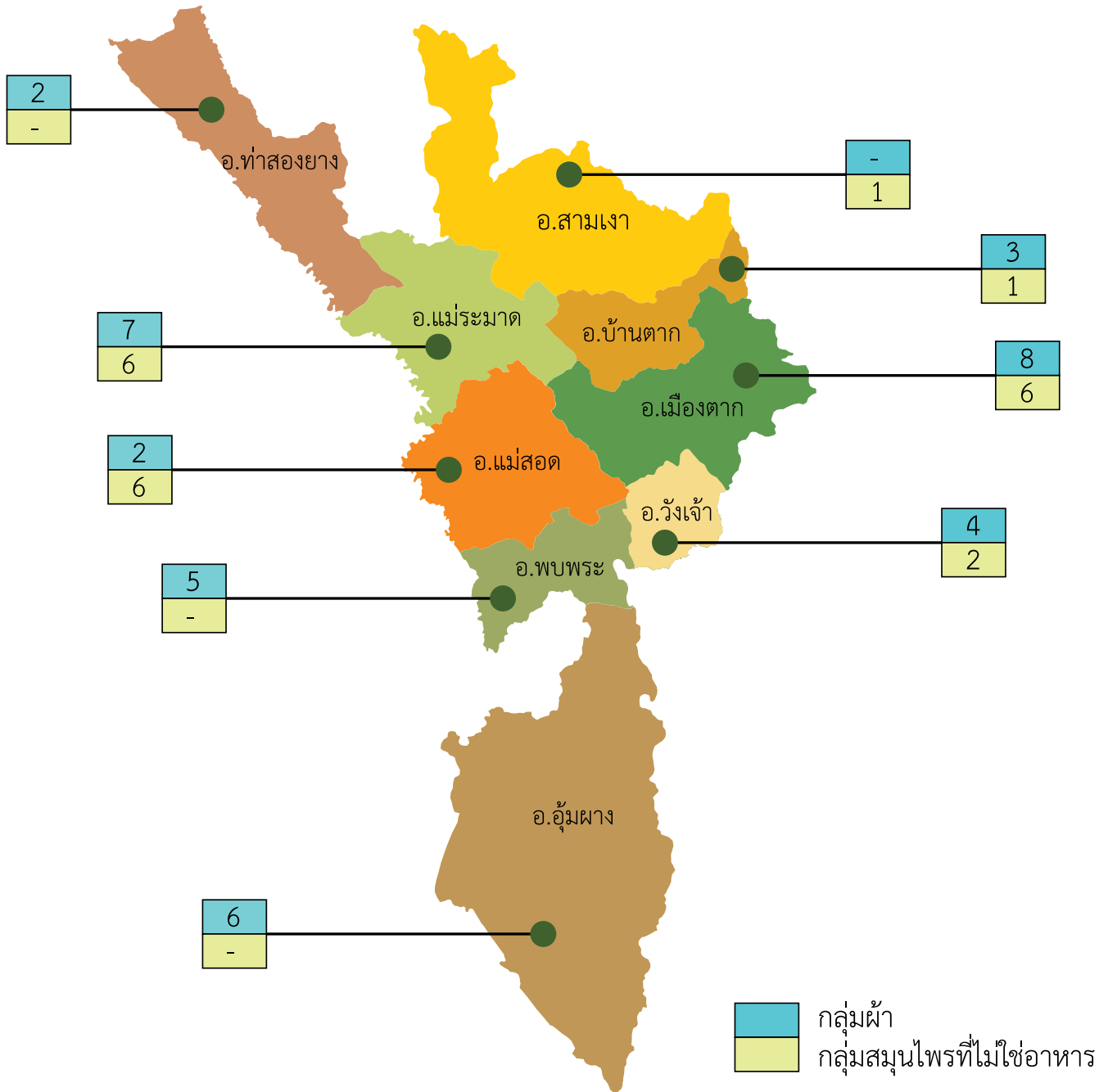
พื้นที่ดำเนินการในจังหวัดตากทั้งหมด 9 อำเภอ ได้แก่ อ.เมือง อ.บ้านตาก อ.วังเจ้า อ.พบพระ อ.แม่สอด อ.อุ้มผาง อ.แม่ระมาด อ.ท่าสองยาง และ อ.สามเงา ผลการดำเนินการสามารถยกระดับสินค้า OTOP ในพื้นที่จังหวัดตากทั้งหมดจำนวน 59 กลุ่มผู้ประกอบการ ประกอบด้วยกลุ่มผู้ประกอบการผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น จำนวน 37 กลุ่ม และกลุ่มผู้ประกอบการสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 22 กลุ่ม

ผลสำเร็จของโครงการพบว่า การนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้แก้ปัญหาและปรับปรุงกระบวนการผลิต รวมทั้งการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ภายหลังจากพัฒนาผู้ประกอบการทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 62.2 และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 68.2

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เมือง	8	6	14
2	บ้านตาก	3	1	4
3	วังเจ้า	4	2	6
4	พบพระ	5	-	5
5	แม่สอด	2	6	8
6	อุ้มผาง	6	-	6
7	แม่ระมาด	7	6	13
8	ท่าสองยาง	2	-	2
9	สามเงา	-	1	1
	รวม	37	22	59

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดตาก

2

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

ผลจากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหา ความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการ ผลการทดสอบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งทำการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพ ความพร้อมของกลุ่มผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดตาก พบประเด็นปัญหาแยกตามประเภทผลิตภัณฑ์ สรุปได้ดังนี้

1) ประเภทผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น

รูปแบบผลิตภัณฑ์มีให้เลือกน้อยไม่หลากหลาย ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน มผช. เช่น ค่าความเป็นกรด-ด่าง ความคงทนของสีต่อการซัก ความคงทนของสีต่อเหงื่อ ขาดความประณีตในการผลิตงาน

2) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

สมุนไพรบางส่วนไม่มีในชุมชน ต้องจัดหาจากแหล่งอื่น สมาชิกกลุ่มขาดความรู้ในการเลือกซื้อ วัตถุดิบ กระบวนการผลิต และอุปกรณ์ในการทำงานไม่เพียงพอ ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน มผช. เช่น ผลิตภัณฑ์สบู่มักพบสิ่งแปลกปลอมในผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสม ผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพร พบว่ามีความชื้นเกินเกณฑ์มาตรฐาน และสมุนไพรมีกลิ่นไม่พึงประสงค์ เช่น กลิ่นเหม็นอับ กลิ่นหืน

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากผลการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ ข้างต้น นำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับ OTOP ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในพื้นที่จังหวัดตาก มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น เข้าร่วมจำนวน 429 คน และผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เข้าร่วมจำนวน 282 คน รวมผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น 711 คน โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ใน 5 หลักสูตร ได้แก่

1) การผลิตสินค้าให้ได้ มผช.

2) กระบวนการตกแต่งสำเร็จสิ่งทอ (ด้านความอ่อนนุ่ม กันน้ำ และป้องกันเชื้อแบคทีเรีย)

3) กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ

4) การพัฒนารูปแบบสินค้าสิ่งทอ

5) การยกระดับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์กลุ่มสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารเพื่อเตรียมความพร้อม

ในการเข้าสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การยกระดับ OTOP ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

คณะทำงานที่ปรึกษาโครงการได้ดำเนินการให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ โดยคณะทำงานได้รวบรวมประเด็นปัญหา แล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ ออกแบบวิธีการแก้ไข หลังจากนั้นนัดหมายผู้ประกอบการเพื่อให้คำปรึกษาเป็นรายกรณีกลุ่ม การให้คำปรึกษาเชิงลึกแยกตามประเภทผลิตภัณฑ์ สรุปได้ดังนี้

1) ประเภทผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น

วิธีการเลือกใช้เส้นด้าย การทดสอบเส้นด้ายเบื้องต้น การทำความสะอาดผ้าหรือเส้นด้ายให้ถูกวิธี การปรับปรุงคุณภาพกระบวนการย้อมสีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การปรับค่าความเป็นกรด-ด่าง ของผลิตภัณฑ์ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การขอมาตรฐาน มผช.

2) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

กระบวนการเตรียมวัตถุดิบ กระบวนการอบแห้งและทำผง การขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ การทดสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์ การพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน สถานที่ผลิตที่ถูกต้องลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ การจกแจ้งผลิตภัณฑ์กับ อย. การขอมาตรฐาน มผช.

สำหรับผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน มผช.แล้ว คณะทำงานได้แนะนำแนวทางในการยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

4

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น จำนวน 37 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม	287 ม.3 ต.โมโกร อ.อุ้มผาง จ.ตาก	นางวันเพ็ญ ค่านแม่กลอง โทร 08 5606 1711	ผ้ากะเหรี่ยง
2	กลุ่มเครื่องนอนชุดีมาหมอนแม่ท้อ	66/2 ม.11 ต.แม่ท้อ อ.เมือง จ.ตาก	นางชุดีมา โกมลมาลย์ โทร 09 4742 3486	หมอนหนุนศีรษะ
3	กลุ่มโครเซตบ้านป่ามะม่วง	76 ม.1 ต.ป่ามะม่วง อ.เมือง จ.ตาก	นางจิตรา บัวคลี่ โทร 08 7207 4582	ผลิตภัณฑ์ดักโครเซต
4	กลุ่มทอรักโครเซต	204/1 ม.1 ต.โป่งแดง อ.เมือง จ.ตาก	นางสาวพัสวีย์ คำหมี โทร 09 7982 0761	ผลิตภัณฑ์ดักโครเซต
5	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านหนองนกปีกกา	186 ม.3 ต.โป่งแดง อ.เมือง จ.ตาก	นางแววตา สุริยะ โทร 08 4576 1408	ผลิตภัณฑ์จากกก
6	กลุ่มกระเป๋าดำ บ้านท่าแค	393 ถ.ไชยชนะ ต.เชียงใหม่ อ.เมือง จ.ตาก	น.ส.สหพร จันทร์เพ็ญ โทร 08 2405 4130	กระเป๋าดำ
7	กลุ่มพัฒนาอาชีพชุมชนวัดเขาแก้ว	289/2 ถ.มหาศไทยบำรุง ต.ระแหง อ.เมือง จ.ตาก	นางมะลิ สุบันเวช โทร 08 5055 7866	กระเป๋าดำ
8	กลุ่มหัตถกรรมงานผ้า	62/1 ม.5 ต.วังหิน อ.เมือง จ.ตาก	น.ส.อรพรรณ เชื้อเทศ	กระเป๋าดำ
9	กลุ่มดักไหมพรม คากออก	38/2 ม.5 ต.คากออก อ.บ้านตาก จ.ตาก	นางอังคณา จันทร โทร 09 4094 8232	ผลิตภัณฑ์จากไหมพรม
10	วิสาหกิจชุมชนตุ๊กตาแดงไหมพรม	9809 ม.8 ต.สมอโค่น อ.บ้านตาก จ.ตาก	นางจุลี อ่องไคล้ โทร 08 3241 4346	ผลิตภัณฑ์ดักโครเซต
11	ร้านทอใบผ้าพื้นเมือง	129 ม.10 ต.คากคก อ.บ้านตาก จ.ตาก	นายจักรพงษ์ ทองใบ โทร 08 1926 4797	เสื้อผ้าสำเร็จรูปชาย
12	กลุ่มอนุรักษ์ของมั่ง	99/1 ม.10 ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก	นางเปา แซ่ท้าว โทร 08 9809 4307	ผลิตภัณฑ์ดักโครเซต
13	กลุ่มอนุรักษ์ผ้าใยกล้วย	13/59 ม.10 ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก	นางกริ่ง แซ่ย่าง โทร 09 3294 9702	กระเป๋าดำ
14	*กลุ่มเส้นใยบ้านใหม่ยอดคีรี	13/72 ม.10 ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก	นางอ้า แซ่ยั้ง โทร 08 6203 1682	ผ้าพันคอ
15	กลุ่มผ้าทอใยกล้วย	48 ม.10 ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก	นางหม่อ แซ่ว่าง โทร 08 6203 1682	ผ้าทอลายขัด
16	กลุ่มผ้าทอใยกล้วยบ้านใหม่ยอดคีรี	47 ม.10 ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก	นางจิว แซ่ท้าว โทร 08 6203 1682	ผ้าทอลายขัด
17	เอกโคบาติก	68/14 ถ.บ้านทุ่ง ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก	นางมยุรา มั่นรอด โทร 08 3081 7649	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
18	ร้านผ้าทอสายทอง	72 ถ.สายเอเชีย ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก	นางปณิธา ใจสมคม โทร 08 2451 2532	ผ้าถุงทอมือ
19	กลุ่มทอผ้าไหม 5 ฟัน้องชุมชนบ้านเคนวัว	343 ม.4 ต.เชียงใหม่ อ.วังเจ้า จ.ตาก	นายเสกสรรค์ บุญคันธ์ โทร 08 6004 9082	ผ้าพันคอ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
20	กลุ่มรวมใจไทยตาก	177 ม.1 ต.ประดาง อ.วังเจ้า จ.ตาก	นางน้อย จันทะนาม โทร 06 1302 5215	ผ้าพันคอ
21	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหม เพื่อการผลิตบ้านเด่นวัว	125 ม.4 ต.เซียงทอง อ.วังเจ้า จ.ตาก	นางประกาย บุญประเสริฐ โทร 08 0839 3996	ผ้าทอลายซัด
22	กลุ่มพรหมเช็ดเท้า บ้านลาดยาว	2/7 ม.1 ต.นาโบสถ์ อ.วังเจ้า จ.ตาก	นางปวีณา เทียวคุ้ม โทร 08 7838 5187	พรหมเช็ดเท้า
23	กลุ่มใจทำ	269/3 ม.3 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางธีรนาถ แบร์ทิลลิเย่ โทร 08 7657 9307	กระเป๋าดำ
24	กลุ่มทอผ้าบ้านห้วยปูลิง	1 ม.5 ต.ชนะเจือ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางมะชิโน ชาญเคชอุคม โทร 09 3969 6267	ย่าม
25	กลุ่มทอผ้าปาเกะญอ บ้านพะกอยาว	89 ม.6 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางสุภารัตน์ พันธุ์ปัญญากรกุล โทร 09 3157 9791	ย่าม
26	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสามัคคี เคหะกิจ	203/9 ม.6 ต.แม่จะเลา อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางปิ่น จันธिका โทร 08 7198 2661	เบาะนั่ง
27	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป ผลิตภัณฑ์ สันเกี๋ยกอม	285/4 ม.6 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางธนพร เนื้อไม้ โทร 09 4616 1688	เบาะนั่ง
28	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า-ผ้าห่ม บ้านสันป่าไร่	4 ม.5 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางสุรินพร ปวงนคร โทร 08 7924 3360	หมอนอิง
29	กลุ่มทอผ้าบ้านห้วยสูง	202 ม.8 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางอุษา ละไมสกุล โทร 09 6734 3683	เสื่อกะเหรี่ยง
30	กลุ่มทอผ้าแม่สอง เซียงแก้ว	83 ม.1 ต.แม่สอง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก	นางพรศรี ติ่มมะปู้ด โทร 06 2609 8711	ย่าม
31	*กลุ่มทอผ้าบ้านปากะญอ บ้านมอทะ	73/1 ม.3 ต.แม่อุสุ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก	นางครุณี เอื้อวิบูลย์ศรี โทร 08 4379 8402	ย่าม
32	กลุ่มเส้นด้ายแฮนดิคราฟท์	69/7 ม.5 ต.น้ำรั่ม อ.เมือง จ.ตาก	นางวรุณรัตน์ ณ นคร โทร 09 4817 5222	ผลิตภัณฑ์ถักโครเชต์
33	กลุ่มผ้าทอจอมป่า	579 ม.2 ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก	น.ส.พัชราภรณ์ ติ่งกู๋ โทร 09 1873 0949	ผ้าพันคอ
34	*กลุ่มปากากะญอ ข้อมสี่ธรรมชาติ บ้านกล้วยทอง	574 ม.2 ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก	นายนิคม ถกลกวิน โทร 08 4591 5857	ผ้ากะเหรี่ยง
35	กลุ่มพัฒนาสตรี บ้านปะละทะ	33 ม.1 ต.แม่ละมุ้ง อ.อุ้มผาง จ.ตาก	น.ส.ระพีพัฒน์ คลใจธรรม โทร 09 3179 5259	ผ้าถุงทอมือ
36	*กลุ่มทอผ้ามะโอโด้ะ	3 ม.12 ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก	นางมาลัย นทีฤทธิวงศ์ โทร 09 3269 3750	ผ้ากะเหรี่ยง
37	*กลุ่มพัฒนาสตรี บ้านคะเปอพู	82 ม.2 ต.โมโกร อ.อุ้มผาง จ.ตาก	นางภัคินี ศรีอำนวยโชค โทร 06 1279 3459	ผ้ากะเหรี่ยง

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 22 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มศาลา เอนกประสงค์ หมู่บ้านโตงเตง	11 หมู่ 4 ต.ประคาง อ.วังเจ้า จ.ตาก	นางยุพิน คชรัตน์ โทร 08 1775 1203	สบู่ขมิ้นผสมน้ำผึ้ง
2	กลุ่มสบู่รังจืด และมะขาม	99/1 บ้านทุ่งกง หมู่ 1 ต.ประคาง อ.วังเจ้า จ.ตาก	นางกมลพรรณ กัณฑ์รัตน์ โทร 09 3157 3829	สบู่รังจืดผสมมะขาม
3	สบู่ดาวอินคา	9/1 หมู่ 10 ต.ตากตก อ.บ้านตาก จ.ตาก	นางกัลยา นุชเนื่อง โทร 08 3952 8602	สบู่ดาวอินคา
4	กลุ่มสมุนไพรไทย ทำเชียงทอง	35 ต.ไทยชนะ อ.เมือง จ.ตาก	น.ส.จันทร์เที่ยง กาวี โทร 08 1786 4432	น้ำยามะกรูด
5	แม่บ้านเกษตรกร น้ำยาอเนกประสงค์	119/2 หมู่ 5 ต.วังหิน อ.เมือง จ.ตาก	นางพรรณณี ยมลาภู โทร 08 1036 7604	น้ำยาซักผ้าสูตรมะละกอ
6	กลุ่มมิกกีทานาคา	298 หมู่ 2 ตำบลนาโบสถ์ อำเภอวังเจ้า จ.ตาก	น.ส.ภคสิริย์ กำแก้ว โทร 09 5989 2086	สบู่สมุนไพรทานาคา
7	ร้านรงค์ว่าน	29/2 หมู่ 1 ต.ไม้งาม อ.เมือง จ.ตาก	นายกันตภพ นิธิ โอภาส โทร 08 1674 1800	สบู่ว่านศาลเคี้ยว
8	กลุ่มพัฒนาอาชีพ วัดเขาแก้ว	289/2 ถ.มหาดไทยบำรุง ต.ระแหง อ.เมือง จ.ตาก	น.ส.วงเดือน ปานฟ้า โทร 09 4708 3312	ลูกประคบสด
9	กลุ่มสบู่ผ้าสัมควนไม้	2/48 หมู่ 1 ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมือง จ.ตาก	ธนิศา ภูอนันท์ โทร 08 9939 8841	สบู่ผ้าสัมควนไม้
10	กลุ่มศูนย์อนุรักษ์ พุทธภูมิปัญญาไทย เพื่อสุขภาพ	32 หมู่ 7 ต.วังจันทร์ อ.สามเงา จ.ตาก	พ.ศ.วิทยา ใจชมพู โทร 08 2384 5864	น้ำมันนวด
11	กลุ่มวาริสสบู่สมุนไพร ธรรมชาติ	126/237 หมู่ 9 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก 63110	น.ส.อารีศา มีสาด (ยีรา) โทร 09 0687 1086	สบู่ซาเขียว
12	กลุ่มสมุนไพร แม่ทองคำ	778 หมู่ 2 บ้านห้วยผาย ต.พระธาตุผาแดง อ.แม่สอด จ.ตาก	น.ส.ประกาย ชาญณรงค์ โทร 08 6986 6878, 08 9639 8694	สบู่อะโวคาโด
13	กลุ่มปั่นล้านชายขอบ	163 หมู่ 8 ต.ชนะเจือ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นายอลงกรณ์ ถาแก้ว โทร 08 7850 4017	สบู่ตะไคร้หอม
14	กลุ่มพอกีสบู่สมุนไพร	122 หมู่ 2 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก	น.ส.ชนิษฐา เปี้ยสา โทร 08 8145 8587	มาสก์หน้าสบู่สมุนไพรน้ำแร่
15	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านทุ่ง มะขามป้อม	105/4 หมู่ 4 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางวรรณิ์ กั้นเอียง โทร 06 1570 7344	สบู่ขิง
16	กลุ่มน้ำมันเทียนคำ 100 %	5/9 ซอยศาลเจ้า ถ.อินทรีศรี ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก	นายวรพล โกศลคิลก โทร 08 9639 0507	น้ำมันนวดสบู่สมุนไพร
17	*กลุ่มแปรรูปเกษตร พื้นบ้าน	119 หมู่ 5 ต.แม่ระมาด อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นายอุทัย แก้วปาคำ โทร 08 3571 0496	สบู่สมุนไพรว่านม้าขาว

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
18	*กลุ่มแปรรูปสมุนไพร (ปลูกรัก)	339 ม.4 ต.พระธาตุ อ.แม่ระมาด จ.ตาก 63140	น.ส.เสาวลักษณ์ มณีทอง โทร 055 033266	สเปร์ยสมุนไพรโลยุง
19	กลุ่มแปรรูป สมุนไพรพื้นบ้าน	285 ม.6 ต.แม่ระมาด อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางภาวนา เหล็กเพชร โทร 08 1740 7514	สบู่งาค่า
20	กลุ่มสมุนไพร เพื่อสุขภาพ	240 บ้านสันแก้วคอม ม.6 ต.แม่ระมาด จ.ตาก	น.ส.ปภัสสร หล้าเขียว โทร 08 9959 3429	สบู่ขมิ้นผสมน้ำผึ้ง
21	กลุ่มบ้านห้วยบง ม.7	45/3 ม.7 บ้านห้วยบางใหม่ ต.แม่จะเรา อ.แม่ระมาด จ.ตาก 63140	นางมณฑา ชื่นเพียร โทร 08 9271 8991	สบู่ไพล
22	กลุ่มสมุนไพร ลูกประคบ	238/1 ม.6 ต.แม่จะเรา อ.แม่ระมาด จ.ตาก	นางแสงหล้า พรอมมา โทร 09 3135 4015	ลูกประคบ

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความเด่น (Case Success) ของจังหวัดตาก เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 7 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มเส้นใยบ้านใหม่ยอดคีรี
- 2) กลุ่มทอผ้าบ้านปากะญอ บ้านมอทะ
- 3) กลุ่มปากากะญอย้อมสีธรรมชาติบ้านกล้วย
- 4) กลุ่มทอผ้ามะโอโตะ
- 5) กลุ่มพัฒนาสตรีบ้านตะเป่พู่
- 6) กลุ่มแปรรูปเกษตรพื้นบ้าน
- 7) กลุ่มแปรรูปสมุนไพร (ปลูกรัก)

5

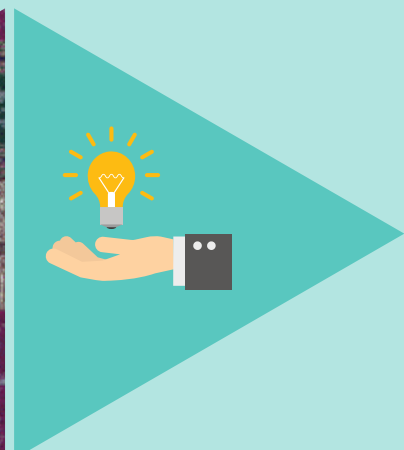
สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ในพื้นที่จังหวัดตาก โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้าไปแก้ไขปัญหาให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยภายหลังการพัฒนาผู้ประกอบการทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 62.2 และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.2

นอกจากนี้โครงการมีกิจกรรมการส่งเสริมทางการตลาดสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการจังหวัดตาก และแม่ฮ่องสอน โดยจัดงาน "Craft Trend" ของดีเมืองตากและเมืองสามหมอก ระหว่างวันที่ 22-23 กันยายน 2561 ณ ลานกิจกรรมศูนย์การค้าเมญา ไลฟ์สไตล์ ซุปเปอร์ เซ็นเตอร์ เชียงใหม่ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการได้มีโอกาสนำสินค้ามาแสดงและจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว จากการดำเนินงานมีกลุ่มผู้ประกอบการจากจังหวัดตากและแม่ฮ่องสอนเข้าร่วมจำนวน 103 กลุ่ม และสร้างยอดขายให้กับกลุ่มผู้ประกอบการจำนวน 437,121 บาท นอกจากนี้ผลการสำรวจการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลังการพัฒนาของกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการทั้งสองจังหวัดพบว่ามีค่าเฉลี่ยเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายนเพิ่มขึ้น เฉลี่ย 77.15% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยการจำหน่ายต่อเดือนตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดน่าน

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดน่าน

บทนำ

น่าน เป็น 1 ใน 10 จังหวัดพื้นที่เป้าหมาย ของโครงการยกระดับสินค้า OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ไปพัฒนาเพื่อให้สินค้าที่เข้าสู่ตลาดการแข่งขันมีคุณภาพ ประณีต สวยงาม ตรงกับความต้องการของลูกค้า และปลอดภัยได้มาตรฐาน พื้นที่ดำเนินการในจังหวัดน่านมี 14 อำเภอ จากทั้งหมด 15 อำเภอ ผลการดำเนินการสามารถยกระดับสินค้า OTOP ในพื้นที่จังหวัดน่าน ทั้งหมดจำนวน 93 กลุ่ม ประกอบด้วย ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 55 กลุ่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 38 กลุ่ม

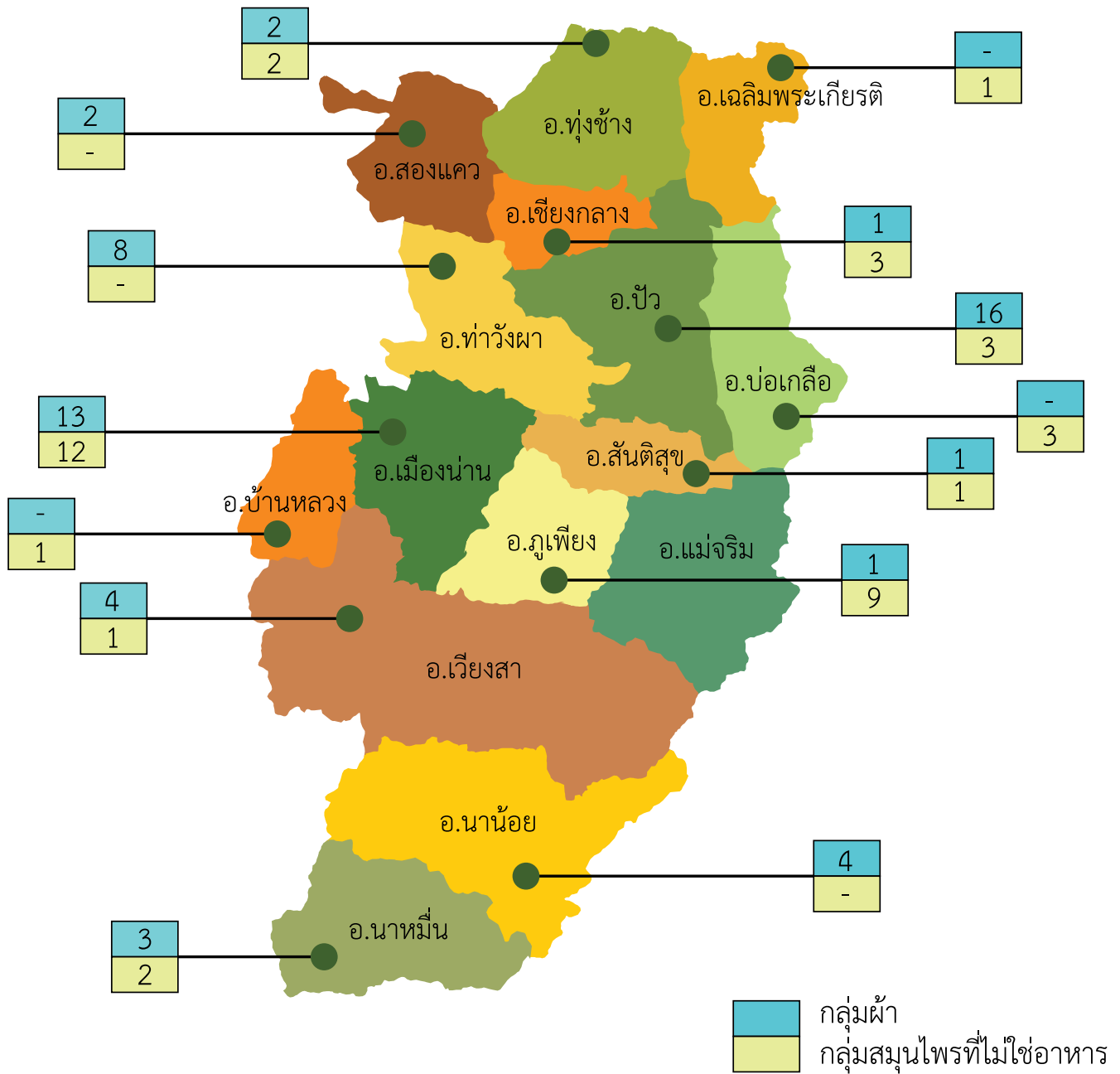
การนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนและพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายในพื้นที่จังหวัดน่าน ได้แก่ การเสริมทักษะกระบวนการซ่อมสี่ธรรมชาติ การใช้สารช่วยย้อมและช่วยการติดสีจากธรรมชาติ เทคนิคการเลือกและใช้เส้นด้ายรวมถึงการออกแบบและตัดเย็บ เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นล้านนาตะวันออก ได้แก่ การปักคันทันมือ การทอผ้าเน้นการออกแบบลวดลาย การมัดย้อมและการจกผ้าขึ้น การทอลายน้ำไหล ชิ้นม่าน คำเคิบ ชิ้นป่อง ชิ้นมัดก่าน ชิ้นเชียงแสน ผ้าทอไทลื้อ ผ้าทอมัดก่าน เป็นต้น และการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สบู่ แชมพู ลูกประคบ และอื่นๆ เน้นสร้างจุดเด่นและอัตลักษณ์ให้ผลิตภัณฑ์โดยเลือกใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นเฉพาะในจังหวัดน่าน ตัวอย่างเช่น มะไฟจีน เป็นสมุนไพรเอกลักษณ์ประจำจังหวัดน่าน ปลูกมากที่สุดที่อำเภอภูเพียง มะไฟจีนมีฤทธิ์ต่อต้านการอักเสบ มีฤทธิ์ต่อต้านอนุมูลอิสระ และมีฤทธิ์สามารถต่อต้านเชื้อแบคทีเรีย ได้มีการพัฒนากระบวนการสกัดสารจากมะไฟจีน (ใบ/ผล) เพื่อนำมาใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์โลชั่นบำรุงผิวเป็นโลชั่นมะไฟ นอกจากนี้ยังมีวัตถุดิบในท้องถิ่นอื่นๆ ที่นำมาใช้สร้างจุดเด่นให้แก่ผลิตภัณฑ์ เช่น เกลือจากบ่อเกลือ มะแขว่น เป็นต้น

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เมืองน่าน	13	12	25
2	ปัว	16	3	19
3	ท่าวังผา	8	-	8
4	เวียงสา	4	1	5
5	ทุ่งช้าง	2	2	4
6	เชียงกลาง	1	3	4
7	สองแคว	2	-	2
8	ภูเพียง	1	9	10
9	สันติสุข	1	1	2
10	น่าน้อย	4	-	4
11	นาหมื่น	3	2	5
12	บ้านหลวง	-	1	1
13	บ่อเกลือ	-	3	3
14	เฉลิมพระเกียรติ	-	1	1
	รวม	55	38	93

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดน่าน

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

จากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ พบว่าผ้าทอจังหวัดน่าน 55 ผลิตภัณฑ์ เป็นการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง เป็นการใช้เส้นค้ายฝ้ายและไหม 100 เปอร์เซ็นต์จากโรงงาน และมีเอกลักษณ์ลวดลายการทอของจังหวัดน่าน 100 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งเป็นประเภทสิ่งทอ 35 ผลิตภัณฑ์ และประเภทตัดเย็บ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น เสื้อ ผ้าถุงสำเร็จ ผ้าเช็ดมือ ผ้าห่ม และคั่นมือ จำนวน 20 ผลิตภัณฑ์ สรุปภาพรวมของปัญหา ได้ดังนี้

- 1) ปัญหาทางกายภาพของผ้าทอ ลักษณะของสีผ้าไม่มีความสม่ำเสมอ ค่ายที่นำมาทอส่วนใหญ่เป็นเส้นค้ายจากโรงงาน ผ้าทอมีความแข็งกระด้าง การเย็บต่อผ้าถุงและจกไม่สม่ำเสมอ
- 2) การวิเคราะห์ทางเคมี พบว่า ร้อยละ 100 มีสีตก ไม่มีความคงทนของสีต่อการซัก ความคงทนของสีต่อเหงื่อ สภาพกรด การเปลี่ยนสี ความเป็นกรด-ด่าง ไม่ผ่านค่ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 3) ก่อนและหลังการทอ ยังไม่มีการทำความสะอาด และไม่ทำการซักและปรับความนุ่มของผ้าทอ ก่อนจำหน่าย
- 4) เสื้อผ้าสำเร็จรูป พบว่า การตัดเย็บขาดความประณีตไม่เรียบร้อยตลอดทั้งผืน ฝีมือนำมาเย็บด้วยจักรและการคั่นมือไม่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่กำหนด

สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 38 ผลิตภัณฑ์ สรุปภาพรวมของปัญหา ได้ดังนี้

- 1) ร้อยละ 90 เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ที่ยังไม่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และไม่ผ่านมาตรฐาน อย. และยังขาดความรู้และความเข้าใจในการเลือกใช้วัตถุดิบ การสกัดสมุนไพร และความพร้อมในด้านโรงเรือน
- 2) ลูกประคบ พบว่าลักษณะทั่วไปเป็นลูกประคบผ้าห่อสมุนไพร สมุนไพรที่ใช้มีคัตและหั่นชิ้นไม่สม่ำเสมอ พบสิ่งแปลกปลอม ผลการวิเคราะห์ทางกายภาพผ่าน ในขณะที่ความชื้นและสารที่ระเหยมีค่าเกินมาตรฐาน และตรวจพบแบคทีเรียที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ และยีสต์และรา เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด
- 3) สบู่ พบว่าลักษณะทั่วไปผ่านตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมีลักษณะเป็นก้อน มีกลิ่นหอม ไม่มีสิ่งแปลกปลอม แต่ตรวจพบแบคทีเรียที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ และยีสต์และราทั้งหมด เกินค่ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่กำหนด
- 4) แชมพู ครีมนวดผม โลชั่นบำรุงผิว พบว่าลักษณะทั่วไปของแชมพู มีความเป็นเนื้อเดียวกัน มีกลิ่นหอม ไม่มีสิ่งแปลกปลอม แต่ตรวจพบแบคทีเรียที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ และยีสต์และราทั้งหมด เกินค่ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่กำหนด
- 5) น้ำหมักชีวภาพและน้ำหมักสมุนไพร พบว่าความรู้การคัดแยกเชื้อจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง และจุลินทรีย์ท้องถิ่นในการผลิตและการผลิตน้ำหมักชีวภาพที่มีคุณภาพ ขาดผลการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ในการยืนยันธาตุอาหารพืชในน้ำหมักชีวภาพจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและจุลินทรีย์หน่อกล้วย

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากประเด็นปัญหาที่พบในแต่ละกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ ข้างต้นนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับ OTOP ผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในพื้นที่จังหวัดน่าน มีกลุ่มผู้ประกอบการ ผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เข้าร่วมจำนวน 93 กลุ่ม มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น 1,350 ราย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ใน 6 หลักสูตร ได้แก่

- 1) การย้อมสีธรรมชาติ "คราม:ใบหูกวาง" การเลือกใช้เส้นด้าย และเทคนิคผ้านุ่ม
- 2) การย้อมสีธรรมชาติ "ครั่ง" การเลือกใช้เส้นด้าย และเทคนิคผ้านุ่ม
- 3) งานผ้า การคันมือ และการถักโครเชต์
- 4) การสร้างแบบผ้าทอพื้นเมืองในตลาดกลางและตลาดสูง
- 5) การทำสบู่และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย
- 6) สมุนไพรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย
- 7) การผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพคุณภาพสูง

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การยกระดับ OTOP ผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 7-10 สิงหาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ วิทยาลัยน่าน แลศูนย์การเรียนรู้บ้านหนองผุก ตำบลเปือ อำเภอยังกลาง จังหวัดน่าน

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

ภายหลังจากที่ได้รับการอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการผลิต ได้มีการดำเนินการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการ ฯ โดยนำแนวทางการแก้ไขปัญหของผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายดังต่อไปนี้ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการฯ

- 1) เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติ วิธีการป้องกันสีตก การใช้สารเคมีเพื่อให้ผ้ามีความคงทนของสีต่อการซัก ความคงทนของสีต่อเหงื่อ การเปลี่ยนสีและการเปื้อนสี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- 2) เทคนิคการซักและการปรับนุ่มก่อนการส่งตรวจและการจำหน่าย เพื่อให้นุ่ม นุ่ม สัมผัส และค่าความเป็นกรด-ด่าง ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรม
- 3) เทคนิคการเลือกใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ได้แก่ การเลือกใช้เส้นด้ายที่มีมาตรฐานรับรอง การเลือกใช้ฟิมสแคนเลสที่มีความถี่เหมาะสม การเลือกใช้ขนาดของเส้นด้ายพุ่ง เส้นด้ายยืน เพื่อลดความหยาบของผ้า ส่งผลทำให้ลวดลายบนผ้ามีความคมชัด วิจิตร งดงาม
- 4) เทคนิคสำหรับเสื้อผ้าสำเร็จรูป ดังนี้ เทคนิคการตัดเย็บ ฝีเข็ม และการเย็บซ่อนตะเข็บเสื้อ การตกแต่งด้วยการปักหรือการใช้เศษผ้าทอพื้นเมืองที่นำมาเพิ่มมูลค่า มีลวดลายที่ละเอียด กลมกลืนกันตลอดทั้งชิ้น งานไม่หลุคหลุ่ย ด้านการเย็บใช้ฝีเข็มไม่น้อยกว่า 32 ฝีเย็บต่อความยาว 10 เซนติเมตร

แนวทางการแก้ไขปัญหของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีดังต่อไปนี้

- 1) เทคนิคการเตรียมวัตถุดิบสมุนไพร การทดสอบสารพิษตกค้างในวัตถุดิบ การควบคุมกระบวนการผลิต การเลือกบรรจุภัณฑ์ และการเก็บรักษา เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพตามมาตรฐานฯ
- 2) สบู่ก้อน สบู่ก้อนกลีเซอริน แชมพู ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้า ผลิตภัณฑ์หมักผมและบำรุงผม ถ่ายทอดการควบคุมคุณภาพโดยใช้วิธีการชั่ง ตวง วัด ที่เคร่งครัดขึ้น และเทคนิคการลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ทั้งที่มาจากวัตถุดิบสมุนไพร และเชื้อจุลินทรีย์ในอากาศ
- 3) ลูกประคบ น้ำมันสมุนไพร ยาหมอมสมุนไพร ฐูปหอม และสเปรย์สมุนไพร ถ่ายทอดเทคนิคการหั่นสมุนไพรด้วยเครื่องแทนการหั่นด้วยมือ และที่ตากสมุนไพรพลังงานแสงอาทิตย์ และมีการใช้สารที่ระเหยได้ในปริมาณที่เหมาะสม
- 4) น้ำหมักชีวภาพและน้ำหมักสมุนไพร ถ่ายทอดเทคนิคการผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและจุลินทรีย์หน่อกล้วย การเตรียมวัตถุดิบ เทคนิคการผลิต ระยะเวลาการหมัก การคัดเลือกจุลินทรีย์ที่เหมาะสมกับการผลิต การดูแลและข้อควรระวังในการผลิต

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 55 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ / เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง	45 หมู่ 5 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางบัวลอย อุทธิ โทร 08 9520 7523	ผ้าลายน้ำไหล
2	มาลี เชี่ยวชาญ	122 หมู่ 4 ตำบลสะเนียน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางมาลี เชี่ยวชาญ โทร 08 9850 5846	เสื่อผ้าสำเร็จรูป หญิง
3	กลุ่มมาทิพย์ผ้าทอ บ้านคูใต้	22 หมู่ 2 ตำบลคูใต้ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นายชวลิต มาทิพย์ โทร 08 1724 6728	ผ้ายกมุม
4	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม สนใจหมายผ้าทอ	31 หมู่ 1 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสมหมาย สายอุทธา โทร 08 1985 9154	ผ้าลายน้ำไหล
5	กลุ่มผ้าทอมือโบราณ	33 หมู่ 5 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางพาคี จันทร์ศักดิ์ โทร 08 9999 2742	ผ้าลายน้ำไหล
6	*วิสาหกิจชุมชน ผ้าทอลายโบราณ	29 หมู่ 13 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาวปราณี อุดทนัน โทร 09 6776 1159	ผ้าลายน้ำไหล
7	วิสาหกิจชุมชนทอผ้า บ้านนามน	156 หมู่ 7 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสิรินทร คำไชยวงศ์ โทร 08 1762 0101	ผ้าลายน้ำไหล
8	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ บ้านเชียงราย	149 หมู่ 8 ตำบลคูใต้ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางศิวภรณ์ พันธุ์พิกุล โทร 08 5722 4874	ผ้าหม่นนอนทอมือ
9	ป่าคิงผ้าดัก	67 หมู่ 4 ตำบลถ้ำทอง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางภิรมย์ จันทร์วงษ์ โทร 08 9432 1751	ผลิตภัณฑ์ถัก โครเชต์ : เสื่อ
10	กลุ่มทอผ้าบ้านนาปางพัฒนา	72 หมู่ 11 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางพยอม ปัญญาวงศ์ โทร 09 0325 9579	ผ้าลายน้ำไหล
11	กลุ่มเย็บหมวกสีดา	63 หมู่ 1 ตำบลถ้ำทอง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางศรีศา สีหนาท โทร 08 5107 2085	ผ้าเช็ดมือ
12	*บ้านตะวันเย็น ผ้ามัดข้อมไบสีก	129 หมู่ 3 ตำบลเมืองจัน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน 55000	นางอรวรรณ บุญยเสนา โทร 08 6570 1648	ผ้ามัดข้อม
13	กลุ่มทอผ้าบ้านสถาน	14 หมู่ 2 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150	นางไยแก้ว ใจปา โทร 08 6196 3199	ผ้าหม่นนอนทอมือ
14	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มสตรีทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองห้า	39 หมู่ 9 ตำบลบัวใหญ่ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150	นางสาย แก้วกันทา โทร 08 5723 1103	ผ้ายกดอก
15	กลุ่มสตรีตัดเย็บ ผ้าหม้อห้อมบ้านหนองห้า	169 หมู่ 3 ตำบลศรีสะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150	นางทองเทียบ สีตะสาร โทร 08 1881 3090	เสื่อผ้าสำเร็จรูป หญิง
16	กลุ่มทอผ้าบ้านคอนไชย	85 หมู่ 3 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางถนอม ทีฆาวงค์ โทร 08 9998 7517	ผ้ายกดอก
17	กลุ่มทอผ้าบ้านศาลา	135 หมู่ 2 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางสาวจุฑาภา บริคุต โทร 08 7249 8112	ผ้ายกดอก
18	กลุ่มทอผ้าลายโบราณ บ้านร้องแง	140 หมู่ 6 ตำบลวรรณคร อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางศรีนวล สุททหลวง โทร 08 6188 8306	ผ้าคลุมไหล่
19	ผ้าทอไหล่	156 หมู่ 6 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางรพินพร หาญยุทธ โทร 08 5449 5673	ผ้ามัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
20	*กลุ่มผ้าเขียนเทียน	260 หมู่ 1 ตำบลปากกลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางรัตนพร ศิลป์ท้าว โทร 08 1033 8573	ผ้าเขียนเทียน ชาวไทยภูเขา
21	วุฒิชัยผ้าปัก	57 หมู่1 ตำบลปากกลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นายวุฒิชัย พรวิจิทธิยศ โทร 08 0183 6694	ชุดสำเร็จรูปหญิง
22	วิสาหกิจชุมชนศรีคาแฮนด์เมค	104 หมู่ 6 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางศิริมา ลีอยศ โทร 09 0471 2475	กระเป๋าหนังแท้
23	มิส เอ โปรคักส์	187 หมู่ 6 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางสาวศรีสุภา โวทาน โทร 09 1632 1623	ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้
24	กลุ่มตัดเย็บบ้านคอนไซ	99 หมู่ 3 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางชนิษฐา ต๊ะแก้ว โทร 08 9998 7517	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
25	กลุ่มชาวเขา	88 หมู่ 2 ตำบลปากกลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางกนกวรรณ ธนพินทิยาภรณ์ โทร 08 7188 9158	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
26	กลุ่มทอผ้าบ้านห้วยหนอง	45 หมู่ 9 ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150	นางสุนิสา กณะ โทร 08 6196 6391	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
27	วิสาหกิจชุมชนผ้าทอไทยลือสีธรรมชาติ บ้านคอนมูล	62 หมู่ 2 ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นางลำไย วงศ์ไทย โทร 08 7004 0885	เสื้อผ้าสำเร็จรูปชาย
28	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจชุมชนจากทรัพยากรท้องถิ่นและหัตถกรรม	14 หมู่ 7 ตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นางประทุมวัน ท้าวอ้าย โทร 08 1595 4041	เสื้อผ้าสำเร็จรูปชาย
29	กลุ่มทอผ้าบ้านถ่อน หมู่ 1	54 หมู่ 1 ตำบลจอมพระ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นางบานชื่น มหานิล โทร 08 6188 3645	ผ้ายกดอก
30	วิสาหกิจชุมชนกันต์-วาทผ้าทอพื้นเมือง	159 หมู่ 1 ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นางนารี วิชา โทร 08 5239 2656	ผ้าจิด
31	เคชาผ้าทอ	14 หมู่ 1 ตำบลจอมพระ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นายสุนีย์ ศรีจรรยา โทร 08 1034 8144	ผ้ายกดอก
32	กลุ่มทอผ้าคืนจก	7 หมู่ 7 ตำบลน้ำบัว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110	นางสมเพชร หนูพุก โทร 08 7176 5060	ผ้าจก
33	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	11/2 หมู่ 1 ตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110	นางลารวรรณ ทิพย์ศักดิ์ โทร 08 9213 5193	ผ้าจิด
34	ทอผ้าพื้นเมืองบ้านฝายมูล	75 หมู่ 1 ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นางทองพูล อ้อคลาว โทร 08 9265 8066	ผ้ายกดอก
35	กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน	156 หมู่ 4 ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน 55130	นางสาวศรีสวัสดิ์ คำรังษี โทร 08 9521 5029	ผ้ายกดอก
36	กลุ่มทอผ้าบ้านหลายทุ่ง	8 หมู่ 3 ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน 55000	นางชนิกา โสคานาฎ โทร 08 4809 1446	ผ้าจิด
37	ระเบียบผ้าทอ	21 หมู่ 1 ตำบลพระพุทธบาท อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน 55160	นางระเบียบ อินทร์รังษี โทร 08 1366 1666	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
38	กลุ่มส่งเสริมการตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านนาทะนุง	159 หมู่ 3 ตำบลนาทะนุง อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน 55180	นางสุนีย์ คณะทิพย์ โทร 09 2254 9732	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
39	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านนายาง	65 หมู่ 7 ตำบลป่อแก้ว อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน 55180	นางจำปี ใจคู่ย โทร 08 6915 0281	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
40	กลุ่มทอผ้าบ้านปางไฮ	70 หมู่ 7 ตำบลนาไร่หลวง อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน 55160	นางลัดดา ประละสี โทร 09 1086 7651	ผ้าขาวม้า
41	กลุ่มทอผ้าไหมลือบ้านเก็ด	97 หมู่ 2 ตำบลวรรณคร อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางศศานันท์ เนตรทิพย์ โทร 08 1180 2964	ผ้าคลุมไหล่
42	*กลุ่มทอผ้าข้อมสี่ธรรมชาติ บ้านห้วยหาค-หลักลาย	28 หมู่ 6 ตำบลอวน อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางนัยนา ทีคาวงษ์ โทร 09 3317 2539	ผ้ายกดอก
43	กลุ่มทอผ้าทุ่งศรีสามัคคี	53 หมู่ 2 ตำบลเพชรศิลา อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางสายคำ สุขสอน โทร 08 6094 4977	ผ้ายกดอก
44	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรี คัดเย็บผ้า บ้านนาทราย	111 หมู่ 2 ตำบลแสนทอง อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140 โทร 06 1545 5524	นางสมจิตร ผึ้งผาย	เสื้อผ้าสำเร็จรูป หญิง
45	วารภรณ์ผ้าทอ	56 หมู่ 7 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110	นางสมพิศ เทพศิริ โทร 08 3322 1885	ผ้ายกดอก
46	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มคัดเย็บเสื้อผ้า ตำบลเมืองลี	11 หมู่ 2 ตำบลเมืองลี อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน 55180	นางวิชุดา กะจันทร์ โทร 08 4805 9011	เสื้อผ้าสำเร็จรูป หญิง
47	วิสาหกิจชุมชนทอผ้า ข้อมสี่ธรรมชาติ บ้านโป่งคำ	72 หมู่ 5 ตำบลคู่งษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน 55210	นายอนุศิลป์ อินทะพันธ์ โทร 08 1409 3669	ผ้ายกดอก
48	วิสาหกิจชุมชน กรรมนิการ์โครเซต	30 หมู่ 3 ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางบุญครอง ณ น่าน โทร 08 5718 6857	ผลิตภัณฑ์ถักโครเซต ผ้าคลุมไหล่
49	*กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทอผ้าบ้านเฮี้ย	141 หมู่ 1 ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางแพว คำภานุช โทร 08 9881 8918	ผ้าคลุมไหล่
50	ผ้าเขียนลายเทียน	167 หมู่ 1 ตำบลปากกลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางอรทัย อินรัง โทร 09 0971 2787	เสื้อผ้าสำเร็จรูป หญิง
51	วิสาหกิจชุมชนร้องแง แปรรูปผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	108 หมู่ 8 ตำบลวรรณคร อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55120	นางสาวกมลพร เนตรทิพย์ โทร 08 1568 5816	ถุงย่าม
52	*กลุ่มทอผ้าข้อมสี่ธรรมชาติ บ้านปางกอม	29 หมู่ 5 ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน 55160	นางบุญเยี่ยม เทพกอม โทร 08 4481 0893	ผ้ายกดอก
53	วิสาหกิจชุมชนผ้าทอน้ำไหล ไทยประยุกต์ บ้านถ่อน	203 หมู่ 9 ตำบลจอมพระ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 55140	นางบัวคำ พานทอง โทร 08 6116 5737, 09 3298 0929	ผ้าลายน้ำไหล
54	กลุ่มแปรรูปผ้าควงเคื่อน	15 หมู่ 7 ตำบลตาลชุม อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110	นางควงเคื่อน โพธิ์ทอง โทร 09 5143 8541	เสื้อสตรีสำเร็จรูป หญิง
55	วิภา รวมศิลป์	103 หมู่ 1 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางวิภา รวมศิลป์ โทร 08 4524 0339	ผ้าปัก

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 38 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ เกิดแก้วสมุนไพรไทย	104 หมู่ 3 ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางจันทร์ดี ปันแก้ว โทร 08 7176 5060	แชมพู
2	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ ดอกชมพูภูคา	244/15 ถนนมหายศ ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาวธัญลักษณ์ ปวรกุลนันท์ โทร 08 5625 6614	ลูกประคบ สมุนไพร
3	ธ.รุ่งเรือง	419 หมู่ 5 ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาวกมลทิพย์ ธารสว่างคำรงค์ โทร 09 9154 4592	ยาสีฟันสมุนไพร
4	สมุนไพรนิยม	34/2 ถนนเปรมปรีดา ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นายนิยม ทองคา โทร 08 9634 7219	สบู่ก้อนกลีเซอรีน
5	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม สมุนไพรเกลือขัดผิว "พรรณนิการ์"	219 หมู่ 6 ตำบลคู้ใต้ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางพรรณนิการ์ ไปธาคำ โทร 08 9556 4769	ผลิตภัณฑ์ขัดผิว
6	วิสาหกิจชุมชน ตะกร้าสาน-ผลิตภัณฑ์ สมุนไพร บ้านเหนือวัด	107 หมู่ 2 บ้านเหนือวัด ตำบลสะเนียน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางอรุณี แสนคุ้ม โทร 08 5456 8979	ลูกประคบ สมุนไพร
7	วิสาหกิจชุมชนคุ้ม เจ้าบ้านไผ่เหลือง	70/1 ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาววันทนา ไชยวงศ์ โทร 09 5883 1242	สบู่ก้อนกลีเซอรีน
8	บาธไทม์	263 หมู่ 11 ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาวณิชกุล อุดลยวินิช โทร 08 1032 1130	สบู่ก้อนกลีเซอรีน
9	น้ำสมุนไพรไล่แมลง	71 หมู่ 4 ตำบลสวด อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน 55190	นายโชติ มงคล โทร 08 4803 4281	น้ำหมักสมุนไพร
10	ไอริจินจินดา	448 บ้านปรางค์พัฒนา 2 หมู่ 8 ตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน 55120	นางจินดา สอนพุดม โทร 08 1169 8699	แชมพู
11	กลุ่มสมุนไพร บ้านร้องแฉะ	200 หมู่ 7 ตำบลวรรณคร อำเภอบัว จังหวัดน่าน 55120	นางสมจิตร หีบทอง โทร 08 1603 2003	แชมพู
12	น่านอะโวคาโด	64 หมู่ 1 ตำบลศิลาเพชร อำเภอบัว จังหวัดน่าน 55120	นายธีระวัฒน์ วั่งกะ โทร 09 7140 7650	สบู่ก้อนกลีเซอรีน
13	เสียนภิญญา	303 หมู่ 3 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110	นางภิญญา ไปมูลเปี่ยม โทร 09 2192 6594	สบู่ก้อนกลีเซอรีน
14	วิสาหกิจชุมชนถั่วขาว อินคาอำเภอทุ่งช้าง	82/1 หมู่ 4 ตำบลทุ่งช้าง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน 55160	นางวาสนา ป้องสา โทร 08 9431 4571	สบู่ก้อนกลีเซอรีน

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
15	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรแบบครบวงจรบ้านหนองผุก	38 หมู่ 10 ตำบลเปือ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน 55160	นางเครือวัน สุโรพันธ์ โทร 08 4894 7591	น้ำหมักชีวภาพ
16	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านกุดกรรณ์	120 หมู่ 12 ตำบลเปือ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน 55160	นางกุลภรณ์ ดวงบุญชู โทร 08 9827 8805	ผลิตภัณฑ์บำรุงผม
17	กลุ่มแม่บ้านบ้านแค้ว	32 หมู่ 7 ตำบลพระพุทธรบาท อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน 55160	นางสนธยา สุโรพันธ์ โทร 09 8141 8883	สบู่ก้อนกลิ่นเซอริน
18	สมุนไพรคุณแสง	75 หมู่ 5 ตำบลปลิงหลวง อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน 55180	นายแสง สุทธิ โทร 08 0131 3283	ลูกประคบสมุนไพร
19	เจริญสมุนไพรไทย	60 หมู่ 5 ตำบลปลิงหลวง อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน 55180	นายเจริญ กองยา โทร 08 6198 1363	สมุนไพรรอบตัว
20	กลุ่มคนคัมเกลือ	310 หมู่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน 55220	นางน้อม เชื้อนเมือง โทร 08 7176 2016	ผลิตภัณฑ์ขี้ดผิว
21	กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปเกลือสินเธาว์	116/2 หมู่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน 55220	นางสาวธัชกร ทะสีแก้ว โทร 09 2450 7287	ผลิตภัณฑ์ขี้ดผิว
22	กลุ่มพี่น้อง	35 หมู่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน 55220	นางสาวจำเนียร ประกิจ โทร 08 9853 9713	ผลิตภัณฑ์ขี้ดผิว
23	วิสาหกิจชุมชนชีววิถีตำบลน้ำเกี๋ยน	130 หมู่ 4 ตำบลน้ำเกี๋ยน อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นางศิรินันท์ สารมณฐี โทร 08 1993 6364	ผลิตภัณฑ์หมักผม
24	บุญสนองแพะนม-นมแพะ	126 หมู่ 4 ตำบลทำน้าว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นางศุติกาญจน์ เคชอำนาจรรม โทร 08 5092 6464	สบู่ก้อน
25	วิสาหกิจชุมชนโฮงยาหัวเวียงเหนือ	112 หมู่ 6 ตำบลฝายแก้ว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นายปานะพงษ์ เลาหวฤทธิ์ โทร 08 0545 5594	น้ำมันนวดสมุนไพร
26	*กลุ่มชาเมียง	32/1 หมู่ 3 ตำบลน้ำเกี๋ยน อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นางบุญคุ้ม ปานทอง โทร 08 1472 1035	ผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า
27	วิสาหกิจชุมชนขวัญธารา	138 หมู่ 4 บ้านใหม่พัฒนา ตำบลน้ำเกี๋ยน อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นางธรรารัตน์ ศรีจันทร์ดี โทร 08 8142 5521	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว
28	ศรีเปี้ยสมุนไพร	131 หมู่ 5 ตำบลทำน้าว อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นางกรสิริมาดา นันทะเถรี โทร 08 3581 1056	ลูกประคบสมุนไพร
29	*กลุ่มรูปหอมสมุนไพรตำบลน้ำแก่น	149 หมู่ 4 ตำบลน้ำแก่น อำเภอกู่เพียง จังหวัดน่าน 55000	นางสมพร สิทธิคำ โทร 09 5686 5250	รูปหอม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
30	กลุ่มสมุนไพร แม่บุญยวง	134 หมู่ 4 ตำบลน้ำแก่น อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน 55000	นางบุญยวง อะโนตีบ โทร 08 7193 4906	สเปรย์สมุนไพร
31	วิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์แปรรูป ไทยลื้อบ้านสะแกเยียง	131 หมู่ 8 ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน 55000	นางสาวณัฐนิชา บัวเหล็ก โทร 09 2931 1318	น้ำมันสมุนไพร อิมูอออยล์
32	กลุ่มลูกประคบ สมุนไพรตราแม่คำดี	77 หมู่ 3 ตำบลพงษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน 55210	นางมาลินี กันแสน โทร 08 2419 8945	ลูกประคบ สมุนไพร
33	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูก ส้มเขียวหวานสีทอง	100 หมู่ 4 ตำบลทุ่งช้าง อำเภอู่ช้าง จังหวัดน่าน 55130	ประเสริฐ วิทา โทร 06 3105 2395	น้ำหมักชีวภาพ
34	เชี่ยวชาญสมบัติฟาร์ม	74 หมู่ 3 ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นายบำเพ็ญ เขียวสมบัติ โทร 09 1741 9147	สบู่น้ำผึ้ง
35	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลิตภัณฑ์สมุนไพร บ้านกาไส หมู่ 8	96 หมู่ 8 ตำบลสะเนียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสมศรี อารินทร์ โทร 06 2278 9048	ยาสมุนไพร มะเขว่น
36	ปภัสสร	10/1 หมู่ 8 ตำบลโนเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาวปภัสสร นันชัย โทร 08 5666 7557	ผลิตภัณฑ์ขจัดผิว
37	วิสาหกิจชุมชน สมุนไพรบ้านเชียงฮิน	176 หมู่ 4 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 55000	นางสาวรัตติกาล สายยาโน โทร 09 0636 9898	ลูกประคบ สมุนไพร
38	กลุ่มเกษตรกร บ้านม่วงใหม่	132 หมู่ 3 ตำบลนาปัง อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน 55000	นายเคชา หลวงฤทธิ์ โทร 08 6187 0343	น้ำหมักชีวภาพ

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความเด่น (Case Success) ของจังหวัดน่าน เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี

□ มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 8 กลุ่ม ได้แก่

- 1) วิสาหกิจชุมชนผ้าทอลายโบราณ
- 2) กลุ่มทอผ้าข้อมสีธรรมชาติบ้านห้วยหาค-หลักลาย
- 3) กลุ่มทอผ้าข้อมสีธรรมชาติบ้านปางกอม
- 4) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าบ้านเฮี้ย
- 5) บ้านคะวันเย็น ผ้ามัดข้อมใบสัก
- 6) กลุ่มผ้าเขียนเทียน
- 7) กลุ่มชาเมียง
- 8) กลุ่มธูปหอมสมุนไพรตำบลน้ำแก่น

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ 95 นอกจากนี้การพัฒนาบรรรณภัณฑ์ ช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากกว่าร้อยละ 80 โดยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่นำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีการยกระดับผ้าทอและเครื่องแต่งกาย เช่น การย้อมสีธรรมชาติ การใช้สารช่วยย้อมจากธรรมชาติ การเลือกใช้เส้นด้าย การปรับนุ่ม การออกแบบ/ตัดเย็บ ต้องใช้ระยะเวลาและการฝึกประสบการณ์มากพอสมควรที่จะเห็นผลถึงการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากองค์ความรู้และเทคนิคการย้อมสีต้องอาศัยหลักการสังเกต หลักทางวิทยาศาสตร์ ที่ต้องผ่านกลไกการฝึกปฏิบัติให้ชำนาญมากกว่านี้

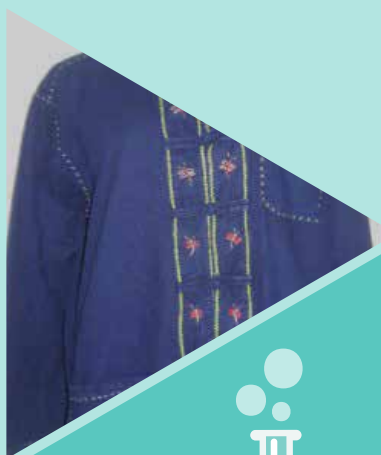
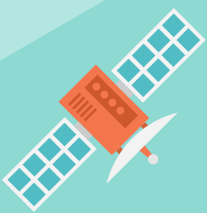
2. กรณีสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร การที่จะยกระดับให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้าบางชนิดต้องผ่านมาตรฐานอาหารและยา ผู้ประกอบการต้องมีสถานที่การผลิตที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนด คิวบิกบประมาณของผู้ประกอบการไม่สามารถลงทุนในการปลูกสร้างอาคารสถานที่ได้ ทำให้กลไกการได้รับ มผช. นั้นเป็นช่องทางที่ลำบาก

3. ผู้ประกอบการขาดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ และไม่เข้าใจถึงคำว่าวิทยาศาสตร์ ในการค้นหาปัญหาและการแก้ไขปัญหา เน้นการแก้ไขจากการคัดลอกผู้อื่น ซึ่งสภาพและปัญหาในแต่ละพื้นที่ บุคคล และกระบวนการผลิตแตกต่างกัน ทำให้เสียเวลา งบประมาณในการแก้ไขปัญหา เป็นการทดลองผิดทดลองถูก จึงทำให้เกิดปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำไม่เท่ากันในสังคมไทย

4. กลไกการส่งเสริมการตลาดมีมาก แต่ผู้บริโภคกลับน้อยลง เพราะสินค้า OTOP ส่วนใหญ่ขาดการเล่าเรื่อง (Story) การสร้างจุดขายที่แตกต่าง และขาดการสร้างมูลค่าสินค้าที่สมดุล

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดชัยนาท

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดชัยนาท

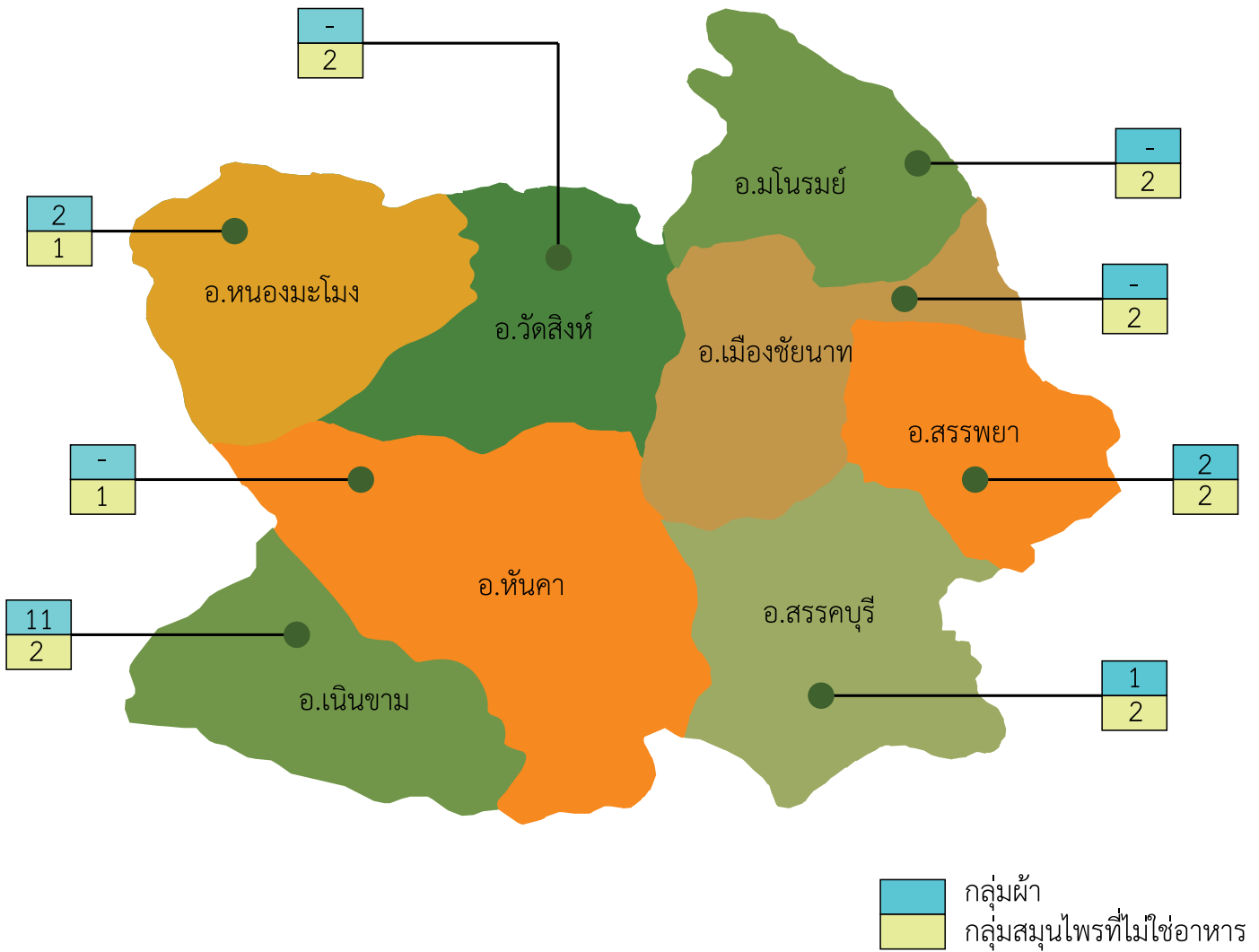

บทนำ

ชัยนาท เป็น 1 ใน 10 จังหวัดพื้นที่เป้าหมายของโครงการยกระดับสินค้า OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ไปพัฒนาเพื่อให้สินค้าที่เข้าสู่ตลาดการแข่งขันมีคุณภาพ ประณีต สวยงาม ตรงกับความความต้องการของลูกค้า และปลอดภัยได้มาตรฐาน ผลการดำเนินการสามารถยกระดับสินค้า OTOP ในพื้นที่ทั้งหมด 8 อำเภอในจังหวัดชัยนาท ทั้งหมดจำนวน 30 กลุ่ม ประกอบด้วยผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 16 กลุ่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 14 กลุ่ม

ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายในพื้นที่จังหวัดชัยนาท ผ้าทอจะทอด้วยเส้นไหมโรงงาน 100 เปอร์เซ็นต์ มีลายเอกลักษณ์ คือการมัดหมี่และจก ที่มีอัตลักษณ์ของชุมชนลาวเวียง โดยเทคนิคที่ได้รับการพัฒนา คือการเสริมทักษะกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ การใช้สารช่วยย้อมและการติดสีจากธรรมชาติ เทคนิคการเลือกและใช้เส้นด้าย การออกแบบ/ตัดเย็บ การปักคันมือ ไปช่วยพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น ผ่านเกณฑ์มาตรฐานและตรงกับความต้องการของลูกค้า ส่วนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เช่น สบู่ แชมพู ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ยาสีฟัน ฐูปหอม สเปรย์ เน้นการสร้างจุดเด่น อัตลักษณ์วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น ภูมิปัญญาวัฒนธรรม ประเพณีในจังหวัด ในการสร้างจุดขาย สามารถสร้างและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า OTOP เพื่อเสริมสร้างรายได้ที่ยั่งยืนและเข้มแข็งต่อไปในอนาคต

ภาพแผนที่จังหวัดชัยนาท

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เมืองชัยนาท	-	2	2
2	เนินขาม	11	2	13
3	มโนรมย์	-	2	2
4	สรรคบุรี	1	2	3
5	สรรพยา	2	2	4
6	หนองมะโมง	2	1	3
7	หันคา	-	1	1
8	วัดสิงห์	-	2	2
	รวม	16	14	30

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

จากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ พบว่าผ้าทอจังหวัดชัยนาท 16 ผลิตภัณฑ์ เป็นการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง จำแนกเป็น ผ้ามัดหมี่และจก จำนวน 10 ราย โดยใช้เส้นไหมโรงงานทั้ง 100 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งเป็น เส้นไหมย้อมด้วยเคมี 9 ผลิตภัณฑ์ และเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติ 1 ผลิตภัณฑ์ และประเภทเสื้อผ้าที่ตัดเย็บ หรือเสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น กระโปรงตกแต่งลายไทย เสื้อคันทันมือ จำนวน 6 ผลิตภัณฑ์ สรุปภาพรวมของปัญหา ได้ดังนี้

- 1) ปัญหาทางกายภาพของผ้าทอ มีลักษณะของสีผ้ามีความสม่ำเสมอ แต่การเย็บต่อผ้าถุงและจก ไม่สม่ำเสมอ
- 2) การวิเคราะห์ทางเคมี พบว่า ร้อยละ 80 มีสีตกในภายหลัง ความคงทนของสีต่อการซัก ความคงทนของสีต่อเหงื่อ การเปลี่ยนสี สภาพกรด-ด่าง ไม่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 3) ไม่มีการทำความสะอาดก่อนและหลังการทอ และหลอกเส้นไหมในขณะที่นำมาทอมีการนำมาแช่น้ำเพื่อรักษาสภาพเส้นไหม โดยไม่มีการทดสอบสภาพน้ำก่อนการแช่เส้นไหม ซึ่งแหล่งน้ำประปาส่วนใหญ่เป็นประปาบาดาล ที่มีสภาพเป็นด่าง
- 4) เสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น กระโปรงตกแต่งลายไทย เสื้อคันทันมือ พบว่า การตัดเย็บขาดความประณีต ไม่เรียบร้อยตลอดทั้งผืน ฝึเพิ่มเติมในการเย็บด้วยการคันทันมือไม่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่กำหนด ผ้าที่นำมาตัดเย็บยังไม่ผ่านการทำความสะอาดและสภาพก่อนจำหน่าย

สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 38 ผลิตภัณฑ์ สรุปภาพรวมของปัญหา ได้ดังนี้

- 1) ร้อยละ 90 เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ที่ยังไม่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และไม่ผ่านมาตรฐานอย. และยังขาดความรู้และความเข้าใจในการเลือกใช้วัตถุดิบ การสกัดสมุนไพร และความพร้อมในด้านโรงเรือน
- 2) สบู่ พบว่าลักษณะทั่วไป กลิ่นเซอริน สารลดแรงตึงผิว ไฮดรอกไซด์อิสระ และเชื้อก่อโรคต่างๆ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน แต่จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมด ไม่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 3) แชมพู ครีมนวดผม โลชั่นบำรุงผิว พบว่าลักษณะทั่วไป สี กลิ่น การใช้งาน ความคงสภาพ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนค่าความเป็นกรด-ด่าง ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

4) อุปหอม พบว่า ลักษณะทั่วไป สี การใช้งาน และการบรรจุ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนกลิ่น ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

5) ยาคมนสมุนไพร ลักษณะทั่วไป และวัสดุที่ใช้บรรจุภายในผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนกลิ่นและการบรรจุ ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน พบปัญหา ยาคมนระเหยไว

6) น้ำหมักชีวภาพและน้ำหมักสมุนไพร พบว่าความรู้การคัดแยกเชื้อจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและจุลินทรีย์ท้องถิ่นในการผลิตและการผลิตน้ำหมักชีวภาพที่มีคุณภาพ ขาดผลการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ในการยืนยันธาตุอาหารพืชในน้ำหมักชีวภาพจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและจุลินทรีย์หน่อกล้วย

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากประเด็นปัญหาที่พบในแต่ละกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ นำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับ OTOP ผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในพื้นที่จังหวัดชัยนาท มีกลุ่มผู้ประกอบการเข้าร่วมจำนวน 30 กลุ่ม มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น 450 ราย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ใน 5 หลักสูตรได้แก่

- 1) การย้อมสีธรรมชาติ "คราม:ใบหูกวาง" การเลือกใช้เส้นด้าย และเทคนิคผ้านุ่ม
- 2) การย้อมสีธรรมชาติ "ครั่ง" การเลือกใช้เส้นด้าย และเทคนิคผ้านุ่ม
- 3) งานผ้า การคั้นมือ และการถักโครเชต์
- 4) การทำสบู่และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย
- 5) สมุนไพรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ยกระดับ OTOP ผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 15 สิงหาคม 2561 ณ 111 รีสอร์ท แอนด์สปา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

ภายหลังจากที่ได้รับการอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการผลิต ได้มีการดำเนินการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการฯ โดยนำแนวทางการแก้ไขปัญหามาของผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายดังต่อไปนี้ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการฯ

- 1) เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติ วิธีการป้องกันสีตก การใช้สารเคมี เพื่อให้ผ้ามีความคงทนของสีต่อการซัก ความคงทนของสีต่อเหงื่อ การเปลี่ยนสีและการเปื้อนสี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- 2) เทคนิคการซักและการปรับนุ่มก่อนการส่งตรวจและการจำหน่าย เพื่อผ้านุ่ม น่าสัมผัส และค่าความเป็นกรด-ด่าง ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรม

3) เทคนิคการเลือกใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ได้แก่ การเลือกใช้เส้นด้ายที่มีมาตรฐานรับรอง การเลือกใช้ฟิมสแตนเลสที่มีความถี่เหมาะสม การเลือกใช้นาฬิกาของเส้นด้ายพุ่ง เส้นด้ายยืน เพื่อลดความหยาบของผ้า

4) เทคนิคสำหรับเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้แก่ เทคนิคการตัดเย็บ ฝีเข็มและการเย็บซ่อนตะเข็บเสื้อ การตกแต่งด้วยการปักหรือการใช้เศษผ้าทอพื้นเมืองที่นำมาเพิ่มมูลค่า มีลวดลายที่ละเอียด กลมกลืนกันตลอดทั้งชิ้นงาน ไม่หลลุ่ย ค้านการเย็บใช้ฝีเข็มไม่น้อยกว่า 32 ฝีเย็บต่อความยาว 10 เซนติเมตร

แนวทางการแก้ไขปัญหาของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีดังต่อไปนี้

1) เทคนิคการเตรียมวัตถุดิบสมุนไพร การทดสอบสารพิษตกค้างในวัตถุดิบ การควบคุมกระบวนการผลิต การเลือกบรรจุภัณฑ์ และการเก็บรักษา เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

2) สบู่ก้อน สบู่ก้อนกลีเซอริน ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ยาสีฟันสมุนไพร แชมพู ผลิตภัณฑ์หมักผมและบำรุงผม ถ่ายทอดการควบคุมคุณภาพโดยวิธีการชั่ง ตวง วัด ที่เครื่องครัดขึ้น และเทคนิคการลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ทั้งที่มาจากวัตถุดิบสมุนไพร และเชื้อจุลินทรีย์ในอากาศ

3) ยาคุมสมุนไพร ฐูปหอม และสเปรย์สมุนไพร ถ่ายทอดเทคนิคการหั่นสมุนไพรด้วยเครื่องแทนการหั่นด้วยมือ และที่ตากสมุนไพรพลังงานแสงอาทิตย์ และมีการใช้สารที่ระเหยได้ในปริมาณที่เหมาะสม

4) น้ำหมักชีวภาพและน้ำหมักสมุนไพร ถ่ายทอดเทคนิคการผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง และจุลินทรีย์หน่อกล้วย การเตรียมวัตถุดิบ เทคนิคการผลิต ระยะเวลาการหมัก การคัดเลือกจุลินทรีย์ที่เหมาะสมกับการผลิต การดูแลและข้อควรระวังในการผลิต

4

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 16 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มสรรพยาบาศิก	3 หมู่ 4 ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150	นางเอี่ยมพร แอสน โทร 08 9707 1388	ผ้าบาศิก
2	ดวงประทีปผ้าไทย	22/1 หมู่ 4 ตำบลโพธิ์นางคำออก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150	นางดวงประทีป หงษ์ระจ่าง โทร 08 9801 4466	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
3	รัตนา พรหมมา	55 หมู่ 4 ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 17140	นางรัตนา พรหมมา โทร 08 7358 0948	เสื้อผ้าสำเร็จรูปหญิง
4	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าหมู่ 8 เนินขาม	120 หมู่ 8 ตำบลเนินขาม อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางคารารัตน์ ทาเอื้อ โทร 08 4621 4775	ผ้ามัดหมี่
5	กลุ่มเย็บเสื้อจวบหม้อบ้านโคกกลี	201 หมู่ 3 บ้านโคกกลี ตำบลกะบกเตี้ย อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางผกาพรรณ แดงโสภ โทร 08 7198 4929	เสื้อผ้าสำเร็จรูปชาย
6	กลุ่มผ้าทอโบราณ หมู่ 1	2 หมู่ 1 ตำบลเนินขาม อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางอุษา บุญสาพิพัฒน์ โทร 08 1036 4722	ผ้ามัดหมี่
7	กลุ่มกระแตของตอ	29 หมู่ 8 ตำบลเนินขาม อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นายสุรชัย ทาเอื้อ โทร 08 2886 8904	ผ้ามัดหมี่
8	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าบ้านม่วงงาม	34 หมู่ 6 ตำบลเนินขาม อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางสนิม ปิ่นสุวรรณ โทร 08 5605 2681	ผ้ามัดหมี่
9	กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งรังกระโดน หมู่ 14	57 หมู่ 14 ตำบลเนินขาม อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางคึก เพ็งสวย โทร 08 9906 9062	ผ้ามัดหมี่
10	กลุ่มทอผ้าลาวเวียงบ้านหนองระกำ หมู่ 6	44 หมู่ 6 ตำบลเนินขาม อำเภอนเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางสุภา พุ่มจำปา โทร 08 7205 4166	ผ้ามัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
11	*วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าโบราณ บ้านทุ่ง	หมู่ 9 135/1 หมู่ 9 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางบำรุง สีวันนา โทร 08 7371 9778	ผ้ามัดหมี่
12	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านกุคจอก	7 หมู่ 1 ตำบลกุคจอก อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 17120	นางสำเนา จบศรี โทร 08 9969 4518	ผ้ามัดหมี่
13	*สมประสงค์ไหมไทย	110 หมู่ 3 ตำบลสุขเคื่อนห้า อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นายสมประสงค์ กาฬภักดิ์ โทร 06 1354 5698	ผ้าจก
14	กลุ่มเนินขามผ้าไทย หมู่ 1	98 หมู่ 1 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางชีข้มพร ศรีเคช โทร 09 1662 8365	ผ้ามัดหมี่
15	กลุ่มเกษตรกรหมู่ที่ 2	33 หมู่ 2 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางสุดสงวน ศรีวันนา โทร 08 9213 0337	เสื้อผ้าสำเร็จรูป หญิง
16	กลุ่มสตรีศรีพัฒนา	32 หมู่ 6 ตำบลกุคจอก อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 17120	นางบุญรอด โลโสสง โทร 09 0207 6319	เสื้อผ้าสำเร็จรูป หญิง

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 14 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร เขาราวเทียนทอง	54 หมู่ 13 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางสาวอำพร จินคาร์ตัน โทร 09 8696 5905	สบู่ก้อนกลีเซอริน
2	วิสาหกิจชุมชนสวน สารพัดดีเพื่อสุขภาพ	230 หมู่ 11 ตำบลหันคา อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท 17130	นางสาววันรัตน์ อิทธิกรมย์รัฐ โทร 08 0348 3019	สบู่ก้อนกลีเซอริน
3	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม เกษตรกรบ้านสะไม้แดง	20/2 หมู่ 16 ตำบลแพรกศรีราช อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 17140	นางสุพิทย์ ศรีทอง โทร 08 9459 4747	สเปรย์สมุนไพร
4	กลุ่มอาชีพบ้านหัวเค้น	59/4 หมู่ 10 ตำบลบางซุด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 17140	นางจรรยา กลัคล้อม โทร 08 6795 0935	ผลิตภัณฑ์ บำรุงผิว
5	*ชมรมฟื้นฟูตลาดเก่า สรรพยา	70 หมู่ 4 ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150	นางเง็กถึง จันทวรรณกุล โทร 08 9788 4708	ยาสีฟันสมุนไพร
6	กลุ่มอาชีพบ้านหนองกุ้ง	7 หมู่ 2 ตำบลเขาแก้ว อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150	นายประมวล คล้ายทอง โทร 09 4054 9969	น้ำหมักมะกรูด
7	สบู่นมแพะ ตราเพชรรัตน์	111 หมู่ 5 ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท 17120	นางเพชรรัตน์ จันทรทิพย์ โทร 09 7923 0293	สบู่ก้อนกลีเซอริน
8	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิต น้ำจุลินทรีย์มูลค่างควา	190 ตำบลหางน้ำสาคร อำเภอโมน้อม จังหวัดชัยนาท 17170	นางสาวทัศนีย์ เกื้อนยัง โทร 08 0118 2354	น้ำจุลินทรีย์ มูลค่างควา
9	วิสาหกิจชุมชนรูปหอม อินทรมงคล	12 หมู่ 8 ตำบลหาดท่าเสา อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000	นายราเชน อินทรมงคล โทร 08 7849 2972	รูปหอม
10	ปรับตัวสู่การพัฒนา	57 หมู่ 8 อำเภอชัยนาท จังหวัดชัยนาท 17000	นายธวัชชัย ฉิมกรด โทร 08 1886 5721	ยาคุม-ยาหม่อง แผนโบราณ
11	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ การเรียนรู้วิถีพอเพียง ตำบลเนินขาม ภายใต้เครือข่ายป่า ชุมชนเขาราวเทียนทอง	58 หมู่ 4 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130	นางบุญยัง พวงพิกุล โทร 08 7200 7523	ยาสีฟันสมุนไพร

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
12	กลุ่มทำสมุนไพรและ ศิลปประดิษฐ์ บ้านคลองมอญ	58 หมู่ 4 ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท 17120	นางสินมงคล อินธนู โทร 08 7207 1795	ธูปหอม
13	ธรรมรสฟาร์มผึ้ง	123 หมู่ 5 ตำบลวังตะเคียน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 17120	นางประไพ ปทุมสุข โทร 08 6206 1814	สบู่ก้อนกลีเซอริน
14	*มะกรูด แשרแคร์	5/2 หมู่ 5 ตำบลศิลาदान อำเภอมนรมย์ จังหวัดชัยนาท 17110	นางณิชา สपालค์ โทร 08 7522 2609	แชมพู

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ดาวเด่น (Case Success) ของจังหวัดชัยนาท เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1) วิสาหกิจชุมชนทอผ้าโบราณบ้านทุ่ง
- 2) สมประสงค์ไหมไทย
- 3) ชมรมฟื้นฟูตลาดเก่าสรรพยา
- 4) มะกรูด แשרแคร์

5

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ 95 สามารถสร้างและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า OTOP ให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากกว่าร้อยละ 80 โดยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่นำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีการยกระดับผ้าทอและเครื่องแต่งกาย เช่น การย้อมสีธรรมชาติ การใช้สารช่วยย้อมจากธรรมชาติ การเลือกใช้เส้นด้าย การปรับมุมการออกแบบ/ตัดเย็บ ต้องใช้ระยะเวลาและการฝึกประสบการณ์มากพอสมควรที่จะเห็นผลถึงการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากองค์ความรู้และเทคนิคการย้อมสีต้องอาศัยหลักการสังเกต หลักทางวิทยาศาสตร์ ที่ต้องผ่านกลไกการฝึกปฏิบัติให้ชำนาญมากกว่านี้

2) กรณีสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร การที่จะยกระดับให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้าบางชนิดต้องผ่านมาตรฐานอาหารและยา ผู้ประกอบการต้องมีสถานที่การผลิตที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนด ด้วยงบประมาณของผู้ประกอบการไม่สามารถลงทุนในการปลูกสร้างอาคารสถานที่ได้ ทำให้กลไกการได้รับ มผช. นั้นเป็นช่องทางที่ลำบาก

3) ผู้ประกอบการขาดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ และไม่เข้าใจถึงคำว่าวิทยาศาสตร์ ในการค้นหาปัญหาและการแก้ไขปัญหา เน้นการแก้ไขจากการคัดลอกผู้อื่น ซึ่งสภาพและปัญหาในแต่ละพื้นที่ บุคคล และกระบวนการผลิตแตกต่างกัน ทำให้เสียเวลา งบประมาณในการแก้ไขปัญหา เป็นการทดลองผิดทดลองถูก จึงทำให้เกิดปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำไม่เท่ากันในสังคมไทย

4) กลไกการส่งเสริมการตลาดมีมาก แต่ผู้บริโภคกลับน้อยลง เพราะสินค้า OTOP ส่วนใหญ่ขาดการเล่าเรื่อง (Story) การสร้างจุดขายที่แตกต่าง และขาดการสร้างมูลค่าสินค้าที่สมดุล

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดนครพนม

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดนครพนม

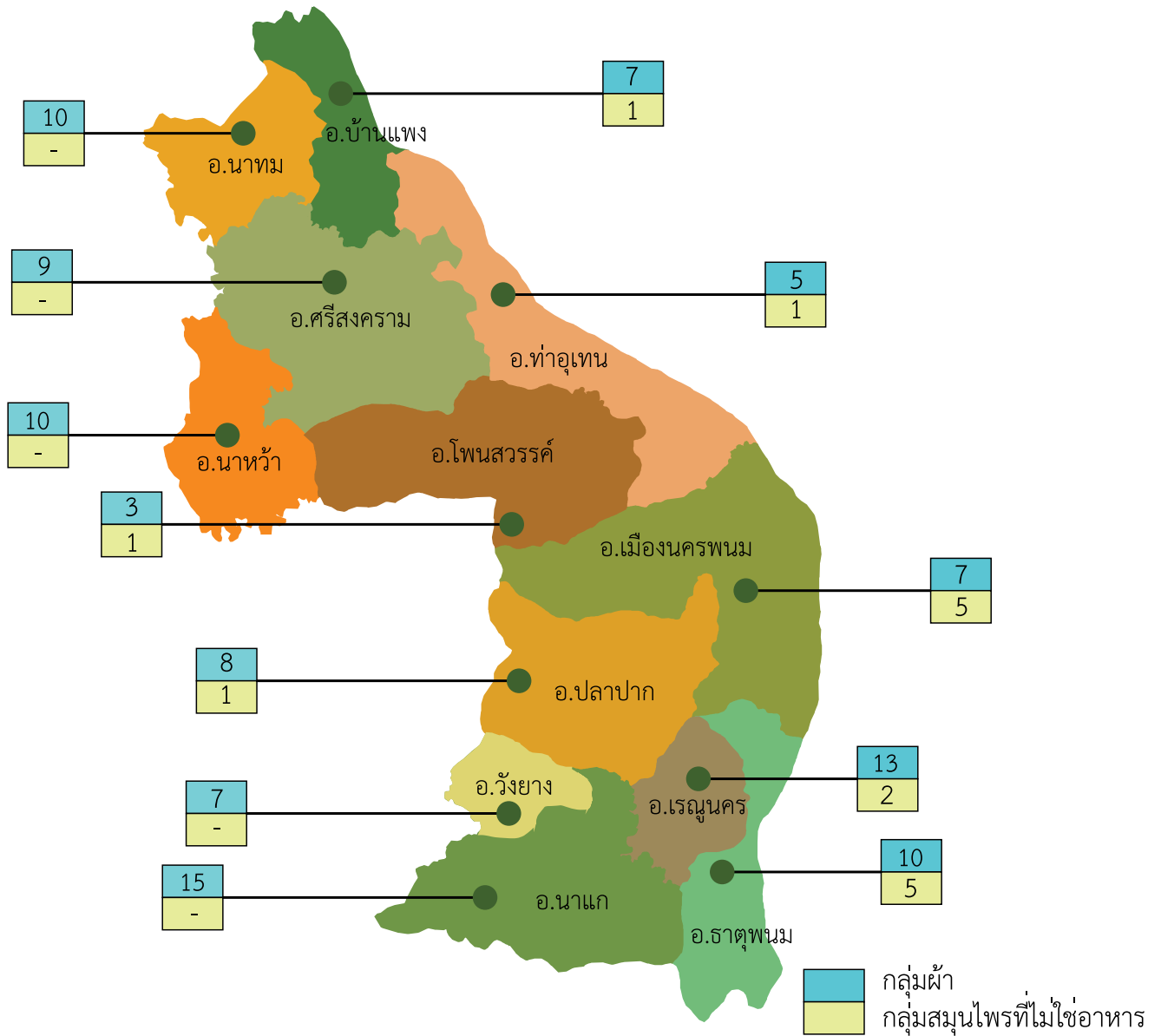

บทนำ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้จัดทำโครงการยกระดับ OTOP ในจังหวัดนครพนม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมผู้ประกอบการ OTOP ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ส่งเสริมการสร้างงานที่เน้นการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยได้จัดทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 12 อำเภอ โดยมีขอบเขตการดำเนินงานรับสมัคร คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย สำรวจปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนา ประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพก่อนการเข้าร่วมพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ โดยการจัดถ่ายทอดความรู้ อบรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต มีการให้คำปรึกษาเชิงลึกตลอดระยะเวลาในการถ่ายทอดความรู้ โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ 120 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า 104 กลุ่ม และผู้ประกอบการประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 16 กลุ่ม กระจายครอบคลุมทั้ง 12 อำเภอของจังหวัดนครพนม

โครงการยกระดับ OTOP ในจังหวัดนครพนม เป็นตัวอย่างที่ดีของการทำงานเชิงพัฒนาในพื้นที่ ด้วยการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานที่ชัดเจน และกลยุทธ์สร้างความร่วมมือในการดำเนินงานกับสถาบันการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานในพื้นที่เป้าหมาย สามารถพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ให้มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างขีดความสามารถให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP ซึ่งส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการมีโอกาสได้นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ได้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้มั่นคง เข้มแข็ง ยั่งยืนต่อไป

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดนครพนม

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เมือง	7	5	12
2	ปลาปาก	8	1	9
3	ท่าอุเทน	5	1	6
4	บ้านแพง	7	1	8
5	ธาตุพนม	10	5	15
6	เรณูนคร	13	2	15
7	นาแก	15	0	15
8	ศรีสงคราม	9	0	9
9	นาหว้า	10	0	10
10	โพนสวรรค์	3	1	4
11	นาทม	10	0	10
12	วังยาง	7	0	7
	รวม	104	16	120

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

จากการคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมโครงการ 120 กลุ่ม ได้มีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ เพื่อประเมินและวิเคราะห์สมรรถภาพของแต่ละกลุ่ม ในส่วนของผลิตภัณฑ์ผ้า จำนวน 104 ผลิตภัณฑ์ สรุปภาพรวมของปัญหาได้ ดังนี้

- 1) ด้านการข้อมพบว่าการข้อมสีไม่ติด สีกระจายไม่สม่ำเสมอ คุณภาพของสีผ้าไม่คงทน หลังจากนำไปซักสีตก มีการเปลี่ยนแปลงขนาดหลังการซัก เวลาในการผลิตแต่ละขั้นตอนนี้ใช้ระยะเวลานาน
- 2) ด้านการทอ พบว่าพื้นผิวของผ้าไม่เรียบ มีปม ลวดลายของการทอไม่สม่ำเสมอ มีเศษเส้นด้าย มีเส้นไม้แทรกอยู่ในเนื้อผ้า ผ้าทอไม่แน่น ขนาดของผ้าไม่ได้ตามขนาดมาตรฐานกำหนด
- 3) ด้านการตัดเย็บ พบว่าการตัดเย็บไม่แน่น หลุดลุ่ย การเย็บริมผ้าไม่เรียบร้อย ฝีมือนำไม่สม่ำเสมอ มีปมด้าย
- 4) ด้านบรรจุภัณฑ์ พบว่าบรรจุภัณฑ์เก่าล้าสมัยไม่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ขาดความเป็นเอกลักษณ์
- 5) ด้านการออกแบบและแปรรูปผลิตภัณฑ์ พบว่าผลิตภัณฑ์ไม่มีความหลากหลาย ขาดความทันสมัย ไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- 6) ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและการตลาด พบว่าผลิตภัณฑ์ไม่เป็นที่รู้จัก ตลาดมีน้อย เป็นการผลิตรายการค้าปลีกแต่ละครั้ง
- 7) ด้านการตั้งราคาขาย พบว่าไม่ทราบวิธีการตั้งราคาขาย การคิดคำนวณราคาต้นทุน

ส่วนของสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 16 ผลิตภัณฑ์ สรุปรายชื่อของปัญหาได้ดังนี้

- 1) ด้านสถานที่ผลิต พบว่าไม่ถูกต้องตามหลักมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ไม่มีการแยกบริเวณในการผลิตที่เป็นสัดส่วน ขาดความพร้อมด้านโรงเรือน
- 2) ด้านวัตถุดิบและอุปกรณ์ พบว่าวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ไม่มีการควบคุมคุณภาพ ขาดวิธีการเก็บดูแลรักษาวัตถุดิบ วัตถุดิบมีการปนเปื้อน
- 3) ด้านกระบวนการผลิต พบว่าขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิต ไม่มีการชั่ง ตวง วัด ไม่มีสูตรการผลิตที่แน่นอน คุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่สม่ำเสมอ ไม่มีการวัดค่าความเป็นกรดค่าที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์
- 4) ด้านการออกแบบและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ พบว่าผลิตภัณฑ์ไม่มีความหลากหลาย ขาดความโดดเด่น
- 5) ด้านบรรจุภัณฑ์ พบว่าบรรจุภัณฑ์ขาดความสวยงามและคงคุณค่า ไม่มีฉลากแสดง บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ไม่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ คุณภาพของผลิตภัณฑ์มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเจอสภาพแวดล้อมประเภทต่างๆ
- 6) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่าช่องทางการจำหน่ายมีน้อย มีคู่แข่งมาก
- 7) ด้านการตั้งราคาขาย พบว่าไม่มีการคำนวณต้นทุน ตั้งราคาขายตามท้องตลาด ขาดการจัดทำระบบบัญชี

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากผลการประเมินและวิเคราะห์สมรรถภาพของแต่ละกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ นำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 120 กลุ่ม ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ มีผู้เข้ารับการอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน 2,018 ราย โดยมีหลักสูตรในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 5 หลักสูตร ดังนี้

- 1) เทคนิค กระบวนการผลิต และต้นทุนการผลิต
- 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3) การย้อมสีครามและสีธรรมชาติด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์
- 4) การย้อมสีเคมีที่ปลอดภัย
- 5) ถ่ายทอดองค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อุปกรณ์ทันสมัย

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การยกระดับ OTOP ประเภทผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

เมื่อผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการอบรมให้ความรู้ครบทั้ง 120 กลุ่มแล้ว ได้มีการลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษาเชิงลึกในแต่ละกลุ่ม โดยส่วนของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้า ได้มีการให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ในประเด็นดังนี้

1) เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติจากวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น การก่อหม้อคราม การย้อมสีเคมี การเลือกใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ในการย้อมที่ปลอดภัย วิธีการวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง การใช้สารช่วยย้อม เทคนิคการย้อมให้สีติดทน สีไม่ตกเมื่อซัก วิธีการซักรีด ตวง วัล และการจกบนที่กส่วนผสม การยื่นขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

2) เทคนิคการทอผ้า ความสม่ำเสมอของการทอ วิธีการออกแบบลายทอผ้าที่สร้างเอกลักษณ์ของกลุ่ม วิธีการมัดและการทอ การเลือกใช้ฟืมที่มีความดีเหมาะสม

3) เทคนิคในการตัดเย็บ การตัดขนาดของผ้าให้ได้ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์(ผ้าขาวม้า80x200 เซนติเมตร/ ผ้าพันคอ 15-50x150 เซนติเมตร/ ผ้าสไบ 15-30x150 เซนติเมตร) ความสม่ำเสมอของฝีเข็ม

4) การออกแบบและแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การประดับตกแต่งผ้า

5) เทคนิคการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม การติดฉลากผลิตภัณฑ์

6) การคำนวณต้นทุนการผลิต การคิดค่าวัสดุ ค่าแรงงาน วิธีการตั้งราคาขาย การจัดทำระบบบัญชี

7) เทคนิคการขาย การทำการตลาด การเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การขายของออนไลน์ ส่วนของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีการให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ในประเด็นดังนี้

1) เทคนิคการผลิต การเลือกวัตถุดิบ การเก็บรักษาวัตถุดิบ การเลือกใช้ภาชนะอุปกรณ์เครื่องมือการวัดความเป็นกรด-ด่างของผลิตภัณฑ์ เทคนิคการเลือกใช้เครื่องซักรีด การตวง การวัล และจกบนที่ก การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

2) เทคนิคการลดการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ การแยกสถานที่ผลิต จัดทำโรงเรือน การควบคุมความสะอาดของสถานที่ผลิต

3) การพัฒนาออกแบบและแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้น่าสนใจ มีความหลากหลาย น่าใช้ มีลักษณะเฉพาะของกลุ่ม

4) วิธีการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า การทำการตลาดออนไลน์ การส่งเสริมการตลาด การลดราคา การแจก การแลกซื้อ และแถมสินค้า

5) การจัดทำป้ายฉลากของผลิตภัณฑ์ การออกแบบตราสินค้าให้เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม

6) เทคนิคการบรรจุป้องกันความชื้น ป้องกันการระเหยของกลิ่นสมุนไพร เทคนิคการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7) การจัดทำระบบบัญชี การคำนวณต้นทุน ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการผลิต

4

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 104 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มสตรีทอผ้า ย้อมคราม บ้านนาคอย	226 หมู่ 5 ต.นางัว อ.นาหว้า จ.นครพนม	นางมาลัย ไหลอตุ้ โทร 08 1053 2536	ผ้ามัดหมี่
2	กลุ่มทอผ้าย้อมคราม	108/1 หมู่ 7 บ้านสามัคคี ต.นางัว อ.นาหว้า จ.นครพนม	นางชนาภา จันทร์สิน โทร 09 5769 6816	ผ้ามัดหมี่ ผ้าย้อมคราม
3	กลุ่มพัฒนาสตรี บ้านกุดน้ำใส	หมู่ 6 ต.นางัว อ.นาหว้า จ.นครพนม	นางประเทียร บุนนที โทร 08 2214 9442	ผ้าย้อมคราม
4	กลุ่มแม่บ้าน บ้านโนนงุง	หมู่ 9 บ้านโนนงุง ต.นางัว อ.นาหว้า จ.นครพนม	อำภร คำสวัสดิ์ โทร 08 8305 4148	ผ้ามัดหมี่ ผ้าย้อมคราม
5	*วิสาหกิจชุมชน พื้นภูมิปัญญา ย้อมครามนางัว	154 หมู่ 1 ต.นางัว อ.นาหว้า จ.นครพนม	จิราภรณ์ โคตรมิตร โทร 09 2264 7561	ผ้ามัดหมี่ ผ้าย้อมคราม
6	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	128 หมู่ 3 ต.นาหว้า อ.นาหว้า จ.นครพนม	ทองออน ลิภา โทร 09 2321 1129, 09 4523 0652	ผ้ามัดหมี่ย้อมเคมี
7	กลุ่มทอผ้าบ้านบะหว้า	11 หมู่ 5 บ้านบะหว้า ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม	นางสมเกียรติ อัครศรีวงษ์ โทร 08 4392 0142	ผ้าหมักขี้ควาย ผ้าย้อมคราม
8	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านเสียว หมู่ 3	142 หมู่ 3 ต.บ้านเสียว อ.นาหว้า จ.นครพนม	ทัศนีย์ ป่องคู่ โทร 08 3353 6994	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ
9	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนากระทิม	หมู่ 4 บ้านนากระทิม ต.นางัว อ.นาหว้า จ.นครพนม	อัญชลี โภษาแสง โทร 08 1392 9842	ผ้าลายมุก ผ้าทอพื้นเมือง
10	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนาอ้อย	78 หมู่ 12 ต.เหล่าพัฒนา ต.นาหว้า จ.นครพนม	นางพัฒนา บุพศิริ โทร 08 4953 7749	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
11	ผ้ามัดหมี่	62 หมู่ 6 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางพิมพ์า เรณู โทร 06 1105 5328	ผ้ามัดหมี่
12	กลุ่มทอผ้าเทป ต.ท่าลาด	30 หมู่ 2 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางอุลย์ บัวชุม โทร 08 4410 1552	ผ้าเทป
13	กลุ่มสตรีทอผ้าพื้นเมือง หมู่ 1 บ้านท่าลาด	36 หมู่ 1 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางเขวรักษ์ นครประเทศ โทร 088 784796	ผ้ามัดหมี่
14	นางเสริฐ สีสุธรรม	146 บ้านลาดสีชมพู หมู่ 2 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางเสริฐ สีสุธรรม โทร 08 4924 7136	ผ้าเทป
15	นางลองจิต บัวสาย	125 หมู่ 2 ต.เรณู อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางลองจิต บัวสาย โทร 042 579225	ผ้าแปรรูป
16	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองสังข์ หมู่ที่ 1	55 หมู่ 1 ต.หนองสังข์ อ.นาแก จ.นครพนม	นางมยุรี แสนสามารถ โทร 09 5339 7686	ผ้าลายจืด
17	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองสังข์ หมู่ที่ 7	291 หมู่ 7 ต.หนองสังข์ อ.นาแก จ.นครพนม	นางมะโรง ค้วงคำภา โทร 08 9414 0735	ผ้าลายจืด

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
18	*กลุ่มแม่บ้านทอผ้า บ้านหนองสังข์	111 บ้านหนองสังข์ใต้ หมู่ 2 ต.หนองสังข์ อ.นาแก จ.นครพนม	นางหงษา อินทวงค์ โทร 08 0743 6259 (เลขาศรีสุพรรณ)	ผ้าลายมุก
19	นายสุวิทย์ โคครสขิง	149 หมู่ 7 ต.นาคู อ.นาแก จ.นครพนม	เพลิน ยืนยง โทร 08 7266 3700	ผ้าสไบ
20	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านห้องโจด	21 หมู่ 8 ต.โคกสูง อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางจันทร์มณี มีรัตนคำ โทร 08 2121 3048, 08 0184 1785	ผ้าพื้นลายขัด
21	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนกกะเหาะ	28 หมู่ 4 บ้านนกกะเหาะ ต.โคกสูง อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางเกสร ธิทธิธรรม โทร 08 1054 5646	ผ้าพื้นลายขัด
22	ทอผ้ามัดหมี่ (บ้าน นกกะเหาะน้อย หมู่ 5)	13 หมู่ 5 บ้านนกกะเหาะน้อย ต.โคกสูง อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางสมสนธิ ทิพย์คำมี โทร 09 8231 7789	ผ้าพื้นลายขัด
23	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง (หมู่ 7 บ้านหนอง เทาใหญ่)	42 หมู่ 7 บ้านหนองเทาใหญ่ ต.หนองเทาใหญ่ อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางจินตนา โคครตา โทร 06 5248 3292	ผ้าพื้นลายขัด
24	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จิตรกรรมผ้าไทยบาติก (หมู่ 7 บ.หนองหมาก แก้ว)	35 หมู่ 7 บ.หนองหมากแก้ว ต.หนองเทาใหญ่ อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางชุกทาคา พ่อลีละ โทร 06 2160 8509	ผ้าพื้นคอกข้อมสี ธรรมชาติ
25	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ปักเย็บด้วยมือ	241 หมู่ 9 บ้านใหม่วังเชือก ต.ปลาปาก อ.ปลาปาก จ.นครพนม	น.ส.ธัญญาภรณ์ จิตรปรีดา โทร 09 3412 9422	ผ้าพื้นลายขัด
26	*ร้านเส้นสาย ลายเทียน	2/3 หมู่ 7 บ.หนองหมากแก้ว ต.หนองเทาใหญ่ อ.ปลาปาก จ.นครพนม	คุณเอนกพงศ์ ปัดสาคำ โทร 08 6848 9798	ผ้าบาติก
27	น.ส.อรวรรณ แก้วศักดิ์ศิริ	522/2 ถ.สุนทรวิจิตร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม	น.ส.อรวรรณ แก้วศักดิ์ศิริ โทร 08 5116 6155	ผ้าไหมมัดหมี่ ยกคอก
28	ละมัย ผ้าคราม	195 หมู่ 1 ต.นาทราย อ.เมือง จ.นครพนม	นางละมัย อ่อนพินา โทร 08 1769 7314	เสื่อผ้าสตรี สำเร็จรูป
29	คาทองผ้าฝ้าย	164 หมู่ 16 ต.บ้านผึ้ง อ.เมือง จ.นครพนม	นายเมืองทอง คำเบ็ง โทร 09 2852 6045, 06 1082 5950	เสื่อผ้าสำเร็จรูป
30	เรือนศิลป์	353/175 ซ.12 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม	นางสุรีย์ ทรัพย์เสถียร โทร 08 4953 0008	ผ้าผืน เขียนลายบาติก
31	ซัชชานาผ้าฝ้าย	115 หมู่ 5 ต.นาราชควาย อ.เมือง จ.นครพนม	นายชัชชวย วงจวง โทร 08 5715 6343	ผ้าถุงสำเร็จรูป
32	มรุขลิน	126/1 ซ.วัดพระอินทร์แปลง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม	น.ส.ศศิธร สกุนตวิภาดา โทร 09 5935 9977, 09 5395 6977	ผ้าพันคอ ผ้าเขียนลาย บาติก
33	นางพรรณี ศิริกมล	471 ซ.สุขาวดี ถ.นครพนม-ท่าอุเทน ต.อาจสามารถ อ.เมือง จ.นครพนม	นางพรรณี ศิริกมล โทร 08 4953 0008	ผ้าทอมือลายขัด

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
34	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทอผ้ามัดหมี่ บ้านหมากเฟือง	48 หมู่ 8 บ้านหมากเฟือง ต.หนองบ่อ อ.นาแก จ.นครพนม	นางขวัญใจ ไกยะฝ่าย โทร 08 5749 8679	ผ้ามัดหมี่
35	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านยางคำ	2 หมู่ 4 ต.หนองบ่อ อ.นาแก จ.นครพนม	นางคีใจ รอบรู้ โทร 08 6010 8976	ผ้าฝ้ายทอมือ ย้อมสีธรรมชาติ และเคมี
36	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านคางขวาง	หมู่ที่ 5 บ้านคางขวาง ต.หนองบ่อ อ.นาแก จ.นครพนม	นางสังวาล สุทธจันทร์ โทร 08 0754 4200	ผ้าขาวม้า ผ้า สีขาวพื้น ผ้าสไบ
37	*กลุ่มทอผ้า บ้านนาสมบูรณ์	4/8 หมู่ 4 ต.วังยาง อ.วังยาง จ.นครพนม	นางสรราช เพชรศิคาย โทร 08 6287 1761 (นางจันทร์ยา)	ผ้าถุงมัดหมี่
38	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองนางค่อน	69 หมู่ 2 บ.หนองนางค่อน ต.วังยาง อ.วังยาง จ.นครพนม	นางเพ็ญภา แสนสามารถ โทร 09 8231 9960	ผ้าถุงมัดหมี่ สีธรรมชาติและเคมี
39	กลุ่มจักสาน บ้านสามแยก หมู่ 6	97 หมู่ 6 ต.วังยาง อ.วังยาง จ.นครพนม	นางจันทิมา จันทะคุณ โทร 06 2104 0081	ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าขาวม้า
40	ผ้ามัดหมี่นาขามไต้	59 หมู่ 7 บ้านนาขาม ต.วังยาง อ.วังยาง จ.นครพนม	นางสุเวช ยตะโคตร โทร 08 4340 1003	ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้า คลุมไหล่ ผ้าสไบ
41	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านนาขามไต้	42 หมู่ 7 บ้านนาขาม ต.วังยาง อ.วังยาง จ.นครพนม	นางเพชร ถิ่นทองโอบ โทร 08 7089 0203	ผ้าถุงมัดหมี่
42	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนาขาม	70 หมู่ 4 บ้านนาขาม ต.วังยาง อ.วังยาง จ.นครพนม	นางยุพิน สุขลี โทร 08 8323 8064 (นางสอนสิน)	ผ้ามัดหมี่
43	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านหนองแคน	56 หมู่ 3 ต.ยอดชาด อ.วังยาง จ.นครพนม	นางลำไย วันนาพ้อ โทร 08 4390 3933	ผ้ามัดหมี่
44	กลุ่มแปรรูปผ้าขาวม้า	4 หมู่ 2 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางบุญยัง โฉแก้วเขียว โทร 09 6513 6251	ผ้าขาวม้าแปรรูป
45	กลุ่มทอเสื่อ บ้านโสกแมว	149 หมู่ 2 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางเจื่อง คำมุงคุณ โทร 09 6513 6251	ผ้าพื้นเมืองแปรรูป
46	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง (บ้านชาติพัฒนา ชาติไทย)	46 หมู่ 7 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางแตงอ่อน ตะวังทัน โทร 08 5009 0453	ผ้าพื้นเมืองทอมือ
47	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	130 หมู่ 2 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางกาญจนา คำมุงคุณ โทร 09 2553 6130	ผ้าทอมือแปรรูป
48	สตรีทอผ้าพื้นเมือง บ้านโสกแมว	101 หมู่ 2 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางเจื่อง คำมุงคุณ โทร 06 5103 9930	ผ้าพื้นเมือง
49	คุณแตงอ่อน ตะวังทัน	46 หมู่ 7 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางแตงอ่อน ตะวังทัน โทร 08 5009 0453	ผ้าย้อมคราม
50	*กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง หมู่ 9	58 หมู่ 9 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางไพมณี ปฎิมากรณ์ โทร 08 9942 4948	ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
51	กลุ่มทอผ้าเตเป	65 หมู่ 7 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางรักษา อุ่นลุ่ม โทร 08 9278 3309	ผ้าเตเป
52	นางอรุณีย์ พงษานันท์	39 หมู่ 7 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางอรุณีย์ พงษานันท์ โทร 08 9090 5783	ผ้าฝ้าย กระโปรง
53	กลุ่มผู้ร่วมพัฒนา ชาติไทย ผ้าพื้นเมือง	45 หมู่ 13 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางคำมุก จิตมาศย์ โทร 06 2195 3600	ทอผ้าพื้นเมือง
54	กลุ่มทอผ้าและ แปรรูปผ้าพื้นเมือง ตำบลโคกหินแฮ่	76 หมู่ 15 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นายประจักษ์ จิตมาศย์ โทร 08 9841 4906	ผ้ายกดอก ผ้าเตเป
55	กลุ่มถักไหมพรม บ้านชลประทาน	65 หมู่ 15 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางวราพร ศรีเฉลา โทร 06 1048 2521	หมวกถักไหมพรม
56	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านบ่อคอกซ้อน	156 หมู่ 8 ต.พระซอง อ.นาแก จ.นครพนม	นางแลบ สูงเศ โทร 08 5758 4480	ผ้าลายขิด ผ้าทอ
57	กลุ่มสตรีทอผ้ามัดหมี่ บ้านหนองคอง ม.5	78 หมู่ 5 บ้านหนองคอง ต.นาเลียง อ.นาแก จ.นครพนม	นางเทพนม อันพล โทร 09 8238 0459	ทอผ้ามัดหมี่
58	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านหนองหมากแก้ว	14/1 หมู่ 7 ต.หนองเทาใหญ่ อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางสมควร พิมพิเศษ โทร 08 6102 0264	ผ้ามัดหมี่
59	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	24 หมู่ 4 ต.นางาม อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางเรณู คำหาญ โทร 08 8519 5373	ผ้าทอ เสื้อปักมือ
60	กระเป๋าผ้าแฮนด์เมด (Quilt) by แก้วกิริยา	19 หมู่ 2 ต.พระกลางทุ่ง อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางสาวแก้วกิริยา ปุณเกียรติ โทร 06 5839 2987	ผ้าแปรรูป กระเป๋า ของใช้อื่นๆ
61	ดวงพรผ้าทอมือ แปรรูป	76 หมู่ 2 ต.นาหนาด อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางดวงพร แสงดาว โทร 06 2164 3845	เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าฝ้ายเงินมือ
62	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนาหนาดใหญ่	10/7 หมู่ 2 ต.นาหนาด อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางมนตรี วิโรพรม โทร 08 3359 8514	ผ้าพื้นเมืองโตะ
63	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง แปรรูปกระเป๋า	99 หมู่ 2 ต.นาหนาด อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางสุรภา ไชยรงค์ โทร 08 2140 2967	กระเป๋าเป้สะพาย
64	*พรรณีย้อมคราม	44 หมู่ 2 ต.พุ่มแก อ.นาแก จ.นครพนม	นางพรรณี พ้อบาล โทร 09 0127 2529	ผ้าพื้นเมือง ย้อมคราม
65	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนายาง	58 หมู่ 12 ต.พุ่มแก อ.นาแก จ.นครพนม	นางสาวคำหม่อน พ้อศรียา โทร 09 3036 2461	ผ้าคลุมไหล่
66	สุคใจผ้าย้อมคราม	32 หมู่ 2 ต.พุ่มแก อ.นาแก จ.นครพนม	นางสุคใจ โพธิ์พรม โทร 08 7233 8859	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ
67	กลุ่มพืชมทอพัฒนา ย้อมและแปรรูป	44 หมู่ 2 ต.พุ่มแก อ.นาแก จ.นครพนม	นางวารินทร์ แสนสุภา โทร 09 0127 2529	ผ้าย้อมคราม
68	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านพิมานท่า	91 หมู่ 8 ต.พิมาน อ.นาแก จ.นครพนม	นางระออง แสนสุภา โทร 08 0743 5132	ผ้าคลุมไหล่
69	กลุ่มผลิตภัณฑ์ จากกกและฝื่อ หมู่ 1 ต.สามผง	26/42 หมู่ 1 ต.สามผง อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางสาวศรีพระจันทร์ บุราณเคน โทร 08 0764 0386	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าขาวม้า

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
70	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่โทเร หมู่ 3	19 หมู่ 3 ต.สามผง อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางหลง ผงจันทร์ โทร 0 4253 5929, 08 5696 7892	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าขาวม้า
71	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านสามผง	52 หมู่ 15 ต.สามผง อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางประคอง โมท่า โทร 08 7953 2413, 09 3449 4589	ผ้าไหมมัดหมี่
72	กลุ่มทอผ้าบ้านนาโอ	135 หมู่ 4 ต.นาเคื่อ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางบัวเรียน มหาวงค์ โทร 06 1101 9975	ผ้าไหมและผ้า มัดหมี่ข้อมคราม
73	นางอวยชัย สอนชา	35/28 หมู่ 1 ต.ท่าบ่อ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางอวยชัย สอนชา โทร 09 2717 9863	ผ้าข้อมครามและ ผ้ามัดหมี่คราม
74	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองผือ หมู่ 16	191 หมู่ 16 ต.บ้านเอื้อง อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางยุศารัตน์ อินทริง โทร 09 6731 8466	ผ้าฝ้ายข้อมคราม
75	กลุ่มทอผ้าบ้านคำเตย หมู่ 16	76/2 หมู่ 16 ต.ท่าจำปา อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม	นางอาทิตยา วังอุปัชชา โทร 09 5512 1997	ผ้ามัดหมี่โทเร
76	กลุ่มอาชีพสตรี บ้านนาคำ หมู่ 5	104 หมู่ 5 ต.นาคำ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นายเทียนทอง สมรฤทธิ โทร 08 2844 2093	ผ้ามัดหมี่โทเร
77	กลุ่มทอเสื่อ บ้านโนนรัง	47 หมู่ 8 ต.นาคำ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางสาวสุรียา ไชยพรม โทร 08 0412 8735	ผ้าขาวม้า
78	กลุ่มทอผ้า บ้านโนนอุดม	100 หมู่ 8 บ้านโนนอุดม ต.โพนบก อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม	นางอุทิศ แก้วสมบัติ โทร 09 5827 4147	ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า ผ้าถุง
79	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	108 หมู่ 10 บ้านโพนจาน ต.โพนจาน อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม	นางรัศมี ราชมณี โทร 06 1120 6428	ผ้ามัดหมี่ ผ้าสไบ ผ้าพื้น
80	กลุ่มผ้าทอมือ บ้านคำฮาก	29/1 หมู่ 10 บ้านคำฮาก ต.โนนตาล อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม	น.ส.สุธิสา คาระวงศ์ โทร 06 2258 0995	เสื่อผ้าสำเร็จรูป เครื่องนอน
81	*กลุ่มทอผ้าบ้านโพน	85/1 หมู่ 8 บ้านโพน ต.โนนตาล อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม	นางบุญเรือง กิตติศรีวิวัฒน์ โทร 09 8323 8344	ผ้าขาวม้า ผ้าทอ เสื่อผ้าสำเร็จรูป
82	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า ไทกะเลิง	51/1 หมู่ 16 บ้านเนินบ่อทอง ต.รามราช อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม	นางศุคริม เอกสะพัง โทร 06 2256 5519	ผ้าขาวม้า เครื่องนอน
83	กลุ่มทอผ้าและแปรรูป บ้านหนองผักตบ	143 หมู่ 9 บ้านหนองผักตบ ต.นาบ่อหัว อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม	นางรันดร เหลลนค้ายชัย โทร 08 6232 4622, 09 8149 0533	ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่
84	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ตำบลเวินพระบาท	98/1 หมู่ 5 ต.เวินพระบาท อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม	นางฉัตรกร ชนะพจน์ โทร 09 8815 1895	ผ้าขาวม้า ผ้าทอ เสื่อผ้าสำเร็จรูป
85	กลุ่มสตรีทอผ้า เย็บ คัวยจักรปักคัวยมือ	70 หมู่ 7 บ้านหนองลาดควาย ต.โพนทอง อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางสมจิตร อินทะโร โทร 08 8313 5725	ผ้าทอ เสื่อปักมือ
86	กลุ่มผลิตภัณฑ์ ครั้วเรือนนางัว	34 หมู่ 2 ต.นางัว อ.บ้านแพง จ.นครพนม	น.ส.ภิรมย์ โมธรรม โทร 09 3364 5385	ตัดเย็บเสื้อผ้า
87	กลุ่มอาชีพทอผ้า บ้านคอนสมอ	160 หมู่ 1 ต.ท่าบ่อสงคราม อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม	นางคอกไม้ คำใหญ่ โทร 09 8101 6327	จักสาน

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
88	กลุ่มทอผ้าแม่ศรีโว	30/1 หมู่ 3 ต.หนองแขง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นางศรีโว จำเริญใจ โทร 09 9543 8955	ผ้าพื้นเมืองย้อม สีธรรมชาติ
89	กลุ่มแม่บ้าน บ้านนากระแต้	111 หมู่ 3 ต.หนองแขง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นางบังอร ปากคี โทร 09 9543 8955	ทอผ้ามัดหมี่
90	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	34 /1 หมู่ 8 ต.โพนทอง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นางสาวสุภารัตน์ ทองสาม โทร 09 5963 3324	ผ้าขาวม้า
91	*กลุ่มทอผ้ามัดหมี่	39 หมู่ 1 ต.โพนทอง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นางบุญล้วน ลามะหลัง โทร 09 5963 3324	ผ้าพันคอ
92	กลุ่มผลิตสินค้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น	124 หมู่ 2 ต.หนองแขง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นางลำพร ภาลี โทร 09 1362 0102	ทอผ้ามัดหมี่
93	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองแขง	138 หมู่ 11 ต.หนองแขง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นางเกษร แวงคา โทร 08 3356 3673	ทอผ้ามัดหมี่
94	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองสังข์	86 หมู่ 8 บ.หนองสังข์ อ.นาแก จ.นครพนม	นางคำใบ จันทะวงศ์ โทร 09 8724 7545	ผ้าขาวม้า
95	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่	76/1 หมู่ 9 บ.หมูมัน ต.คอนเคย อ.นาทม จ.นครพนม	นางนา เหนือพวน โทร 08 8728 9920	ผ้าขาวม้า ผ้าย้อมคราม
96	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านหมูมัน หมู่ที่ 5	85 หมู่ 5 บ.หมูมัน ต.คอนเคย อ.นาทม จ.นครพนม	นางพิมพ์า ศรีหุมน โทร 08 7025 1473	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
97	*วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าขาวม้า บ้านโนนอุดมคี	19 หมู่ 6 บ.โนนอุดมคี ต.คอนเคย อ.นาทม จ.นครพนม	นางยุภา พลแก้ว โทร 08 0191 3874	ผ้าขาวม้า
98	กลุ่มทอผ้าย้อมคราม บ้านท่าพันโฮง หมู่ที่ 9	152 หมู่ 9 บ.ท่าพันโฮง ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางทัศนวรรณ ศีระหาญ โทร 09 3329 0383	ผ้าขาวม้า ผ้าย้อมคราม
99	กลุ่มทอผ้าหมู่ที่ 14	154 หมู่ 14 บ.ท่าพันโฮง ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางสาวสายทอง วังญาติ โทร 09 7997 6016	ผ้าขาวม้า ผ้าย้อมคราม
100	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านท่าพันโฮง	137 หมู่ 14 บ.ท่าพันโฮง ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางสมจิต แสนไชย โทร 08 4496 4847	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
101	นางดาวเรือง ดวงปากคำ	140 หมู่ 15 บ.นาทม ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางดาวเรือง ดวงปากคำ โทร 08 4719 1746	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
102	กลุ่มสตรีทอผ้า พื้นเมือง	225 หมู่ 15 บ.นาทม ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางโนรา สายแสน โทร 08 6095 9467	ผ้าขาวม้า ผ้าห่ม
103	กลุ่มสร้างสรรค์นาทม	62 หมู่ 10 บ.นาทม ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางพาวินี ราชม นางนวลระหงษ์ ไชยสุโพธิ์ (รอง) โทร 09 5168 3784, 09 0345 1457	ผ้าขาวม้า
104	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ พื้นเมือง	208 หมู่ 1 บ.นาทม ต.นาทม อ.นาทม จ.นครพนม	นางปัญญา นาศรีทิม โทร 08 0679 8485	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 16 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	นางอรุณีใจ มานุโย	148 หมู่ 8 ต.เรณู อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นางอรุณีใจ มานุโย โทร 09 8404 2504	แชมพูสมุนไพร คำแสด
2	นางหมอนตา มีลา (กลุ่มสมุนไพร นามะเขือ)	32 หมู่ 3 ต.นามะเขือ อ.ปลาปาก จ.นครพนม	นางหมอนตา มีลา โทร 08 0007 4961	สมุนไพร
3	กลุ่มแปรรูปสมุนไพร (หมู่ 1 บ้านหนาด)	10 หมู่ 1 บ้านหนาด ต.บ้านกลาง อ.เมือง จ.นครพนม	น.ส.ชลกร คำผาย โทร 09 0748 9848	สบู่สมุนไพร
4	กลุ่มแม่บ้าน อสม. บ้านหนองฮี หมู่ 12	18 หมู่ 12 บ้านหนองฮี ต.หนองฮี อ.ปลาปาก จ.นครพนม	ผูกผ่อง ไยสุวงศ์ โทร 08 1195 1430	กลุ่มธูปสมุนไพร
5	วิไลรัตน์สมุนไพร	56 หมู่ 4 ต.ท่าค้อ อ.เมือง จ.นครพนม	นายชินินทร์ พรหมชมชา โทร 08 9569 5886	สบู่กลีเซอริน สบู่สมุนไพรไฉ่ยุง
6	*นิวซีเฟรา (nucifera)	472/2 ถ.อภิบาลปัญญา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม	นางรุ่งทิพย์ เจริญพร โทร 09 5347 1339, 09 5918 3471	สบู่สมุนไพร เทียนหอม
7	พรรณาชาติ	42 หมู่ 14 ต.ท่าค้อ อ.เมือง จ.นครพนม	นายปรุพท์กรณ์ ศรีจันทร์ โทร 06 4836 0387	สบู่สมุนไพร ฟ้าขาว
8	กลุ่มสมุนไพร แสงสุวรรณ	148 หมู่ 19 ต.น้ำก่ำ อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางศิริวรรณ แสงสุวรรณ โทร 08 4511 3339	ยาหม่องสมุนไพร
9	คุณกัลย์สุภา สุขสวัสดิ์	50 หมู่ 6 ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	น.ส.กัลย์สุภา สุขสวัสดิ์ โทร 09 4942 6946	ทิวาพัชรสมุนไพร
10	นายจันทร์ ภูยาทิพย์	109 หมู่ 8 ต.อุ่มเหมา อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นายจันทร์ ภูยาทิพย์ โทร 08 7491 3690	สมุนไพรน้ำยา บัวปาก
11	*ทิวาพัชรสมุนไพร	50 หมู่ 6 ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	น.ส.กัลย์สุภา สุขสวัสดิ์ โทร 09 4942 6946	แชมพูสมุนไพร
12	กลุ่มสมุนไพรธาตุพนม	99 หมู่ 5 ต.ฝั่งแดง อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	นางอุบล เมืองโคตร โทร 08 9850 2406	ลูกประคบ สมุนไพร
13	*กลุ่มสบู่ล้างสับปะรด คำเตย	76/3 หมู่ 16 ต.ท่าจำปา อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม	นางวัลนิภา วังอุปัชชา โทร 09 5512 1997	สบู่สมุนไพร สับปะรด
14	น.ส.สุวัตรจณี มนุราช	450 หมู่ 4 บ้านคำย ต.โพนจาน อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม	น.ส.สุวัตรจณี มนุราช โทร 08 1868 3911	สบู่ดั่งเช่า
15	ครีมสมุนไพรสาวภูไท	113 หมู่ 9 ต.เรณู อ.เรณูนคร จ.นครพนม	นายบวรทัตติ สารทอง โทร 06 1028 7924	ครีมสมุนไพร
16	กลุ่มสมุนไพรจามจุรี	28 หมู่ 11 ต.บ้านแพง อ.บ้านแพง จ.นครพนม	นายณัฐชัย อินทesa โทร 06 3578 6568	สบู่ น้ำมันเหลือง

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ดาวเด่น (Case Success) ของจังหวัดนครพนม เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 12 กลุ่ม ได้แก่

- 1) วิสาหกิจชุมชนฟื้นฟูภูมิปัญญาหอมครามนางัว
- 2) กลุ่มแม่บ้านทอผ้าบ้านหนองสังข์
- 3) ร้านเส้นสายลายเทียน
- 4) นิวซีเฟรา (nucifera)
- 5) กลุ่มทอผ้าบ้านนาสมบุญ
- 6) ทิวาพัชรสมุนไพโร
- 7) กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองหมู่ 9
- 8) พรรณีย่อมคราม
- 9) กลุ่มสปู่วังสับประคาคำเคย
- 10) กลุ่มทอผ้าบ้านโพน
- 11) กลุ่มทอผ้ามัดหมี่
- 12) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าขาวม้าบ้านโนนอุคมคี

5

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้าหลังจากการพัฒนา โดยการให้คำปรึกษาเชิงลึกเป็นรายกลุ่ม ในด้านกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ สามารถลดต้นทุนการผลิตได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ผู้ประกอบการผ้า สามารถลดเวลาการย้อม และลดการใช้เชื้อเพลิง มีเทคนิคการย้อมให้สีติดคงทน ผู้ประกอบการสมุนไพโรที่ไม่ใช่อาหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เมื่อได้รับการพัฒนา ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเป็นที่สนใจของผู้ซื้อ ทำให้ส่วนหนึ่งสามารถขายสินค้าได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตสินค้า ทั้งนี้พบว่าหลังจากได้เข้าร่วมโครงการฯ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็น 44.23% ส่วนผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพโรที่ไม่ใช่อาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คิดเป็น 62.50% โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากความเคยชินของผู้ประกอบการที่เคยปฏิบัติตามตั้งแต่วัยบรรพบุรุษ ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจพอสมควร ดังนั้นการให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จึงควรมีการจัดทำคู่มือต่างๆ ในขั้นตอนการผลิตที่สำคัญ ที่เข้าใจง่าย เพื่อช่วยทบทวนความรู้แก่ผู้ประกอบการให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานต่อไป

2. ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายด้วยตนเอง เช่น การสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายด้วยช่องทาง online มีการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายผ่าน social media เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่ตลาดผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

3. การสร้างทายาทธุรกิจ โดยให้สิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้ที่สามารถให้ทายาทหรือคนรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาทหรือส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของกลุ่ม เช่น การสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ตัวแทนกลุ่มที่ส่งคนรุ่นใหม่เข้าร่วมกิจกรรม

4. การสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อผลักดันและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย เป็นการสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในกลุ่ม สร้างทัศนคติและแนวคิดที่ผู้ประกอบการในยุค 4.0 ให้นำมาใช้เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของสมาชิกภายในกลุ่ม

5. การศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละพื้นที่ เช่น ผู้บริโภคในจังหวัดนครพนมนิยมผ้าเรยอนมากกว่าฝ้ายเข็น เนื่องจากฝ้ายมีความนุ่ม แต่กลุ่มผู้บริโภคในจังหวัดสกลนคร นิยมผ้าที่ทำจากเส้นใยชนิดฝ้ายเข็นมือหรือเข็นโรงงานมากกว่า เนื่องจากได้ความรู้สึกถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดกาฬสินธุ์

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดกาฬสินธุ์

1

บทนำ

กาฬสินธุ์เป็น 1 ใน 10 จังหวัดเป้าหมายของโครงการยกระดับสินค้า OTOP กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ในการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ไปใช้พัฒนากระบวนการผลิตและยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและความปลอดภัย ได้มาตรฐาน มีความประณีต สวยงาม ตรงตามความต้องการของลูกค้า ตลอดจนการเพิ่มช่องทางการตลาดและเสริมสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP

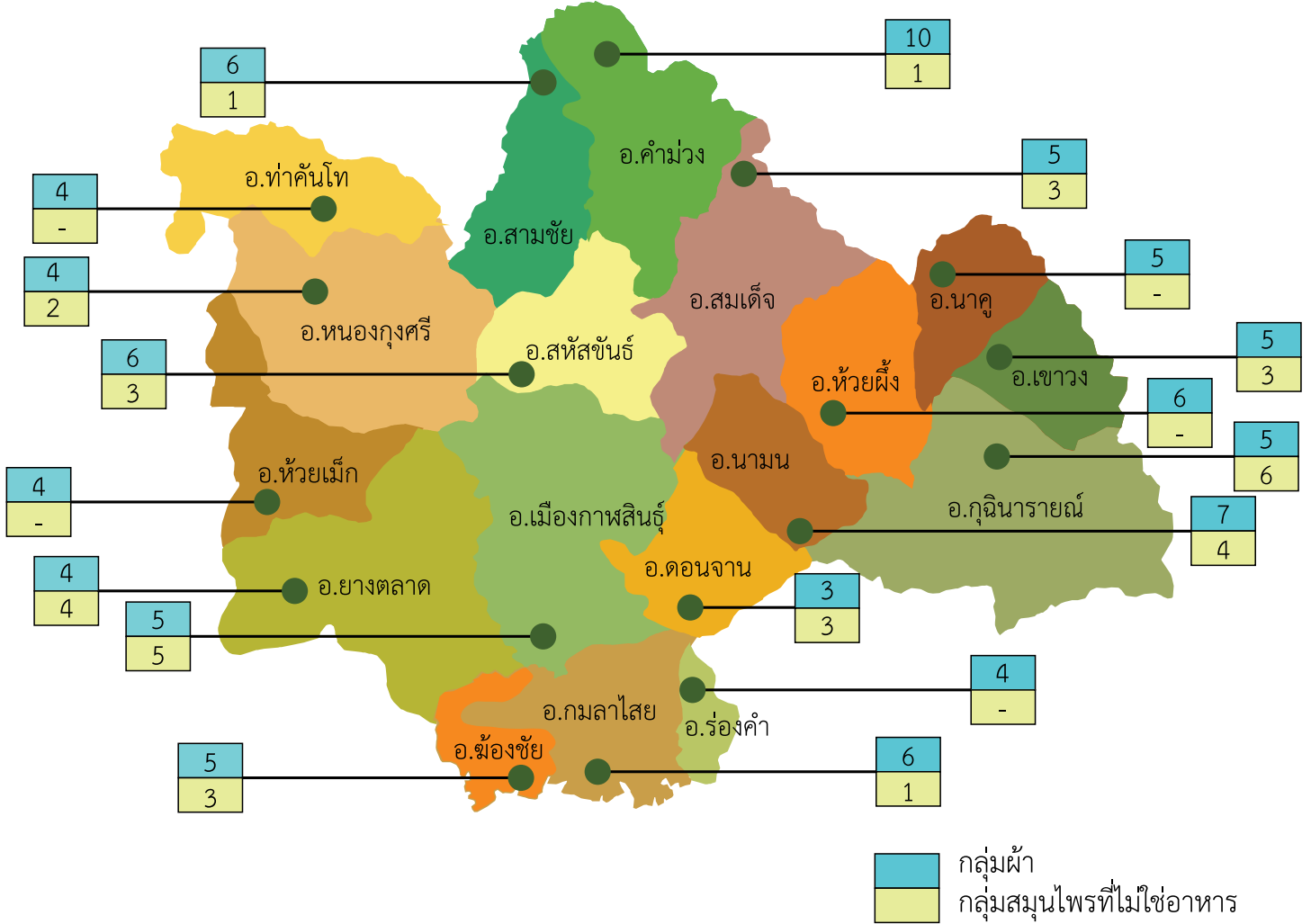
พื้นที่ดำเนินการครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดกาฬสินธุ์รวม 18 อำเภอ ผลการดำเนินการ สามารถพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในด้านกระบวนการผลิตและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ รวม 133 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าจำนวน 98 กลุ่ม และผู้ประกอบการสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 35 กลุ่ม นอกจากนี้ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 2,015 ราย แบ่งเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าจำนวน 1,503 คน และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 512 คน

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ถูกนำมาใช้ในการกระบวนการผลิตและควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์ผ้าได้รับการเสริมทักษะการซ่อมด้วยสีธรรมชาติ และการใช้มอร์แคนท์ ให้มีเนื้อสีที่หลากหลายและมีความคงทนของสีต่อการซักของผลิตภัณฑ์ การทอหรือการตัดเย็บ การให้องค์ความรู้ในการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านมาตรฐาน การเลือกใช้เส้นด้าย การออกแบบลวดลายให้เป็นอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ มีการนำวัตถุดิบธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น ดินสีแดง การทอผ้าที่มีลวดลายจากภูมิปัญญา ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัด ผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ได้รับการยกระดับให้ได้ตามมาตรฐานความทรงคุณค่าพระราชทานหรือมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ผ้าแพรวา ผ้าชิ้น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสบทอมือ ผ้าเกล็ดเต่า ผ้าข้อมคราม เสื้อกุดไท เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตผู้จำหน่ายทางภูมิศาสตร์ (GI) คือผ้าชิ้นแพรวา ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าแพรวาในอำเภอสหัสขันธ์และอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตลอดจนการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ และส่งเสริมช่องทางการตลาด ให้แก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าทอ

ผู้ประกอบการ OTOP ด้านสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ที่ยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการจดทะเบียน OTOP ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียน OTOP สมุนไพรกลุ่มเครื่องสำอาง มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มาตรฐาน GMP หลักเกณฑ์การจดทะเบียน (สมุนไพร) ตามกฎระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระบวนการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร การสกัดสมุนไพรเพื่อผลิตเครื่องสำอาง รวมทั้งการให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐาน การลดการปนเปื้อนในการผลิตเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค เช่น การคัดเลือกวัตถุดิบ ความสะอาดหรือสุขอนามัยของผู้ผลิต การส่งเสริมการตลาด และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ OTOP เพื่อส่งเสริมการขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารที่ได้รับการพัฒนา เช่น แชมพู ครีมข้อมผมและครีมนวดผม ครีมบำรุงผิว ลูกประคบสมุนไพร น้ำมันหอมระเหย

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	อำเภอกำแพง	10	1	11
2	อำเภอกุฉินารายณ์	5	6	11
3	อำเภอนามน	7	4	11
4	อำเภอเมือง	5	5	10
5	อำเภอห้วยทับทัน	6	3	9
6	อำเภอเขาวง	5	3	8
7	อำเภอห้วยทับ	5	3	8
8	อำเภอยางตลาด	4	4	8
9	อำเภอสมเด็จ	5	3	8
10	อำเภอสสามชัย	6	1	7
11	อำเภอกมลาไสย	6	1	7
12	อำเภอคอนจาน	3	3	6
13	อำเภอหนองกุงศรี	4	2	6
14	อำเภอห้วยผึ้ง	6	0	6
15	อำเภอนาคู	5	0	5
16	อำเภอท่าคันโท	4	0	4
17	อำเภอร่องคำ	4	0	4
18	อำเภอห้วยเม็ก	4	0	4
	รวมทั้งสิ้น	94	39	133

แผนที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

จากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ พบว่าผลิตภัณฑ์ผ้าของจังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 98 ผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งเป็นประเภทสิ่งทอ 66 ผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าแพรวา ผ้าชิ้นมัดหมี่ ผ้าข้อมคราม ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสไบทอมือ ประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูป ชุดสำเร็จรูป 26 ผลิตภัณฑ์ เช่น เสื้อฤดูโท เสื้อข้อมคราม ผ้าชิ้นสำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์อื่น เช่น กระเป๋า ผ้าห่ม พรหมเช็ดเท้า 6 ผลิตภัณฑ์ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ

1. ผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านมาตรฐานตามมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพราะผู้ผลิตยังขาดความรู้และทักษะด้านการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ การฟอกเส้นใย สีที่ได้ไม่คงทนต่อการซัก การใช้ และค่าความเป็นกรด-ด่างเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด
2. เส้นด้ายที่นำมาทอส่วนใหญ่เป็นเส้นด้ายโรงงาน มีวัตถุประสงค์ไม่เพียงพอกับการผลิต เครื่องมือที่ใช้ในการผลิตไม่เพียงพอ การออกแบบลวดลายของผ้าทอและการออกแบบในการตัดเย็บไม่ทันสมัย ขาดบุคลากร เพราะส่วนใหญ่ผู้ผลิตเป็นผู้สูงอายุและมีอาชีพหลักคือการทำนา ไม่มีเงินทุนสำรองในการผลิต
3. การออกแบบตราของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มไม่ทันสมัย ไม่ดึงดูดใจผู้บริโภค ช่องทางการตลาดในการขายสินค้ามีน้อย มีคู่แข่งทางการตลาดของสินค้าประเภทเดียวกันค่อนข้างมาก และขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์

กลุ่มสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 35 ผลิตภัณฑ์ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ผลิตภัณฑ์ส่วนมากจะไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน(มผช.) และมาตรฐานอาหารและยา(อย.) เพราะจะเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ที่ยังไม่ผ่านการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและยังไม่มีโรงงานที่ได้มาตรฐานในการผลิตผลิตภัณฑ์

1. **ลูกประคบ** พบว่าการห่อหุ้มลูกประคบยังไม่มีคุณภาพหนาแน่น พบปริมาณจุลินทรีย์และเชื้อราที่สามารถเกิดขึ้นได้ในระหว่างกระบวนการเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ยังขาดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ในด้านกระบวนการผลิตลูกประคบสมุนไพรที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสามารถเก็บไว้ได้นาน
2. **สบู่** พบว่ามีค่าความเป็นกรด - ด่าง เกินเกณฑ์มาตรฐาน ไม่มีความคงตัวของผลิตภัณฑ์ มีฟองอากาศ มีสิ่งแปลกปลอมที่จะปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์
3. **แชมพู ครีมนวดผม ครีมหักผมย้อมผม** พบว่าผลิตภัณฑ์มีค่าความเป็นกรด-ด่าง ค่าของแบคทีเรียที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ และยีสต์และราทั้งหมดเกินเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนผสมของแชมพูไม่เป็นเนื้อเดียวกันมีการแยกและมีการใส่สารกันบูดในปริมาณที่ไม่เหมาะสม
4. **สมุนไพรไล่แมลง** พบว่า มีปัญหาในการสกัดสารที่มีฤทธิ์ในการกำจัดแมลง ไล่แมลงจากพืชชนิดต่าง ๆ ขาดการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการสกัดน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรที่ใช้ในการไล่แมลง. ขาดการรักษาความคงตัวของผลิตภัณฑ์ (ไม่ให้เกิดการแยกชั้น ตกตะกอน) ขาดความรู้เรื่องกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์
5. **ยาหม่อง ยาคมสมุนไพร** พบว่ามีปัญหาเรื่องการใส่เครื่องมือซึ่ง ควาง วัด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพใกล้เคียงกันในทุกรอบการผลิต การผสมสัดส่วนของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถออกฤทธิ์ให้กลิ่นหอมเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ขาดความรู้ในด้านกระบวนการผลิตที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ

แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากผลการวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ข้างต้นนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้าและสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มีกลุ่มผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทั้งสิ้น 133 กลุ่ม จำนวน 2,015 ราย

ซึ่งได้มีการจัดหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 6 หลักสูตร ดังนี้

1. การส่งเสริมการตลาด แนวนโยบายผลิตภัณฑ์ OTOP ออนไลน์ และการสร้างมาตรฐานสินค้า OTOP
2. การออกแบบตราสินค้าและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์
3. การฟอกย้อมสิ่งทอพื้นบ้านด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม
4. เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติและการเพิ่มเฉดสีโดยใช้มอร์แคนท์
5. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและการพัฒนากระบวนการผลิต
6. การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อขอรับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์

ภาพการจัดหลักสูตรการอบรมกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

● กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้า

1. ให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการจดทะเบียนโอท็อปและผลักดันให้กลุ่มยื่นจดทะเบียนโอท็อป
2. ให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา ค่าความเป็นกรด-ด่าง และความคงทนของสีต่อการซักของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการย้อมด้วยสีธรรมชาติ และการใช้มอร์แคนท์ ให้มีความคงทนของสี

3. ในด้านผลิตภัณฑ์ที่ต้องการพัฒนาผู้ประกอบการเน้นการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบในการผลิตโดยให้ความสำคัญกับผ้าใยและไหมมากขึ้น และจังหวัดกาฬสินธุ์เน้นการเป็นจังหวัดที่ผลิตสินค้าที่รักษาสิ่งแวดล้อม หรือ Kalasin Green Product นอกจากนั้นยังมีการปรับเปลี่ยนขนาดของผ้าและลวดลายที่สร้างสรรค์มากขึ้นเพื่อให้เป็นสอดคล้องกับมาตรฐาน มผช.

4. ในด้านวัตถุดิบผู้ประกอบการเน้นการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบในการผลิตโดยให้ความสำคัญกับผ้าใยและไหมมากขึ้น ทั้งนี้รวมทั้งการเน้นการใช้สีย้อมจากธรรมชาติ ส่งผลให้ผู้ประกอบการหันมาใช้สีย้อมจากธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย

5. ในด้านมาตรฐาน ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานสินค้ามากขึ้น ทั้งการยกระดับเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์ของ มผช.ทั้งผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายและผ้าไหม การยกระดับผ้าไหมสู่มาตรฐานตรานกยูงพระราชทาน ทั้งนกยูงทอง นกยูงเงิน นกยูงน้ำเงินและนกยูงเขียว โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ผลิตผ้าจากไหม นอกจากนั้นยังต้องการยกระดับหรือขึ้นทะเบียนผู้ผลิตสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์(GI) ในกลุ่มผู้ผลิตผ้าแพรวาในอำเภอสามชัย อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอดงมะดาง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สามารถขอใช้ GI ผ้าแพรวาในผลิตภัณฑ์ใหม่ได้แก่ ชินแพรวากาฬสินธุ์ และผลิตภัณฑ์จากครามของกาฬสินธุ์ที่เป็นที่นิยมและมีคุณภาพดี

● กลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

1. อบรมให้คำแนะนำเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจในเรื่องของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (มผช.)
2. อบรมให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิต เช่นสาเหตุการปนเปื้อนจุลินทรีย์จากกระบวนการผลิต อันได้แก่ การสวมถุงมือ การล้างมือก่อนผลิต การล้างวัตถุดิบ อุปกรณ์ให้สะอาด

3. อบรมและให้ความรู้แนะนำเรื่องการผลิตปริมาณเชื้อรา สามารถทำได้โดยการตากวัตถุดิบต่างๆ ให้แห้งสนิทและเก็บให้มีชื้นชื้น ห้ามให้โดนอากาศหรือความชื้น

4. แนะนำและให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เช่น การใช้เครื่องมือ ชั่ง ตวง วัด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐาน การปรับความเป็นกรด-ด่างของผลิตภัณฑ์ด้วยวัตถุดิบธรรมชาติ เช่น มะนาว มะขาม

5. แนะนำการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการสกัดน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรที่ใช้ในการไล่แมลง และการรักษาความคงตัวของผลิตภัณฑ์ (ไม่ให้เกิดการแยกชั้น ตกตะกอน) ให้รู้เรื่องกระบวนการผลิต

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 95 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มทอผ้าฝ้ายและผ้าไหม	84 หมู่ที่ 14 บ้านหนองบัว ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นางนงครัตน์ จอมพิบูล โทร 09 1862 6596	ผ้าชิ้น ผ้าคัสเซีย ผ้าขาวม้า ผ้าพันคอ
2	กลุ่มเย็บด้วยจักรปักด้วยมือ	38 หมู่ที่ 7 บ้านแจ่มจุม ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นางรัตนวัน ศรีประโชติ โทร 08 6030 6255	เสื้อปักมือ เสื้อติดแถบ ผ้าฝ้ายที่ยังไม่แปรรูป
3	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนรัง	42 หมู่ที่ 4 บ้านโนนรัง ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นางบังอร แสงเมืองจีน โทร 08 9276 9387	ผ้าสไบ ผ้าพันคอ ผ้าคัสเซีย ของชำร่วย
4	กลุ่มแปรรูปผ้านครเสมา (พระธาตุยาคู)	28 หมู่ที่ 7 บ้านเสมา ต.หนองแปน อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นางบุยล้อม วงศ์ชัยนันท์ โทร 08 7492 5334	กลุ่มแปรรูปผ้านครเสมา (พระธาตุยาคู)
5	กลุ่มทอผ้าใยชุกชุมชนโพนงาม	142 หมู่ที่ 8 บ้านโพนงาม ต.โพนงาม อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นางละมุนศรี เคชทาน โทร 09 3482 1221	ของที่ระลึก โคมสเคย์
6	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันติสุข (กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง)	144 หมู่ที่ 9 บ้านสันติสุข ต.จุมจัง อ.ภูผามาศ จ.กาฬสินธุ์	นางสำออง นามนวน โทร 08 3316 8226	ทอผ้า แปรรูปด้วยวิธีเย็บมือ
7	กลุ่มทอผ้าแพรวา (สไบ)	146 หมู่ที่ 8 บ้านซาด ต.นาโก อ.ภูผามาศ จ.กาฬสินธุ์	นางนันทพร ศรีวรชัย โทร 08 3316 8226	ผ้าลายน้ำไหล ผ้าโพกผม สไบโทร
8	กลุ่มทอผ้าเกล็ดเต่า	16 หมู่ที่ 3 บ้านสามขา ต.สามขา อ.ภูผามาศ จ.กาฬสินธุ์	นางวิบูลย์สุข แสงนาโก โทร 08 3328 6398	ผ้าเกล็ดเต่า
9	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบัวขาว	576 หมู่ที่ 12 บ้านบัวขาว ต.บัวขาว อ.ภูผามาศ จ.กาฬสินธุ์	นางประวีณา ธรรมมาศ โทร 08 9462 9828	พรมเช็ดเท้า ผ้าไหม ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ กระเป๋า
10	กลุ่มโคมสเคย์ผู้ไทโคกโก่ง (กลุ่มทอผ้าใยชุกชุมชนโพนงาม)	92 หมู่ที่ 5 บ้านโคกโก่ง ต.กุศหว้า อ.ภูผามาศ จ.กาฬสินธุ์	นางไกรศรี หนองสูง โทร 08 8508 8966	ของที่ระลึก โคมสเคย์
11	กลุ่มชุกชุมชนผู้ไทควังคำ	163 หมู่ที่ 7 บ้านนาวิ ต.สงเปลือย อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นางอเนก แก้วคำแสน โทร 09 8149 8088, 09 7308 9479	เสื้อผู้ไทควังคำ ผ้าถุงไหมทอมือ ผ้าพันคอทอมือ ผ้าคลุมไหล่ทอมือ ผ้าจืดทอมือ ผ้าพื้นทอมือ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
12	ร้านเฮินโฮม	129 หมู่ที่ 18 บ้านคุ้มเก่า ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นางอัมพร วารีกุญ โทร 08 9423 0821	เสื้อผ้าพื้นเมือง ภูไท บุรุษและสตรี
13	กลุ่มงานฝีมือบ้าน โนนสวรรค์	83 หมู่ที่ 12 บ้านโนนสวรรค์ ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นายชัชวาล ปรงเรณู โทร 08 8510 1290	เสื้อภูไท
14	กลุ่มทอผ้าสี่ตะกร้อ และผ้าขาวม้า (กลุ่มทอผ้าสี่ตะกร้อ และผ้าขาวม้า)	57 หมู่ที่ 7 บ้านโนนพิบูล ต.สะพังทอง อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นางรัฐกฤตา โพธิสม โทร 08 6145 4038	ผ้าขาวม้า ผ้าสี่ ตะกร้อ ผ้าพันคอ ผ้าสีพื้น ผ้าเงิน
15	กลุ่มท่องเที่ยวผู้ไท เขาวง	41 หมู่ที่ 15 บ้านคุ้มเก่า ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นางสมประสงค์ มะหุณี โทร 09 3476 1723	ของที่ระลึก โฮมสเคย์
16	กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้า พื้นเมืองและคัตเย็บ (กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านคำม่วง)	25 หมู่ที่ 5 บ้านคำม่วง ต.ทุ่งคลอง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางอมร แสนคำ โทร 08 6986 3764	เสื้อสำเร็จรูป ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าไหมแพรวา
17	กลุ่มเย็บเสื้อด้วยมือ บ้านเก่าเคื่อ หมู่ 7 (กลุ่มเย็บเสื้อด้วยมือ)	65 หมู่ที่ 7 บ้านเก่าเคื่อ ต.ทุ่งคลอง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางบุญร่วม ภูแข่งศรี โทร 09 3068 4672	เสื้อเย็บมือ
18	*กลุ่มทอผ้าแพรวา บ้านเก่าเคื่อ	12 หมู่ที่ 7 บ้านเก่าเคื่อ ต.ทุ่งคลอง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางนคร ไผชอบ โทร 08 0056 9295	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม แพรวาบ้านเก่าเคื่อ (กลุ่มทอผ้าแพรวา บ้านเก่าเคื่อ)
19	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ออมทรัพย์เพื่อการ ผลิตโพนแพง (กลุ่มทอผ้าไทภูบ้าน โพนแพง)	101 หมู่ที่ 4 บ้านโพนแพง ต.คินจี่ อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางรัตนมณี คำยศ โทร 06 4315 5809	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ออมทรัพย์เพื่อการ ผลิตโพนแพง (กลุ่มทอผ้าไทภู บ้านโพนแพง)
20	กลุ่มอาชีพสตรี บ้านหนองซอแมว	2 หมู่ที่ 9 บ้านหนองซอแมว ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางอารัส สายสินธุ์ โทร 08 7867 1455	กลุ่มอาชีพสตรี บ้านหนองซอแมว
21	กลุ่มสัมมาชีพชุมชน บ้านโคก (กลุ่มสัมมาชีพ บ้านโคก)	144 หมู่ที่ 6 บ้านโคก ต.เนินยาง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางลัดดา เทียมเขต โทร 09 8097 5592	กลุ่มสัมมาชีพ ชุมชนบ้านโคก (กลุ่มสัมมาชีพ บ้านโคก)
22	กลุ่มนิภา นังตะลา (กลุ่มเสื้อผู้ไท สำเร็จรูป)	51 หมู่ที่ 6 บ้านโคก ต.เนินยาง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางนิภา นังตะลา โทร 09 6119 2469	กลุ่มนิภา นังตะลา (กลุ่มเสื้อผู้ไท สำเร็จรูป)

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
23	กลุ่มโฮมสเคย์ บ้านนาบอน	54 หมู่ที่ 1 บ้านนาบอน ต.นาบอน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นายประสพ ในอรชร โทร 08 7225 4468	กลุ่มโฮมสเคย์ บ้านนาบอน
24	กลุ่มโฮมสเคย์ผู้ไท บ้านโพน	28 หมู่ที่ 3 บ้านโพนแพง ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นายจันทา พันภู โทร 06 1358 9653	กลุ่มโฮมสเคย์ ผู้ไทบ้านโพน
25	*กลุ่มผลิตผ้าทอและ ปลุกหมอนเลี้ยงไหม บ้านโคก	17 หมู่ที่ 6 บ้านโคก ต.เนินยาง อ.อำเภอกำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางชื่นจิตร สาระวัน โทร 06 5252 2250	กลุ่มผลิตผ้าทอ และปลุกหมอน เลี้ยงไหมบ้านโคก
26	กลุ่มผ้าพื้นเมือง สว่างสินธุ์	279 หมู่ที่ 2 บ้านสว่าง ต.โนนศิลา อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นางจงกลณี ภูน้ำใส โทร 08 6814 9584	กลุ่มผ้าพื้นเมือง สว่างสินธุ์
27	กลุ่มอาชีพบ้าน หนองหวาย	24 หมู่ที่ 4 บ้านหนองหวาย ต.ลำชี อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นางธนพรรณ นาสินสง โทร 08 1052 8489	กลุ่มอาชีพ บ้านหนองหวาย
28	กลุ่มสตรีสหกรณ์ บ้านโนนทัน	33 หมู่ที่ 8 บ้านโนนทัน ต.เหล่ากลาง อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นางเรณู ชื่นบุญเพิ่ม โทร 08 1768 4132	กลุ่มสตรีสหกรณ์ บ้านโนนทัน
29	กลุ่มเย็บผ้าบายบากิก	172 หมู่ที่ 8 บ้านโนนทัน ต.เหล่ากลาง อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นายกฤษฎา ภูผลพันธ์ โทร 09 1060 3365	กลุ่มเย็บผ้า บายบากิก
30	กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน คอนแคน	3 หมู่ที่ 2 บ้านคอนแคน ต.ฆ้องชัยพัฒนา อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นางวันดี ไรไสว โทร 08 6389 3945	กลุ่มท่องเที่ยว ชุมชนคอนแคน
31	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านโนนหนามแท่ง กลุ่มทอผ้า บ้านโนนหนามแท่ง	49 หมู่ที่ 9 บ้านโนนหนามแท่ง ต.นาจำปา อ.คอนจาน จ.กาฬสินธุ์	นางชื่น จันทะคัต โทร 08 7079 0962	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านโนนหนามแท่ง (กลุ่มทอผ้าบ้าน โนนหนามแท่ง)
32	กลุ่มพรมเช็ดเท้า บ้านม่วงกลาง	62 หมู่ที่ 1 บ้านม่วงกลาง ต.ม่วงนา อ.คอนจาน จ.กาฬสินธุ์	นางพิชยาภรณ์ การนิศย์ โทร 09 1862 9273	กลุ่มพรมเช็ดเท้า บ้านม่วงกลาง
33	กลุ่มทอผ้าไหม ไทคอนจาน	41 หมู่ที่ 5 บ้านสะอาดไชยศรี ต.สะอาดไชยศรี อ.คอนจาน จ.กาฬสินธุ์	นางปิยะนัน แคนกาไสย โทร 08 1263 0390	กลุ่มทอผ้าไหมไท คอนจาน
34	*กลุ่มแปรรูป ผ้าฝ้าย	143 หมู่ที่ 2 บ้านท่าคันโท ต.ท่าคันโท อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	นางกฤษสะ แสนจำลา โทร 06 3903 6487	กลุ่มแปรรูป ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย
35	กลุ่มทอผ้าชิ้นมัดหมี่ (กลุ่มทอผ้ามัดหมี่)	114 หมู่ที่ 4 บ้านท่าเมือง ต.ท่าคันโท อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	นางอุไร เทพารส โทร 06 1693 2088	กลุ่มทอผ้าชิ้น มัดหมี่ (กลุ่มทอผ้ามัดหมี่)
36	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง (กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่)	113 หมู่ที่ 6 บ้านโนนสำราญ ต.ท่าคันโท อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	นางไพรวรรณ รีมวาปี โทร 09 1247 1446	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง (กลุ่มทอผ้าไหม มัดหมี่)
37	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านยางอุ่มหมู่ 2 กลุ่มทอผ้าไหม	58 หมู่ที่ 2 บ้านยางอุ่ม ต.ยางอุ่ม อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	นางญานีกร ถมพลกรัง โทร 09 1360 9665	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านยางอุ่มหมู่ 2 (กลุ่มทอผ้าไหม)

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
38	กลุ่มเสื้อยืดมือ บ้านนายอ	25 หมู่ที่ 2 บ้านนายอ ต.โนนนารายณ์ อ.นาขу จ.กาฬสินธุ์	คุณดวงตา ไวแสง โทร 08 7435 5989	กลุ่มเสื้อยืดมือ บ้านนายอ
39	กลุ่มสตรีพัฒนา บ้านกระเคา	132 หมู่ที่ 5 บ้านนากระเคา ต.สายนาวัง อ.นาขу จ.กาฬสินธุ์	นางบันเทิง ท้าวสบาย โทร 09 5213 9181	กลุ่มสตรีพัฒนา บ้านกระเคา
40	กลุ่มอ้อมทรัพย์ผ้าไทย	162 หมู่ที่ 4 บ้านชาติไค้ ต.นาขу อ.นาขу จ.กาฬสินธุ์	คุณธัญญพัทธ์ โสนาขу โทร 09 0262 9993	กลุ่มอ้อมทรัพย์ ผ้าไทย
41	กลุ่มกุศาค้าแก้แปรรูป ผ้าพื้นเมือง	139 หมู่ที่ 7 บ้านกุศาค้า ต.สายนาวัง อ.นาขу จ.กาฬสินธุ์	น.ส.वलัษพร คะโยธา โทร 08 8332 8974	กลุ่มกุศาค้าแก้แปรรูป ผ้าพื้นเมือง
42	*กลุ่มภูไทกุศาค้าแก้ เก็บซิค	79/1 หมู่ที่ 7 บ้านกุศาค้า ต.สายนาวัง อ.นาขу จ.กาฬสินธุ์	นางเตือนใจ วรสาร โทร 08 7947 7966	กลุ่มภูไทกุศาค้าแก้ เก็บซิค
43	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านห้วยงัว หมู่ 4 (กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ห้วยงัว)	20 หมู่ที่ 4 บ้านห้วยงัว ต.สงเปลือย อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางระวีวรรณ กั้ววงษ์ โทร 09 6737 8559	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านห้วยงัว หมู่ 4 (กลุ่มทอผ้า พื้นเมืองห้วยงัว)
44	กลุ่มผ้าทอมือ บ้านนาเหนือ	20 หมู่ที่ 14 บ้านนาเหนือ ต.สงเปลือย อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางสุนทร บุตรโคตร โทร 09 0249 3456	กลุ่มผ้าทอมือ บ้านนาเหนือ
45	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง มัดหมี่หนองบัวโน	15 หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัวโน ต.หนองบัว อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางวันทนา ไซติประเคิม โทร 06 3621 8582	กลุ่มทอผ้า พื้นเมืองมัดหมี่ ตำบลหนองบัว
46	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	2 หมู่ที่ 9 บ้านนามน ต.นามน อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางราตรี วงศ์เจริญ โทร 08 7223 4795	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง
47	กลุ่มทอผ้าฝ้าย หมักโคลน ย้อมสีธรรมชาติ	158 หมู่ที่ 7 บ้านหนองน้อย ต.สงเปลือย อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางจันทร์แรม สร้อยอุดม โทร 08 7421 0482	กลุ่มทอผ้าฝ้าย หมักโคลนย้อมสี ธรรมชาติ
48	กลุ่มทอผ้าไหม	204 หมู่ที่ 4 บ้านพัฒนาอนามย์ ต.ยอคแกง อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางสำลี แสงวรรณ โทร 06 5252 2250	กลุ่มทอผ้าไหม
49	กลุ่มมัดย้อมสี ธรรมชาติ	13 หมู่ที่ 14 บ้านนาคอน ต.สงเปลือย อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นายสทธิธ อ่อนละมูล โทร 09 1256 3720	กลุ่มมัดย้อม สีธรรมชาติ
50	กลุ่มหัตถกรรม ดอกไม้ประดับจาก ผ้าไหมและของที่ระลึก	190 ถ.ธรรมนาค ต.กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	คุณอัจฉรา รมยะपाल โทร 08 6855 4082	กลุ่มหัตถกรรม ดอกไม้ประดับจาก ผ้าไหมและของ ที่ระลึก
51	กลุ่มสตรีทอผ้า พื้นเมืองบ้านนาจารย์	73 หมู่ที่ 4 บ้านนาจารย์ ต.นาจารย์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นางวิไลวรรณ โพเทพคำ โทร 08 5751 5063	กลุ่มสตรีทอผ้า พื้นเมืองบ้าน นาจารย์

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
52	กลุ่มสตรีทอผ้า พื้นเมืองและแปรรูป บ้านโคกกล่าม	171 หมู่ที่ 3 บ้านโคกกล่าม ต.ไผ่ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นางไพรวลัย ภูเคนใจ โทร 08 6223 9063	กลุ่มสตรีทอผ้า พื้นเมืองและแปรรูป บ้านโคกกล่าม
53	*กลุ่มผ้าข้อมคราม บ้านเริงนาแก	131 หมู่ที่ 6 บ้านเริงนาแก ต.ไผ่ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นางจรรยา ถิ่นรัมย์ โทร 09 7032 0010	กลุ่มผ้าข้อมคราม บ้านเริงนาแก
54	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านคองน้อย	142 หมู่ที่ 6 บ้านคองน้อย ต.ห้วยโพธิ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	คุณเขวาร์คน์ ไชยหอม โทร 09 6763 6690	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านคองน้อย
55	กลุ่มทอผ้าฝ้ายข้อม สีธรรมชาติ	หมู่ที่ 2 บ้านหนองงูง ต.ห้วยจิ้ง อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	รองนายกปราณี โทร 08 5569 7819	กลุ่มทอผ้าฝ้าย ข้อมสีธรรมชาติ
56	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านโนนซาค	34 หมู่ที่ 3 บ้านโนนซาค ต.หนองฮี อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นางมยุรี เนตรเสนา โทร 08 9863 2220	กลุ่มทอผ้าไหมมัด หมี่บ้านโนนซาค
57	กลุ่มสตรีและเยาวชน บ้านเสียว	34 หมู่ที่ 2 บ้านเสียว ต.ห้วยจิ้ง อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นางสมฤทัย ภูเงินอก โทร 06 5393 8709	กลุ่มสตรีและ เยาวชนบ้านเสียว
58	กลุ่มทอผ้าฝ้าย บ้านสา	309 หมู่ที่ 7 บ้านสา ต.คลองขาม อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นางคณิศา ภาศิริโรจน์ โทร 09 7335 1244	กลุ่มทอผ้าฝ้าย บ้านสา
59	กลุ่มทอผ้าด้วยมือ บ้านกระยอม	15 หมู่ที่ 8 บ้านกระยอม ต.เหล่าอ้อย อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์	นางทองไสย กงเกตุ โทร 08 7237 4168	กลุ่มทอผ้าด้วยมือ บ้านกระยอม
60	กลุ่มตัดเสื้อปักคันทันมือ	35 หมู่ที่ 6 บ้านคันทันใต้ ต.เหล่าอ้อย อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์	นางสุกานดา แสงงาม โทร 09 8083 9839	เสื้อปักคันทันมือ
61	กลุ่มสไบทอมือ บ้านเหล่าเชียง	42 หมู่ที่ 5 บ้านเหล่าเชียง ต.สามัคคี อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์	นางอ่อนตา จงผดุง โทร 09 3503 4706	ผ้าสไบลายฉิด
62	กลุ่มทอผ้า	3 หมู่ที่ 10 บ้านคันทันใต้ ต.เหล่าอ้อย อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์	นางจิตติพร ศรีอ่อน โทร 08 1975 5043	ผ้าทอพื้นเมือง
63	กลุ่มทอผ้าบ้าน สะอากสมศรี	143 หมู่ที่ 5 บ้านสะอากสมศรี ต.ธัญญา อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นางทুমมา ฝอยทอง โทร 08 9006 0256	เสื้อปักคันทันมือ
64	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านสร้างแก้ว	หมู่ที่ 3 บ้านสร้างแก้ว ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นางพรพิมล การรัตน์ โทร 08 4734 8600	ผ้าทอ ผ้าไหม ขึ้น โซรง
65	กลุ่มผ้าสัมมาชีพ บ้านโคกกลาง (กลุ่มสัมมาชีพทอผ้า ฝ้ายพื้นเมือง)	84 หมู่ที่ 4 บ้านโคกกลาง ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นางกรวรรณ ติศย์เจือ โทร 08 7216 7092	ผ้าพื้น
66	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านโนนซาค	239 หมู่ที่ 8 บ้านโนนซาค ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นางมยุรี เนตรเสนา โทร 09 3336 7381	ผ้าถุง โซรง
67	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองบัวโคน	189 หมู่ที่ 7 บ้านหนองบัวโคน ต.สมเด็จ อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นางบุศคา นิยม โทร 08 3663 9511	ผ้าห่มสี่เขา

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
68	*กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทอผ้าไหมมัดหมี่ โนนซาด	125 หมู่ที่ 5 บ้านโนนซาด ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นางกนกวรรณ ติศย์เจือ โทร 08 9278 9765	ผ้าชิ้น โสร่ง
69	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ลายซิดโคโนเสาร์	52 หมู่ที่ 6 บ้านสิงห์สะอาด ต.สหสัมพันธ์ อ.สหสัมพันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นางอัสดา อนุมาตร์ โทร 08 7400 5013	ผ้าพื้นเมืองแปรรูป เป็นเสื่อ และ ผ้าพันคอ
70	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านโนนวิเศษ (กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง)	10 หมู่ที่ 9 บ้านโนนวิเศษ ต.โนนบุรี อ.สหสัมพันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นางจรูญา อัคราช โทร 09 0331 3027	ผ้าถุงมัดหมี่
71	กลุ่มทอผ้าไหมแพรวา บ้านแกนาเรียงหมู่ 12 (กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง แพรวาบ้านแกนาเรียง)	12 หมู่ที่ 12 บ้านแกนาเรียง ต.โนนศิลา อ.สหสัมพันธ์ จ.กาฬสินธุ์	น.ส.วัฒนา วันวิลาส โทร 08 7954 6025	ผ้าไหมแพรวา ผ้าสไบ
72	กลุ่มเกษตรกรทอผ้าไหม นามะเขือ	326 หมู่ที่ 9 บ้านคอนจัน ต.นามะเขือ อ.สหสัมพันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นางจิระนันท์ การวงศ์ โทร 09 8645 6904	ผ้าพื้น ผ้าตัดชุด ผ้าชิ้น-โสร่ง
73	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านแก หมู่ 5 (กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง)	121 หมู่ที่ 5 บ้านแก ต.โนนศิลา อ.สหสัมพันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นางจันทร์เพ็ญ พิณรัตน์ โทร 06 5354 9499	ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า
74	กลุ่มสหสัมพันธ์ โคโนโรค	หมู่ที่ 1 บ้านโนนบุรี ต.โนนบุรี อ.สหสัมพันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นายเจียมรัตน์ เรือนพันธ์ โทร 09 3516 2336	ของที่ระลึก โฮมสเคย์
75	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้าน หนองงูกลาง	100 หมู่ที่ 8 บ้านหนองงูกลาง ต.สำราญ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นางเพ็ญศรี ภาริผล โทร 08 7217 4271	สไบแพรวา ผ้าพื้น ตัดชุด
76	กลุ่มทอผ้าและเสื่อ ปักมือบ้านพรเจริญ	66 หมู่ที่ 8 บ้านพรเจริญ ต.หนองซำ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นางกฤติยา แก่นพุ่ม โทร 09 7273 5567	ผ้าพื้น เสื่อปักมือ
77	*กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านจาน	106 หมู่ที่ 2 บ้านจาน ต.หนองซำ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นางสุลา ศรีบ้านโพน โทร 06 5252 2250	ผ้าไหมแพรวา สไบ ผ้าถุงหมี่ซิด
78	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านหนองแก่นทราย	192 หมู่ที่ 5 บ้านหนองแก่นทราย ต.หนองซำ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นางสิน จาระพันธ์ โทร 08 9842 1774	ผ้าไหมแพรวา
79	*กลุ่มทอผ้าแพรวา บ้านหนองซำ	หมู่ที่ 3 บ้านหนองซำ ต.หนองซำ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นางประกอบ ปัญจิต โทร 08 5739 8739	ผ้าแพรวา
80	กลุ่มโฮมสเคย์ผู้ไท บ้านหนองซำ	หมู่ที่ 3 บ้านหนองซำ ต.หนองซำ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นายวิเชียร วิกุล โทร 08 8748 3275	ของที่ระลึก โฮมสเคย์
81	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง สัมมนาชีพ บ้านหนองแซง	5 หมู่ที่ 5 บ้านหนองแซง ต.สำราญ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	นางคิล โลยบาล โทร 09 8180 6039	ผ้าทอพื้นเมือง เสื่อ ผ้าถุง

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
82	กลุ่มนางสาววิชราวดี ภูศรีนาค	155 หมู่ที่ 14 บ้านหนองชุมแสง ต.หนองใหญ่ อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์	น.ส.วิชราวดี ภูศรีนาค โทร 08 6273 3582	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า
83	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่	148 หมู่ที่ 4 ต.ลำหนองแสน อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์	นางบัวจัน พลอาจทัน โทร 094-468-6452	ผ้าไหม ผ้าแพรค้ำม
84	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่	49 หมู่ที่ 14 บ้านหนองชุมแสง ต.หนองใหญ่ อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์	นางหนูเพียร ศรีเล็ก โทร 08 4514 7812	ผ้าขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าไหม
85	กลุ่มอาชีพหัตถกรรม หนองชุมแสง	34 หมู่ที่ 5 บ้านหนองชุมแสง ต.หนองใหญ่ อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์	นางบุญเพ็ง ศรีบุญเรือง โทร 08 7063 2701	ผ้าลายซิด
86	*กลุ่มเย็บด้วยจักรปัก ด้วยมือ	179 หมู่ที่ 1 บ้านคำบาง ต.คำบาง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	นางสนธิ ไชยสุข โทร 09 8650 1029	ผ้าย้อมคราม ผ้าฝ้าย ผ้าตัดเสื้อ
87	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง ลายผ้าผ้าไหม	144 หมู่ที่ 15 บ้านคำบาง ต.คำบาง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	นางเพียงจันทร์ ไชยชาดู โทร 09 8148 5412	ผ้าตัดเสื้อ ผ้าลายผ้าไหม
88	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านโคกศรี หมู่ 3 (กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านโคกศรี)	10 หมู่ที่ 3 บ้านโคกศรี ต.คำบาง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	นางประมวล เลิศสงคราม โทร 09 0949 2214	ผ้าตัดเสื้อ ผ้าขาวม้า
89	กลุ่มทอผ้าลายซัด พื้นฐาน	80 หมู่ที่ 7 บ้านนาหัวเมย ต.หนองฮีบุตร อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	นพรัตน์ นิลคอนหวาย โทร 09 8146 5238	ผ้าลายซัดพื้นฐาน เสื้อเย็บลายด้วยมือ
90	กลุ่มทอผ้าย้อมคราม	50 หมู่ที่ 1 บ้านหนองฮีบุตร ต.หนองฮีบุตร อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	นางคอกไม้ จิตจักร์ โทร 06 1070 8229	ผ้าย้อมคราม ผ้าลายซัดพื้นฐาน
91	กลุ่มทอเที๋ยวมชน นิคมหนองบัว	43 หมู่ที่ 5 บ้านนิคมหนองบัว ต.นิคมหนองบัว อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	นายณัฐกิจ จันอันซอล โทร 08 4886 1689	ของที่ระลึก โฮมสเคย์
92	กลุ่มสัมมาชีพทอผ้า พื้นเมือง	155 หมู่ที่ 11 บ้านนาคำ ต.กุคโคน อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์	นางรัศมี ศาลฤทธิ โทร 09 0292 1687	ทอผ้าพื้น
93	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนาค้อ	186 หมู่ที่ 5 บ้านนาค้อ ต.กุคโคน อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์	นางมณฑา ศรีปัญญา โทร 08 3347 3053	ผ้ามัดหมี่ ชิ้นดินแดง ผ้าพันคอ
94	กลุ่มทอผ้าขาวม้า ผ้าชิ้นมัดหมี่	69 หมู่ที่ 5 บ้านนาค้อ ต.กุคโคน อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์	นางลำควน อัจฉวงคี โทร 06 4326 3463	ทอผ้าพื้น ผ้ามัดหมี่ ชิ้นดินแดง
95	กลุ่มทอผ้าไหม เนินลาด	14 หมู่ที่ 9 บ้านเนินลาด ต.ห้วยเม็ก อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์	นางแหลมทอง จุใจ โทร 08 7714 6064	ผ้าถุง ผ้าโสร่ง ผ้าสไบ

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 38 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มสมุนไพร เหมือดแอ่	77 หมู่ 2 ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	สุมนตา อนันตวรรณ โทร 08 9842 1178	แชมพูสมุนไพร
2	กลุ่มสมุนไพรไล่แมลง	1 หมู่ 3 ต.นาขาม อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	คุณเทียมจันทร์ คาลพันธ์ โทร 09 5168 4560	สเปรย์กันยุงน้ำมัน ตะไคร้หอม
3	กลุ่มลูกประคบ นางทองศรี	10 หมู่ 11 ต.กุดหว้า อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	นางศรทอง ปีคลา โทร 09 3125 8101	ลูกประคบ
4	กลุ่มสมุนไพรกุดหว้า	358 หมู่ 2 ต.กุดหว้า อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	นางรวมใจ แสงชมพู โทร 09 5854 6511	ลูกประคบ
5	กลุ่มพริ้งพราว	135 หมู่ 4 ต.เหล่าโพงพอม อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	นางพรสวรรค์ ไชยพิช โทร 08 5680 7959	ครีมบำรุงผิว
6	กลุ่มสบู่รวงทอง	311 หมู่ 8 ต.กุดหว้า อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	นางจารุวรรณ จำพล โทร 08 6237 0741	สบู่บำรุงผิว
7	กลุ่มสมุนไพรภูไท เขาวง	179 หมู่ 9 ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	น.ส.พชร กงวิรัตน์ โทร 09 5179 9258	สมุนไพร
8	กลุ่มสมุนไพรพื้นบ้าน หมอสุวรรณ	71 หมู่ 6 ต.หนองผือ อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นายวัน ศรีหาพล โทร 08 4793 7320	ยาหม่องมโหสถ
9	กลุ่มบุญแสนแผนไทย	28 หมู่ 9 ต.หนองผือ อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	นางนริญญา บุญแสน โทร 08 9576 5707	ลูกประคบ
10	กลุ่มวาสนาการบูร เครื่องหอมสมุนไพร	222 บ้านหนองบัว ต.โคกสะอาด อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นายธนโชติ ไชยมาตร์ โทร 08 4737 2027	ลูกประคบ
11	กลุ่มศูนย์สมุนไพร หมอบี	31 หมู่ 9 ต.โนนศิลาเลิง อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นายพิชัย นาชัยเริ่ม โทร 08 6861 2173	ลูกประคบ
12	*กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปัญญา	98 หมู่ 3 ต.ฆ้องชัยพัฒนา อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	นางสุจารี ชนสิริธนากร โทร 09 2563 5946	แชมพูสมุนไพร
13	กลุ่มแปรรูปเกษตร อินทรีย์นาจำปา	31 หมู่ 6 ต.นาจำปา อ.คอนจวน จ.กาฬสินธุ์	นายเอกชัย เนาวสาร โทร 06 1036 8683	ลูกประคบ
14	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยง ไหม ผลิตภัณฑ์ อ.นามน	27 หมู่ 4 ต.หลักเหลี่ยม อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางสาวนีย์ สวนเสน่ห์ โทร 06 2575 4363	สบู่
15	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยง ไหมผลิตภัณฑ์แชมพู นามน	27 หมู่ 4 ต.หลักเหลี่ยม อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	น.ส.สุภัทตรา ทำนาเมือง โทร 06 2195 4928	แชมพู
16	กลุ่มรักษาสมาคมสมุนไพร	8 หมู่ 6 ต.สงเปลือย อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	นางบัวโล่ ศรีบุตร โทร 09 3486 0014	ลูกประคบ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
17	กลุ่มยาย้อมผม สมุนไพรบ้านคงพยอม	หมู่ 2 ต.ห้วยโพธิ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นางชนาธินาค โคสมบุญ โทร 09 3445 8697	ยาย้อมผม
18	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มพัฒนาอาชีพ ชุมชนคอนสวรรค์	145 / 1 ชุมชนแก่งสำโรง อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นายชูชาติ ภูตกไชย โทร 08 7490 4950	แชมพูสมุนไพร
19	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงคันทันแบบ ต.ห้วยโพธิ์ (กลุ่ม สมุนไพรบ้านโพน)	138 ต.ห้วยโพธิ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นางสมจันทร์ คอนสินพูล โทร 08 0763 6771	สบู่ฟักข้าว
20	กลุ่มวิสาหกิจไร่นา สวนผสมบ้านปอแดง ตำบลนาดี	48 ต.นาดี อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นายสนธิ ภูล้มหมาย โทร 08 8743 4913	สมุนไพรกันยุง
21	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน แปรรูปสมุนไพรโนนสูง	99 หมู่ 7 ต.โนนสูง อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นางบุญเยี่ยม หลาบคำ โทร 08 6851 7216	ยาหม่องสมุนไพร
22	*กลุ่มสมุนไพร ผสมสวย	176 ต.อุ่มเหมา อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นางอรทัย รัตนบุคคา โทร 09 6607 3117	ครีมหมักผม สมุนไพร
23	กลุ่มอาสาสมัคร กาฬสินธุ์	169 หมู่ 8 ต.ลำห้วยหลวง อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นายเจียงชัย ศรีจรวงศ์ โทร 06 2162 4334	โลชั่นไฉ่ยุง ว่านหางจระเข้ ตะไคร้หอม
24	กลุ่มชีผึ้งแดนไทย	58 บ้านคงแหลม ตำบลหมุ่มน อำเภอสมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นายทองดี ภูติโส โทร 08 4795 9606	ชีผึ้งสมุนไพร
25	*กลุ่มรักสุขภาพ	281 หมู่ 1 บ้านหนองแวง ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นางสรัญญา สุวรรณพัฒน์ โทร 08 2091 6684	ลูกประคบ
26	*กลุ่มปลูกหม่อน เลี้ยงไหมบ้านคอนผึ้ง	31 หมู่ 1 บ้านคอนผึ้ง ต.โนนแหลมทอง อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นายชูเกียรติ วงศ์ตาแพง โทร 09 3920 8331	สบู่รังไหม
27	กลุ่มแก่นตะวัน บ้านโนนบุรี	79 ต.โนนบุรี อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นายจำลอง ภูกิ่งเงิน โทร 08 2475 0873	แชมพู
28	กลุ่มตุ๊กตาผู้ไทย สมุนไพรแห่งความรัก	98 หมู่ 14 ต.เสาเล้า อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์	น.ส.ญานิกา ภาพิพัฒน์ โทร 09 3879 6537	ตุ๊กตาสมุนไพรหอม เพื่อผ่อนคลาย และดับกลิ่น
29	กลุ่มลูกประคบ บ้านโคกไม้งาม	6 หมู่ 3 โคกไม้งาม ต.โนนน้ำเกลี้ยง อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์	นางสมหมาย นาไชยเวช โทร 08 9417 6607	ลูกประคบ
30	กลุ่มเจลไฉ่ยุง ตะไคร้หอม	91 หมู่ 8 ต.ผาเสวย อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	นายสุรสิทธิ์ ศิริ โทร 09 8660 0863	เจลตะไคร้หอม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
31	กลุ่มสัมมาชีพแปรรูป สมุนไพรบ้าน หนองงูใหม่พัฒนา	70 หมู่ 9 ต.เขาพระนอน อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์	นางสุขสรณ์ หารอาษา โทร 08 4737 1078	สบู่สมุนไพร
32	กลุ่มสมุนไพรผู้สูงอายุ อ.คำม่วง ชมรมสมุนไพร โรงพยาบาลคำม่วง	อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นางคุณิ มงคล โทร 08 9620 3975	ลูกประคบ
33	กลุ่มสบู่รังไหม โนนพองแก้ว	บ้านโนนพองแก้ว ต.สามขา อ.ภูผามาศ จ.กาฬสินธุ์	น.ส.เทียมจันทร์ ตาลพันธ์ โทร 08 4402 7757	สบู่
34	กลุ่มลูกประคบ อ.เมือง	60 หมู่ 9 บ้านเหล่ากลาง ต.กลางหมื่น อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นายสุวรรณ ไร่สงวน โทร 08 0770 5430	ลูกประคบ
35	กลุ่มสมุนไพรขมิ้น พอกหน้า (กลุ่มครีม ขมิ้นหน้าเค็ง)	29 หมู่ 9 บ้านเหล่ากลาง ต.กลางหมื่น อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์	นางสมคิด เอี่ยมวัน โทร 08 2835 9990	ครีมขมิ้น
36	กลุ่มผลิตภัณฑ์ พื้นบ้าน	169 หมู่ 4 ต.หนองบัว อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์	นางจำปา ฐานนะ โทร 09 3467 0401	ขี้ผึ้งสมุนไพร
37	กลุ่มชีววิถี	31 หมู่ 6 ต.นาจำปา อ.คอนจาน จ.กาฬสินธุ์	นายเอกชัย เขตสาร โทร 06 1232 3397	ยาสมุนไพร
38	กลุ่มสมุนไพร	31 หมู่ 6 บ้านนาจำปา ต.คอนจาน อ.คอนจาน จ.กาฬสินธุ์	น.ส.วาริ ภารไสว โทร 09 377 8148	ยาน้ำมันเขียว สมุนไพรหอม สมุนไพร

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ดาวเด่น (Case Success) ของจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิต

ผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 13 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มทอผ้าแพรวาบ้านเก่าเคือ
- 2) กลุ่มผลิตผ้าทอและปลุกหมอนเลี้ยงไหมบ้านโคก
- 3) กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย
- 4) กลุ่มภูไทกุดตาไก่เก็บขิด
- 5) กลุ่มผ้าย้อมครามบ้านเริงนาแก
- 6) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าไหมมัดหมี่โนนซาด
- 7) กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านจาน
- 8) กลุ่มทอผ้าแพรวาบ้านหนองซ้าง
- 9) กลุ่มเย็บคัวยจักรปักคัวยมือ
- 10) กลุ่มปลุกหมอนเลี้ยงไหมบ้านคอนผึ้ง
- 11) กลุ่มสมุนไพรผสมสวย
- 12) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปัญญาบุญ
- 13) กลุ่มรักสุขภาพ

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงานพบว่า สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ พัฒนากระบวนการผลิต และคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ OTOP ซึ่งในการวิเคราะห์และประเมินผลกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการ ใช้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ให้ได้รับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ หรือสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยจำแนกจากการวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์ผ้า จำนวน 95 กลุ่ม และกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 38 กลุ่ม รวมเป็นจำนวน 133 กลุ่ม โดยผลการวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการก่อนและหลังการพัฒนามีจำนวนสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดโดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ คือไม่น้อยกว่า 130 กลุ่ม และผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 133 กลุ่ม ได้รับองค์ความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนการให้คำปรึกษาเชิงลึกจากคณะทำงาน จนสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

รายได้มาตรฐานรวมของผู้ประกอบการ OTOP ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและกลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารหลังเข้าร่วมโครงการ โดยคิดเป็นรายได้รวมทั้งสองกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 45.70 ซึ่งจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นนี้สามารถชี้ให้เห็นว่าหลังจากดำเนินโครงการฯ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP มีจำนวนรายได้ที่เพิ่มขึ้นในภาพรวมที่สูงขึ้นอย่างชัดเจนคือร้อยละ 45.70

ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ได้รับมาตรฐานที่สูงขึ้น หรือผ่านมาตรฐานที่จำเป็นของแต่ละผลิตภัณฑ์
2. ควรจัดหาเทคโนโลยีช่วยในการผลิตที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น
3. ส่งเสริมให้กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ผ่านมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจในผลิตภัณฑ์ยิ่งขึ้น
4. ดำเนินการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย ให้เป็นที่ต้องการและน่าสนใจแก่ผู้บริโภค
5. จัดหาช่องทางการตลาดที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดบุรีรัมย์

(อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แคนดง บ้านด่าน บ้านใหม่ไชยพจน์ ชำนิ
พลับพลาชัย หนองหงส์ นาโพธิ์ ปะคำ สตึก ลำปลายมาศ และพุทไธสง)

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดบุรีรัมย์

(อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แคนดง บ้านด่าน บ้านใหม่ไชยพจน์ ชำนิ ปลับปลาชัย
หนองหงส์ นาโพธิ์ ปะคำ สตึก ลำปลายมาศ และพุทไธสง)

บทนำ

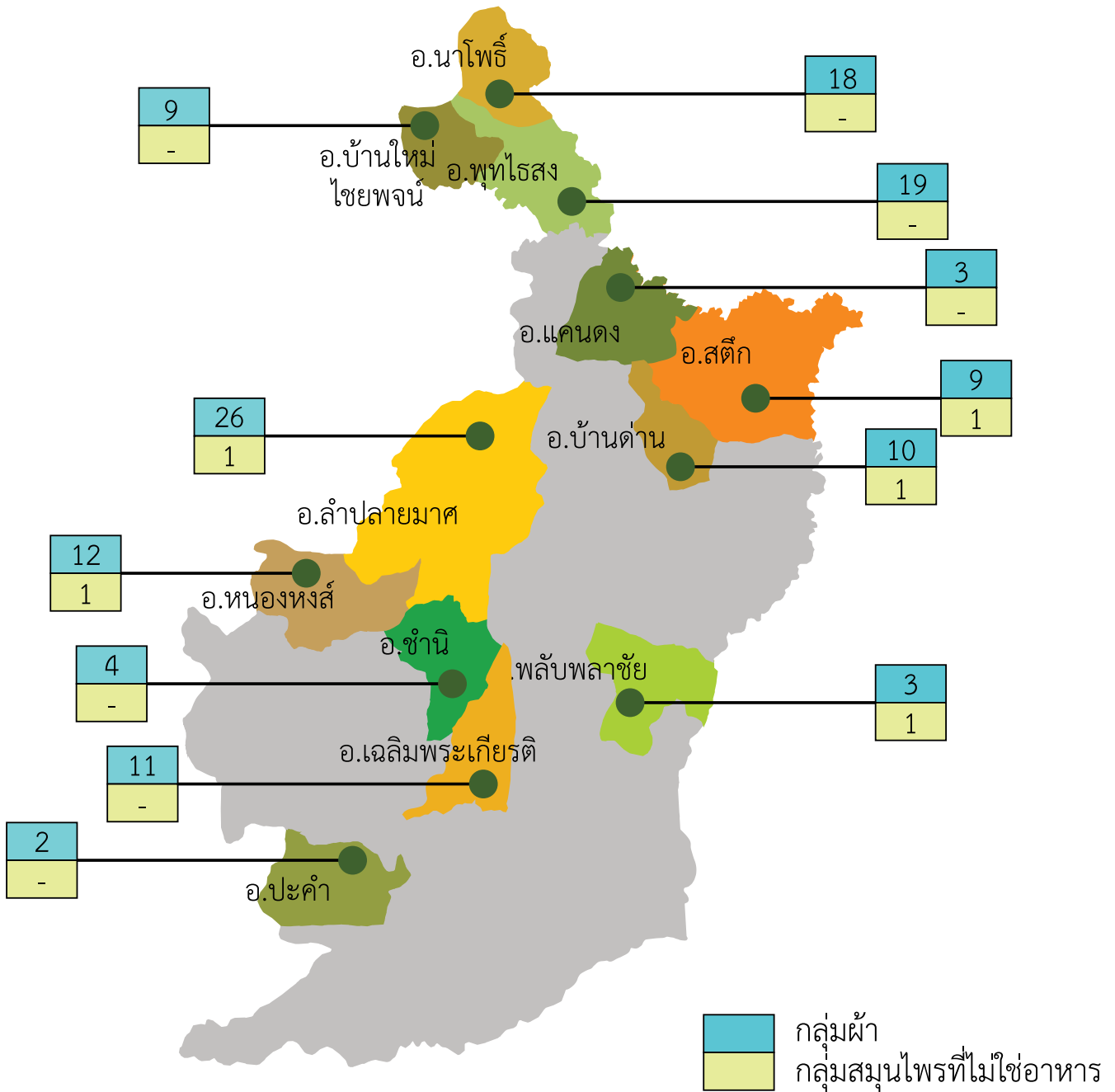
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้กำหนดทิศทางการทำงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความปรองดองให้คนในชาติ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการนำพาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 ซึ่งสินค้า OTOP จะช่วยส่งเสริมรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในระดับฐานราก พบว่าในจังหวัดบุรีรัมย์ มีกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 1,392 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน 2,519 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผ้าและเครื่องแต่งกาย และของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก โดยผู้ประกอบการกลุ่ม D ซึ่งเป็นกลุ่มที่ขาดศักยภาพในการผลิตประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายมีทั้งหมด 838 กลุ่ม และผู้ประกอบการประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารมีทั้งหมด 59 กลุ่ม

กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงจัดทำโครงการยกระดับ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้า และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ส่งเสริมการสร้างงานที่เน้นการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ OTOP มีความรู้ สามารถพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า เสริมสร้างรายได้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภาคส่วน พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เนื่องจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทและชนิดจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้เฉพาะทางและแตกต่างกันไป ดังนั้นในการดำเนินการจำเป็นต้องมีผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงจัดทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ 12 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แคนดง บ้านด่าน บ้านใหม่ไชยพจน์ ชำนิ ปลับปลาชัย หนองหงส์ นาโพธิ์ ปะคำ สตึก ลำปลายมาศ และอำเภอพุทไธสง

ตารางจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจำแนกตามประเภทกลุ่ม

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เฉลิมพระเกียรติ	11	-	11
2	แคนคอง	3	-	3
3	บ้านค่าน	10	1	11
4	บ้านใหม่ไชยพจน์	9	-	9
5	ชำนิ	4	-	4
6	พลับพลาชัย	3	1	4
7	หนองหงส์	12	1	13
8	นาโพธิ์	18	-	18
9	ปะคำ	2	-	2
10	สตึก	9	1	10
11	ลำปลายมาศ	26	1	27
12	พุทไธสง	19	-	19
	รวม	126	5	131

ภาพแผนที่จังหวัดบุรีรัมย์ (พื้นที่ดำเนินการ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แคนดง บ้านด่าน บ้านใหม่ไชยพจน์ ชำนิ พลับพลายชัย หนองหงส์ นาโพธิ์ ปะคำ สตึก ลำปลายมาศ และพุทไธสง)

2

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

หลังจากการคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP การดำเนินการต่อมาจึงได้มีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ เพื่อประเมินและวิเคราะห์สมรรถภาพของแต่ละกลุ่ม สรุปได้ ดังนี้

ปัญหาผ้าทอและเครื่องแต่งกาย ที่พบคือผู้ประกอบการขาดทักษะการมัดย้อมทำให้สีของผ้ายังไม่สม่ำเสมอ มีรอยด่างเป็นบางจุด ขาดการเรียนรู้เทคนิคการย้อมสีเคมี ไม่สามารถคำนวณปริมาณสีเคมีในการย้อมผ้าทำให้ผ้าแต่ละผืนเฉดสีต่างกัน ผ้าที่ผลิตมีสีซีดหลังผ่านการใช้งาน วัสดุคืบย้อมสีธรรมชาติบางอย่างหาได้ยาก เส้นไหมที่ชุมชนผลิตได้ไม่เพียงพอต่อการทอผ้าของสมาชิก คุณภาพการทอยังไม่ได้มาตรฐาน เนื้อผ้าและริมผ้าไม่เรียบ ผ้ามีรอยย่น เส้นไหมขาด ขนาดหน้าผ้าไม่ได้มาตรฐาน การทอผ้าของบางกลุ่ม สมาชิกจะสลับกันทอทำให้น้ำหนักการทอไม่เท่ากัน ผิดเนื้อผ้าจึงไม่สม่ำเสมอ การผลิตผ้าไหมมัดหมี่แต่ละครั้งได้เนื้อผ้าที่มีความหนาแน่น บาง แดกต่างกัน ทำให้ผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน อุปกรณ์ทอผ้าบางส่วนอยู่ในสภาพเก่า ไม่เพียงพอ ชำรุด และใช้งานไม่ได้ กลุ่มผู้ประกอบการยังขาดทักษะการออกแบบลวดลายที่ทันสมัย ผลิตภัณฑ์ยังเป็นลายดั้งเดิม ไม่มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์และความโดดเด่นของแต่ละกลุ่ม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า บางรายมีบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าแต่ไม่สวยงาม ช่องทางการจำหน่ายน้อย ขาดความเข้าใจเรื่องการตลาด ไม่มีความรู้ทางการทำการตลาดออนไลน์ ไม่มีหน้าร้าน และไม่มีศูนย์แสดงสินค้าจำหน่ายสินค้า ตลอดจนสภาพโรงเรียนไม่ได้มาตรฐาน

ปัญหาสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ที่พบคือผู้ประกอบการขาดความรู้ด้านกระบวนการผลิต ต้องการเพิ่มมูลค่าจากโปรตีนไหมที่สกัดได้ รวมถึงต้องการออกแบบ รูปแบบของแม่พิมพ์สบู่ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มลูกค้า สภาพโรงเรียนไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีการแบ่งพื้นที่ผลิตแยกจากพื้นที่อยู่อาศัย อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตไม่หลากหลาย ขาดบรรจุภัณฑ์ที่บรรจุผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม ผลิตภัณฑ์ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ไม่มีระบบบัญชีกลุ่ม

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยได้จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้กับผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ในวันที่ 7 และ 8 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมวิชา อดิศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งมีผู้ประกอบการ ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 131 กลุ่มเข้าร่วมอบรม รวมจำนวน 2,015 คน โดยมีหลักสูตรการอบรมดังนี้

1. การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรม ได้แก่
  - การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน
  - การเพิ่มเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์
  - การเพิ่มมูลค่าด้วยวิธี/นวัตกรรม
2. เทรนด์สิ่งทอ สำหรับผลิตภัณฑ์ไลฟ์สไตล์และแฟชั่น ได้แก่
  - การพัฒนาผลิตภัณฑ์เทรนด์ 2018
  - การออกแบบลวดลายผ้า
  - การแปรรูปเพิ่มมูลค่า
3. กระบวนการย้อมและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ได้แก่
  - กระบวนการย้อมสีเคมีและสีธรรมชาติ

- การเข้าสู่กระบวนการของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
  - การขอต่ออายุมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้านนวัตกรรม ได้แก่
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์
  - การขอมาตรฐาน อย. และ มผช.

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

กลุ่มผู้ประกอบการประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายได้รับการอบรมและคำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับเทคนิคการทอผ้า การฟอกย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ การใช้สารเคมีในการเตรียมผ้าที่ถูกต้อง การคิดค้นลายผ้าแบบใหม่ๆ และพัฒนาการออกแบบลายผ้าเพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการย้อมสี การเพิ่มคุณภาพให้กับผ้าและการทำให้สีผ้าไม่ตก การย้อมสีผ้าจากสีธรรมชาติ จากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ กลุ่มผู้ประกอบการได้พัฒนาเทคนิคการย้อม นำองค์ความรู้ในการย้อมสีธรรมชาติ เทคนิคที่ทำให้ผ้าสีไม่ตก สีผ้าสม่ำเสมอ ได้ทราบถึงข้อกำหนดต่างๆ ตามมาตรฐาน มผช. การปรับปรุงโรงเรือนให้ถูกต้อง และได้รับความรู้ด้านการจัดทำบัญชีแบบง่ายที่สมาชิกกลุ่มสามารถทำได้ และเข้าใจได้ง่าย ได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการหาช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การขายทางออนไลน์ ผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มกัน แลกเปลี่ยนความรู้และนำทฤษฎีไปปฏิบัติ ตลอดจนทดลองทำการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติโดยการนำวัสดุธรรมชาติต่างๆ เช่น ใบไม้ เปลือกไม้ มาทดลองย้อมโดยเฉพาะผ้าไหม ทำให้ได้ผ้าไหมที่มีเฉดสีแตกต่างกันตามกรรมวิธีที่แต่ละกลุ่มคิดค้น ทำให้เกิดสีของไหมที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ยังพบว่าแต่ละกลุ่มผู้ประกอบการมีความพยายามในการออกแบบลวดลายผ้าโดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอบรมและคำปรึกษามาใช้ในการคิดค้นลวดลายใหม่ๆ

กลุ่มผู้ประกอบการประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารได้รับการอบรมและคำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับข้อกำหนดมาตรฐาน การผลิตโลชั่นและสบู่โปรตีนไหมให้มีคุณภาพ การตลาดผ่านสื่อออนไลน์

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมการยกระดับ OTOP ผลิตภัณฑ์ผ้าและสิ่งทอพื้นถิ่น และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4

ข้อมูลผู้ประกอบการ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กัญญาผ้าไทย	82 หมู่ที่ 11 หมู่บ้านน้อยพัฒนา ตำบลถาวร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางกัญญา สะอาดชอบ โทร 08 7253 0389	ผ้าไหมผืน
2	กลุ่มทอผ้าไหม -ไหม ประดิษฐ์บ้านถาวร	158 หมู่ที่ 1 ตำบลถาวร อำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางทองสี จันทร์สม โทร 08 9283 7704, 09 9225 5199	ผ้าไหมผืน
3	ศรีทองไหมไทย	171 หมู่ที่ 1 ตำบลถาวร อำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางบังอร โพธิ์กลิ่น โทร 09 4415 7044	ผ้าไหมแบบผืน
4	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยง ไหมและทอผ้าไหม	116 หมู่ที่ 11 ตำบลถาวร อำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางหนูแดง เนาวบุตร โทร 08 7831 5364	ผ้าไหมแบบผืน
5	กลุ่มทอผ้าโนนเจริญ ฝ้ายคำ	21 หมู่ที่ 5 หมู่บ้านยายแถมวัฒนา ตำบลถาวร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางอุบล ภาษี โทร 08 6871 8523	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ
6	*กลุ่มอาชีพสตรี ทอผ้าไหม หมู่ 12	143 หมู่ที่ 12 ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสำราญ ศรีมะเรือง โทร 08 9526 6071	ผ้าภูอัคนี
7	กลุ่มทอผ้าไหมและ ผ้าฝ้ายบ้านป่าร้าง	หมู่ที่ 8 บ้านป่าร้าง ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสาวสำเรียง ขำเอนก โทร 08 3369 3288	ผ้าไหม ผ้าฝ้ายบ้านป่าร้าง
8	*กลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม หมู่ 1 ตำบลเจริญสุข	หมู่ที่ 1 ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสมศรี ฤนนอก โทร 08 5632 7629	ผ้าภูลาวา
9	กลุ่มสตรีอาสาพัฒนา	42 หมู่ที่ 1 ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางเฉลิม ธนาบุตรสาย โทร 08 1470 4861	ผ้าภูอัคนี
10	กลุ่มทอผ้าไหม หมู่ 14 บ้านสายบัว	หมู่ที่ 14 บ้านสายบัว ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสิงห์ เอ็มโษษฐ โทร 08 3379 2109, 09 8978 6424	ผ้าคลุมไหล่
11	กลุ่มแม่บ้านหมู่ 1 พึ่งตนเอง	163 หมู่ที่ 1 หมู่บ้าน บ้านถาวร ตำบลถาวร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางแก้ว เนาวบุตร โทร 08 8190 1290	ผ้าไหมมัดหมี่
12	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านแคนทะเล	24 หมู่ที่ 6 บ้านแคนทะเล ตำบลสระบัว อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางบัวไฟ คันทรัมย์ย์ โทร 09 2692 1742	ผ้าไหมมัดหมี่
13	กลุ่มแม่บ้าน หนองใหญ่	97 หมู่ที่ 3 บ้านหนองใหญ่ ตำบลคงพลอง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางสังวาน ประดับศรี โทร 08 6244 8791	ผ้าไหมมัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
14	กลุ่มสตรีผ้าไหม บ้านสระบัว	94 หมู่ที่ 1 บ้านสระบัว ตำบลสระบัว อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางพูนศิลป์ อยู่ทอง โทร 08 9285 3491	ผ้าไหม
15	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านปอแดง	101 หมู่ที่ 9 บ้านปอแดง ตำบลโนนขวาง อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางทองดี จงกะชาติ โทร 08 0112 3283	ผ้าไหมยกดอก
16	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองแต้	148 หมู่ที่ 3 บ้านหนองแต้ ตำบลโนนขวาง อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางบังอร ประกอบแจ่ม โทร 08 7078 7146	ผ้าถุงตีนแดง
17	กลุ่มทอผ้าไหมทอมือ บ้านไผ่ทุ่ง	64 หมู่ที่ 8 บ้านไผ่ทุ่ง ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุวิษา ณะรานรัมย์ โทร 06 1381 8136	ผ้าไหมมัดหมี่
18	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านกะชายสามัคคี	15 หมู่ที่ 18 บ้านปอแดง ตำบลปราสาท อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสัจยา คูชาติรัมย์ โทร 09 4542 5651	ผ้ามัดหมี่
19	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านคอนไม้งาม	91 หมู่ที่ 5 บ้านคอนไม้งาม ตำบลปราสาท อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางจริยา แอนเคอร์สัน โทร 09 7148 4508	ผ้าขาวม้า
20	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านเกษตรพัฒนา	1 หมู่ที่ 16 บ้านเกษตรพัฒนา ตำบลปราสาท อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสายฝน นามบุตร โทร 08 9212 3830	ผ้าใส่รอง
21	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านนุ	41 หมู่ที่ 12 บ้านนุ ตำบลปราสาท อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสาวศศิรินทร์ เจียมรัมย์ โทร 08 4825 8178	ผ้าโฮ
22	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโสนน้อย	17 หมู่ที่ 9 บ้านปอแดง ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นายบุญเคิม เชิดรัมย์ โทร 09 8167 2700	ผ้าหางกระรอก
23	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านอารัง	1 หมู่ที่ 2 บ้านอารัง ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสีนวน งดงาม โทร 08 6154 4604	ผ้าขาวม้า
24	กลุ่มทอผ้า บ้านสัมพันธ	2 หมู่ที่ 12 บ้านสัมพันธ ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านค้ำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสาวน้อย สาละ โทร 08 7973 2306	ผ้าลายดอกแก้ว
25	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสัมปอ	128 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน สัมปอ ตำบลหนองเยือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางโสพล คอมไธสง โทร 08 7240 2283	ผ้าพื้นเรียบ
26	กลุ่มทอผ้าสัมมาชีพ ชุมชนบ้านหลุมทุ่ง	11 หมู่ที่ 12 หมู่บ้าน สัมปอ ตำบลหลุมทุ่ง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางหนม แม่จ้านิก โทร 08 8376 0168	ผ้าพื้นคอ
27	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านกู่สวนแตง	129 หมู่ที่ 11 หมู่บ้าน กู่สวนแตง ตำบลกู่สวนแตง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางบัวลา ทำไธสง โทร 06 3638 7271, 09 2576 1664	ผ้าถุง ผ้าพื้นมัดหมี่
28	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านหนองหัวหมู	6 หมู่ที่ 9 หมู่บ้าน หนองหัวหมู ตำบลแดงใหญ่ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางวรรณมา สิงห์พิเศษ โทร 06 5314 5340, 06 3006 6425	ผ้าขึ้นหางกระรอก ตีนแดง (ผ้าค้าย)

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
29	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านทองหลาง	9 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน ทองหลาง ตำบลทองหลาง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางอัญชญา รุ่งเป้า โทร 09 7341 6781	ผ้าชิ้นมัดหมี่ ลายดอกไม้
30	กลุ่มทอผ้าสัมมาชีพ ชุมชนบ้านกุ่มสวนแดง	174 หมู่ที่ 1 หมู่บ้าน กุ่มสวนแดง ตำบลกุ่มสวนแดง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางสุนันท์ รอคโธสง โทร 06 1147 1860	ผ้าไหมมัดหมี่ ลายบันไดสวรรค์
31	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโคกจิก	54 หมู่ที่ 1 หมู่บ้านโคกจิก ตำบลหนองเยือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางฉ่ำ พันโธสง โทร 06 1937 6300	ผ้าไหม ผ้าค้าย ผ้านุ่ง ผ้าขาวม้า ผ้าโสร่ง เสื้อ กางเกง
32	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหัวฝาย	129 หมู่ที่ 4 หมู่บ้านหัวฝาย ตำบลหนองแวง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางสมหวัง ศิลปการ โทร 09 8235 3544	ผ้าชิ้นมัดหมี่ ไหม เส้นค้ายลาย ปักจับ
33	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านเป่าพัฒนา	6 หมู่ที่ 5 บ้านเป่าพัฒนา ตำบลแดงใหญ่ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางทองสุข กุลอุปฮาก โทร 08 0730 1946	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าชิ้นตีนแดง
34	*กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ ตีนแดงบ้านหนอง ตะเคียน	69 หมู่ 10 หมู่บ้านหนองตะเคียน ตำบลละลอก อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางวิไลวัล ประเสริฐ โทร 06 2918 5859	ผ้าชิ้นตีนแดง
35	กลุ่มทอผ้าฝ้ายตีนแดง โคกสนวน	117 หมู่ที่ 8 ตำบลโคกสนวน อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางทองนาค ฝมน้อย โทร 06 2173 8488	ผ้าฝ้ายตีนแดง
36	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโคกยาง	35 หมู่ 5 ซอยคุ้ม 5 หมู่บ้านโคกยาง ตำบลขำนิ อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสุภาวดี สิ้นชัยยา โทร 08 7460 1030	ผ้าไหมทอมือ
37	กลุ่มทอผ้าขาวม้า ทอมือบ้านโคกเพชร	113 หมู่ 1 หมู่บ้านโคกเพชร ตำบลช่อผกา อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางบุญโฮม สืบเพ็ง โทร 08 6007 9079	ผ้าขาวม้าทอมือ
38	BRMBuriram Thailand (ตัดเย็บเสื้อผ้า)	215 หมู่ 3 บ้านตะโกรี ตำบลสำโรง อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250	นางสาวอนุธิดา สัตตคารัมย์ โทร 09 3521 9394	เสื้อสำเร็จรูป กางเกงวอร์ม
39	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านประทัดบุ	10 บ้านประทัดบุหมู่ 8 ตำบลสำโรง อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250	นางหอม ชิวประโคน โทร 08 5497 3443	ผ้าไหม ผ้าค้าย ผ้าสไบ
40	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านเสม็ด หมู่ 8 ตำบลสะเดา	104 หมู่ 8 บ้านเสม็ด ตำบลสะเดา อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250	นางอ็อค ควงสี โทร 09 3907 5677	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าค้าย
41	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านไผ่สมบูรณ์	35 หมู่ที่ 9 บ้านไผ่สมบูรณ์ ตำบลห้วยหิน อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางสาวกอนสิน เสนผาบ โทร 08 9457 1639	ผ้าไหมลายซัด

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
42	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองบัวลอง	83 หมู่ที่ 3 บ้านหนองบัวลอง ตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางบุญพา บุชบงค์ โทร 08 0154 9259	ผ้าไหมมัดหมี่
43	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองชัยศรี	92 หมู่ 1 บ้านหนองชัยศรี ตำบลหนองชัยศรี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นายประยงค์ เทินสระเกษ โทร 08 8374 1887	ผ้าไหมมัดหมี่
44	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านศิลาทอง	57 หมู่ 2 บ้านศิลาทอง ตำบลห้วยหิน อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางดวงจันทร์ จันทะคาม โทร 08 0179 0287	ผ้าไหมมัดหมี่ ข้อมสัทธิรมชาติ
45	กลุ่มทอผ้าลาย เอกลักษณ์	2 หมู่ 1 บ้านไทยสามัคคี ตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางสุพรรณณ์ ทองอินทร์ โทร 08 2369 3285	ผ้าไหมมัดหมี่
46	*กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านหนองโคลน	27 หมู่ 4 บ้านหนองโคลน ตำบลสระทอง อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางบัวลา พิมวันนา โทร 09 8953 5279	ผ้าไหมมัดหมี่
47	กลุ่มทอผ้าบ้านโนนจิว	46 หมู่ 7 บ้านโนนจิว ตำบลห้วยหิน อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางบัวลี ดวงศรี โทร 06 1165 0250	ผ้าไหมมัดหมี่
48	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนแดง	90 หมู่ 5 บ้านโนนจิว ตำบลหนองชัยศรี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางทองคำ เทพวงศ์ โทร 08 5769 0301	ผ้าไหมมัดหมี่ สัทธิรมชาติ
49	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านใหม่กระสัง	50 หมู่ 7 บ้านใหม่กระสัง ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางวงเดือน เขตคาม โทร 09 0821 1864	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าขึ้นคืนแดง
50	กลุ่มทอผ้าด้าย บ้านฝ้าย	111 หมู่ 1 บ้านฝ้าย ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางสำเนียง เรืองรัมย์ โทร 06 2197 4608	ผ้าขาวม้าด้ายไหม ประดิษฐ์
51	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านม่วงเจริญ	58 หมู่ 6 บ้านม่วงเจริญ ตำบลสระทอง อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางทองพันธุ์ สุปะมา โทร 08 7092 8970	ผ้าไหมทอมือ สัทธิรมชาติ
52	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสุขสำราญ	44 หมู่ 9 บ้านสุขสำราญ ตำบลสระทอง อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางหนูจร แสงฮาด โทร 09 8617 4363	ผ้าไหมขาวม้า
53	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านคอนกอก	27 หมู่ที่ 4 บ้านคอนกอก ตำบลคอนกอก อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสะอาด พินไธสง โทร 09 3383 0799	ผ้าไหมมัดหมี่
54	ร้านวัลย์ลิกาผ้าไหม	28 หมู่ที่ 13 โปธิพัฒนา ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสาววัลย์ลิกา นาคา โทร 08 0762 5218	ผ้าไหมมัดหมี่
55	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหัวขัว	94 หมู่ 6 ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสำเนียง ไลไธสง โทร 09 5167 7149	ผ้าสไบ ผ้าถุงมัดหมี่
56	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านทุ่งบ่อ หมู่ 2	104 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสะอาด พริ้วไธสง โทร 08 6012 0732	เสื้อสำเร็จรูป กางเกง
57	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสว่าง	57 หมู่ที่ 8 บ้านสว่าง ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางจงกล ศักดิ์โกมลศรี โทร 09 3521 9394	เสื้อสำเร็จรูป กางเกง

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
58	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนสะอาด	38 หมู่ที่ 13 บ้านโนนสะอาด ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางคุณ บุญไธสง โทร 09 8620 7880	ผ้าสไบ ผ้าสไบไหม เปลือกนอก ผ้าซุก
59	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองแค	6 หมู่ที่ 9 บ้านหนองแค ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางคาหวัน ลาดแก้ว โทร 09 8105 3879	ผ้าไหมมัดหมี่
60	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองแสง	180 หมู่ที่ 1 ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางทองมี แก้วกลาง โทร 08 2159 2810	ผ้าไหมมัดหมี่
61	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านเมืองน้อย	188 บ้านเมืองน้อย ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางบุญเกิด พริ้วไธสง โทร 08 6258 6936	ผ้าไหมมัดหมี่
62	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนตะคร้อ	67/1 ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสาวยุคลธร ศุภกะ โทร 08 4712 1391	ผ้าไหมมัดหมี่
63	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองหว่าน้อย	48/1 หมู่ที่ 6 บ้านหนองหว่าน้อย ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางบุญหลาย ผาดไธสง โทร 08 4959 9382	ผ้าคลุมไหล่
64	วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าไหม บ้านคอกวัวหมู่ 5	28 หมู่ที่ 5 บ้านคอกวัว ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสมหวัง ค่านไธสง โทร 06 5317 0928,	ผ้าไหมมัดหมี่
65	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหัวฝาย	60 หมู่ที่ 5 บ้านหัวฝาย ตำบลคอนกอก อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางถาวร มนต์ไธสง โทร 08 1049 3225, 08 0187 2285	ผ้าไหมมัดหมี่
66	วิสาหกิจชุมชนปลูก หม่อนเลี้ยงไหมหมู่ 12	80/1 หมู่ที่ 12 ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางสาคร ศรีโภค โทร 09 8143 4356	ผ้าคลุมไหล่ไหม
67	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโพธิ์พัฒนา	203 หมู่ที่ 13 ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางชุตติกาญจน์ บุญงาม โทร 08 1977 1419, 08 1967 3849	ผ้าสไบไหม
68	ศูนย์หัตถกรรม พื้นบ้านอำเภอนาโพธิ์	9 หมู่ที่ 13 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางประคอง ภาสะฐิติ โทร 08 6860 5601	ผ้าคลุมไหล่
69	ผ้าไหมมัดหมี่ หนูเจน ทองใบ	11/2 หมู่ที่ 7 ตำบลคอนกอก อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางหนูเจน ทองใบ โทร 08 1975 6531	เสื้อไหม
70	กลุ่มทอผ้าบ้านสงแสง	8/1 หมู่ที่ 5 บ้านสงแสง ตำบลศรีสว่าง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31230	นางวรรณิ นพไธสง โทร 09 8162 7289, 09 6003 5112	ผ้าไหมมัดหมี่
71	กลุ่มทอผ้า บ้านไทยเจริญ	92 หมู่ที่ 1 หมู่บ้านไทยเจริญ ตำบลไทยเจริญ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31220	นางหทัยา มีทิพย์ โทร 08 8050 9855	ผ้าหัวแดงตีนแดง ผ้าพื้น ผ้าหางกระรอก

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
72	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองเสม็ด	67 หมู่ที่ 7 หมู่บ้านบ้านหนองเสม็ด ตำบลไทยเจริญ อำเภอบะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31220	นางสมจิตร น้อยบุคคี โทร 08 0770 6214	ผ้าไหมมัดหมี่
73	กลุ่มทอผ้า บ้านลิ้นเกีย	70 หมู่ที่ 13 บ้านลิ้นเกีย ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นายสุพิศ ชันแก้ว โทร 09 3348 0563	ผ้ามัดหมี่ ผ้าพื้น
74	กลุ่มสัมมาชีพชุมชน ทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านท่าม่วง	71/1 หมู่ที่ 1 บ้านท่าม่วง ตำบลท่าม่วง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางสุพิน ชิตวงศ์ โทร 09 2714 2315	ผ้าไหมมัดหมี่
75	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนกลาง	54 หมู่ที่ 10 บ้านโนนกลาง ตำบลคอนมณฑ์ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางกุลลาภ อินทร์ศิริพงษ์ โทร 06 3770 8833	ผ้าไหมพื้นเรียบ
76	กลุ่มทอผ้าไหมทอมือ หมู่ 9	7 หมู่ที่ 9 บ้านสำโรงพัฒนา ตำบลท่าม่วง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางสุวรรณ โยรัมย์ โทร 06 1267 0015	ผ้าหางกระรอกคู่ เชิงแดง(สีธรรมชาติ)
77	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสุขวัฒนา	23 หมู่ที่ 16 บ้านสุขวัฒนา ตำบลชุมแสง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางห้วง พรมนัส โทร 08 3100 7091	ผ้าไหม ลายประยุกต์
78	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสุขสำราญ	55 หมู่ที่ 18 บ้านสุขสำราญ ตำบลชุมแสง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางยุพิน ชีรัมย์ โทร 09 0613 9677	ผ้าค้ายตีนแดง
79	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านตามา	50 หมู่ที่ 1 บ้านตามา ตำบลชุมแสง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางสมปอง ชีรัมย์ โทร 08 7378 2362	ผ้าขึ้นตีนแดง (ผ้าฝ้าย)
80	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านท่าม่วงใหม่ หมู่ 11	155 หมู่ที่ 11 บ้านท่าม่วงใหม่ ตำบลท่าม่วง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางประนอม ศรีเจริญ โทร 08 5636 3049	ผ้าหางกระรอกคู่
81	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านศาลอง	76 หมู่ที่ 7 บ้านศาลอง ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางเมือง โยรัมย์ โทร 09 8639 2058	ผ้าไหมลายขัด พื้นฐาน
82	กลุ่มทอผ้าไหมย้อม สีธรรมชาติ	123/2 หมู่ที่ 8 บ้านหนองโคนน้อย ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นายจามร ประไพศักดิ์ โทร 08 1362 7980	ผ้าขาวม้า
83	กลุ่มผ้าไหมมัดโพธิ์ ย่อยตำบลบ้านยาง	วัดโพธิ์ย่อยบ้านยาง ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางกุลลาภ วิเศษนคร โทร 08 0171 3460	ผ้าใส่รง
84	กลุ่มอนุรักษ์หม่อน ไหมไทย	14 หมู่ที่ 14 บ้านหินโคน ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางวาสนา ชันธภูมิกุล โทร 08 7452 0091	ผ้าขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าค้าย
85	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยง ไหมบ้านโนนสำราญ	63 หมู่ที่ 2 บ้านโคกล่าม ตำบลโคกล่าม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นายสิงห์ทอง พวงเพชร โทร 06 1518 9299	ผ้าขาวม้า
86	กลุ่มทอผ้า บ้านบุควางษ์	107 หมู่ที่ 4 บ้านบุควางษ์ ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสายสมร จำปาแดง โทร 09 8232 1289	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้า ลายยกดอก ผ้าขึ้น

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
87	กลุ่มทอผ้า	290 หมู่ที่ 4 บ้านหนองม่วง ตำบลตะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสมจิตร ชอมรัมย์ โทร 09 3486 7591	ผ้าไหมทอ ผ้าฝ้ายทอ
88	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านโคกตาเงิน	135 หมู่ที่ 14 บ้านโคกตาเงิน ตำบลไผ่ทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางอรัญญา วิจิต โทร 08 1133 9975	ผ้าไหม ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า ผ้าหางกระรอก
89	กลุ่มทอผ้า หางกระรอก ผ้าถุงตีนแดง	187 หมู่ที่ 15 บ้านห้วยหวายพัฒนา ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางทิพย์ปราณี สุทธิรัมย์ โทร 08 0771 5150	ผ้าไหมมัดหมี่
90	กลุ่มทอผ้าบ้านชีตุ่น	148 หมู่ที่ 4 บ้านชีตุ่น ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางอริวรรณ รักพรา โทร 08 1071 4939	ผ้าหางกระรอกคู่
91	กลุ่มทอผ้าไหม	96 หมู่ที่ 12 บ้านน้อยบุตวงษ์ ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางไพศรี พูนสวัสดิ์ โทร 06 1076 2550	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าลายยกดอก
92	กลุ่มทอผ้าค้ายมัดหมี่	38 หมู่ที่ 16 บ้านหินโคน ตำบลหินโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสุรัตน์ รอบรู้ โทร 08 1076 3600	ผ้าค้ายประดิษฐ์ ผ้าชิ้นมัดหมี่
93	กลุ่มผ้าไหม บ้านหนองบอน	128 หมู่ที่ 4 บ้านหนองบอน ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสาวจงกร หงษา โทร 08 3380 1424, 06 2148 0543	ผ้าไหมมัดหมี่
94	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านบุผู้หญิง	56 หมู่ที่ 3 บ้านบุผู้หญิง ตำบลบุโพธิ์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางเมย์ล สำรวมรัมย์ โทร 08 3387 9531	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้า โสร่งไหม ผ้าขาวม้า
95	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านโคกซาด	43 หมู่ที่ 1 บ้านโคกซาด ตำบลผไทโรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางละออ บึงจันทร์ โทร 06 3054 4701	ผ้าไหมมัดหมี่
96	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนสะอาด	172 หมู่ที่ 16 บ้านโนนสะอาด ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางประนอม เจือทอง โทร 08 4351 4099	ผ้าขาวม้า
97	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านหนองโคน	29 หมู่ที่ 3 บ้านหนองโคนน้อย ตำบลหนองโคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางคำมวล สอนำพา โทร 08 7439 3579	ผ้าไหมมัดหมี่
98	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสระสี่เหลี่ยม	60 หมู่ที่ 6 บ้านสระสี่เหลี่ยม ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสมหมาย นามภักดี โทร 08 7291 5012	ผ้าขาวม้า
99	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม ร่วมใจพัฒนา	62 หมู่ที่ 7 บ้านยางพัฒนา ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางจุฑามาศ เกตุชาติ โทร 08 6287 1394	ผ้าไหมมัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
100	กลุ่มสตรีทอผ้า พัฒนาอาชีพ	67 หมู่ที่ 1 บ้านยาง ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางคำปอน สืบเพ็ง โทร 08 1382 7013	ผ้าไหม หางกระรอกคู่
101	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสระตะโก	133 หมู่ที่ 4 บ้านสระตะโก ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางภาวินี จันทร์ โทร 08 7001 4990	ผ้าไหมมัดหมี่
102	*กลุ่มทอผ้า เพื่อการผลิต	11 หมู่ที่ 13 บ้านสนวนพัฒนา ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสุริสา มุ่งคี โทร 09 8164 5516	ผ้าค้ำยหางกระรอก
103	กลุ่มสตรีอาสา ทอผ้าไหม	210 หมู่ที่ 11 บ้านหนองม่วง ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางนาถิ พิมพ์เชื้อ โทร 08 4959 9822	ผ้าไหมมัดหมี่
104	กลุ่มทอผ้าไหม	144 หมู่ที่ 14 บ้านหนองคา ตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางสมหมาย วรหาร โทร 08 8080 4512	ผ้าโล่งไหม
105	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านบุชีเหล็ก	105/1 หมู่ที่ 17 บ้านบุชีเหล็กใหม่พัฒนา ตำบลแสงพัน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นายสงวน สุขสนิท โทร 08 1615 0120	ผ้าขาวม้า
106	กลุ่มทอผ้าไหม	77/1 หมู่ที่ 7 บ้านโคกสนวน ตำบลตลาดโพธิ์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางคุณ ส้ารวมจิต โทร 09 0194 7058	ผ้าลายลูกแก้ว
107	กลุ่มผ้าไหมบ้านเขื่อน	63/2 หมู่ที่ 6 บ้านเขื่อน ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นางหนูเทพ ผมท่า โทร 08 7810 3129	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าโล่ง
108	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปผ้าไหม และผ้าฝ้าย	173 หมู่ 8 บ้านคูน ตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางปราณี ลับไธสง โทร 08 1074 3864	ผ้าฝ้ายแปรรูป
109	กลุ่มทอผ้าฝ้ายและ ผ้าไหมบ้านคูนหมู่ 7	93 หมู่ 7 บ้านคูน ตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางประนอม โรมไธสง โทร 08 1071 0068	ผ้าฝ้ายทอมือ
110	กลุ่มทอผ้าไหม หมู่ 5 บ้านแฮด	78 หมู่ 5 บ้านแฮด ตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางพิมพ์ดา จงเทพ โทร 09 2774 1842	ผ้าไหมมัดหมี่
111	กลุ่มทอผ้า	61 หมู่ 4 บ้านโสกบก ตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางผลจันทร์ รอมไธสง โทร 06 2198 5336	ผ้ามัดหมี่
112	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองบก	31 หมู่ 1 บ้านหนองบก ตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางทองนวล อ้อมนอก โทร 09 5529 9001	ผ้าไหมมัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
113	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านท่างาม	68 หมู่ 10 บ้านท่างาม ตำบลพุดไสว อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางนวลศรี สารสิทธิ์ โทร 09 3543 6525	เส้นไหม
114	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านกอก	22 หมู่ 9 บ้านกอก ตำบลพุดไสว อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางสมควร พันธุ์อุทัย โทร 09 3434 1584	ผ้าไหมมัดหมี่
115	กลุ่มทอผ้าไหมลายประยุกต์บ้านโคกแดง	12 หมู่ 8 บ้านโคกแดง ตำบลบ้านวาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางณัฐกานต์ ชาวโพธิ์ โทร 09 8120 4172	ผ้าไหมมัดหมี่
116	กลุ่มคุณวันทนาไหมไทย	61 หมู่ 3 บ้านหัวสะพาน ตำบลบ้านยาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางวันทนา เพ็ชรวงศ์ โทร 08 9579 8083	ผ้าใส่รอง
117	กลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหมบ้านน้อยหมู่ 3	72 หมู่ 3 บ้านน้อย ตำบลบ้านยาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางกัญญาวิโรจน์ สวัสดิ์ไสว โทร 06 4315 9190	สิ่งประดิษฐ์จากผ้าไหม
118	กลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหัวสะพานจำกัด	95 หมู่ 14 บ้านหัวสะพาน ตำบลบ้านยาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางรุจจาภา เนียนไสว โทร 08 7961 1261	ผ้าขาวม้า (ไหม)
119	กลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	71 หมู่ 13 บ้านหัวสะพาน ตำบลบ้านยาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางเดือน กุไสว โทร 09 3358 3911	ผ้าคลุมไหล่
120	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านผือฮี	24 หมู่ 9 บ้านผือฮี ตำบลบ้านยาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางลุนณี ไกรจันทร์ โทร 08 5205 5167	ผ้าไหมมัดหมี่
121	กลุ่มทอผ้าบ้านแฮด	109 หมู่ 5 บ้านแฮด ตำบลบ้านเป้า อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางจิว ภูบาลชื่น โทร 09 3080 0761	ผ้าใส่รองใหม่
122	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	7 หมู่ 5 บ้านหัวสะพาน ตำบลบ้านยาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางเกษร ประทุม โทร 08 7095 1800	ผ้าไหมพื้นเรียบ
123	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านจานหมู่ 10	28 หมู่ 10 บ้านจาน ตำบลบ้านจาน อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางสมพงษ์ ชมภูวงศ์ โทร 08 8373 0530	ผ้าไหมมัดหมี่
124	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองจิก	9 หมู่ 1 บ้านหนองจิก ตำบลหายโศก อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางสนิจ เฉียดไสว โทร 08 5209 2216	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าไหมผ้าลินิน
125	*กลุ่มทอผ้าไหมบ้านจอกเคี้ย	3 หมู่ 13 บ้านจอกเคี้ย ตำบลหายโศก อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางศรีษา นิลเลิศ โทร 08 1760 6030	ผ้าไหม ผ้าลินินตีนแดง ผ้าคลุมไหล่
126	กลุ่มทอผ้าบ้านวาง	19 หมู่ 1 บ้านวาง ตำบลบ้านวาง อำเภอพุดไสว จังหวัดบุรีรัมย์ 31120	นางสำเนียง อิงไสว โทร 06 2337 0630	ผ้าคลุมไหล่
127	กลุ่มสมุนไพรบ้านเกษตร	39 หมู่ที่ 5 บ้านสำโรง ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นายเชียวชาญ ะงักรัมย์ โทร 09 1019 9496	สบู่มีนน้ำผึ้ง
128	*กลุ่มอโลฮิม	100 หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกระเทียม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130	นายชนกชนม์ อักขรวุฒิ โทร 08 2322 8162	โลชั่นทาผิวว่านหางจระเข้ อโลฮิม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
129	กลุ่มสัมมาชีพชุมชน สมุนไพรดาวอินคา	22 หมู่ที่ 2 บ้านโนนมะงา ตำบลสะแก อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ 31150	นางอ่อนจันทร์ ทองแสง โทร 09 3524 4383	สบู่ดาวอินคา
130	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านนายาว-นาอุดม	19 หมู่ 14 บ้านนายาว ตำบลเสาศีเขย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240	นางกัญญรัตน์ พลมาศ โทร 08 0607 7225	สบู่โลชั่น โปรตีนไหม
131	*ศศิสมุนไพรม	13 หมู่12 ตำบลสะแก อำเภอ พลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250	นางศศิมา สมนึกคน โทร 09 3319 3927	น้ำยาล้างจาน สบู่ก้อน

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ดาวเด่น (Case Success) ของจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี

□ มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 13 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าไหม หมู่ที่ 12
- 2) กลุ่มทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม หมู่ที่ 1 ตำบลเจริญสุข
- 3) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสัมปอ
- 4) กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ตีนแดงบ้านหนองตะเคียน
- 5) กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านหนองโคลน
- 6) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสว่าง
- 7) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหัวฝาย
- 8) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านศาลอง
- 9) กลุ่มทอผ้าเพื่อการผลิต
- 10) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านจอกเตี้ย
- 11) กลุ่มโอลิม
- 12) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านนายาว-นาอุดม
- 13) ศศิสมุนไพรม

5

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

กลุ่มผู้ประกอบการประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายมีความรู้ ได้ฝึกทักษะ ได้ลงมือปฏิบัติ และได้พัฒนาเทคนิคการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น เทคนิคการเพิ่มคุณภาพให้กับผ้า ทำให้ผ้านุ่ม ผ้ามีกลิ่นหอม สีผ้าไม่ตก สีผ้ามีความสม่ำเสมอ มีความรู้ด้านเทคนิคการทอผ้าเพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐาน รวมถึงการคิดค้นลายผ้าแบบใหม่ๆ และพัฒนาการย้อมผ้าและการออกแบบลายผ้าเพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารมีความรู้ ได้ฝึกทักษะ ได้ลงมือปฏิบัติและได้พัฒนากระบวนการผลิตโลชั่นและสบู่ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

- ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาแล้วได้รับการรับรองมาตรฐาน
- ผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มควรมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มเอง
- ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานควรมีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและตราสินค้าเป็นที่จดจำของผู้บริโภค

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดบุรีรัมย์

(อำเภอเมือง คูเมือง ห้วยราช กระสัง นางรอง หนองกี่ ประโคนชัย
โนนสุวรรณ ละหานทราย บ้านกรวด และโนนดินแดง)

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดบุรีรัมย์

(อำเภอเมือง คูเมือง ห้วยราช กระสัง นางรอง หนองกี่ ประโคนชัย โนนสุวรรณ
ละหานทราย บ้านกรวด และโนนดินแดง)

1

บทนำ

บุรีรัมย์ เป็น 1 ใน 10 จังหวัดพื้นที่เป้าหมายของโครงการยกระดับสินค้า OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ไปพัฒนาเพื่อให้สินค้าที่เข้าสู่ตลาดการแข่งขันมีคุณภาพ ประณีต สวยงาม ตรงกับความต้องการของลูกค้า และปลอดภัย ได้มาตรฐาน พื้นที่ดำเนินการในจังหวัดบุรีรัมย์มี 11 อำเภอ จากทั้งหมด 22 อำเภอ ผลการดำเนินการสามารถยกระดับสินค้า OTOP ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งหมดจำนวน 140 กลุ่ม ประกอบด้วยผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 132 กลุ่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 8 กลุ่ม

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้า และมีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดให้กับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 140 กลุ่ม มีรายได้เพิ่มขึ้นและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนามีราคาเพิ่มสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผลิตภัณฑ์ได้รับการพัฒนาทั้งด้านเทคนิคและวิธีการ จึงมีคุณภาพและมาตรฐาน และเมื่อเปรียบเทียบราคาขายผลิตภัณฑ์ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีราคาเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.19 ของราคาผลิตภัณฑ์ก่อนเข้าร่วมโครงการ และมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 82.35 ของรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการ

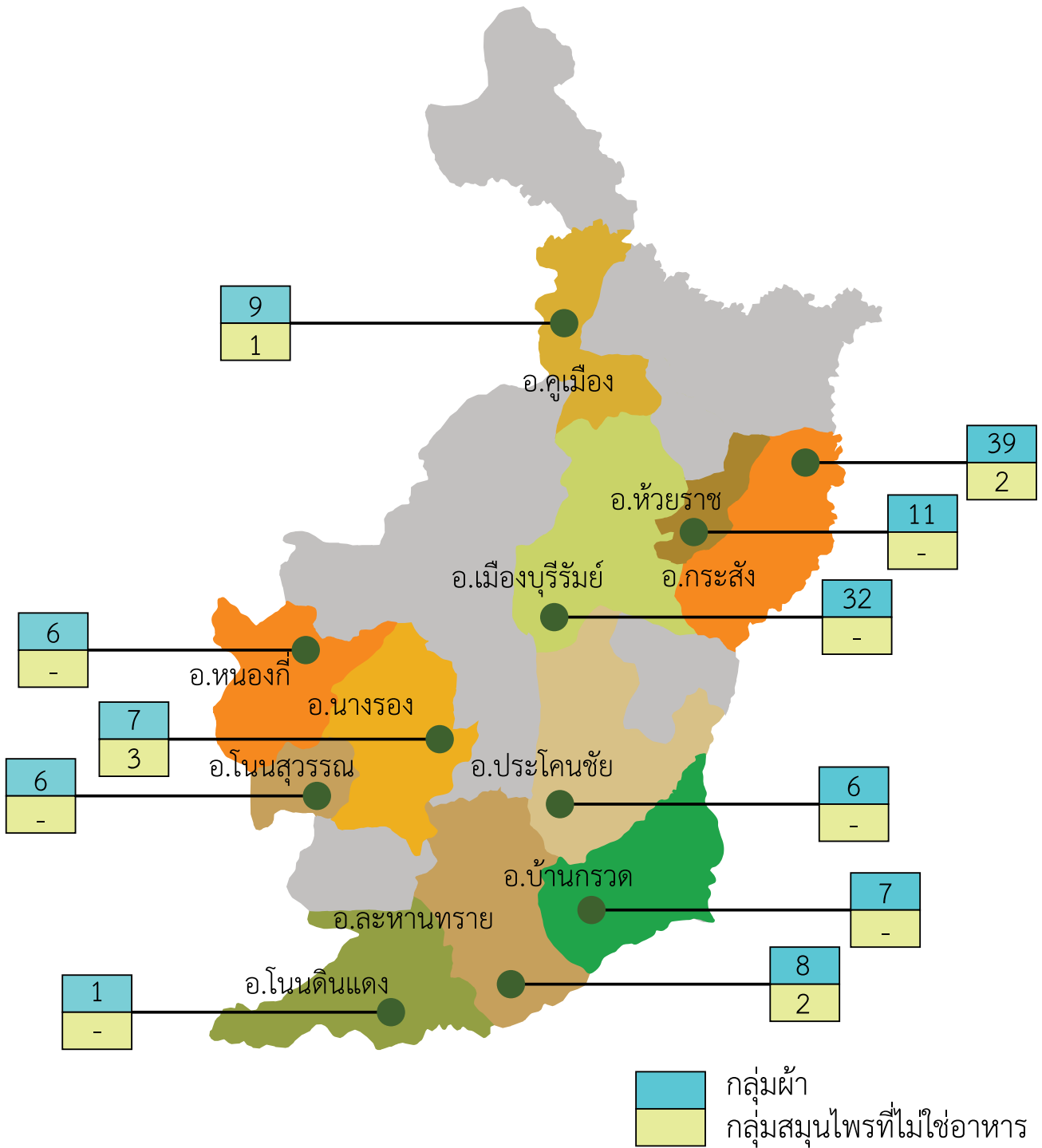

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เมือง	32	-	32
2	คูเมือง	9	1	10
3	ห้วยราช	11	-	11
4	กระสัง	39	2	41
5	นางรอง	7	3	10
6	หนองกี่	6	-	6
7	ประโคนชัย	6	-	6
8	โนนสุวรรณ	6	-	6
9	ละหานทราย	8	2	10
10	บ้านกรวด	7	-	7
11	โนนดินแดง	1	-	1
	รวม	132	8	140

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

การดำเนินการหลังจากการคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP คือ ได้มีการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการฯ เพื่อประเมินและวิเคราะห์สมรรถภาพของแต่ละกลุ่ม สรุปได้ ดังนี้

2.1 ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์ผ้า

จากการสำรวจปัญหาของผู้ประกอบการ OTOP ผ้า พบว่าผู้ประกอบการพบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต กล่าวคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทอผ้าไม่เพียงพอ ผ้าสีตก ย้อมสีไม่สวยงาม ขาดความสม่ำเสมอ ย้อมไม่ติดสีไม่ทนทาน ทั้งสีเคมีและสีธรรมชาติ วัตถุดิบไม่มีความสม่ำเสมอทำให้ยากต่อการควบคุมคุณภาพ และขาดบรรจุภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มและดึงดูดความสนใจของลูกค้า ด้านการตลาด กล่าวคือ ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดและพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารต้นทุน และการกำหนดราคาสินค้า ขาดช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าที่ต่อเนื่องและหลากหลาย ขาดความรู้หรือเทคนิคในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมการขาย และด้านการบริหารจัดการ กล่าวคือ สภาพกลุ่มไม่เข้มแข็ง ขาดการแบ่งบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ทำให้ศักยภาพในการผลิตสินค้าลดลง และขาดความรู้ด้านการจัดทำบัญชีทุกประเภท

2.2 ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

จากการสำรวจปัญหาของผู้ประกอบการ OTOP สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร พบว่าผู้ประกอบการพบปัญหาแตกต่างกัน ขึ้นกับชนิดผลิตภัณฑ์ เช่น แชมพู สังเกตพบว่าผลิตภัณฑ์มีตะกอน มีการแยกชั้น และมีการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ ลูกประคบมีความชื้นไม่ได้ตามมาตรฐาน สบู่ก้อนกลีเซอรินมีฟองอากาศ เกิดเหม็นอับ และมีการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งมีการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากผลการประเมินและวิเคราะห์สมรรถภาพของแต่ละกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ ข้างต้นนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภายใต้โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับ OTOP ผ้าทอ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ มีกลุ่มผู้ประกอบการผ้า และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารเข้าร่วมจำนวน 140 กลุ่ม มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น 2,188 ราย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ใน 4 หลักสูตร ได้แก่

- 1) หลักสูตรการยกระดับคุณภาพการย้อมผ้าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ผลิตภัณฑ์ผ้า)
- 2) หลักสูตรเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์ (ผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร)
- 3) หลักสูตรเทคโนโลยีการออกแบบบรรจุภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม (ผลิตภัณฑ์ผ้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร)
- 4) หลักสูตรการยกระดับสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารให้ได้มาตรฐานด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร)

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับ OTOP ผ้า และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

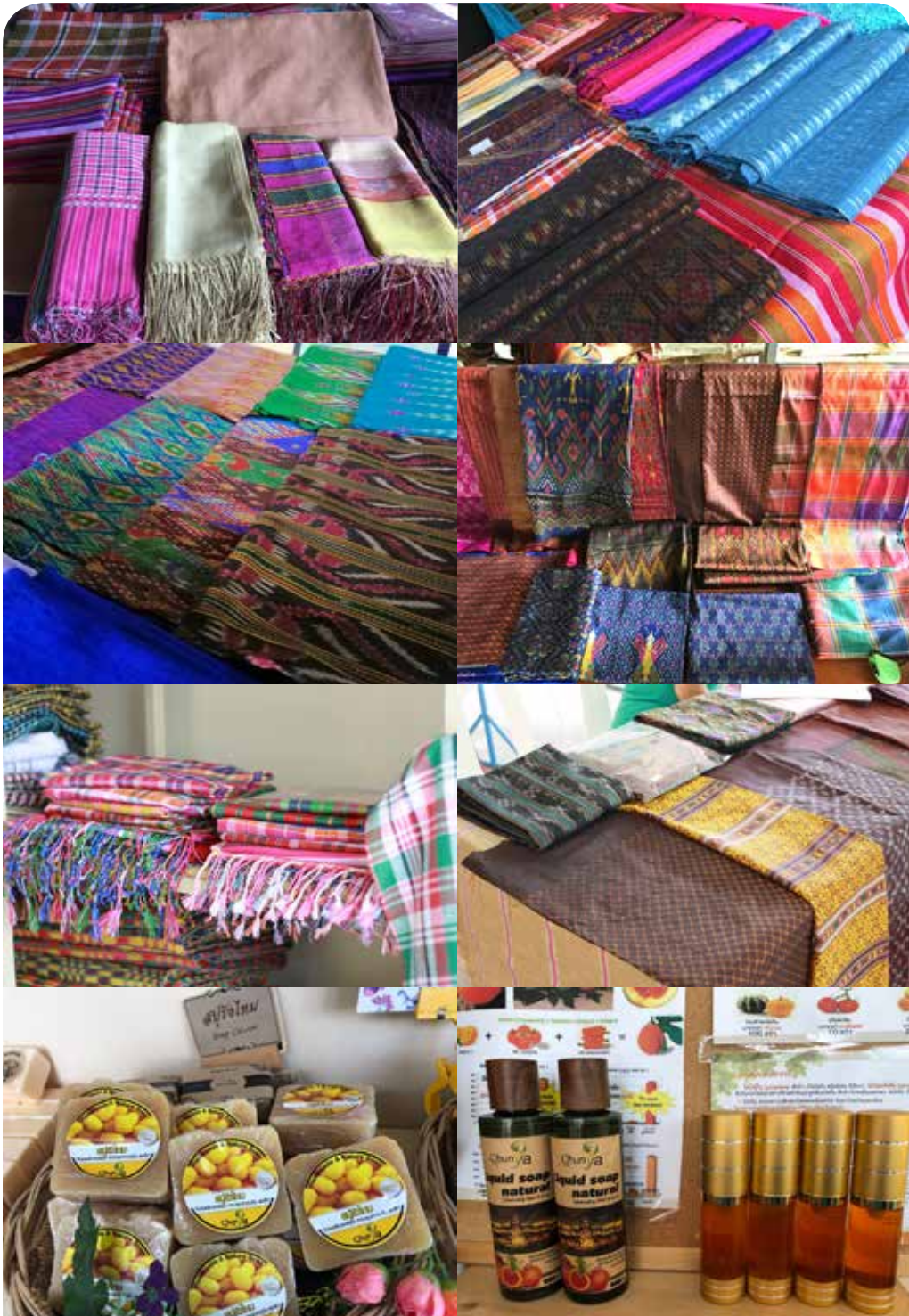
3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์ผ้า โดยมีการให้คำแนะนำด้านการควบคุมกระบวนการผลิต ตั้งแต่การควบคุมคุณภาพวัตถุดิบ การควบคุมคุณภาพกระบวนการผลิต การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์เบื้องต้น การออกแบบลายผ้า การคำนวณต้นทุนในการผลิต การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการทำการตลาดออนไลน์ สำหรับคำแนะนำด้านการควบคุมการผลิต ได้แก่ การเตรียมเส้นไหม ควบคุมคุณภาพของเส้นไหม การสาวไหมและการปั่นไหมให้ได้เส้นไหมที่มีขนาดสม่ำเสมอ ความคงที่และความสม่ำเสมอในการทอ การย้อมสีไหม ด้วยกระบวนการใช้สีจากธรรมชาติพร้อมทั้งอธิบายผลกระทบต่อความปลอดภัยจากการใช้สีเคมีในการย้อม การใช้สารช่วยติดสี การทดสอบการให้สีของวัสดุธรรมชาติ การควบคุมอุณหภูมิที่ใช้ในการย้อม การควบคุมปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในแต่ละครั้ง สำหรับคำแนะนำด้านการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ผ้าเบื้องต้น ได้แก่ การวัดขนาด การวัดความสม่ำเสมอของแรงในการทอ และการตกสี เพื่อให้ผ่านเกณฑ์การขอมาตรฐาน มผช. สำหรับคำแนะนำด้านการออกแบบลายผ้า ได้แก่ แนะนำวิธีการการออกแบบลวดลายของผ้าให้มีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน สำหรับคำแนะนำด้านการคำนวณต้นทุนในการผลิต การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการทำการตลาดออนไลน์ ได้แก่ แนะนำวิธีการคำนวณต้นทุนสินค้าเพื่อกำหนดราคาผ้าไหมที่ทอในแต่ละชิ้น และทำบัญชีรายรับรายจ่าย รวมทั้งให้คำแนะนำช่องทางการขายทางตลาดออนไลน์ โดยถ้ายรูปผลิตภัณฑ์ไว้และให้คนรุ่นใหม่ช่วยในเรื่องของการนำลงสู่ตลาดออนไลน์ และการสร้าง Story ของกลุ่มเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของลูกค้า

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยมีการแนะนำเกี่ยวกับคุณลักษณะทางกายภาพและเคมีของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารของแต่ละประเภท ให้ความรู้ด้านที่มาและการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ต่างๆ ลงสู่ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งให้คำแนะนำวิธีการลดและป้องกันการปนเปื้อน เช่น การคัดเลือกแหล่งที่มาของวัตถุดิบ การล้างทำความสะอาดวัตถุดิบ การเก็บรักษาวัตถุดิบ การควบคุมความชื้น การรักษา

สุขลักษณะของผู้ผลิตและสถานที่ผลิต การทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่ก่อนและหลังการผลิตและบรรจุ นอกจากนี้ได้ให้คำแนะนำการเลือกใช้ภาชนะบรรจุวัตถุพิษ ภาชนะผสม อุปกรณ์สำหรับกวนผสม ควรทำจากวัสดุที่ทนต่อสารเคมีและต้านทานการยืคเกาะของจุลินทรีย์ เช่น สแตนเลส ซึ่งมีคุณสมบัติคงถาวรและยังทนทาน ไม่แตกหัก ทำให้ลดอันตรายทางกายภาพที่อาจเกิดขึ้นได้ ฯลฯ สำหรับด้านสุขลักษณะ ให้ความรู้เรื่องการล้างมือก่อนและหลังปฏิบัติงาน การล้างมือก่อนและหลังเข้าห้องน้ำ การทำความสะอาดภาชนะและสถานที่ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการจัดทำฉลาก เพื่อนำไปใช้กับผลิตภัณฑ์ในอนาคต

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 132 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	จิราพรกระเป๋าด้า	31 หมู่ 8 บ้านเสม็ดคราษณ์ ตำบลลุดลุดเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางจิราพร สุจริตพงศ์ โทร 08 0483 3457	ผ้าทอลายขัด
2	ชุดสำเร็จรูปจาก ผ้าไหม	60 หมู่ 8 บ้านโพธิ์โทร ตำบลกระสัง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางวราภรณ์ ศรารวรรณ โทร 08 0725 0781	ผ้าขาวม้า
3	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองเพชร	106 หมู่ 9 ตำบลบัวทอง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุเทพ เสาทอง โทร 08 1075 6731	ผ้าทอลายขัด
4	ทอผ้าบลาว	144 หมู่ 25 บ้านบลาว ตำบลสะแกโพรง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางละเอียด บริบุตร โทร 08 5772 8055	ผ้ามัดหมี่
5	ทอผ้าไหม บ้านภิสมบูรณ์	14 หมู่ 6 บ้านภิสมบูรณ์ ตำบลสองห้อง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นายราเชน กีนออย โทร 09 2882 4498	ผ้าคลุมไหล่
6	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตร บ้านโนนศิลา	11 หมู่ 3 บ้านโนนศิลา ตำบลลุดลุดเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสมทอง พูนศรี โทร 08 9073 4425	ผ้ามัดหมี่
7	ทอผ้าไหม บ้านหนองไผ่ใหญ่	126 หมู่ 6 บ้านหนองไผ่ใหญ่ ตำบลชุมเห็ด อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสมบูรณ์ สระภู โทร 09 0609 6729	ผ้ามัดหมี่
8	กลุ่มแม่บ้าน โนนสำราญ	8 หมู่ 16 บ้านโนนสำราญ ตำบลลุดลุดเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุรัตน์ งามล้วน โทร 08 9613 1852	ผ้ามัดหมี่
9	ทอผ้าพื้นเมือง บ้านโนนสมบูรณ์	71 หมู่ 11 บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลหนองตาล อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสมพร สายรัตน์ โทร 09 4254 3237	ผ้ามัดหมี่
10	*กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านสำราญราษฎร์	1/1 หมู่ 7 บ้านสำราญราษฎร์ ตำบลลุดลุดเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสมศรี อบอุ่น โทร 08 2376 2089	ผ้ามัดหมี่
11	ทอผ้าไหม บ้านสำโรงเหนือ หมู่ 21	12 หมู่ 21 บ้านสำโรงเหนือ ตำบลสะแกโพรง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางบุญมี จันส่งกลิ่น โทร 08 7651 0629	ผ้าขาวม้า
12	ทอผ้าไหม บ้านชัยเจริญ	14 หมู่ 16 บ้านชัยเจริญ ตำบลสองห้อง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุเพียร อิมรัมย์ โทร 09 6756 3965	ผ้าทอลายขัด
13	สตรีทอผ้าไหม หนองไทรงาม	205 หมู่ 21 บ้านหนองไทรงาม ตำบลชุมเห็ด อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางเกษร ไชยกุล โทร 08 0047 3659	ผ้าคลุมไหล่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
14	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองมะเกลือใหม่ หมู่ 24	144 หมู่ 24 บ้านหนองมะเกลือใหม่ ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางศิริ นักปราษฎณ์ โทร 08 5104 2587	ผ้าทอลายขัด
15	*กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านหนองเครือ	31 หมู่ 10 บ้านหนองเครือ ตำบลดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุนันท์ เถลิงลาภ โทร 08 4355 6066	ผ้ามัดหมี่
16	ทอผ้าไหม บ้านบุเจริญ	24 หมู่ 21 บ้านบุเจริญ ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางเจี๊ว ประโลมรัมย์ โทร 09 6919 3538	ผ้าทอลายขัด
17	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองขำวงน้อย	30 หมู่ 7 บ้านหนองขำวงน้อย ตำบลพระครู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางอำไพ อัครณะศิริกุล โทร 08 9580 5943	ผ้าทอลายขัด
18	*กลุ่มอาชีพทอผ้าไหม บ้านหนองคราดน้อย	222 หมู่ 10 บ้านหนองคราดน้อย ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางรัชนก วงศ์ไพศาลศิริกุล โทร 09 4197 1225	ผ้ามัดหมี่
19	ทอผ้าไหมบ้านโคกวัด	64 หมู่ 20 บ้านโคกวัด ตำบลหนองตาล อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสำราญ บุญเต็ม โทร 06 3716 8089	ผ้ามัดหมี่
20	ทอผ้าบ้านสำโรง	37/1 หมู่ 4 บ้านสำโรง ตำบลหนองตาก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสมพร เตรียมไชยสงค์ โทร 08 7300 8251	ผ้ามัดหมี่
21	กลุ่มทอผ้าค้าย บ้านหนองเพชร	37 หมู่ 9 บ้านหนองเพชร ตำบลบัวทอง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางหาญ แก้วกล้า โทร 08 4827 0468	ผ้าคลุมไหล่
22	วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าไหมผ้าฝ้าย บ้านหนองมะค่าแต้	31 หมู่ 9 บ้านหนองมะค่าแต้ ตำบลพระครู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางลำควน แสนสมบัติ โทร 08 2750 4413	ผ้าทอลายขัด
23	กลุ่มชุมชนพระครู	13 หมู่ 7 บ้านหนองขวาง ตำบลพระครู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางมนัสวรรณ ปัดชัยวัง โทร 08 7241 2363	ผ้าทอลายขัด
24	กลุ่มทอผ้า บ้านศรีปทุม	91 หมู่ 11 บ้านศรีปทุม ตำบลพระครู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	เข้มพร พงษ์สินไชย โทร 08 8357 5822	ผ้ามัดหมี่
25	กลุ่มทอผ้าไหมและ ผ้าค้าย บ้านชุมทอง	194 หมู่ 13 บ้านชุมทอง ตำบลพระครู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางทองคำ ศิริรัมย์ โทร 09 6887 4370	ผ้าขาวม้า
26	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองไผ่	40 หมู่ 3 บ้านหนองไผ่ ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุมาลี ชัยชนะ โทร 08 9603 5480, โทร 09 8189 7491	ผ้ามัดหมี่
27	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านโนนแดง	1 หมู่ 4 บ้านโนนแดง ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสุรัส อายาเมือง โทร 06 4231 8595	ผ้าทอลายขัด

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
28	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนรัง หมู่ 15	16 หมู่ 15 บ้านโนนรัง ตำบลกระสัง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางบุญเรือง แก้วฉลาด โทร 08 3729 2606	ผ้าคลุมไหล่
29	กลุ่มหนองยาง หมู่ 4	94 หมู่ 4 บ้านหนองยาง ตำบลพระครู อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางเขียน แทนคำ โทร 08 0455 6184	ผ้าทอลายซัด
30	กลุ่มวัดโนนแดง หมู่ 22	27 หมู่ 22 บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางเวรัญญา หนูสุวรรณ โทร 08 4924 6878	ผ้าขาวม้า
31	กลุ่มทอผ้าไหม โคกเพ็ก หมู่ 12	11 หมู่ 12 บ้านโคกเพ็ก ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางยุพา ก่าแก้ว โทร 08 3744 2947	ผ้าทอลายซัด
32	กลุ่มบ้านบุลาว หมู่ 19	50 หมู่ 19 บ้านบุลาว ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางณัฐพร ชามิน โทร 08 4823 7968	ผ้าไหมมัดหมี่
33	ทอผ้าไหม บ้านบัวทอง	87 หมู่ 18 บ้านบัวทอง ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางสมร หงส์สุด โทร 08 1739 5630	ผ้ามัดหมี่
34	กลุ่มทอผ้าบ้านเขว้า	202 หมู่ 4 บ้านบ้านเขว้า ตำบลประเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางน้อม รวมธรรม โทร 09 3503 6278	ผ้ามัดหมี่
35	กลุ่มทอผ้าไหม หนองคิ้ว	38 หมู่ 7 บ้านหนองคิ้ว ตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	กระษัตริย์ โทร 09 3447 6153	ผ้าทอลายซัด
36	ทอผ้าไหม บ้านกอกโลก	36 หมู่ 2 บ้านกอกโลก ตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางสุกรี ชาคำแย โทร 08 9579 1907	ผ้าคลุมไหล่
37	ทอผ้าบ้านโคกก่อง	45 หมู่ 13 บ้านโคกก่อง ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางสำเนียง พนมใส โทร 08 7649 9329	ผ้ามัดหมี่
38	ทอผ้าบ้านพรสำราญ	138 หมู่ 5 บ้านพรสำราญ ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางทองร้อย ลีออนรัมย์ โทร 09 7194 4593	ผ้ามัดหมี่
39	กลุ่มทอผ้า บ้านหัวหนอง	61 หมู่ 14 บ้านหัวหนอง ตำบลหัวหนอง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางสุหลา ควินรัมย์ โทร 08 7019 7604	ผ้ามัดหมี่
40	ทอผ้าหนองคูน้อย	5 หมู่ 8 บ้านหนองคูน้อย ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางบุญหลาย ส่องแสง โทร 06 21239 5042	ผ้ามัดหมี่
41	ทอผ้าไหม บ้านน้อยสุขสันต์	20 หมู่ 19 บ้านน้อยสุขสันต์ ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางทองหล้า ศรีประทุม โทร 08 4721 3802	ผ้าทอลายซัด
42	ทอไหมบ้านหนองหว้า	81 หมู่ 2 บ้านหนองหว้า ตำบลโคกเหล็ก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางสมพร ไร่โสมยงค์ โทร 08 6247 3517	ผ้าลายซัด

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
43	ทอผ้าบ้านโคกอรุณ หมู่ 1	12 หมู่ 1 บ้านโคกอรุณ ตำบลโคกเหล็ก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางโสพิน เสริมผล โทร 09 4271 6454	ผ้าหางกระรอก
44	ทอผ้าไหม บ้านศรีเจริญ	66 หมู่ 7 บ้านศรีเจริญ ตำบลเมืองโพธิ์ อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางเอียง ยาวรัมย์ โทร 08 9549 6586	ผ้ามัดหมี่
45	ทอผ้าไหมบ้านถนน หมู่ 4	54 หมู่ 4 บ้านถนน ตำบลโคกเหล็ก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางจันทร์เพ็ญ มิครสุทัศน์ โทร 06 3049 4691	ผ้าลายขิด
46	ทอผ้าบ้านมะขาม	109 หมู่ 5 บ้านมะขาม ตำบลคาเสา อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางนับ พิณีรัมย์ โทร 08 5324 7870	ผ้าลายขิด
47	*กลุ่มทอผ้า บ้านสนวนโน	116 หมู่ 3 บ้านสนวนโน ตำบลสนวน อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางชมภู โทร 08 8881 7817	ผ้าหางกระรอก
48	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโชคกราด	42 หมู่ 4 บ้านโชคกราด ตำบลบ้านตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางบุญมี ทิมอนรัมย์ โทร 08 7249 8944	ผ้าหางกระรอก
49	*กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่ หมู่ 2	63 หมู่ 2 บ้านใหม่ ตำบลสามแวง อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางจิตติกา เจียมรัมย์ โทร 09 8652 7063	ผ้าคลุมไหล่
50	กลุ่มทอผ้าฝ้าย บ้านเพชรน้อย	74 หมู่ 8 บ้านเพชรน้อย ตำบลสามแวง อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางพัค แซ่มช้อย โทร 09 5823 9093	ผ้าลายขิด
51	ทอผ้าบ้านโชคคี	40 หมู่ 5 บ้านโชคคี ตำบลบ้านตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางเทียม โทร 06 3251 4029	ผ้าลายขิด
52	กลุ่มทอผ้าไหม ผืนเรียบ บ้านโคกขมิ้น	57 หมู่ 8 บ้านโคกขมิ้น ตำบลโคกเหล็ก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	นางขำ บุญเนียม โทร 09 3486 3465	ผ้าลายขิด
53	ผ้าไหมหนองเต็ง หมู่ 17	42 หมู่ 17 บ้านหนองเต็ง ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางอารีย์ เฉียบแหลมดี โทร 08 4557 0513	ผ้าพันคอ
54	ทอผ้าไหม บ้านห้วยสำราญ หมู่ 1	46/1 หมู่ 1 บ้านห้วยสำราญ ตำบลห้วยสำราญ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางกรรณิการ์ เจริญศิริ โทร 08 4830 5941	ผ้ามัดหมี่
55	ทอผ้าบ้านบุ	137 หมู่ 11 บ้านบุ ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสุนีย์ สรรวมมิตร โทร 08 7243 4865	ผ้าพันคอ
56	ผ้าไหมมัดหมี่ บ้านลำควนใต้	72 หมู่ 16 บ้านลำควนใต้ ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสมภพ พะนิรัมย์ โทร 08 2137 6336	ผ้าขาวม้า
57	ทอผ้าพื้นเรียบ โครงการส่งเสริม ศิลปชีพ	47 หมู่ 17 บ้านไทรทอง ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางพັນนี นะเรืองรัมย์ โทร 09 7103 2147	ผ้าทอลายขิด
58	ผ้าไหมหนองเต็ง	115 หมู่ 17 บ้านหนองเต็งใหญ่ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสลักจิต นิทะรัมย์ โทร 08 1549 8375	ผ้าคลุมไหล่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
59	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านจะเนียง	66 หมู่ 5 บ้านจะเนียง ตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางโสธยา สุขแสง โทร 08 4888 9423	ผ้ามัดหมี่
60	กลุ่มทอผ้า บ้านหินโคน	153 หมู่ 10 บ้านหินโคน ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางเค็ม สายบุตร โทร 09 6309 3245	ผ้ามัดหมี่
61	*กลุ่มทอผ้า วัดบ้านกระโคน- ไม้แดง	14 หมู่ 9 บ้านกระโคน-ไม้แดง ตำบลชุมแสง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางแอ็ค อนาคตรัมย์ โทร 08 6243 4797	ผ้าทอลายขัค
62	ทอผ้าไหมมัดหมี่	154 หมู่ 17 บ้านไทรทอง ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางบอน ทะเรรัมย์ โทร 08 7959 7118	ผ้ามัดหมี่
63	ทอผ้าไหม บ้านส่วนรวม	45 หมู่ 11 บ้านส่วนรวม ตำบลห้วยสำราญ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางบุญศรี เทวรัมย์ โทร 08 6015 2390	ผ้าขาวม้า
64	ทอผ้าบ้านตาฮ้อ	76 หมู่ 5 บ้านตาฮ้อ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางเยาวลักษณ์ จิตโชติ โทร 09 6790 4594	ผ้ามัดหมี่
65	กลุ่มทอผ้าไหมทาง กระรอกคู่ตีนแดง	41 หมู่ 10 บ้านระกำใต้ ตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสุพิน ก่ำรัมย์ โทร 08 2875 3161	ผ้ามัดหมี่
66	ทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านสำราญโกน	40 หมู่ 17 บ้านสำราญ ตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางเยาวลักษณ์ จอมประโคน โทร 09 8202 1353	ผ้ามัดหมี่
67	กลุ่มทอผ้าไหม ในครัวเรือน บ้านนาราน้อย	72 หมู่ 12 บ้านนาราน้อย ตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางแก้ว ศิริสำราญ โทร 09 9174 8637	ผ้ามัดหมี่
68	กลุ่มทอผ้า บ้านหว่าเหนือ หมู่ 5	97 หมู่ 5 บ้านหว่าเหนือ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสาวอัมรา เกื้อรัมย์ โทร 08 6974 4225	ผ้าลายน้ำไหล
69	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองน้ำขุ่น	70/2 หมู่ 8 บ้านหนองน้ำขุ่น ตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางเลข เทียมเลิศ โทร 09 7340 9151	ผ้าพันคอ
70	กลุ่มพัฒนาสตรี บ้านกาบอ๊ก	60 หมู่ 11 บ้านกาบอ๊ก ตำบลชุมแสง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางทองดี นิโรรัมย์ โทร 08 4477 6005	ผ้าคลุมไหล่
71	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านจอม	43 หมู่ 7 บ้านจอม ตำบลสองชั้น อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสำเนา ประจันบาล โทร 08 7259 7894	ผ้าทอลายขัค
72	ทอผ้าไหม บ้านโคกสูงใต้	64/1 หมู่ 9 บ้านโคกสูงใต้ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางเลี่ยม พรหมธระ โทร 08 7259 1674	ผ้ามัดหมี่
73	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านทุ่งสว่าง	58 หมู่ 7 บ้านทุ่งสว่าง ตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางจิตภา การเพียร โทร 09 0110 4378	ผ้ามัดหมี่
74	ทอผ้าไหม บ้านลำควน หมู่ 1	115 หมู่ 1 บ้านลำควน ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางโป๊ะ พันธ์รัมย์ โทร 06 2151 3961	ผ้าขาวม้า

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
75	สตรีผ้าไหม บ้านลำควนใต้	148 หมู่ 16 บ้านลำควนใต้ ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางอมรรักษ์ รสหอม โทร 08 5469 6500	ผ้ามัดหมี่
76	*กลุ่มทอผ้าไหม บ้านตะคร้อ	48 หมู่ 6 บ้านตะคร้อ ตำบลชุมแสง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางธัญญา ฉลาด โทร 09 2286 2257	ผ้ามัดหมี่
77	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโคกยาง	69 หมู่ 5 บ้านโคกยาง ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสุภาพ ไครศชัย โทร 08 8714 3423	ผ้ามัดหมี่
78	กลุ่มทอผ้าไหม พื้นเมือง บ้านกันทรารมย์	164 หมู่ 1 บ้านกันทรารมย์ ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางดอกไม้ คงชนะ โทร 06 4298 8643	ผ้ามัดหมี่
79	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านปลาย	140 หมู่ 4 บ้านปลาย ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางอัจฉรา ฉลาด โทร 08 7244 8227	ผ้ามัดหมี่
80	วิสาหกิจชุมชน บ้านน้ำอ้อม	45 หมู่ 2 บ้านน้ำอ้อม ตำบลห้วยสำราญ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสังเวียน พะคุม โทร 06 4839 9293	ผ้ามัดหมี่
81	*กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านกะโลง	226 หมู่ 8 บ้านกะโลง ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางผุสดี ยอคทอง โทร 08 9509 1317	ผ้ามัดหมี่
82	กลุ่มทอผ้า บ้านหนองขอน	62 หมู่ 7 บ้านหนองขอน ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางจำเนียร ระคมบุญ โทร 06 3212 1071	ผ้าขาวม้า
83	ทอผ้าบ้านยาง	7 หมู่ 4 บ้านยาง ตำบลลำควน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสุกัญญา ซาตาส โทร 08 1927 2534	ผ้าหางกระรอก
84	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม มัดหมี่	89 หมู่ 9 บ้านพลวง ตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางไกล่รุ่ง เกียรติรัมย์ โทร 08 8044 7632	ผ้ามัดหมี่
85	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านบัวถนน	28 หมู่ 4 บ้านบัวถนน ตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสาววินัย ซาติรัมย์ โทร 08 7327 8590	ผ้ายกดอก
86	กลุ่มสัมมาชีพทอผ้า บ้านสูงเนิน	53 หมู่ 1 บ้านสูงเนิน ตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสาวยีน พิษธานี โทร 08 3386 7859	ผ้ามัดหมี่
87	กลุ่มทอผ้าบ้านเสม็ด	43 หมู่ 11 บ้านเสม็ด ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางกำไร สุขไกร โทร 09 8647 9538	ผ้ามัดหมี่
88	กลุ่มทอผ้าไหม สีธรรมชาติ บ้านไผ่	96 หมู่ 4 บ้านไผ่ ตำบลชุมแสง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางกรรณิกา นิวัฒน์รัมย์ โทร 09 0108 2379	ผ้าคลุมไหล่
89	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านปรือ	61 หมู่ 15 บ้านปรือ ตำบลบ้านปรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางนวม จันทร์ โทร 09 6728 5243	ผ้าคลุมไหล่
90	กลุ่มทอผ้า บ้านก้านเหลือง	32 หมู่ 5 บ้านก้านเหลือง ตำบลชุมแสง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางหฤทัย เนาโอสงค์ โทร 08 5202 3832	ผ้าคลุมไหล่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
91	กลุ่มทอผ้า บ้านโคกสูง	1 หมู่ 3 บ้านโคกสูง ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางสำรวย รักษง โทร 09 5326 3629	ผ้าทอลายขัด
92	ทอผ้าไหม แม่หวานหวาน	81 หมู่ 4 บ้านหนองคำไถ่ ตำบลหนองกง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสำเนียง หนองหงอก โทร 08 9627 3159	ผ้ามัดหมี่
93	ผ้าฝ้ายทอมือ บ้านหนองมะค่าไทร	128 หมู่ 12 บ้านโคกมะค่าไทร ตำบลสะเคา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางแสงดาว เลมไอช โทร 08 5105 6259	ผ้าพันคอ
94	ทอผ้าไหม หนองตาเข้ม	96 หมู่ 11 บ้านหนองตาเข้ม ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางชม้อย ทองวิเศษ โทร 08 5495 6928	ผ้ามัดหมี่
95	ทอผ้าไหม บ้านหนองตาไถ่	33 หมู่ 3 บ้านหนองตาไถ่ ตำบลหนองกง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางอำไพ ศรีชัย โทร 08 5028 8396	ผ้าหางกระรอก
96	ทอผ้าทอมือ ลายประยุกต์	20 หมู่ 8 บ้านสี่เหลี่ยมน้อย ตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางบุญเพ็ง อินทร์คว โทร 08 4714 3964	ผ้าหางกระรอก
97	ทอผ้าบ้านหนองโจด	101 หมู่ 4 บ้านหนองโจด ตำบลหนองยายพิมพ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสุพิน จันโท โทร 08 5309 6911	ผ้าขาวม้า
98	ทอผ้าไหม บ้านโคกพลวง	102 หมู่ 6 บ้านโคกพลวง ตำบลหนองกง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางโสภา พรชัย โทร 08 5774 6368	ผ้ามัดหมี่
99	กลุ่มทอผ้า แพรวสวรรค์	79 หมู่ 3 บ้านโนนสวรรค์ ตำบลโคกสูง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210	นางสุนันทา พุคศรี โทร 08 6353 6010	ผ้ามัดหมี่
100	กลุ่มทอผ้า บ้านสะเคาหวาน	65 หมู่ 4 บ้านสะเคาหวาน ตำบลโคกสูง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210	นางหนูคล้าย ชัยภา โทร 08 1790 0584	ผ้าขาวม้า
101	กลุ่มทอผ้า บ้านน้อยพัฒนา	13 หมู่ 12 บ้านน้อยพัฒนา ตำบลเมืองไผ่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210	นายวิชัย สุริรัมย์ โทร 08 5244 3640	ผ้ามัดหมี่
102	วิสาหกิจชุมชนเกษตร สิ่งทอตำบลโคกสูง บ้านคูขาด หมู่ 2	105 หมู่ 2 บ้านคูขาด ตำบลโคกสูง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210	นางลำไย แพ้ไธสง โทร 09 8154 5709	ผ้ามัดหมี่
103	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโคกสูง หมู่ 1	52 หมู่ 1 บ้านโคกสูง ตำบลโคกสูง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210	นางประภัส ไชยนิยม โทร 08 5312 1310	ผ้ามัดหมี่
104	ทอผ้าไหม บ้านตะกรุมทอง	74 หมู่ 3 บ้านตะกรุมทอง ตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210	นางอุไร ไชยกิจ โทร 08 2864 7289	ผ้ามัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
105	วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าไหม บ้านโคกเมือง	208 หมู่ 18 บ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31140	นางนงคันทร์ เรืองจำรัส โทร 08 2152 7280	ผ้าคลุมไหล่
106	ทอผ้าไหม บ้านโพธิ์ไทร	165 หมู่ 7 บ้านโพธิ์ไทร ตำบลละเวีย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31140	นางสมาน อวะรัมย์ โทร 08 6245 1236	ผ้าทอลายขัด
107	กลุ่มปราสาททอรัก (ทอผ้าไหม)	285 หมู่ 12 บ้านโคกปราสาทพัฒนา ตำบลละเวีย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31140	นางรื่อง ยืนยง โทร 08 0781 4677	ผ้าทอลายขัด
108	ทอผ้าไหม บ้านโนนสว่าง	73 หมู่ 5 บ้านโนนสว่าง ตำบลเขาคอก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31140	นางระเบียบ ลือธิสาร โทร 09 7256 7236	ผ้ามัดหมี่
109	พัฒนาสตรี บ้านโคกเมือง	297 หมู่ 9 บ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31140	นางพนิดา เทียวรัมย์ โทร 08 1068 6898	ผ้าขาวม้า
110	ทอผ้าไหม บ้านหนองโจรง	186 หมู่ 8 บ้านหนองโจรง ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31140	นางเสาร์ เงามาม โทร 08 0721 0179	ผ้ามัดหมี่
111	กลุ่มทอผ้า บ้านน้อยอุบล สามัคคี	5 หมู่ 11 บ้านน้อยอุบลสามัคคี ตำบลคงฮีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางเทวี จันทรวง โทร 09 7178 8251	ผ้าทอลายขัด
112	ทอผ้าฝ้ายตีนแดง บ้านทุ่งเศรษฐี	30 หมู่ 10 บ้านทุ่งเศรษฐี ตำบลทุ่งจันทัน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางชุตติการ คอกโธสง โทร 09 0779 1879	ผ้าลายน้ำไหล
113	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านฝ้ายใหญ่	92 หมู่ 3 บ้านฝ้ายใหญ่ ตำบลทุ่งจันทัน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นายธรรมะ เฉลียวกาญจน์ โทร 09 8643 8530	ผ้าทอลายขัด
114	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านคอนคาอยู่	4 หมู่ 2 บ้านคอนคาอยู่ ตำบลคงฮีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางบุญทอง ร่มไทร โทร 08 6245 7568	ผ้ามัดหมี่
115	กลุ่มทอผ้าสีคอน	1 หมู่ 2 บ้านคอนคาอยู่ ตำบลคงฮีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางสีดา พาทองทาด โทร 09 3478 5375	ผ้าทอลายขัด
116	กลุ่มอาชีพสตรี ทอผ้าไหม บ้านทุ่งจันทัน หมู่ 2	83 หมู่ 2 บ้านทุ่งจันทัน ตำบลทุ่งจันทัน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางดอกไม้ พาณิชชา โทร 06 5297 5269	ผ้าขาวม้า
117	*กลุ่มทอผ้าไหม ผไทรวมพล	985 หมู่ 11 บ้านผไทรวมพล ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางวรรณิ์ จันทร์คิษฐ์ โทร 08 4936 3625	ผ้ามัดหมี่
118	กลุ่มทอผ้า บ้านราษฎร์รักแดน	669 หมู่ 9 บ้านราษฎร์รักแดน ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางจอน ควารายรัมย์ โทร 09 8432 6829	ผ้ามัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
119	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนนสง่าพัฒนา	16 หมู่ 12 บ้านโนนสง่าพัฒนา ตำบลโนนสง่าพัฒนา อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางวิเชียร พันขาว โทร 08 3389 1467	ผ้าทอลายขัด
120	กลุ่มทอผ้า บ้านโคกสระ	29/1 หมู่ 3 บ้านโคกสระ ตำบลโคกกว่าน อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางวิภารัตน์ เขตจุฑารัตน์ โทร 08 4521 6803	ผ้าขาวม้า
121	กลุ่มทอผ้าลายขัด บ้านบ่อโพธิ์	81/1 หมู่ 6 บ้านบ่อโพธิ์ ตำบลสำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางสมจิตต์ พิมพ์สุวรรณ โทร 09 8126 5594	ผ้าขาวม้า
122	ทอผ้ามัดหมี่ บ้านเทพพยัคฆ์	292 หมู่ 18 บ้านเทพพยัคฆ์ ตำบลตาจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางธัญญาดา โทร 09 5829 4245	ผ้ามัดหมี่
123	กลุ่มปลูกหมอน เลี้ยงไหมตาจ	160 หมู่ 19 บ้านไทยพัฒนา ตำบลตาจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางละออ พุทธา โทร 09 3394 3464	ผ้ามัดหมี่
124	กลุ่มปลูกหมอน เลี้ยงไหม โคกสะอาดพัฒนา	79 หมู่ 11 บ้านโคกสะอาดพัฒนา ตำบลหนองตะครอง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางสาววิจิตรา วงศ์อุคทา โทร 08 4527 8105	ผ้าหางกระรอก
125	*กลุ่มทอผ้าไหม พื้นเมืองลายประยุกต์	19 หมู่ 3 บ้านสายโท 11 เหนือ ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางลำไย นุชเวช โทร 06 1109 0926	ผ้ามัดหมี่
126	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ ของดี 8 กลาง	84 หมู่ 12 บ้านสายโท 8 กลาง ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางทองอ่อน ใจหาญ โทร 08 7958 6055	ผ้ามัดหมี่
127	*กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร้อยเส้นไหม	18 หมู่ 9 บ้านโคกใหญ่ ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางสุคใจ ซีรัมย์ โทร 06 3018 5913	ผ้ามัดหมี่
128	ทอผ้าฝ้ายน้อย บ้านโคกสว่าง	95 หมู่ 8 บ้านโคกสว่าง ตำบลเขาหินเหนือ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางน้อย อึ้งชื่น	ผ้าหางกระรอก
129	ทอผ้าบ้านสันติสุข	21 หมู่ 11 บ้านสันติสุข ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางลำพูน เชียงรัมย์ โทร 08 6400 7012	ผ้ามัดหมี่
130	ทอผ้าไหมลายมัดหมี่	4 หมู่ 12 บ้านสายโท 11 ใต้ ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางดอกไม้ ไชยนอก โทร 06 1184 0233	ผ้ามัดหมี่
131	ทอผ้าไหมบ้านประคู	45 หมู่ 9 บ้านประคู ตำบลเขาหินเหนือ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	นางถนอม ไยของ โทร 08 9583 8584	ผ้าทอลายขัด
132	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านน้อยสะแกกวาน	1 หมู่ 3 บ้านน้อยสะแกกวาน ตำบลส้มป่อย อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31260	นางเบญจวรรณ ไชยสุวรรณ โทร 08 4478 6487	ผ้าทอลายขัด

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 8 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	วิสาหกิจชุมชน แปรรูปพืชหมัศจรรย์	5 หมู่ 11 ตำบลบ้านแพ อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190	นางแม่เรา อุปะจัน โทร 09 3050 3503	สบู่กลีเซอริน
2	สมุนไพรพุ่มเมฆ	18 หมู่ 15 บ้านพุ่มเมฆ ตำบลบ้านปรือ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางมณี สุขสำราญ โทร 09 3061 3911	แชมพู
3	หนองรักษัสมุนไพรสด	117 หมู่ 10 บ้านหนองรักษั ตำบลสองชั้น อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160	นางบานชื่น ชุ่มเย็น โทร 08 6874 0391	ลูกประคบ
4	*กลุ่มบ้านดินภูเขาไฟ	61 บ้านไคพัฒนา ตำบลถนนหัก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นายธวัชชัย สุรัตน์ โทร 08 9099 6214	สบู่ก้อนกลีเซอริน
5	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร บ้านตะกุกตาสา	13 หมู่ 2 บ้านตะกุกตาสา ตำบลหนองไทร อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางทิพย์ภาวรรณ ศิริเมฆา โทร 08 6412 0454, 08 0169 2018	สมุนไพรแห้ง
6	แม่บ้านสมุนไพร หนองตาเข้ม	13 หมู่ 11 บ้านหนองตาเข้ม ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110	นางดวงพร สวัสดิ์พูน โทร 09 8594 5985	ยาหม่อง
7	กลุ่มสัมมาชีพ บ้านตาจ	34 หมู่ 5 บ้านตาจ ตำบลตาจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นางสุนีย์ เบญจกัลยา โทร 08 5776 9389	ลูกประคบ
8	สปาเกลือ บ้านโคกกว่าน	201 หมู่ 1 บ้านหนองหมี ตำบลโคกกว่าน อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170	นายขยยุทธ ยุวกนิษฐ์ โทร 09 6959 7640	เกลือหอม

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความเค้น (Case Success) ของจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี

มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 13 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองเพชร
- 2) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสำราญราษฎร์
- 3) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองเครือ
- 4) กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านหนองคราดน้อย
- 5) กลุ่มทอผ้าบ้านสนวนโน
- 6) กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่ หมู่ 2
- 7) กลุ่มทอผ้าวัดบ้านกระโดน-ไม้แดง
- 8) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านตะคร้อ
- 9) กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านกะโหลก
- 10) กลุ่มทอผ้าไหมผไทรวมพล
- 11) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร้อยเส้นไหม
- 12) กลุ่มทอผ้าไหมพื้นเมืองลายประยุกต์
- 13) กลุ่มบ้านดินภูเขาไฟ

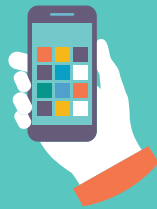

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

คณะทำงานได้ดำเนินการสำรวจศักยภาพ สภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายด้านการพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือการสร้างอาชีพจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ (อำเภอเมือง คูเมือง ห้วยราช กระสัง นางรอง หนองกี่ ประโคนชัย โนนสุวรรณ ละหานทราย บ้านกรวด และโนนดินแดง) และมีการจัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ และการให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มเป้าหมาย พบว่าหลังการถ่ายทอดองค์ความรู้ และการให้คำปรึกษาเชิงลึก ผู้ประกอบการ OTOP ผ้า มีแนวโน้มที่จะผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น และผู้ประกอบการ OTOP สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีความรู้เพิ่มขึ้นในเรื่องของการขอ อย. ให้กับผลิตภัณฑ์ของตน และมีแนวโน้มในการพัฒนาสินค้าของตนให้ดียิ่งขึ้นเช่นกัน โดยพิจารณาจากผลการทดสอบผลิตภัณฑ์ พบว่าผลิตภัณฑ์ผ้า และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารผ่านการทดสอบเกณฑ์มาตรฐานเบื้องต้นและมีแนวโน้มการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดอำนาจเจริญ

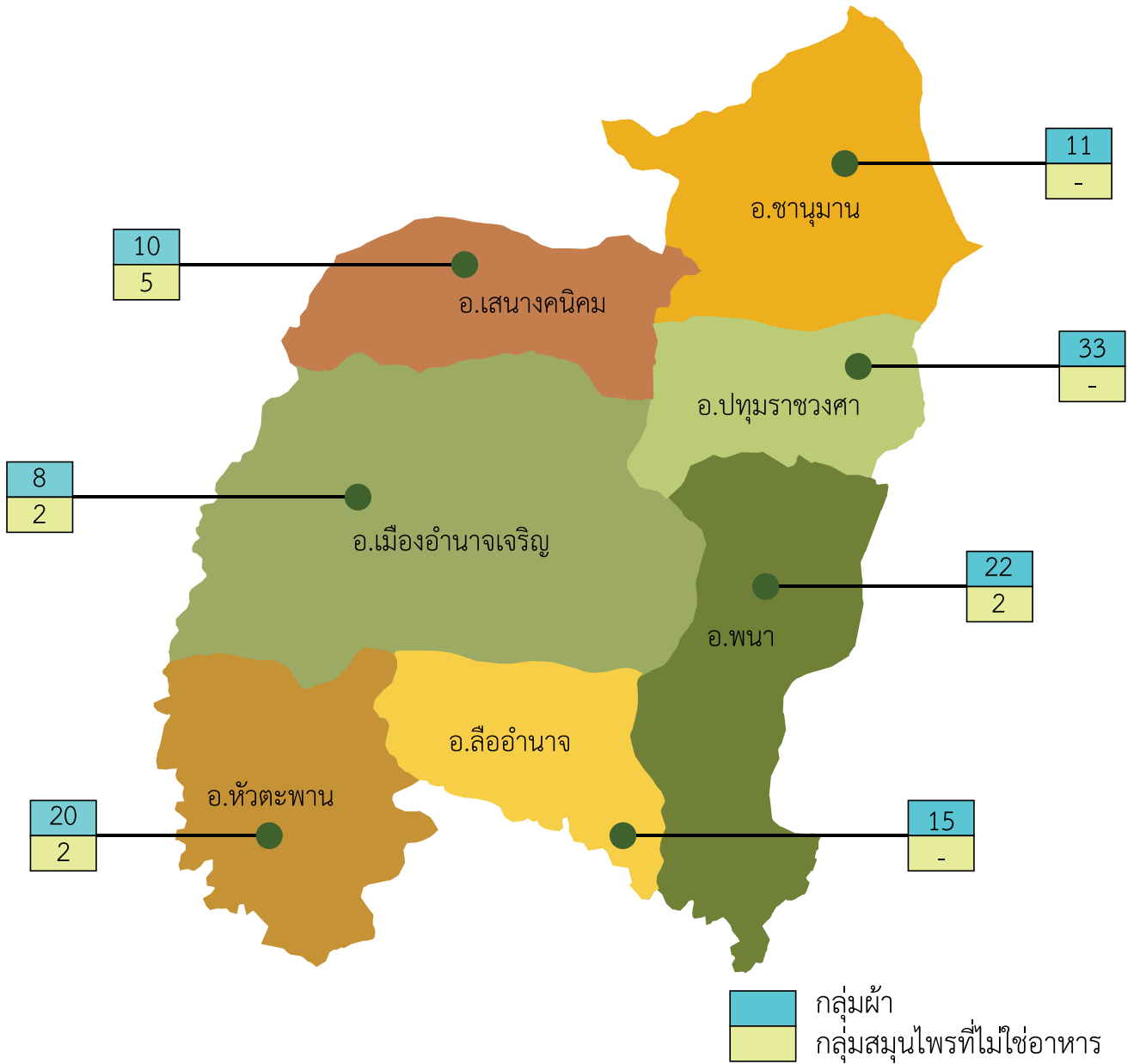
การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดอำนาจเจริญ

1

บทนำ

จังหวัดอำนาจเจริญเป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นพื้นที่เป้าหมายของ "โครงการยกระดับ OTOP ใน 10 จังหวัด ที่ยากจนที่สุดในประเทศ" ตามนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่ง อย่างเท่าเทียมเพื่อให้ประเทศหลุดพ้นจากกับดักของความเหลื่อมล้ำ ทิศทางการทำงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความปรองดองให้คนในชาติ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) จะเป็นกุญแจสำคัญในการนำพาประเทศไทยสู่ Thailand 4.0 ซึ่งสินค้า OTOP จะช่วยส่งเสริมรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในระดับฐานราก

จังหวัดอำนาจเจริญ มีกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าและสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 265 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน 473 ผลิตภัณฑ์ ในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญนี้ กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ไปพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP โดยใช้เอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่ม และการทำให้สินค้าของชุมชนมีคุณภาพได้มาตรฐาน ผลสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 130 กลุ่ม เป็นผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้า 119 กลุ่ม และผู้ประกอบการ OTOP ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 11 กลุ่ม ทำให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ 90 โดยสินค้า OTOP ประเภทผ้าได้รับการพัฒนา และสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการเสริมทักษะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ การใช้สารช่วยย้อมจากธรรมชาติ เทคนิคการเลือกใช้เส้นด้าย รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมืองด้านการทอและออกแบบลายผ้า เพื่อสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นและสร้างจิตสำนึกของผู้ประกอบการให้มีการคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและโอกาสทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แผนที่แสดงการกระจายตัวของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

จำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดอำนาจเจริญ ที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ผ้า (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	รวม
1	เมืองอำนาจเจริญ	8	2	10
2	ลืออำนาจ	15	-	15
3	เสนางคนิคม	10	5	15
4	ชานุมาน	11	-	11
5	ปทุมราชวงศา	33	-	33
6	พนา	22	2	24
7	ห้วยตะพาน	20	2	22
	รวม	119	11	130

2 **ประเด็นปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ OTOP อำนาจเจริญ**

จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานด้านการผลิต พบว่า ผู้ประกอบการ OTOP ยังขาดองค์ความรู้ที่ใช้ในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ขาดเครื่องมือการผลิตที่ทันสมัย และไม่มีทักษะในการผลิต วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ และกลุ่มไม่สามารถรับคำสั่งการสั่งซื้อสินค้าคราวละมากๆ ได้ เนื่องจากกลุ่มยังไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ขาดเงินทุนหมุนเวียน และจากการเก็บข้อมูลเพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการเป้าหมาย ทำการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อมของกลุ่มผู้ประกอบการก่อนการเข้าร่วมพัฒนาโดยการสัมมนาและเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาทดสอบเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิต สามารถแยกประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านการผลิต ได้ดังนี้

2.1 ผลิตภัณฑ์ผ้า

1) ปัญหาความไม่คงทนของสีหลังจากการซัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผ้าที่พบว่า ตัวอย่างผ้าไม่ผ่านรายการทดสอบความคงทนของสีหลังการซัก ร้อยละ 48 เกิดจากความไม่เข้าใจในหลักการอ้อมตัวของสีย้อม กล่าวคือถ้าล้างเอาสีออกมากๆ แล้วจะทำให้สีซีดลงทั้งที่ความเป็นจริงหากต้องการสีเข้ม ในการย้อมก็ต้องใช้ปริมาณสีย้อมให้มากขึ้น หรือเพิ่มจำนวนครั้งมากกว่าเดิม นอกจากนี้ในการย้อมควรเลือกใช้สารช่วยย้อมเพื่อให้เกิดการติดของสีได้มากขึ้น ดังนั้นการแก้ปัญหาในเรื่องสีตก หรือความไม่คงทนของสี คือ หลังจากย้อมสีแล้วต้องทำการล้างสีส่วนเกินออกให้หมด

2) ปัญหาการย้อมที่ได้สีไม่สม่ำเสมอ ผ้าค่าง ไม่สวยงาม

แก้ไขโดย : การทำความสะอาดเส้นใยเพื่อขจัดไขมันหรือสิ่งสกปรกออกไปก่อนทำการย้อม และในขณะที่ย้อมให้ทำการพลิกกลับเส้นใยเพื่อให้สีแทรกซึมเข้าไปทั่วทั้งภายในและภายนอก

3) ปัญหาด้านการเย็บสำหรับผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป การตัดเย็บไม่ประณีตเรียบร้อยตลอดทั้งผืน ผีเต็มในการเย็บด้วยจักร เมื่อนับจำนวนผีเต็ม/ความยาว 10 เซนติเมตรตามเกณฑ์ มผช.แล้ว ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 86

แก้ไขโดย : การเย็บต้องปรับผีเต็มให้ได้จำนวนผีเต็มตามมาตรฐานกำหนด

4) เมื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของผลิตภัณฑ์ผ้าพบว่า เนื้อผ้าไม่สม่ำเสมอ เส้นค้ายหยาบ ขาดเป็นรู ริมผ้าไม่เรียบร้อย

แก้ไขโดย : ให้เพิ่มความประณีตและใส่ใจในความละเอียดของการทอ

5) กรณีวิธีการผลิตตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มผช.

6) ผลิตภัณฑ์ผ้าส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 80

2.2 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

ปัญหาที่พบ คือ ผู้ประกอบการ OTOP ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ เนื่องจากจังหวัดอำนาจเจริญให้การสนับสนุนในด้านการปลูกพืชสมุนไพร และสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทำให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผู้ผลิตยังขาดความรู้และความเข้าใจในการเลือกใช้วัตถุดิบ การสกัดสมุนไพร และความพร้อมในด้านโรงเรือนทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) โดยสามารถแยกผลการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ ได้ดังนี้

1) ลูกประคบสมุนไพร สมุนไพรแห้ง สมุนไพรไล่แมลง พบว่าลักษณะทั่วไปเป็นลูกประคบสมุนไพรที่ใช้มีดตัดและหันทำให้ได้ชิ้นไม่สม่ำเสมอ และพบสิ่งแปลกปลอม ไม่ผ่านรายการความชื้นและสารที่ระเหยได้ และตรวจพบแบคทีเรียที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ ยีสต์และรา เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด

2) แชมพู พบว่าลักษณะทั่วไปของแชมพู มีความเป็นเนื้อเดียวกัน มีกลิ่นหอม ไม่มีสิ่งแปลกปลอม แต่ตรวจพบแบคทีเรียที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ ยีสต์และราทั้งหมด เกินเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ในส่วนประเด็นความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาศักยภาพด้านกระบวนการผลิตร้อยละ 47 รองลงมาเป็นความรู้ด้านการตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้า ร้อยละ 21 ต้องการบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า ร้อยละ 13 ต้องการพัฒนาด้านคุณภาพ และการขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 6 และอื่นๆ เช่น การลดต้นทุน การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การจัดทำระบบบัญชี ร้อยละ 13

จากการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อมของผู้ประกอบการก่อนการเข้าร่วมพัฒนา (SWOT analysis) พบว่าจุดแข็งของกลุ่มผู้ประกอบการส่วนใหญ่คือ การดำเนินการของกลุ่มมีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 3 - 41 ปี สมาชิกกลุ่มอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน และส่วนใหญ่มีหน่วยงานให้การสนับสนุนอย่างน้อย 1 หน่วยงาน ส่วนจุดอ่อนของกลุ่มผู้ประกอบการส่วนใหญ่ คือ สินค้ายังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

เมื่อทำการถอดประเด็นปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพสินค้าของผู้ประกอบการ OTOP สามารถกำหนดหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ให้กลุ่มเป้าหมายได้จำนวน 7 หลักสูตร ได้แก่

- 1) หลักสูตรการย้อมสีเส้นค้าย ฝ้าย และไหมด้วยสีธรรมชาติ
- 2) หลักสูตรการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า และรูปแบบผลิตภัณฑ์
- 3) หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด
- 4) หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมืองด้านการทอและออกแบบลายผ้า

- 5) หลักสูตรการลดต้นทุนและการพัฒนาคุณภาพในกระบวนการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 6) หลักสูตรการยกระดับผลิตภัณฑ์สู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 7) หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการดำเนินงานของกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มผ้าและสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ซึ่งมีผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น 2,146 ราย

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

เพื่อให้ผู้ประกอบการ OTOP เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลังจากผ่านการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) แล้ว ได้มีการลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษาเชิงลึกเป็นรายกลุ่ม ทั้งด้านกระบวนการผลิต การจำหน่าย และการบริหารจัดการกลุ่ม ทำให้กลุ่มผู้ประกอบการมีศักยภาพหลังการพัฒนา โดยสรุปได้ดังนี้

1) ด้านกระบวนการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มผช. เพิ่มขึ้น โดยในระยะแรกบางกลุ่มอาจยังไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์ทุกด้าน แต่เมื่อได้ทราบถึงเกณฑ์ที่ใช้วิธีการทดสอบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น (การทดสอบค่าความเป็นกรด-ด่างด้วยกระดาษลิตมัส การทดสอบการตกสีจากการข้อมเส้นใย) และเมื่อทดลองปรับการผลิตต่างๆ ตามกระบวนการแก้ปัญหา ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีขึ้น โดยวัดผลจากคุณภาพผลิตภัณฑ์หลังการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากผลคุณภาพผลิตภัณฑ์ก่อนการพัฒนา

2) ด้านวัตถุดิบ เช่น เส้นฝ้าย เส้นไหม เส้นด้าย น้ำคราม สีเคมีที่ปลอดภัย และวัสดุอื่นๆ ที่มีคุณภาพผู้ประกอบการมีความเข้าใจและมีความตระหนักถึงการใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพจะส่งผลให้การผลิตได้คุณภาพ จึงมุ่งเน้นในการคัดเลือกวัตถุดิบและผลิตสินค้าโดยใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพมากขึ้น

3) การบริหารจัดการ ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งมีการบริหารจัดการที่ดีอยู่เป็นทุนเดิม และเมื่อได้รับการพัฒนาจากโครงการนี้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีอีกส่วนใหญ่ว่าการบริหารจัดการยังไม่ดีเพราะขาดประสบการณ์ ควรต้องพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้น

4) ผลลัพธ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ผู้ประกอบการได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มมากขึ้นโดยใช้ช่องทางการสื่อสารของกลุ่มหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

5) ด้านเงินทุน ผู้ประกอบการรู้จักคิดต้นทุนการผลิตทำให้สามารถประมาณการรายจ่าย รายรับของกลุ่มได้

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การยกระดับ OTOP ผ้าทอ และสมุนไพรไม่ใช้อาหาร

ข้อมูลผู้ประกอบการ

4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 119 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านวังแคน	129/1 ม.3 บ้านวังแคน ต.กุคปลาตุก อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางถาวร อ่อนसार โทร 08 7996 9063	ผ้ามัดหมี่
2	กลุ่มโฮมสเคย์ เบิ่งวัฒนธรรม หมอลำบ้านปลาข้าว	77 ม.10 บ้านปลาข้าว ต.ปลาข้าว อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นายเหรียญชัย โพธารินทร์ โทร 08 1878 7833	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าถุง กระเป๋าดือ ผ้าขาวม้า ผ้าซิด ผ้าพันคอ
3	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านปลาข้าว	94 ม.10 บ้านปลาข้าว ต.ปลาข้าว อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางสมจิตร ต้นเกตุ โทร 08 7262 2796	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า
4	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านหนองหินเหนือ	43 ม.3 บ้านหนองหินเหนือ ต.หนองมะแซว อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ	นางสอง ชาวาลักษณ์ โทร 08 7776 8540	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
5	กลุ่มสตรีบ้านไร่	15 ม.7 บ้านไร่ ต.ไก่อ่า อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางปิ่น มั่นคง โทร 08 6259 1509	ผ้าขาวม้า ผ้าถุง
6	กลุ่มทอผ้า ย้อมสีธรรมชาติ บ้านหนองแห่	19 ม. 1 บ้านหนองแห่ ต.นายม อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางวรรณิ์ โทพิลา โทร 08 7621 5742	ผ้าขาวม้า ย้อมสีธรรมชาติ ผ้าตัดเสื้อ ผ้าพื้น
7	กลุ่มแม่บ้านทอผ้า หาดทรายมูล	122 ม.2 บ้านหาดทรายมูล ต.ห้วยไร่ อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ 37000	นางสวาท ชันโท โทร 08 9880 4047	ผ้าสไบ ผ้าขาวม้า หมอนซิด ผ้ามัดหมี่
8	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สิ่งทอและแปรรูป ผลิตภัณฑ์	288/249-250 ม.9 ต.ป่ง อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางพัชรินทร์ เกียรติกิติกร โทร 08 1790 5352	เสื้อผ้าสตรี สำเร็จรูป
9	กลุ่มทอผ้าและ แปรรูป บ้านคงบัง	10 ม.1 บ้านคงบัง ต.คงบัง อ.สี้ออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	ปัญญา วีรพันธ์ โทร 08 0732 9140	เสื้อถักโครเชต์
10	กลุ่มแม่บ้านทอผ้าซิด บ้านหนองยาง	11 ม.6 บ้านหนองยาง ต.คงบัง อ.สี้ออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางหนูพัฒน์ พสุมาตย์ โทร 08 9928 9852	ผ้าสไบซิด ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่ ผ้าคลุมไหล่
11	กลุ่มแม่บ้านทอผ้า ลายน้ำไหล	104 ม.7 บ้านจอก ต.คงบัง อ.สี้ออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางอนงค์ งามปัญญา โทร 08 8719 7129	ผ้าลายน้ำไหล ผ้าซิด ผ้าคล้องคอ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
12	กลุ่มทอผ้าสายรุ้ง หมู่ 9	118 ม.9 บ้านคอนสี ต.คงบัง อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางนุภาพร รัตนศรี โทร 06 5601 7856	ผ้าขาวม้า ผ้าสายรุ้ง ผ้าคลุมไหล่ ผ้าโสร่ง
13	กลุ่มปลูกหม่อน เลี้ยงไหม บ้านหัวคาง	47 ม.3 บ้านหัวคาง ต.เปือย อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางจันทอง จอมหงส์ โทร 08 1390 7902	ผ้าขาวม้า ผ้า ลูกแก้ว ผ้าถุงไหม
14	กลุ่มทอผ้าฝ้ายข้อมสี ธรรมชาติ บ้านหัวคาง	113 ม.3 บ้านหัวคาง ต.เปือย อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางสาขันธ์ สำราญสุข โทร 08 8128 9550	ผ้าขาวม้า ผ้าถุงทอมือ ผ้าสไบ
15	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านเปือย หมู่ 8	68 ม.8 บ้านเปือย ต.เปือย อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางเทวา แผลงศร โทร 08 6653 1350	ผ้าไหม ผ้าลายลูกแก้ว
16	กลุ่มผ้าไหม บ้านเปือย หมู่ 9	37 ม.9 บ้านเปือย ต.เปือย อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางอุคร บุญพิทักษ์ โทร 06 2130 5045	ผ้าขาวม้าไหม ผ้าถุงไหมทอมือ
17	*กลุ่มผู้ผลิตและ จำหน่ายผ้าไหม บ้านหัวคาง	43 ม.10 บ้านหัวคาง ต.เปือย อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นายสวน ทองวรรณ โทร 08 6249 8512	ผ้ามัดหมี่ ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า
18	กลุ่มทอผ้า บ้านนาล้อม	88 ม.8 บ้านนาล้อม ต.ไร่ซึ้ง อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางบัวบาน สุวะเสน โทร 08 3368 5298	ผ้าถุงทอมือ ผ้าขาวม้า
19	กลุ่มสตรีทอผ้าขาวม้า คางมะยาง	15 ม.5 บ้านคางมะยาง ต.คางมะยาง อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางบุญหลง มิละภา โทร 06 2856 6734	ผ้าขาวม้า ผ้าพันคอ
20	กลุ่มทอผ้าขาวม้า คางมะยาง หมู่ 5	63 ม.5 บ้านคางมะยาง ต.คางมะยาง อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางปิ่น ทานะพันธ์ โทร 09 5660 4950	ผ้าขาวม้า ผ้าพันคอ
21	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อุตสาหกรรม เพื่อนพึ่งพา	36 ม.4 บ้านหนองแดง ต.โคกกลาง อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางละมัย โภคทรัพย์ โทร 08 6251 1412	เสื้อผ้าสำเร็จรูป
22	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านหนองกะเลา	17 ม.9 บ้านหนองกะเลา ต.โคกกลาง อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางละมัย โภคทรัพย์ โทร 08 6251 1412	เสื้อผ้าสำเร็จรูป
23	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านหัวคาง	11 ม.11 บ้านศาลา ต.แมค อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางสุน สุวะมาตร โทร 08 7766 7372	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้า สไบ ผ้าซีกคลุมไหล่
24	กลุ่มทอผ้าบ้านเนินสูง หมู่ 6	150 ม.6 บ้านเนินสูง ต.หนองสามสี อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางจิต ศรีระพรม โทร 08 0480 7603	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่
25	มะลิวรรณมัดหมี่ ไหมไทย	205 ม.9 บ้านไร่สีสุก ต.ไร่สีสุก อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางสะอาด มณีรัตน์ โทร 09 7334 9287	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าพื้นผ้าข้อมคราม
26	กลุ่มทอผ้าฝ้าย บ้านไร่สีสุก (นางเพ็ญศรี จันทะโฮม)	192 ม.9 บ้านไร่สีสุก ต.ไร่สีสุก อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางเพ็ญศรี จันทะโฮม โทร 09 5516 0032	ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า ผ้าทอมือ ผ้าคลุมไหล่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
27	กลุ่มทอผ้าฝ้าย บ้านไร่สีสุก (นางเหรียญทอง ผิวหอม)	105/1 ม.9 บ้านไร่สีสุก ต.ไร่สีสุก อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางเหรียญทอง ผิวหอม โทร 09 5825 2564	ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า ผ้าโสร่ง ผ้าคลุมไหล่
28	กลุ่มถักผ้าคลุมไหล่ โครเซ็ค	4 ม.2 บ้านคิมซาค ต.ไร่สีสุก อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางแจ่มจันทร์ บุตรวงษ์ โทร 08 3101 8736	ผ้าคลุมไหล่ โครเซ็ค
29	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านหนองทับม้า	85 ม.1 บ้านไร่สีสุก ต.ไร่สีสุก อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางประสาธต์ บุตรวงษ์ โทร 06 1046 4947	ผ้าถุงมัดหมี่
30	กลุ่มหัตถกรรมถักทอ หมู่ 1 ตำบลเสนางคณิศร	216 ม.1 บ้านหนองทับม้า ต.เสนางคณิศร อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางศรีไพร เหลืองงาม โทร 08 2128 9315	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสไบ เสื้อถัก
31	*กลุ่มแม่บ้านทอผ้า ลายขิดภูไท บ้านนาสะอาด	126 ม.7 บ้านนาสะอาด ต.เสนางคณิศร อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางขันตี พวงโพธิ์ โทร 08 2135 3504	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสไบ ผ้าขาวม้า ผ้าพื้น
32	กลุ่มทอผ้าลายขิด บ้านหนองสามสี	17 ม.2 บ้านหนองสามสี ต.หนองสามสี อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางนำ จันทะโชติ โทร 06 2126 3752	ผ้าแถบขิด ผ้าขาวม้า
33	กลุ่มแม่บ้านเนินสูง (นางสงวน นาเวียง)	39 ม.6 บ้านเนินสูง ต.หนองสามสี อ.เสนางคณิศร จ.อำนาจเจริญ 37290	นางสงวน นาเวียง โทร 09 3074 2384	ผ้าขาวม้า ผ้า มัดหมี่ ผ้าแถบขิด กระเป๋าผ้าขาวม้า
34	*กลุ่มทอผ้าข้อมคราม บ้านคำเคือย หมู่ 2	112 ม.2 บ้านคำเคือย ต.คำเคือยแก้ว อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางแววมณี คำสุรินทร์ โทร 08 2800 3343	ผ้าขาวม้า ผ้าข้อม คราม กระเป๋าผ้า สายรัดเอว
35	กลุ่มทอผ้าคราม หมู่ 12	114 ม.12 บ้านคำเคือยกลาง ต.คำเคือยแก้ว อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นายทองแยง เคนอ่อน โทร 09 3464 6903	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าถุงข้อมคราม ผ้าฝ้ายทอมือ
36	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านคำเคือย	9 ม.8 บ้านคำเคือย ต.คำเคือยแก้ว อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางวิทยา ผิวอ่อน โทร 08 4498 0422	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าฝ้ายข้อมคราม
37	กลุ่มทอผ้า บ้านคำเคือย	18 ม.2 บ้านคำเคือย ต.คำเคือยแก้ว อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นายบุญกัน ปักถินันท์ โทร 08 7243 0339	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าฝ้ายข้อมคราม
38	*กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านโคกก่ง	68 ม.1 บ้านโคกก่ง ต.โคกก่ง อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางสาวโลภิตา สุกผล โทร 08 8712 9182)	ผ้าถุงข้อมคราม ผ้าลายทองแลน (ภูมิปัญญา ท้องถิ่น)

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
39	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า บ้านโคกเจริญ	8 ม.8 บ้านโคกเจริญ ต.โคกสาร อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางนงคราญ สาลี โทร 08 6255 8179	เสื้อสตรีสำเร็จรูป
40	กลุ่มทอผ้า บ้านนิคมแปลง 2	61 ม.9 บ้านนิคมสงเคราะห์ 2 ต.ชานุมาน อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางกิตติรัตน์ ฉลาคล้ำ โทร 08 9281 7056	ผ้าขาวม้าเชิงซิด
41	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า บ้านโคกสาร	95 ม.1 บ้านโคกสาร ต.โคกสาร อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางชรินทร์ กุระจินดา โทร 09 1346 4416	เสื้อสตรีสำเร็จรูป
42	กลุ่มสตรีทอผ้าโบราณ บ้านโคกนกกกระเด็น	63 ม.7 บ้านโคกนกกกระเด็น ต.โคกสาร อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางสมบุญรณ์ ถิ่นระหา โทร 06 5294 1326	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าถุง
43	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านสงยาง	153 ม.6 บ้านสงยาง ต.คำเตี๋ยนแก้ว อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางรัตนมณี พลเลิศ โทร 08 8477 8908	ผ้าถุงย้อมคราม
44	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน น้องใหม่ทอผ้า หมู่ 12	65 ม.12 บ้านคำเดือยกลาง ต.คำเตี๋ยนแก้ว อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ 37210	นางสาววิไลรักษ์ พิมสาร โทร 09 8642 6617	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า
45	*กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านโคกพระ หมู่ 3	42 ม.3 บ้านโคกพระ ต.นาป่าแซง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางจำปา จันทร์หอม โทร 08 4429 8979	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าไหม ผ้าสายรุ้ง
46	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ วินัยดี	108 ม.4 บ้านวินัยดี ต.นาป่าแซง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางอนงรักษ์ ระวิชัย โทร 08 5764 9881	ผ้าขาวม้า ผ้าสไบซิด
47	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านวินัยดี	2 ม.4 บ้านวินัยดี ต.นาป่าแซง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสุใจ สิทธิธรรม โทร 08 5764 9881	ผ้าขาวม้า ผ้าถุง ผ้าสไบ
48	กลุ่มผ้าโสร่งทอมือ บ้านนาหว้า	139 ม.2 บ้านนาหว้า ต.นาหว้า อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางเพ็ญศรี บุผา โทร 08 9425 8232	ผ้าโสร่ง ผ้าทอมือ ผ้าสไบ
49	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านหนองแสง	73 ม.7 บ้านหนองแสง ต.นาหว้า อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสำออง บุญนิม โทร 06 1693 8495	ผ้าสไบซิด ผ้าขาวม้า
50	กลุ่มพัฒนาอาชีพ บ้านหินกอง	119 ม.9 บ้านหินกอง ต.นาหว้า อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางศรีเรือน รัตนศรี โทร 08 0165 9630	ผ้าขาวม้า
51	กลุ่มตัดเย็บผ้า บ้านหนองข่า	126 ม.1 บ้านหนองข่า ต.นาหว้า อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางภัทรภรณ์ แต้มทา โทร 08 7262 7653	ผ้าขาวม้า ผ้าถุงมัดหมี่
52	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านม่วงไ้	110 ม.1 บ้านม่วงไ้ ต.โนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางจุม มุกาภรณ์ โทร 08 8131 5702	ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าซิด
53	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านม่วงไ้	หมู่ 233 ม.2 บ้านม่วงไ้ ต.โนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางบุศรชา ต้นโพธิ์ โทร 09 8115 8324	ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าซิด
54	กลุ่มทอผ้าลายซิด บ้านโนนงาม	55 ม.2 บ้านม่วงไ้ ต.โนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางหนูกาว บุตรตะ โทร 08 5200 2971	ผ้าซิด ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสไบ
55	กลุ่มทอผ้าโสร่งมัดหมี่ บ้านนาผาง	16 ม.2 บ้านนาผาง ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางเข็มพร ทองมาก โทร 09 6734 7505	ผ้าขาวม้า ผ้ามัด หมี่ ผ้าโสร่ง ผ้าซิด

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
56	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านสามแยก	186 ม.1 บ้านสามแยก ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางแสงจันทร์ พิมสุตะ โทร 08 8121 1075	ผ้าขาวม้า ผ้าหางกระรอก ผ้าถุงไหม
57	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านคำโพน	55 ม.9 บ้านคำโพน ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางชื่นจิตร พันธุ์โบ โทร 08 9003 5973	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
58	กลุ่มทอผ้า บ้านโค้งอร่าม	177 ม.2 บ้านโค้งอร่าม ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางเพ็ญ แสงคำ โทร 08 9947 4193	ผ้าขาวม้า ผ้าซิด ผ้าลายลูกแก้ว
59	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านห้วย หมู่ 1	112 ม.1 บ้านห้วย ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางมัชฌิมา คำวาทิ โทร 08 5747 7175	ผ้าขาวม้า ผ้าถุง
60	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านสว่างใต้	39 ม.3 บ้านสว่างใต้ ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางอุ่ทอง บัวลา โทร 06 2925 0215	ผ้าขาวม้า ผ้าถุงมัด หมี่ ผ้าทอลายซัด
61	กลุ่มอาชีพ บ้านสว่างเหนือ	49 ม.4 บ้านสว่างเหนือ ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางเข็มพร แก้วสง่า โทร 08 7261 4106	ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าทอ ลายซัด ผ้าขาวม้า
62	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านคำน้อย	12 ม.5 บ้านคำน้อย ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางวร บุญพระโรจน์ โทร 08 0735 5853	ผ้าขาวม้า ผ้าซิด ผ้า คลุมไหล่ลายน้ำไหล
63	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านนาผาง หมู่ 6	10 ม.6 บ้านนาผาง ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางหนูวัน บุญหาญ โทร 08 9005 4508	ผ้าขาวม้า ผ้าไสร่ง ผ้าซิด ผ้าถุงหมี่ ผ้าสไบ
64	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านตาคีใหญ่	10 ม.7 บ้านตาคีใหญ่ ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสะอาด มณีสาย โทร 08 4369 1545	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุม ไหล่ผ้าพันคอผ้าซิด
65	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า สำเร็จรูป บ้านตาคีใหญ่	3 ม.7 บ้านตาคีใหญ่ ต.ห้วย อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางปรีชา สุภาพพรหม โทร 08 4369 1545	เสื้อผ้าสำเร็จรูป
66	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านฤกษ์อุดม	46 ม.7 บ้านฤกษ์อุดม ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางศักดิ์ศรี ลาภสาร โทร 08 6262 7946	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า ผ้าพันคอ ผ้ามัดหมี่ผ้าฝ้ายซิด
67	กลุ่มสตรีเพื่อการ ผลิตและจำหน่าย บ้านหนองลุมพุก	229 ม.1 บ้านหนองลุมพุก ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสมปอง พันธุ์มาศ โทร 09 8960 3641	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
68	*กลุ่มปลูกหม่อน เลี้ยงไหมร่วมมือ สามัคคีตำบลลือ	28 ม.1 บ้านหนองลุมพุก ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางบิ่ง โลห์คำ โทร 09 8354 0307	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าไสร่ง ผ้าขาวม้า
69	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านหนองลุมพุก หมู่ 12	45 ม.12 บ้านหนองลุมพุก ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางประหยัด ปัญญารัต โทร 08 3366 7512	ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าไสร่ง ผ้าขาวม้า

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
70	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองลุมพุก หมู่ 12	69 ม.12 บ้านหนองลุมพุก ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสมบุญ ศรีเนตร โทร 08 9516 8695	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า
71	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านโสกใหญ่ หมู่ 2	25 ม.2 บ้านโสกใหญ่ ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางจินดา คอแก้ว โทร 06 5632 0206	ผ้าซิด ผ้าถุง
72	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านโสกใหญ่ หมู่ 2	3/1 ม.2 บ้านโสกใหญ่ ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสมพร ชันนุ โทร 08 4953 4952	ผ้าขาวม้า ผ้าโสร่ง ผ้าพันคอ ผ้าถุงมัดหมี่
73	กลุ่มสตรีทอผ้า หมู่ 3 ตำบลลือ	25 ม.3 บ้านโสกใหญ่ ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางสมศรี โล่ชัย โทร 08 5425 6408	ผ้าขาวม้า
74	กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านแสนสุข	19 ม.6 บ้านแสนสุข ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางวันทอง อินทร์ลี	ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่
75	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ คำโพน หมู่ 9	223 ม.9 บ้านคำโพน ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางบุญมา ชารีหอม โทร 08 9003 5973	ผ้าขาวม้า ผ้าถุง ผ้าสไบลายซิด
76	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่สไบ บ้านนาป่าแซง	73 ม.1 บ้านนาป่าแซง ต.นาป่าแซง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางมาลาวัลย์ การบุญ โทร 08 3386 5883	ผ้าขาวม้า ผ้าสไบลายซิด ผ้าคลุมไหล่
77	กลุ่มทอผ้าขาวม้า หมู่ 2 บ้านโสกใหญ่	119 ม.2 บ้านโสกใหญ่ ต.ลือ อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 37110	นางบุ่งช่วย นางาม โทร 09 3483 5542	ผ้าขาวม้า ผ้าถุง ผ้าโสร่ง ผ้าแพรซิด
78	กลุ่มแม่บ้านมัดหมี่ ทอผ้าบ้านผึ้ง	59 ม.4 บ้านผึ้ง ต.จานลาน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางเพ็ญศรี พงษ์ผา โทร 08 5633 7914	ผ้ามัดหมี่ผ้าขาวม้า ผ้าพันคอ ผ้าซิดมัดหมี่
79	วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านสร้อย	61 ม.10 บ้านสร้อย ต.จานลาน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางนวลฉวี นารินทร์ โทร 08 1889 9780	ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า ผ้าสไบ ผ้าถุงมัดหมี่
80	กลุ่มสร้อยแพรพรรณ	114 ม.18 บ้านสร้อย ต.จานลาน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางถนอม กุมพิโล โทร 06 2990 1134	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า ผ้าถุง
81	กลุ่มทอผ้า บ้านคอนขัวญ	ม.2 บ้านคอนขัวญ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางนารี อ่อนศรี โทร 08 5415 6672	ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า ผ้าถุง
82	กลุ่มทอผ้า บ้านม่วงสวาสค์ หมู่ 3	152 ม.3 บ้านม่วงสวาสค์ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางพรเพ็ญ บัวแก้ว โทร 06 1951 0278	ผ้าขาวม้า ผ้าสไบ ผ้าถุง
83	*กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือ บ้านโนนธาตุ หมู่ 5	59 ม.5 บ้านโนนธาตุ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางอนงค์ พิศคำ โทร 09 4606 7876	ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ผ้าโสร่ง ผ้าไหมมัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
84	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านพนา หมู่ 7	69 ม.7 บ้านพนา ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางลำไพ บุญพิทักษ์ โทร 06 3641 1617	ผ้ามัดหมี่จูปคราม ผ้าขาวม้า ผ้าทอ ลายขัค
85	กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้าย ค้ายไหม บ้านพนา หมู่ 8	1 ม.8 บ้านพนา ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางสมหวัง อุดมพันธ์ โทร 08 9763 3454	ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า ผ้ามัดหมี่จูปคราม
86	*กลุ่มสตรีทอผ้า ไหมมัดหมี่จูปคราม	94 ม.9 บ้านพนา ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางอรศรี พลราษฎร์ โทร 08 6830 8186	ผ้าคลุมไหล่ ผ้ามัดหมี่จูปคราม ผ้าไหมมัดหมี่
87	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้า หมู่ 11 บ้านเสียวสวาสค์	28 ม.11 บ้านเสียวสวาสค์ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางมาลัย กีฬา โทร 06 1958 7956	ผ้าคลุมไหล่ ผ้ามัดหมี่จูปคราม ผ้าถุงมัดหมี่
88	*กลุ่มปลูกหม่อน เลี้ยงไหมทอผ้า บ้านเสารีก	ม.2 บ้านเสารีก ต.พระเหลา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นายชฎาติพย์ ฉลุศรี โทร 08 6224 5583	ผ้าขิดคลุมไหล่ ผ้าถุง กระเป๋าผ้า
89	กลุ่มทอผ้าบ้านอีแก้ง หมู่ 3 ตำบลพระเหลา	165 ม.3 บ้านอีแก้ง ต.พระเหลา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางมยุรี คณะรัตน์ โทร 08 5027 0125	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุม ไหล่ผ้าถุงผ้ามัดหมี่
90	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สตรีทอผ้าปทุมแก้ว	5 ม.4 บ้านปทุมแก้ว ต.พระเหลา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางอมร สารรัตน์ โทร 08 7959 1494	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า ผ้าสไบ ผ้าพันคอ
91	กลุ่มสตรีสหกรณ์ การเกษตรพนา บ้านคำแย	127 ม.8 บ้านคำแย ต.พระเหลา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางอรดี คาศักดิ์ โทร 08 6205 1223	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าถุงฝ้าย ผ้าขาวม้า
92	กลุ่มทอผ้า บ้านไม้กลอน หมู่ที่ 1	110 ม.1 บ้านไม้กลอน ต.ไม้กลอน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางมาลี บุญประสม โทร 06 4986 3001	ผ้าขาวม้า ผ้าสไบ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ ผ้าคลุมไหล่
93	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ บ้านโพนเมือง	18 ม.2 บ้านโพนเมือง ต.ไม้กลอน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางสวัสดิ์ วันโสภา โทร 08 8353 7994	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าถุง ผ้ามัดหมี่
94	กลุ่มทอผ้าบ้านขาม	7 ม.5 บ้านขาม ต.ไม้กลอน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางบุญศรี หาญจิต โทร 08 6875 9089	ผ้าขาวม้า ผ้าถุง ผ้าสไบ
95	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า หมู่ 7 ตำบลไม้กลอน	ม.7 บ้านโนนทุ่ง ต.ไม้กลอน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางสมถวิล ช่างคำ โทร 06 2482 0870	เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้ากันเปื้อน กระเป๋าผ้า
96	กลุ่มทอผ้า บ้านโนนทุ่ง หมู่ 7	26 ม.7 บ้านโนนทุ่ง ต.ไม้กลอน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางสลิตา คำภา โทร 08 9281 4913	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุม ไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าถุงมัดหมี่

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
97	กลุ่มทอผ้าบ้านนาขุขันธ์	108 ม.8 บ้านนาขุขันธ์ ต.ไม้กลอน อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางทองคำ มีทองแสง โทร 08 9946 0290	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าซิด
98	กลุ่มปลูกคราม บ้านโนนธาตุ	21 ม.5 บ้านโนนธาตุ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางวัฒนา กาบแก้ว โทร 08 7440 7035	ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าคลุมไหล่ เสื้อสำเร็จรูป
99	วิสาหกิจชุมชน แม่บ้านสกุลกล้วย	15 ม.1 บ้านพนานต์ ต.พระเหลา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางรัชณีกร อ่อนหวาน โทร 08 9717 0191	ผ้าคลุมไหล่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปจาก ผ้าฝ้ายย้อมคราม
100	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านหนองขอน	65 ม.2 บ้านหนองขอน ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางละออง ทานูมา โทร 08 9984 9227	ผ้าขาวม้า ผ้าซิด
101	กลุ่มทอผ้าซิด บ้านท่าวังหิน	73 ม.3 บ้านท่าวังหิน ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางกุลลาภ จิรัญจร โทร 08 5105 3761	ผ้าขาวม้า ผ้าโสร่ง ผ้าซิด ผ้าสไบ
102	กลุ่มสตรีพัฒนา อาชีพบ้านโสกสว่าง	38/2 ม.5 บ้านโสกสว่าง ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางวันทา ทูญทศ โทร 08 7245 8763	ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า กระเป๋าด้า เสื้อสำเร็จรูป
103	กลุ่มสตรีพัฒนาอาชีพ บ้านหัวตะพาน หมู่ 7	117 ม.7 บ้านหัวตะพาน ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางวิจิตร ยิ้มยิ้มแสง โทร 08 1470 9880	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า ผ้าซิด
104	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ ไม้ไผ่สานและผ้าไหม	29 ม.6 บ้านหัวตะพาน ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางกาญจณี พันธุ์มาศ โทร 08 9949 2949	กระเป๋าด้า
105	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านคำพระ หมู่ 2	130 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางสนม สุขขา โทร 08 8479 6710	ผ้าซิด ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า
106	*กลุ่มสตรีสหกรณ์ บ้านคำพระ	39 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางนุ่น พลวงค์ โทร 08 9668 3973	ผ้าขาวม้า ผ้าคลุม ไหล่ กระเป๋าด้า
107	กลุ่มสตรีคึกเข็บ เสื้อผ้าสำเร็จรูป บ้านคำพระ หมู่ 2	52 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางศิริภรณ์ กองจันทร์ โทร 09 5709 6563	กระเป๋าด้า เสื้อสำเร็จรูป จากผลิตภัณฑ์ ผ้าขาวม้า
108	กลุ่มแปรรูป สิ่งประดิษฐ์ไม้ บ้านหนองขอน	40 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางสุภาวีย์ จารุกิจ โทร 06 1110 4481	ปลอกหมอน หมอนอิง กระติ๊บข้าว
109	ศูนย์วิสาหกิจชุมชน ตำบลคำพระ	174 ม.3 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางคารา จันทบ โทร 08 7876 4851	ผ้าซิดคลุมไหล่ กระเป๋าด้า เสื้อสำเร็จรูป
110	กลุ่มสตรีพัฒนา บ้านค่าน้อย	122 ม.2 บ้านค่าน้อย ต.สร้างถ่อน้อย อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางวิไล รักษาศรี โทร 08 8369 5114	ผ้าไหมมัดหมี่ กระเป๋าดัก

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
111	กลุ่มร่วมมิตรโอท็อป	29 ม.1 บ้านรัตนวารี ต.รัตนวารี อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางหนูเพียร ปักษาไพโร โทร 08 6248 5308	ผ้าคลุมไหล่ ปลอกหมอน
112	วิสาหกิจชุมชนย้อมสี ธรรมชาติ บ้านกุดชวย	119 ม.4 บ้านกุดชวย ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางน้อย ลาภาพันธ์ โทร 08 4479 6191	ผ้าขิดคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าคลุมเตียง
113	กลุ่มสตรีออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพ หมู่ 1 หัวตะพาน	62 ม.1 บ้านหัวตะพาน ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางพิสมัย รากทอง โทร 09 4303 4637	ผ้าขาวม้า ผ้าฝ้ายมัดหมี่ ผ้าพันคอ
114	กลุ่มออมทรัพย์พัฒนา เพื่อการเกษตร บ้านหัวตะพาน	100 ม.8 บ้านหัวตะพาน ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางเสถียร ขอมมงคล โทร 08 5025 4985	ผ้าขาวม้า ผ้าพันคอ ผ้ามัดหมี่
115	*กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สายฝนกระเป๋าผ้าขิด	15 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางคำ สามคูเมือง โทร 09 3361 2260	กระเป๋าผ้าขิด ผ้าขาวม้า
116	กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต บ้านหัวตะพาน หมู่ 8	124 ม.8 บ้านหัวตะพาน ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางวิสนีย์ สิ้นเคิม โทร 08 6866 2718	ผ้าขาวม้า เสื้อสำเร็จรูป
117	กลุ่มพรทิพย์ผ้าทอ บ้านคำพระ หมู่ 2	35/3 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางลำไย สุติบุตร โทร 09 7303 4813	ผ้าฝ้ายปลอกหมอน หมอนรองคอ
118	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ พื้นบ้านผสมผสาน คำพระ หมู่ 1	180 ม.1 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางยุพากรณ์ สาลี โทร 08 7262 8299	ผ้าคลุมไหล่ลายขิด ผ้าพันคอ
119	กลุ่มสุจินต์กระเป๋าผ้า คำพระ	31 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางรัศมี จันลูทิน โทร 08 7828 6424	กระเป๋าผ้า

4.2 ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 11 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	*กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านค้ำกลาง	104 ม.7 บ้านค้ำกลาง ต.โนนหนามแท่ง อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นางบรรลุ คั่นโพธิ์ โทร 08 1760 3396	ครีมนวดผม สบู่เหลว สบู่ก้อน แชมพู
2	กลุ่มสมุนไพรพื้นบ้านบ้านหินโงม	73 ม.14 บ้านหินโงม ต.สร้างนงทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000	นายวิทยา วันทาวงค์ โทร 08 2377 6005	ลูกประคบสมุนไพร
3	นางประคอง สว่างไสย	144 ม.1 บ้านนาเวียง ต.นาเวียง อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางประคอง สว่างชัย โทร 08 7241 9163	ลูกประคบสมุนไพร
4	กาญจนา ผงขัดหน้า	74 ม.9 บ้านหนองไฮ ต.หนองไฮ อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นายคำม่อน ปฏิชัย โทร 08 6255 1073	ยาหม่องน้ำ ผงขัดหน้า
5	น้ำมันนวดสมุนไพรคุณบอย	182 ม.1 บ้านหนองไฮ ต.หนองไฮ อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางสุภาพร วิทอานันท์ โทร 09 1711 4021	น้ำมันนวดสมุนไพร
6	กรรณิการ์สมุนไพรธรรมชาติ	304 ม.2 บ้านโนนสวาท ต.หนองไฮ อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางบุหลัน อุณาภาค โทร 08 0026 7757	ผงขัดหน้าสมุนไพร
7	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านแปรรูปสมุนไพร หมู่ 9 โพนทอง	1 ม.9 บ้านโพนทอง ต.โพนทอง อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ 37290	นางเอมอร พิมเสน โทร 08 2374 6770	น้ำมันสมุนไพร ลูกประคบ
8	กลุ่มน้ำยาล้างจานบ้านโนนธาตุ หมู่ 5	59 ม.5 บ้านโนนธาตุ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางสุมาลัย ผาเหล่า โทร 08 4834 8867	น้ำยาล้างจาน
9	กลุ่มสมุนไพรบ้านโนนธาตุ	6 ม.5 บ้านโนนธาตุ ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ 37180	นางสมศรี สารรัตน์ โทร 06 2183 0638	สมุนไพรแห้ง (ขมิ้น ไพล ฟ้าทะลายโจร) น้ำยาล้างจาน
10	กลุ่มสมุนไพรไทยบ้านคำพระ	57 ม.2 บ้านคำพระ ต.คำพระ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นายบัวสี ยุตะวัน โทร 06 4224 6153	ลูกประคบสมุนไพร
11	วิสาหกิจชุมชนยาคมสมุนไพรบ้านหนองยอ	31 ม.9 บ้านหนองยอ ต.จิกคู้ อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240	นางสุภารัตน์ โคมทอง โทร 08 3127 0033	สเปรย์ตะไคร้หอม

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ดาวเด่น (Case Success) ของจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิต

ผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 13 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายผ้าไหมบ้านหัวดง
- 2) กลุ่มแม่บ้านทอผ้าลายจิกภูไทบ้านนาสะอาด
- 3) กลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านคำเคื่อย
- 4) กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านโคก่ง
- 5) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกพระ
- 6) กลุ่มปลูกหมอนเลี้ยงไหมร่วมใจสามัคคีตำบลสี
- 7) กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือ บ้านโนนธาตุ
- 8) กลุ่มสตรีทอผ้าไหมมัดหมี่จุบคราม
- 9) กลุ่มปลูกหมอนเลี้ยงไหมทอผ้า บ้านเสารีก
- 10) กลุ่มปลูกครามบ้านโนนธาตุ
- 11) กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านคำพระ
- 12) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสายฝนกระเป๋าด้าจิก
- 13) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีอ้อมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำกลาง

5

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ 130 กลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) มักจะเป็นผู้สูงอายุ ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น ขาดผู้สืบทอดภูมิปัญญา หรือขาดคนรุ่นใหม่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ยังคงมีรูปแบบเดิมๆ ขาดความคิดสร้างสรรค์ ที่จะพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์ โดดเด่น ทันสมัย และการรวมตัวเพื่อจะเกิดเป็นกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่ เกิดจากการรวมกลุ่มอาชีพที่ได้จากภูมิปัญญาที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ การรวมกลุ่มเพื่อวัตถุประสงค์ด้านผลประโยชน์จากการสนับสนุนงบประมาณ หรือวัตถุประสงค์อื่น ทำให้การพัฒนา OTOP เจริญก้าวหน้าไม่เท่าที่ควรจะเป็น ทั้งเหตุจากการมองว่างาน OTOP ผ้าหรือผลิตสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารเป็นเพียงอาชีพเสริม ไม่ใช่อาชีพหลักเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นเหตุให้ขาดแรงบันดาลใจในการพัฒนา และสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย แปลกใหม่ ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

ในด้านความต้องการ เครื่องมือ เช่น เครื่องปั่นด้าย เครื่องกรอผ้า ที่ใช้ในการทอ เนื่องจากของเดิมที่มีอยู่ชำรุดหรือเก่าทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ทอด้วยคุณภาพ ผ้าเป็นร่อง รู หรือริมผ้าไม่เรียบ เหล่านี้เป็นอุปสรรคของการผลิตงานที่มีคุณภาพ ซึ่งผู้ประกอบการกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) จะไม่มีเงินเพื่อการลงทุนในส่วนนี้ ดังนั้น หากสามารถสนับสนุนเครื่องมือเหล่านี้ ก็จะสามารถทำให้ผู้ประกอบการกลุ่ม D ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1) ควรส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ประกอบการในพื้นที่ นอกพื้นที่ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการผลิต เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้เกิดการกระจายวัตถุดิบ แรงงาน และผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่า และเกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในพื้นที่ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชน

2) การถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันทั้งความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย และต้องเข้าใจปัญหาของกระบวนการผลิตเพื่อให้สามารถต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดนราธิวาส

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดนราธิวาส

1

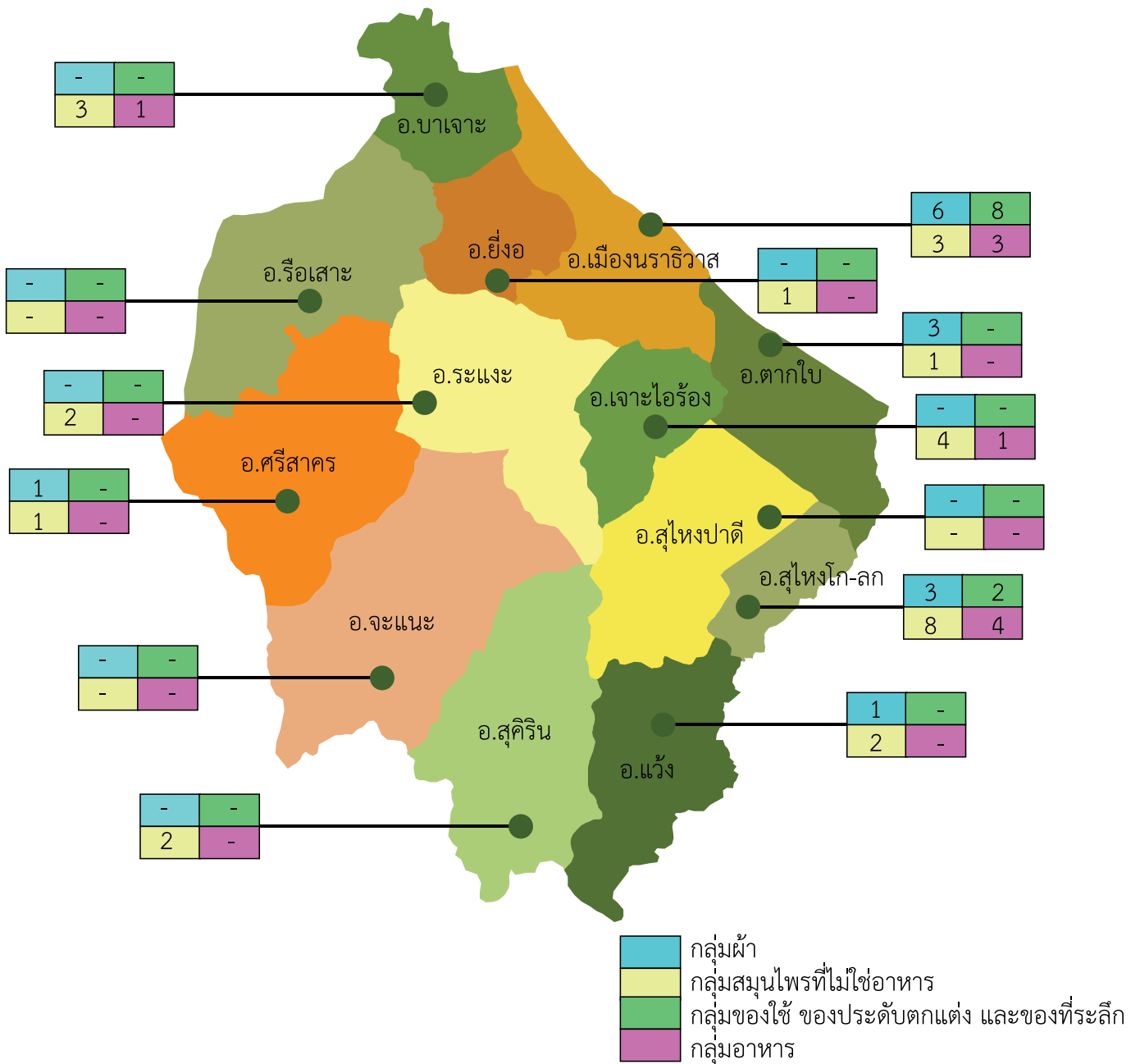
บทนำ

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้และอยู่ใต้สุดของประเทศไทย ประกอบด้วย 13 อำเภอ คือ เมืองนราธิวาส ศรีสาคร ยี่งอ สุโหงป่าตี สุโหงโก-ลก รือเสาะ ตากใบ แวง จะนะ บาเจาะ เจาะไอร้อง ระวัง และสุคีริน ประชากรส่วนใหญ่ยังมีรายได้น้อย กรมวิทยาศาสตร์บริการร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จึงได้เข้าไปช่วยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน 60 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 14 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 27 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 10 กลุ่ม และผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 9 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น เช่น ผ้าบาติก ใช้วิธีวาดลวดลายสีโดยตรงไม่ได้ลงเส้นด้วยน้ำเทียนก่อน ทำให้ลวดลายมีเอกลักษณ์ ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากนมแพะ ใช้ไขมันของแพะที่เลี้ยงเองแบบออร์แกนิก ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมเข้มข้น ผลิตภัณฑ์จักสานใช้เส้นใยพืชธรรมชาติในท้องถิ่น มีลวดลายสวยงาม สามารถทำเป็นกระเป๋า เป็นของใช้ ของที่ระลึกที่ถูกใจผู้ใช้ ด้านอาหาร ผู้ประกอบการส่วนมากเป็นมุสลิม อาหารที่ผลิตจึงขายได้ทั่วประเทศได้ คั่วย จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซีย สามารถเดินทางค้าขายกันได้ ผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่จึงนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายในประเทศมาเลเซีย ซึ่งนิยมผลิตภัณฑ์ของไทยว่ามีคุณภาพดี

ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นประสานกับวิธีการผลิตแบบดั้งเดิม เช่น การทำผ้าบาติก ผลิตภัณฑ์สมุนไพร จักสานจากกระจูด น้ำพริก เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน ผ้าบาติกยังมีการตกสี สีไม่คงทน ผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดมีเชื้อรา และรูปแบบยังไม่หลากหลาย ผลิตภัณฑ์อาหารยังมีจุลินทรีย์ปนเปื้อนและใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสม กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เข้าไปช่วย

พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ผสานกับภูมิปัญญาและวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ปลอดภัย สวยงาม ทันสมัย ตรงกับความต้องการของลูกค้า สามารถขยายตลาดได้ ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากแบบยั่งยืน

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ลำดับ	อำเภอ	ผ้าและ เครื่องแต่งกาย (กลุ่ม)	สมุนไพร ที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก (กลุ่ม)	อาหาร (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)
1	เมืองนราธิวาส	6	3	8	3	20
2	ศรีสาคร	1	1	-	-	2
3	ยี่งอ	-	1	-	-	1
4	สุโหงปาดี	-	-	-	-	-
5	สุโหงโก-ลก	3	8	2	4	17
6	แว้ง	1	2	-	-	3
7	รือเสาะ	-	-	-	-	-
8	ตากใบ	3	1	-	-	4
9	จะแนะ	-	-	-	-	-
10	บาเจาะ	-	3	-	1	4
11	เจาะไอร้อง	-	4	-	1	5
12	ระแงะ	-	2	-	-	2
13	สุคีริน	-	2	-	-	2
	รวม	14	27	10	9	60

สรุปได้ดังนี้

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

การดำเนินงานโดยลงพื้นที่สำรวจสภาพปัจจุบันการผลิตของผู้ประกอบการและเก็บผลิตภัณฑ์วิเคราะห์ทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พบว่า ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

1. ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ได้แก่

- **ผ้าบาติก** มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) 9.56 เกินเกณฑ์มาตรฐาน ผ้ามีสีไม่สม่ำเสมอ สีไม่คงทน กระบวนการผลิตในขั้นตอนการตากผ้าต้องใช้ระยะเวลาาน เนื่องจากในช่วงฤดูฝนมีความชื้นสูง ทำให้การส่งสินค้าไม่เป็นไปตามสัญญากับผู้ว่าจ้าง
- **ผ้าปาเต๊ะ** มีการตกสี ความคงทนของสีต่อเหงื่อไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าสีเอโซที่มี แอโรแมติกเอมีนเกินเกณฑ์มาตรฐาน อาจเป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ได้
- **ผ้าฝ้ายย้อม** มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) 9.72 เกินเกณฑ์มาตรฐาน

2. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ได้แก่

- **น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น** มีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อเก็บไว้นานมีกลิ่นหืน เนื่องจากกระบวนการเตรียมน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตมีอุณหภูมิไม่สม่ำเสมอ
- **โลชั่นโยเกิร์ตนมแพะผสมมะหาด** เนื้อโลชั่นซึมเข้าสู่ผิวช้า ทำให้เนอะหนะ ไม่ถูกใจผู้ซื้อ
- **สบู่เหลวน้ำผึ้งชันโรง** มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) 8.15 เกินเกณฑ์มาตรฐาน
- **ผงขัดผิวสมุนไพร** มีปริมาณจุลินทรีย์ 5.8×10^3 CFU/g ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐาน
- **ลูกประคบสมุนไพร** มีความชื้นร้อยละ 22.5 และปริมาณยีสต์และรา 2.7×10^5 CFU/g ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐาน
- **สบู่ก้อนสมุนไพร** มีปริมาณกลีเซอรินน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
- **แชมพูสมุนไพร** มีปริมาณจุลินทรีย์ 1.8×10^4 CFU/g เกินเกณฑ์มาตรฐาน

3. ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก ได้แก่

- **กระเป๋ากระจุก หมวกกระจุก ตะกร้ากระจุก เสื่อกระจุก และกระเป๋าพาด้าน** เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเส้นใยพืชที่ปลูกแบบธรรมชาติ จึงมีปัญหาเรื่องเส้นใยมีเชื้อราขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนทำให้ผลิตภัณฑ์เก็บได้ไม่นานจึงวางจำหน่ายไม่ได้ นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์มีลวดลายและรูปแบบไม่หลากหลาย

4. ผลิตภัณฑ์อาหาร ได้แก่

- **ข้าวเกรียบปลา โรตีสี น้ำจิ้มไก่ ซารางจี๊ดใบเตย** มีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์มาตรฐาน
- **น้ำพริกแกง** มีสารปนเปื้อนเกินเกณฑ์มาตรฐาน

นอกจากนี้ พบว่าสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร และผลิตภัณฑ์อาหาร ไม่มีสุขลักษณะที่ดี กระบวนการผลิตไม่ถูกต้อง อุปกรณ์ที่ใช้ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจุลินทรีย์ได้ง่าย และบรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสมทำให้เก็บรักษาผลิตภัณฑ์ได้ไม่นาน และไม่ดึงดูดใจผู้ซื้อ

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการทุกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ และผลวิเคราะห์ ทดสอบผลิตภัณฑ์แล้ว พบว่าผู้ประกอบการมีการผลิตสินค้าแบบดั้งเดิม สืบต่อกันมาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐาน จึงได้นำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาผนวกกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผลิตภัณฑ์ของใช้ของประดับตกแต่งและของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยมีผู้ประกอบการเข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น จำนวน 60 กลุ่ม รวม 926 ราย และถ่ายทอดเทคโนโลยีรวม 5 หลักสูตร ได้แก่

1. การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. การทำผ้ามีคย้อมด้วยสีธรรมชาติ
3. การใช้สีธรรมชาติสำหรับผ้าบาติก
4. การใช้เทคโนโลยีเพื่อป้องกันการเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จากกระจูด
5. มาตรฐานและคุณภาพของพืชสมุนไพรอบแห้ง

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับ OTOP ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

เมื่อผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขณะทำงานฯ ได้ลงพื้นที่เพื่อดูการพัฒนากระบวนการผลิตและให้คำปรึกษา แนะนำเชิงลึกเพิ่มเติม ณ สถานประกอบการกลุ่ม ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย

ผ้าที่มีค่าสีเอโซที่มีแอร์แมคิกเอมีนเกินเกณฑ์มาตรฐาน แนะนำให้ใช้สีย้อมเคมีที่ปลอดภัยไม่มีสารเอโซ แนะนำร้านจำหน่ายสีย้อมที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ผ้าที่มีค่าความเป็นกรด-ด่าง เกินเกณฑ์มาตรฐาน มีการตกสี ความคงทนของสีต่อเหงื่อไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน หลังจากการย้อมผ้าแล้วให้ล้างด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง จนค่ากรด-ด่างอยู่ในช่วง 6.5 - 7.5 ผู้ประกอบการที่ต้องการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ แนะนำการเลือกใช้พืชพื้นบ้าน และการทำเคมีต่างๆ กลุ่มผลิตผ้าบาติก กระบวนการผลิตที่ใช้สีวาดลวดลายแล้วขั้นตอนการตากผ้าต้องใช้ระยะเวลา จึงให้ปรับปรุงสถานที่ผลิตให้โปร่งเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ดี และติดตั้งหลังคาแบบโปร่งแสง สามารถตากผ้าให้แห้งได้โดยไม่ต้องโดนแสงแดดโดยตรง นอกจากนี้แนะนำการออกแบบลายผ้าให้ดูทันสมัย

2. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

- น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ให้ปรับกระบวนการผลิตใหม่ สอนการใช้เทอร์โมมิเตอร์ในการวัดอุณหภูมิของน้ำร้อนที่ใช้เป็นส่วนผสม เพื่อให้อุณหภูมิของน้ำร้อนเท่ากันทุกการผลิต และควบคุมการผลิตทุกขั้นตอนให้สะอาด ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีจุลินทรีย์ปนเปื้อน เก็บไว้ได้นาน มีกลิ่นหอม

- โลชั่นโยเกิร์ตนมแพะผสมมะหาด ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการผสม และเปลี่ยนจากการใช้มือกวนส่วนผสม เป็นใช้เครื่องโฮโมจีไนเซอร์แทน ทำให้การกวนส่วนผสมมีความแรงสม่ำเสมอ เนื้อโลชั่นเนียน เมื่อให้อาสาสมัครทดลองใช้แล้ว ชิมเข้าสู่ผิวได้เร็ว ไม่เอะหะ

- ลูกประคบสมุนไพร มีความชื้นและจุลินทรีย์ปนเปื้อนเกินเกณฑ์ ให้ทำความสะอาดสมุนไพรและตัดแต่งส่วนที่ไม่ดีและตากสมุนไพรให้แห้ง ทุกขั้นตอนการผลิตให้เน้นเรื่องความสะอาด สุขลักษณะที่ดีในการผลิต

- สบู่สมุนไพร ได้ปรับสูตรส่วนผสมและวิธีการผลิตให้ถูกต้อง ทำให้ปริมาณกลีเซอรินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีค่ากรด-ด่าง เกินเกณฑ์มาตรฐาน ได้สอนการใช้กระดาษวัดค่ากรด-ด่าง การปรับสูตรส่วนผสมเพื่อให้ได้ค่ากรด-ด่าง ตามเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ได้แนะนำการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ กระบวนการผลิตที่ต้องการ การเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น ภาชนะสแตนเลส สุขลักษณะส่วนบุคคล ต้องสวมใส่ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ ผ้าปิดปาก ซึ่งจะป้องกันการปนเปื้อนจุลินทรีย์ ทำให้ไม่พบจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์

3. ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากกระจุคมีปัญหามือเหมือนกัน คือการเกิดเชื้อรา หลังจากผู้ประกอบการได้รับการอบรม เรื่องการใช้เทคโนโลยีเพื่อป้องกันการเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จากกระจุคแล้ว ได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในกระบวนการผลิต ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีเชื้อรา สามารถเก็บได้นาน ส่งไปขายยังจังหวัดอื่นๆ และมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายเป็นที่สนใจของผู้ซื้อมากขึ้น

4. ผลิตภัณฑ์อาหาร

ผลิตภัณฑ์อาหาร ปัญหาส่วนใหญ่คือการปนเปื้อนจุลินทรีย์เกินเกณฑ์มาตรฐาน แนะนำให้ปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ กระบวนการผลิตที่สะอาดถูกต้อง การเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น ภาชนะสแตนเลส ไม่ใช้อุปกรณ์ที่ทำจากไม้ สุขลักษณะส่วนบุคคล ต้องสวมใส่ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ ผ้าปิดปาก เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจุลินทรีย์ ทำให้ไม่พบจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์ น้ำพริกแกง มีสารปนเปื้อนเกินเกณฑ์มาตรฐาน เกิดจากวัตถุดิบมีการปนเปื้อน จึงแนะนำให้เปลี่ยนที่ซื้อวัตถุดิบ

ข้อมูลผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 60 กลุ่ม ประกอบด้วยผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 14 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 27 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 10 กลุ่ม และผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 9 กลุ่ม รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางแสดงกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ในจังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ / เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มอ่าวมะนาวบาติก	356/3 หมู่ 12 ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	โรสธานี หะยีกะจิ โทร 09 8019 6952	ผ้าตัดชุดบาติก
2	กลุ่มบางนราบาติก	63 หมู่ 2 ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณพัชรภรณ์ เจมะลี โทร 08 6963 8158	ผ้าชิ้นตัดชุด
3	กลุ่มวีรากร	43/8 ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณวิรินทร์ รสวีระวงศ์ โทร 08 1682 5020	ผ้าปาเต๊ะแปรรูป
4	กลุ่มทอผ้า หมู่ 5 วัดเขานาคา	126/3 ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณอินทฎา ทิมเทพ โทร 08 6298 9589	ผ้าชิ้นลายพวงชมพู
5	กลุ่มเขวชนบาติก บ้านค่าย	24/2 หมู่ 2 ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณคอรุณี ซาค์หะแว โทร 06 1197 2952	ผ้าบาติก
6	*กลุ่มศูนย์ฝึกอาชีพ ญาคา	14 หมู่ 10 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนครราชสีมา	คุณยุไณดา มะคือระ โทร 08 1898 7035	ผ้าชิ้น (ผ้าตัดชุด)
7	กลุ่มทอผ้า วัดพระพุทธ	1 หมู่ 3 ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนครราชสีมา	คุณอนงค์ แคนำ โทร 08 6291 9932	ผ้าทอ 5 สี - 7 สี
8	กลุ่มทอผ้า บ้านค้อหลัง	25 หมู่ 3 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนครราชสีมา	คุณชุม หมื่นเพชร โทร 08 5671 1097	ผ้าฝ้ายทอมือ
9	กลุ่มพัฒนาสตรี บ้านค้อลอกาแฉะ	38/6 หมู่ 1 ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนครราชสีมา	คุณนารีเราะ รอนา โทร 08 2825 7203	ผ้ามัดย้อม
10	*นายบาฮาเรน ยูโซ๊ะ	72/1 หมู่ 2 ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณบาฮาเรน ยูโซ๊ะ โทร 08 7298 2543	ผ้าปาเต๊ะ
11	*กลุ่มผ้าปาเต๊ะ	389/24 ตำบลสุโขทัย-ลก อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณเจ๊ะอาแซ บินเจ๊ะอาลี โทร 08 0703 4950	ผ้าปาเต๊ะ
12	กลุ่มอัลฮามีนบาติก	68 ถนนรา-ตากใบ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณนุสรณ์ อามะ โทร 08 7110 0103	ชุดลำลองบาติก
13	กลุ่มผ้าปาเต๊ะซาฮาร่า	181/1 หมู่ 1 ตำบลขอมเกาะ อำเภอแฉะ จังหวัดนครราชสีมา	คุณกนกวรรณ สะแปอิง โทร 08 6311 7776	ผ้าปาเต๊ะ
14	กลุ่มเครื่องแต่งกาย และกระเป๋าผ้าบาติก	686 ถนนประชาวิวัฒน์ ซ. 8 หมู่บ้านประชาวิวัฒน์ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณอำไพ จิวสกุล โทร 09 5029 2277 คุณเจ๊ะปุรอ บินหะมะ	ผ้าปาเต๊ะ น้ำมันมะพร้าว

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
15	*ศูนย์วิสาหกิจชุมชน แปรรูปมะพร้าว (บ้านทอนอามาน)	333/1 หมู่ 11 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	โทร 08 4397 2713	สกัดเย็น
16	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปลูกรุ่งอรุณ	59/1 หมู่ 5 ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	คุณมามูเนาะ สะลูวี๊ะ โทร 08 6299 2411	น้ำมันมะพร้าว บริสุทธิ์
17	นางสาวฮามานี หมากคาวะ	160 หมู่ 7 ตำบลปะลุกาสาเมาะ อำเภอปาจาเงาะ จังหวัดนราธิวาส	คุณฮามานี หมากคาวะ โทร 08 7292 0362	น้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น ZNB
18	บริษัทปานิศต้าฟรุ๊ต จำกัด	67 ตำบลปะลุกาสาเมาะ อำเภอปาจาเงาะ จังหวัดนราธิวาส	คุณปภาอร ราชจันทร์ โทร 06 4197 8935	ลูกประคบสมุนไพร
19	*กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากนมแพะ บ้านนุเกะบอง	133/1 หมู่ 2 ตำบลยิงอ อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส	คุณสุไฮลา แสงจันทร์ โทร 08 6498 3302	โลชั่นโยเกิร์ต นมแพะผสม มะหาด
20	กลุ่มน้ำมันนวด สมุนไพรสกัดเย็น	36/9 หมู่ 9 ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส	คุณมะหรัอนี คาแม โทร 08 7287 7341	น้ำมันนวดสมุนไพร สกัดเย็น
21	กลุ่มผลิตภัณฑ์ จากผึ้งชันโรง	84 หมู่ 3 ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส	คุณมนุชตรา คือราแม โทร 08 4964 2485	สบู่เหลวน้ำผึ้ง ชันโรง
22	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์และ สมุนไพร บ้านประชามิตร	85 บ้านประชามิตร ตำบลกลาง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส	คุณเอกพล เพ็ชรพวง คุณอุ้ย โนรี โทร 09 3687 6866	ลูกประคบ สมุนไพร
23	ผงขัดผิวสมุนไพร	84 หมู่ 13 ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	คุณรุสลัน สาและ	ผงขัดผิวสมุนไพร
24	นางบุญตา จ่าน้อย	4 หมู่ 5 ตำบลปุโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส	คุณบุญตา จ่าน้อย โทร 08 5081 6165	ลูกประคบสมุนไพร สด
25	นายซาฟีอี มีเต๊ะ	115/3 หมู่ 2 ตำบลปุโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส	คุณซาฟีอี มีเต๊ะ โทร 08 1275 7683	สบู่เหลวน้ำผึ้ง ชันโรง
26	นางสาวฟาร์ดีอะ คาโอะ	17 หมู่ 13 ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส	คุณฟาร์ดีอะ คาโอะ โทร 08 8393 3519	สบู่เปลือกมังคุด ผสมขมิ้นชัน
27	นางสาวปรณีย์ คำประเสริฐ	80/5 หมู่ 3 ตำบลปุโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส	คุณปรณีย์ คำประเสริฐ โทร 09 3683 2356	สบู่ก้อนสมุนไพร
28	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ	100 หมู่ 8 ตำบลโละจูด อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส	คุณปริศนา สุวรรณศักดิ์ โทร 08 1896 5424	สบู่เหลวสมุนไพร ขมิ้นชัน
29	นายภู่อัสรี ภูมุกอ	165/1 หมู่ 8 บ้านพุดังแค อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส	คุณภู่อัสรี ภูมุกอ โทร 09 9407 7564	สบู่เหลว น้ำผึ้งหลวง
30	กลุ่มน้ำหอมสมุนไพร	197 หมู่ 11 ทอนอามาน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส	คุณรุวัยคา บินหะมะ โทร 08 0875 5932	น้ำหอมสมุนไพร
31	สบู่เปลือกมังคุด สมุนไพร	197/1 หมู่ 11 ทอนอามาน ตำบล โคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส	คุณชूरัยยา บินหะมะ โทร 08 0762 2470	สบู่เปลือกมังคุด น้ำผึ้ง

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
32	นายอภิสิทธิ์ บินซา	150 หมู่ 13 ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนครราชสีมา	คุณอภิสิทธิ์ บินซา โทร 08 7967 3076	น้ำมันดอกคาหลา
33	กลุ่มน้ำมันนวด สมุนไพร	237/1 หมู่ 5 ตำบลบุกิต อำเภอเขาไกร้อ จังหวัดนครราชสีมา	อับดุลปาตี๊ะ มะมิง โทร 08 0998 3636	น้ำมันนวดสมุนไพร
34	*กลุ่มแปรรูปสมุนไพร บ้านไอสะเคียร์	12 หมู่ 5 ตำบลบุกิต อำเภอเขาไกร้อ จังหวัดนครราชสีมา	คุณอาณิรา แวยูไซ้ะ โทร 08 0998 3632	ลูกประคบสมุนไพร
35	สมุนไพร	21/3 หมู่ 8 ตำบลบุกิต อำเภอเขาไกร้อ จังหวัดนครราชสีมา	คุณแหวะมะ ยาโก้ะ โทร 08 0998 3632	สมุนไพรรางจืด
36	กลุ่มชาเจ้เหม	99/12 หมู่ 3 ตำบลม่วง อำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา	คุณหัสนี เค่นคารา โทร 08 9599 5608	สมุนไพร (เจ้เหม)
37	กลุ่มน้ำยาล้างจาน สมุนไพรอแกนิก	133 หมู่ 7 ตำบลปะลูกาสาเมะ อำเภอเขาไกร้อ จังหวัดนครราชสีมา	คุณรอเมะ ยามา โทร 08 9978 6380	น้ำยาล้างจาน สมุนไพร
38	นางกามารียะ พัฒนศิริรัตน์	185/1 หมู่ 8 ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณกามารียะ พัฒนศิริรัตน์ โทร 08 7296 9697	ลิปไฟมิ่ง
39	นางรุสนานี คอเลาะ	199/1 หมู่ 8 ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณรุสนานี คอเลาะ โทร 08 0713 3885	น้ำผึ้งมาส์กหน้า
40	นางธิดา นาน้อย	76/4 หมู่ 3 ตำบลปุโยะ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณธิดา นาน้อย โทร 09 3683 2356	สมุนไพรสมุนไพร
41	นางสาวนาฮียะห์ มะไซ้ะ	55 หมู่ 3 ตำบลปุโยะ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณนาฮียะห์ มะไซ้ะ โทร 09 3683 2356	แชมพูสมุนไพร
42	กลุ่มกระจุก บ้านโคกพะยอม	50/1 หมู่ 2 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณเจ้เสาะ แวฮูลู โทร 08 1092 2446	ตะกร้ากระจุก
43	กลุ่มสตรีสาน เสื่อกระจุก บ้านโคกพะยอม	95 หมู่ 2 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณยามีละห์ คอเลาะ โทร 08 7296 1364	ซองกระจุก
44	กลุ่มผลิตภัณฑ์ กระจุกบ้านทอน	32 หมู่ 5 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณแมะนะะ บินบือราเฮง โทร 08 9736 1291	กระเป๋ากระจุก
45	กลุ่มกระจุก บ้านฮูแควว	126/43 หมู่ 4 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณอามีเนาะ สาและ โทร 08 9878 4048	เสื่อกระจุก
46	กลุ่มเสื่อกระจุก บ้านทอนฮีเล	3 หมู่ 10 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณซาเราะห์ มามะ โทร 08 9297 8634	เสื่อกระจุก
47	กลุ่มกระจุก บ้านทอนอามาน	340/3 หมู่ 11 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณพัชรินทร์ บินเจ้มิง โทร 08 6289 6671	กระจุก
48	กลุ่มสตรีแปรรูป ผลิตภัณฑ์กระจุก อ่าวมะนาว	337 หมู่ 12 ตำบลละลอกเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณฮัสกะ ยูไซ้ะ โทร 08 7393 6675	พานัน

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
49	นางสิริรัตน์ คงไกรกล้า	83/1 หมู่ 3 ตำบลปุยโยะ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณสิริรัตน์ คงไกรกล้า โทร 08 4633 2399	จักสานไม้ไผ่
50	นางสาวรอกีเยาะ มะ	74/1 หมู่ 3 ตำบลปุยโยะ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณรอกี เยาะ มะ โทร 09 3686 4212	เสื้อเตยหนาม
51	กลุ่มถ่านอัดกะลา มะพร้าวคูกกลืน	11 หมู่ 11 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	นายอรุณ บินหะมะ โทร 08 4397 2713	ถ่านอัดกะลา มะพร้าวคูกกลืน
52	ฮาเล็ม ฟุคส์	218 ถ.กำแพงบารู ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณเจ๊ะอาลี เจ๊ะมุ โทร 08 9736 7103	ข้าวเกรียบสดทอด ตราฮาเล็ม
53	กลุ่มข้าวเกรียบปลา บ้านใหม่	8/5 หมู่ 5 ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณมาหามะ มูนะ โทร 08 1328 2400	ข้าวเกรียบปลา
54	นางเจ๊ะรอเมาะ อัครทรัพย์	50 ถ.โคกเคียน ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	คุณเจ๊ะรอเมาะ อัครทรัพย์ โทร 08 6749 8851	สมันเนื้อ
55	กลุ่มน้ำพริกแห้ง ชานาซามา	22/14 หมู่ 6 ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณไพลิน กมล โทร 08 9870 3550	น้ำพริกแห้ง
56	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน แม่บ้านเกษตรกร สวท.	102/24 หมู่ 6 ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณแม่ นาวี โทร 09 3621 4210	บิวส์ส้มพี
57	นางถ้วนอาสนี๊ ภูจิ	61/21 ตำบลสุโขทัย-ลก อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณถ้วนอาสนี๊ ภูจิ โทร 08 2428 4793	ลูกชุบภูจิ
58	นางสาวมาชื่อนี๊ วาเค็ง	160/1 หมู่ 7 ตำบลปะลุกาสาเมาะ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนครราชสีมา	คุณมาชื่อนี๊ วาเค็ง โทร 08 7292 0362	น้ำจิ้มพริกควาส์
59	กลุ่มชาสมุนไพร	12 หมู่ 5 ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนครราชสีมา	คุณเจ๊ะมิ เจ๊ะลี โทร 06 5397 1915	ชาวางจีคิใบเตย
60	นุสรุ สลามเต๊ะ	4 ถ.วงศ์วิวัฒน์ ตำบลสุโขทัย-ลก อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนครราชสีมา	คุณนุสรุ สลามเต๊ะ โทร 08 7498 8910	โรตีสิวเรอ

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความเด่น (Case Success) ของจังหวัดนครราชสีมา เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์

ที่ดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะคอยอุดหนุนธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มศูนย์ฝึกอาชีพญาคา
- 2) นายบาฮาเรน ยูโซ๊ะ
- 3) กลุ่มผ้าปาเต๊ะ
- 4) ศูนย์วิสาหกิจชุมชนแปรรูปมะพร้าว (บ้านทอนอามาน)
- 5) กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมแพะบ้านบุญเกะบาง
- 6) กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านไอสะเคียร์

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

โครงการยกระดับ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นการพัฒนาอาชีพให้กับกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ผลักดันและสนับสนุนแนวคิดการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่เข้าร่วมโครงการฯ มีจำนวน 60 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 14 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 27 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 10 กลุ่ม และผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 9 กลุ่ม การดำเนินงานได้สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการรวมทั้งข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของผู้ประกอบการ OTOP เพื่อเข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งเก็บผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการไปวิเคราะห์ ทดสอบทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้เกณฑ์กำหนดตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พบว่าผู้ประกอบการมีการผลิตสินค้าแบบดั้งเดิม สืบทอดกันมาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นขาดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐาน และผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน จึงได้นำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาผนวกกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมทั้งลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก ณ สถานประกอบการ เพื่อพัฒนากระบวนการผลิต สถานที่ผลิต และผลิตภัณฑ์ให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน หลังจากผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์แล้ว พบว่าผู้ประกอบการสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน

การส่งเสริมทางด้านการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้มีช่องทางในการจำหน่ายสินค้ามากกว่าช่องทางปกติ หลังจากที่ได้มีการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแล้ว ได้แนะนำให้ผู้ประกอบการมองหาช่องทางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทั้งการเปิดหน้าร้าน การจำหน่ายผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่างๆ รวมถึงการหาช่องทางจำหน่ายช่องทางอื่นๆ จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดให้กับผู้ประกอบการจำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 การจัดจำหน่ายสินค้าในงาน "ของดีเมืองนรา" ในระหว่างวันที่ 17 - 26 กันยายน 2561 ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา (สวน ร.5) อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าจำนวน 38 กลุ่ม และครั้งที่ 2 การจัดจำหน่ายสินค้าในงาน "ยกระดับ OTOP ในจังหวัดนครราชสีมา" ในระหว่างวันที่ 14 - 15 ตุลาคม 2561 ณ ตลาดสวนน้ำริมเขวง ถนนสุริยະประดิษฐ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าจำนวน 22 กลุ่ม รวม 60 กลุ่ม เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพแล้ว ได้มีโอกาสนำสินค้ามาแสดงและจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และสร้างยอดขายให้กับกลุ่ม นอกจากนี้ยังจัดทำเว็บไซต์สำหรับการจำหน่ายและสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ โดยสามารถเข้าไปใช้บริการเลือกชมและสั่งซื้อสินค้าได้ทาง www.otopnara.com/index.php

จากการดำเนินงานดังกล่าว สร้างยอดขายให้กับกลุ่มผู้ประกอบการทั้ง 2 ครั้งรวม 425,400 บาท (สี่แสนสองหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) นอกจากนี้ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลังการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยการจำหน่ายในเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายนเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 68.76 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยการจำหน่ายต่อเดือนก่อนเข้าร่วมโครงการ ผลการดำเนินโครงการฯ สามารถพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ขยายตลาดได้ มีรายได้เพิ่มขึ้น

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดปัตตานี

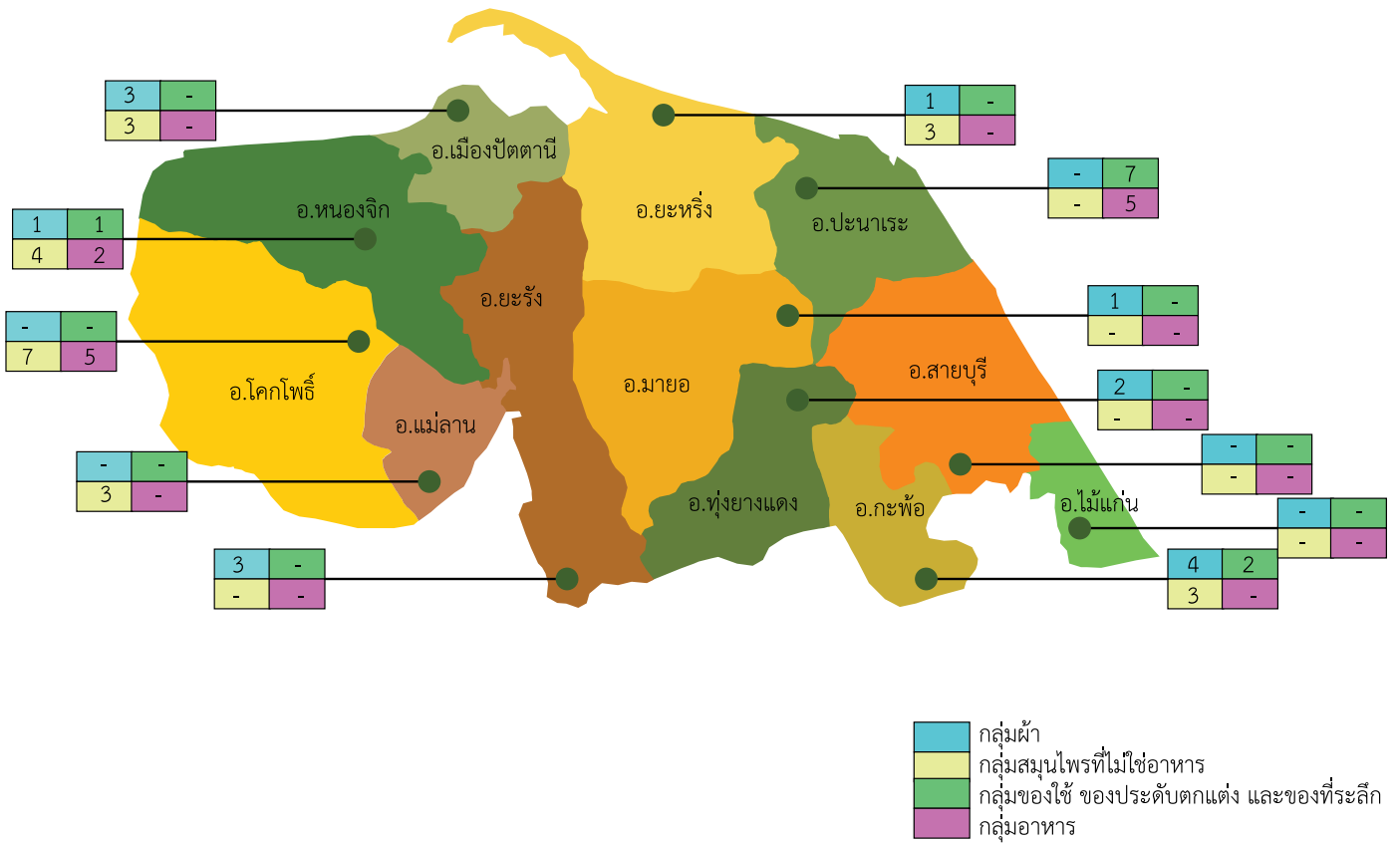

การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดปัตตานี

บทนำ

จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย 12 อำเภอ คือ เมืองปัตตานี หนองจิก โคกโพธิ์ แม่ลาน ยะหริ่ง ยะรัง มายอ ตู้งยางแดง กะพ้อ ปะนาเระ สายบุรี และไม้แก่น ประชากรส่วนใหญ่ยังมีรายได้ต่ำน้อย กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เข้าไปช่วยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เพื่อให้ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตัวเองได้ จำนวน 60 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 15 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 30 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 8 กลุ่ม และผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 7 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น มีจุดเด่น เช่น ผ้าทอพื้นถิ่น มีการทอด้วยลวดลายเฉพาะ ที่บอกถึงเรื่องราวพื้นบ้าน น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ใช้มะพร้าวที่ปลูกในพื้นที่ ผลิตภัณฑ์จักสานจากเตยนา ที่สวยงามต่างจากเส้นใยพืชชนิดอื่นๆ เครื่องแกงที่ใช้สมุนไพรพื้นบ้าน มีกลิ่นหอม รสชาติจัดจ้านแบบอาหารใต้ ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นประสานกับวิธีการผลิตแบบดั้งเดิมที่เป็นอัตลักษณ์ แต่ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน ผ้าทอยังมีการตกสี สีไม่คงทน ผลิตภัณฑ์จักสานยังมีเชื้อราขึ้น และรูปแบบยังไม่หลากหลาย ผลิตภัณฑ์อาหารยังมีจุลินทรีย์ปนเปื้อนและใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสม กรมวิทยาศาสตร์บริการจึงได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เข้าไปช่วยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ผสานกับภูมิปัญญาและวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ปลอดภัย สวยงาม ทันสมัย ตรงกับความต้องการของลูกค้า สามารถขยายตลาดได้ ทำให้ผู้ประกอบการ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากแบบยั่งยืน

ภาพแผนที่แสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดปัตตานี

ตารางแสดงจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดปัตตานี

ลำดับ	อำเภอ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย (กลุ่ม)	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร (กลุ่ม)	ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก (กลุ่ม)	อาหาร (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)
1	เมืองปัตตานี	3	3	-	-	6
2	หนองจิก	1	4	1	2	8
3	โคกโพธิ์	-	7	-	5	12
4	แม่ลาน	-	3	-	-	3
5	ยะหริ่ง	1	3	-	-	4
6	ยะรัง	3	-	-	-	3
7	มายอ	1	-	-	-	1
8	ทุ่งยางแดง	2	-	-	-	2
9	กะพ้อ	4	3	2	-	9
10	ปะนาเระ	-	7	5	-	12
11	สายบุรี	-	-	-	-	-
12	ไม้แก่น	-	-	-	-	-
	รวม	15	30	8	7	60

ประเด็นปัญหาที่พบของผลิตภัณฑ์

การดำเนินงานโดยลงพื้นที่สำรวจสภาพปัจจุบัน การผลิต ปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ ทั้ง 60 กลุ่ม โดยมีประเด็นหลัก คือ 1) กระบวนการผลิต 2) คุณภาพผลิตภัณฑ์ 3) การรับรองมาตรฐาน 4) บรรจุภัณฑ์ และ 5) การตลาด พร้อมทั้งเก็บผลิตภัณฑ์วิเคราะห์ ทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พบว่าผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สรุปได้ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ได้แก่

ผ้าบาติก ปัญหาที่พบคือ ผู้ประกอบการขาดทักษะและความรู้ที่ถูกต้องในการทำผ้าบาติก ทำให้ผ้ามีสีไม่สม่ำเสมอ สีตก สีจางเร็ว มีค่าความเป็นกรด - ด่าง เกินเกณฑ์มาตรฐาน ลวดลายไม่ทันสมัย รูปแบบผลิตภัณฑ์ยังไม่ดึงดูดใจผู้ซื้อ

ผ้ามัดย้อม การย้อมด้วยสีธรรมชาติ ขาดความรู้ในวิธีการย้อม ทำให้ผ้ามีสีไม่สม่ำเสมอ กำหนดส่วนผสมให้เกิดสีต่างๆ ไม่ได้ ทำให้ผ้าที่ย้อมแต่ละครั้งสีไม่เหมือนเดิม สีไม่คงที่ มีการตกสี

ผ้าทอลายพื้นบ้าน ใช้สีย้อมเคมี ต้องการย้อมสีธรรมชาติ แต่ขาดความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญที่ถูกต้องในการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ ไม่สามารถผลิตผ้าทอย้อมสีธรรมชาติเพื่อขยายตลาดสู่กลุ่มผู้ซื้อสินค้ารักษ์ธรรมชาติ

2. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ได้แก่

น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น มีตะกอนแขวนลอย มีกลิ่นหืน อายุการเก็บสั้น จึงวางจำหน่ายได้น้อย

น้ำมันนวดสปา มีกลิ่นหืน มีการตกตะกอน สีขุ่น เมื่อเก็บไว้นานมีกลิ่นหอมลดลง และระเหยง่าย

ลูกประคบสมุนไพร มีความชื้นและสารที่ระเหยได้ และปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์มาตรฐาน บรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสม วัสดุคืบสมุนไพรแห้งเมื่อเก็บไว้นานมีเชื้อราขึ้น

สบู่ก้อน มีปริมาณไขมันทั้งหมดน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีฟองอากาศ น้ำหนักก้อนสบู่ต่ำกว่าที่ระบุบนฉลาก เพราะไม่มีเครื่องชั่งที่เหมาะสม ใช้บรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสม จึงไม่น่าใช้

แชมพูสมุนไพร และสบู่เหลว มีปริมาณจุลินทรีย์ปนเปื้อนและค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เกินเกณฑ์มาตรฐาน

นอกจากนี้ พบว่าสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ไม่มีสุขลักษณะที่ดี กระบวนการผลิตไม่ถูกต้อง อุปกรณ์ที่ใช้ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจุลินทรีย์ได้ง่าย และบรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสมทำให้เก็บรักษาผลิตภัณฑ์ได้ไม่นาน และไม่ดึงดูดใจผู้ซื้อ

3. ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก ได้แก่

ผลิตภัณฑ์จักสาน ใช้เส้นใยพืชธรรมชาติพื้นถิ่น ในช่วงฤดูฝนมีความชื้นสูง เส้นใยและผลิตภัณฑ์มีความชื้นสูงด้วยจึงเก็บได้ไม่นาน จะมีเชื้อราขึ้น มีการย้อมด้วยสีเคมีลูกค้าไม่ยอมรับ ต้องการใช้สีธรรมชาติทดแทนสีเคมี ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบไม่หลากหลาย

เตาด่าน ผลิตได้จำนวนน้อย เนื่องจากการทำช่องรังผึ้งใช้เวลานาน ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต

4. ผลิตภัณฑ์อาหาร ได้แก่

กล้วยฉาบ โรตีสกรอบ ข้าวเกรียบ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องทอดด้วยน้ำมัน เมื่อเก็บไว้จะมีกลิ่นหืน ไม่กรอบเนื่องจากกระบวนการผลิตไม่ถูกต้อง ใช้น้ำมันซ้ำ และบรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสม ไม่สามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไว้ได้ จึงมีอายุการเก็บสั้น

เครื่องแกง ขนมน้เปียะ ซาลาเปา เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความขึ้นสูง จึงมีจุลินทรีย์ปนเปื้อนเกินเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากกระบวนการผลิต อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ไม่เหมาะสม ทำให้ปนเปื้อนจุลินทรีย์ได้ง่าย ผู้ประกอบการไม่มีความรู้ในการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้ พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมหรือได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ยังไม่เคยรับการวิเคราะห์ ทดสอบมาก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารและผลิตภัณฑ์อาหาร สถานที่ผลิตไม่มีสุขลักษณะที่ดี กระบวนการผลิตยังไม่ถูกต้อง อุปกรณ์ที่ใช้ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจุลินทรีย์ได้ง่าย และบรรจุภัณฑ์ไม่เหมาะสมทำให้เกิดรักษาผลิตภัณฑ์ได้ไม่นาน ไม่ดึงดูดใจผู้ซื้อ และไม่สามารถขยายตลาดออกนอกจังหวัด

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพของทุกกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ และผลวิเคราะห์ ทดสอบผลิตภัณฑ์แล้ว พบว่าผู้ประกอบการมีการผลิตสินค้าแบบดั้งเดิม สืบทอดกันมาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐาน จึงได้นำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) มาผนวกกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ประกอบการประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผลิตภัณฑ์ของใช้ของประดับตกแต่งและของที่ระลึก และอาหาร เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยมีผู้ประกอบการเข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งสิ้น จำนวน 60 กลุ่ม รวม 1,608 ราย และถ่ายทอดเทคโนโลยีรวม 10 หลักสูตร ได้แก่

1. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์
2. OTOP สู่อำนาจสำเร็จด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. การทำผ้าบาติก ผ้ามัดย้อมจากสีธรรมชาติ และพีซีให้สีในท้องถิ่น
4. แนวทางการพัฒนาสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์
5. กระบวนการทางกายภาพรักษาไม้ไผ่และเตยนา
6. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเตาอั้งโล่ ด้วยวิธีการทางวิศวกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7. GMP คืออะไร และ 6 แนวทางการผลิตอาหารให้ถูกหลัก GMP
8. การกำจัดเชื้อราด้วยวิทยาศาสตร์ และการแก้ปัญหาเชื้อราบนผลิตภัณฑ์จักสาน
9. กระบวนการผลิตอาหารให้ถูกหลักอนามัย
10. สมุนไพรที่ใช้ในการทำสปา และกระบวนการผลิตน้ำมันนวดสปา

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การยกระดับ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก

เมื่อผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขณะทำงาน ได้ลงพื้นที่เพื่อดูการพัฒนากระบวนการผลิตและให้คำปรึกษา แนะนำเชิงลึกเพิ่มเติม ณ สถานประกอบการกลุ่ม ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย

ผลิตภัณฑ์ผ้าที่มีความเป็นกรด - ค่าง เกินเกณฑ์มาตรฐาน มีการตกสี หลังจากการข้อมผ้าแล้วให้ล้างด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง จนค่ากรด - ค่าง อยู่ในช่วง 6.5 - 7.5 ผู้ประกอบการที่ต้องการข้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ แนะนำการเลือกใช้พืชพื้นบ้าน และการทำเจดสีต่างๆ การทำให้สีติดทนนาน ไม่ซีดจาง มีสีสม่ำเสมอ นอกจากนี้แนะนำการออกแบบลายผ้าและรูปแบบให้คู่ทันสมัย

2. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ให้ปรับกระบวนการผลิตใหม่ และควบคุมการผลิตทุกขั้นตอนให้สะอาด วิธีแยกน้ำมันมะพร้าวออกโดยไม่มีน้ำปนออกมา ทำให้ผลิตภัณฑ์ใส เก็บไว้ได้นาน มีกลิ่นหอม

น้ำมันนวดสปา ปรับวิธีการเตรียมน้ำมันสมุนไพร และปรับสูตรส่วนผสม สอนวิธี ชั่ง ตวง ส่วนผสมให้ถูกต้องเพื่อให้ส่วนผสมเหมือนกันทุกครั้ง มีความสม่ำเสมอ ใส มีกลิ่นหอม ไม่มีตะกอน เก็บไว้ได้นานโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ลูกประคบสมุนไพร มีความชื้นและสารที่ระเหยได้ และจุลินทรีย์ปนเปื้อนเกินเกณฑ์มาตรฐาน ให้ทำความสะอาดสมุนไพรและตัดแต่งส่วนที่ไม่ดีทิ้ง ตากสมุนไพรให้แห้ง ทุกขั้นตอนการผลิตให้เน้นเรื่องความสะอาด สุขลักษณะที่ดีในการผลิต

สบู่อ่อนสมุนไพร ได้ปรับสูตรส่วนผสมและวิธีการผลิตให้ถูกต้อง ทำให้ปริมาณไขมันทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การใช้ชนิดของเครื่องชั่งที่เหมาะสมกับน้ำหนักที่จะชั่ง การสุ่มตรวจน้ำหนักก่อนสบู่อ่อนการบรรจุ

แชมพูสมุนไพร และสบู่เหลว มีค่ากรด - ค่าด่าง เกินเกณฑ์มาตรฐาน ได้ปรับสูตรส่วนผสม และสอนการใช้กระดาษลิตมัสวัด pH เพื่อให้ค่ากรด-ด่าง ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

นอกจากนี้ได้นำการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ กระบวนการผลิตที่ถูกต้อง การเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น ภาชนะสแตนเลส สุขลักษณะส่วนบุคคล ต้องสวมใส่ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ ผ้าปิดปาก ซึ่งจะป้องกันการปนเปื้อนจุลินทรีย์ ทำให้ไม่พบจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์

3. ผลลัพธ์ของใช้ ของระดับคัดแ่ง และของที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์จักสาน มีปัญหาเหมือนกัน คือการเกิดเชื้อรา หลังจากผู้ประกอบการได้รับการอบรมเรื่อง การกำจัดเชื้อราด้วยวิทยาศาสตร์ และการแก้ปัญหาเชื้อราบนผลิตภัณฑ์จักสานแล้ว ได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในกระบวนการผลิตทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีเชื้อรา สามารถเก็บได้นาน แนะนำการข้อมเส้นใยพืชด้วยสีธรรมชาติ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เป็นที่สนใจของผู้ซื้อมากขึ้น สามารถขยายตลาดไปยังจังหวัดอื่นๆ

เตาถ่าน เป็นเตาซูเปอร์อั้งโล่ เป็นสินค้าที่นิยมใช้กันมากในพื้นที่ ได้ทำอุปกรณ์สำหรับเจาะช่องรังผึ้งที่ละหลายช่องทำให้ลดเวลาในการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตมากขึ้น

4. ผลลัพธ์อาหาร

ผลิตภัณฑ์อาหารที่ต้องทอดด้วยน้ำมัน ให้เลือกใช้น้ำมันชนิดที่เหมาะสมกับการทอด ไม่ควรใช้น้ำมันทอดซ้ำ เพื่อป้องกันการหืน และใช้ภาชนะบรรจุที่เหมาะสม ปิดสนิท เพื่อรักษาความกรอบและยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์ไว้ได้นาน

ผลิตภัณฑ์อาหาร ปัญหาส่วนใหญ่คือการปนเปื้อนจุลินทรีย์เกินเกณฑ์มาตรฐาน แนะนำให้ปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ กระบวนการผลิตที่สะอาดถูกต้อง การเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น ภาชนะสแตนเลส ไม่ใช้อุปกรณ์ที่ทำจากไม้ สุขลักษณะส่วนบุคคล ต้องสวมใส่ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ ผ้าปิดปาก เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจุลินทรีย์ ทำให้ไม่พบจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์

ข้อมูลผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีจำนวน 60 กลุ่ม ประกอบด้วยผู้ประกอบการประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 15 กลุ่ม สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 30 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 8 กลุ่ม และอาหาร จำนวน 7 กลุ่ม รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางแสดงกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ ในจังหวัดปัตตานี

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ / เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
1	กลุ่มรายาบาติก	125/11 หมู่ 3 ตำบลเขาตุม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	คุณอานี ชูเมือง โทร 08 9978 7940, 08 6331 8200	ผ้าบาติก
2	กลุ่มบาติก ค่ายสิรินธร	211/1 หมู่ 1 ตำบลเขาตุม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	ร.ค.สุบิน แวนแคว้น โทร 08 6285 9155, 06 1164 9546	ผ้าบาติก
3	กลุ่มเครื่องแต่งกาย ซิมป์ลันบูติก	37 หมู่ 4 ตำบลเมาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	นางรุขอยเยาะ มุสตาฟา โทร 08 6291 5229, 09 3656 3731	ผ้าบาติก
4	กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านพิเทน	122/2 หมู่ 3 บ้านพิเทน ตำบลพิเทน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	คุณคีเยาะ อาแว โทร 08 7287 8231, 08 2832 0772	ผ้าทอ
5	กลุ่มขวัญซินดา	152/1 หมู่ 3 ตำบลพิเทน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	คุณอัยมีย์ คอเลาะ โทร 08 6295 5062	ผ้ามัดข้อม
6	*กลุ่มสตรีทอผ้า บ้านตรัง	5 หมู่ 2 ตำบลตรัง อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี	คุณสุกัญญา หมวกแดง โทร 08 1277 5842, 08 9299 8797	ผ้าทอ
7	กลุ่มสกรีนเสื้อ นกเงือก	24/1 หมู่ 7 บ้านเจาะกะ ตำบลกะลุวอ อำเภอปะทิว จังหวัดปัตตานี	คุณชุกรยานี ซิบะ โทร 08 5674 9682, 09 5383 3326	ผ้ามัดข้อม
8	กลุ่มเสื้อสกรีน อีตลักษณ์พื้นถิ่น	13/1 หมู่ 4 บ้านบาลูกา ตำบลกะลุวอ อำเภอปะทิว จังหวัดปัตตานี	นางสาวฮาดีเยาะ เค็งโค โทร 08 1082 7286, 08 4749 7420	ผ้ามัดข้อม
9	กลุ่มกระเป๋าคอผ้า บ้านบาลูกา	69/5 หมู่ 4 บ้านบาลูกา ตำบลกะลุวอ อำเภอปะทิว จังหวัดปัตตานี	นางสาวคอลลีเยาะ คูละสะ โทร 09 3607 0098, 08 1082 7286	ผ้ามัดข้อม
10	กลุ่มธัญญารักษ์ ปัตตานี	294 หมู่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	นางกนกกรักษ์ ชื้อบาน โทร 08 1543 4808, 08 0139 8870	ผ้าบาติก

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
11	*กลุ่มมะกรูดหวาน	2/2 หมู่ 8 ตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	คุณมารีเย มะตะ โทร 08 7299 3689, 06 3606 8726	ผ้ามัดข้อม
12	กลุ่มตานีบาติก	181/359 หมู่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	คุณสมทรง เจ๊ะคาโอ๊ะ โทร 08 3292 7770, 08 1918 3191	ผ้าบาติก
13	กลุ่มยาริงบาติก	1 หมู่ 1 ตำบลหนองแรด อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	อัสสือเมาะ คอมะ โทร 09 0416 7490	ผ้าบาติก
14	กลุ่มกระเป๋าแฮนเมค	22/9 หมู่ 7 บ้านเจาะกะ ตำบลกะรุบี อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี	คุณฮายาตี สาหะ โทร 08 5674 9682, 09 5383 3326	ผ้ามัดข้อม
15	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี	90/1 หมู่ 5 ตำบลปูโละปุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	คุณคอลลีเยาะ วาเงาะ โทร 08 9293 1916	ผ้ามัดข้อม
16	กลุ่มบุหงาชิเร๊ะ บ้านท่าคลอง	53 บ้านท่าคลอง หมู่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นางมารีเกะ หวังจิ โทร 08 1990 7352	น้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น
17	*กลุ่มผลิตภัณฑ์ รวมใจรักสุขภาพ เพื่อความพอเพียง	60 หมู่ 6 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นางพินา มะเส้น โทร 09 8064 6651	สบู่ก้อน
18	กลุ่มลูกประคบสมุนไพร บ้านหลวงจันทร์	21/1 หมู่ 2 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นางเคือน ใจประแก้ว โทร 08 1798 2833	ลูกประคบสมุนไพร
19	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านป่าไร่	17/3 หมู่ 2 ตำบลทุ่งพลา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นางลักขณาภรณ์ สุวรรณคีรี โทร 08 1959 9914	ลูกประคบสมุนไพร
20	กลุ่มผู้สูงอายุ บ้านคลองกลาง	36/1 หมู่ 6 ตำบลควนโนรี อ.โคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นางรัตนา จำยวนิชย์ โทร 08 4861 3479	ลูกประคบสมุนไพร
21	กลุ่มชมรมหมอ พื้นบ้านอำเภอโคกโพธิ์	73/1 หมู่ 7 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นายเอียค แก่นแก้ว โทร 08 9879 3020	ลูกประคบสมุนไพร
22	กลุ่มสมุนไพร ลูกประคบ	10/2 หมู่ 2 ตำบลทุ่งพลา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	นางนวลศรี เศรษฐานาจา โทร 08 7288 6462	ลูกประคบสมุนไพร
23	กลุ่มโครงการฟาร์ม ตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ	55/6 หมู่ 3 ตำบลคารีไอยร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	คุณฟายีหิยะ สารอ โทร 08 7051 7743	ลูกประคบสมุนไพร
24	กลุ่มเยาวชนรวมพลัง	65 หมู่ 3 ตำบลตะโละ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	นางพัชรี โชติรัตน์ โทร 08 1097 8787	น้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น
25	กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ น้อย	4/8 หมู่ 4 บ้านชะเอาะ ตำบลมะนังยง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	นายอิช ฟานท์ไธ้ โทร 09 7354 5854	น้ำมันนวดสปา

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
26	กลุ่ม Young creative economy	181 หมู่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	นายยับดุล อาชีชแม โทร 06 2203 4037	สบู่ก้อน
27	กลุ่มชมรมสระมาลา OSOP (One School One Product) โรงเรียนบ้านสระมาลา	สระมาลา ตำบลคลองมานิง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	นางยามีละห์ กองข้าวเรียบ โทร 08 9293 3575	น้ำมันนวดสปา
28	กลุ่มน้ำมันสมุนไพร แสงทิพย์	147/278 หมู่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	นางประคิน ไชยมณี โทร 08 5619 9202	น้ำมันนวดสปา
29	*กลุ่มน้ำมันสมุนไพร ตะไคร้หอม	99/6 หมู่ 8 ตำบลปอทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	นางวลัยภรณ์ สมสุข โทร 08 5674 7201	น้ำมันนวดสปา
30	กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน โคกหมัก หมู่ 2	ตำบลคาใต้ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	คุณศิริ จันทรแสง โทร 08 1990 9400	สบู่เหลว
31	กลุ่มสตรีคลองควน	120/2 หมู่ที่ 9 ตำบลปูโล๊ะปูโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	นางสาวปวีศา บัวทองผุด โทร 08 4396 8788	สบู่กลีเซอรีน
32	*กลุ่มสปา ลูกประคบสมุนไพร	48 บ้านไต้ ตำบลควน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	คุณพรทิพย์ สุวรรณรัตน์ โทร 08 6964 7951	ลูกประคบสมุนไพร
33	บริษัท วี เฟิร์สโกลด์ ไลน์ กรู๊ป จำกัด	123 ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	นายจรกิจ นิพัธ โทร 08 1095 2527	น้ำมันนวดสปา
34	กลุ่มนันทินทรีย์ แนวประดับ	58 บ้านสวนหมา ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	นายบันเทิง แนวประดับ โทร 08 6491 4295	น้ำมันนวดสปา
35	กลุ่มโครเซอร์รี่ เลิฟลี่	216/5 หมู่ 8 บ้านแหลมแปง ตำบลบ้านกลาง อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	นางมารีเยาะ มะกะ โทร 08 2268 9350	น้ำมันสมุนไพร ตะไคร้หอม
36	กลุ่มสบู่สมุนไพร ซารีรา	152 บ้านสุเหร่า ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	คุณซารี รา ยามา โทร 08 8781 4221	สบู่กลีเซอรีน
37	น้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น	98/1 หมู่ 1 ตำบลคอกกระบือ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	นางอุไร ไชยณรงค์ โทร 08 6298 1417	น้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น
38	กลุ่มผลิตภัณฑ์ น้ำมันเชียว เพื่อสุขภาพ	16 บ้านปากช่อง หมู่ 3 ตำบลคอกกระบือ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	นายภัทรชัย ยอดนวล โทร 09 8624 1635	น้ำมันนวดสปา
39	กลุ่มผลิตภัณฑ์ สมุนไพรโรงเรียน วัดป่าสวย	หมู่ 2 ตำบลป่าสวย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี	คุณศิริ จันทรแสง โทร 08 1990 9400, 08 1767 8706	สบู่กลีเซอรีน
40	กลุ่มลูกประคบ สมุนไพรบ้านตันโคนุด	78/1 หมู่ 1 ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี	คุณจรรยา พรหมมีฤทธิ์ โทร 08 9869 4001	ลูกประคบสมุนไพร

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ /เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
41	กลุ่มปลูกสมุนไพรอินทรีย์บ้านปลักปรือ	8/5 หมู่ 1 บ้านปลักปรือ ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี	นายสมชาย บุญปาน โทร 08 9462 7291	แชมพูดอกอัญชัน
42	กลุ่มน้ำมันร้อนอนัส	54/2 บ้านมอแซง ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี	นางสารี หะสาและ โทร 08 9878 5613	น้ำมันนวดสปา
43	กลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น บ้านคอลลากาลี	21/2 หมู่ 8 ตำบลตะโล๊ะคือรามัน อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี	นางสาวนุรี ชันคอแม โทร 09 8732 4115	น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น
44	กลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น บ้านตะโล๊ะคือรามัน	56/2 หมู่ 4 ตำบลตะโล๊ะคือรามัน อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี	นายค่วย ยุชรีเจมะ โทร 09 8084 0477	น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น
45	กลุ่มสตรีชูแสบองอ	13/1 หมู่ 6 ตำบลปุโละปุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	นางฮาชะนะห์ สาและ โทร 08 9877 0354	สบู่ก้อนฟักข้าว
46	กลุ่มศิลปะประดิษฐ์บ้านบางควา	45/2 หมู่ 2 ตำบลบางควา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	นางปรินัน กำราญศึก โทร 09 5094 3148, 06 2621 7943	จักสานไม้ไผ่ (ชะลอม)
47	กลุ่มเยาวชนสืบสานภูมิปัญญา	18/2 หมู่ 8 ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี	คุณนุรมา สมาแอ โทร 08 1093 2138	จักสานไม้ไผ่ (ชะลอม)
48	กลุ่มเครื่องจักสานขนาดเล็ก	3/2 หมู่ 4 ตำบลกะรุปี อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี	นางสาวฮาดีมา เค็งโค โทร 08 1082 7286, 08 4749 7420	จักสานจากเตยนา (กล่องใส่ดินสอ)
49	กลุ่มจักสานบ้านท่ามะนาว	35 หมู่ 3 บ้านท่ามะนาว ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	นางเลื่อน ขวัญนิจ โทร 08 6289 0172	จักสานไม้ไผ่ (ที่รองแก้ว)
50	*กลุ่มจักสานไม้ไผ่บ้านท่าข้าม	28/1 หมู่ 3 ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	คุณเพ็ญศรี ไชยลาภ โทร 08 6967 5459	จักสานไม้ไผ่ (กระเฉด)
51	กลุ่มจักสานไม้ไผ่	48/3 หมู่ 2 ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	คุณประเวศ หนูจันทร์ โทร 08 6059 5483	จักสานไม้ไผ่ (กระด้ง)
52	*กลุ่มเตาเงินชุบเปอร์อั้งโล่	93 หมู่ 4 ตำบลบ้านกลาง อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	คุณน้ำฝน กรหมมาโนช โทร 08 2834 1566, 08 6965 1604	เตาถ่าน
53	กลุ่มเตาชุบเปอร์อั้งโล่ P&P	9/1 หมู่ 3 บ้านท่ามะนาว ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	คุณวราภรณ์ หนูพรหม โทร 08 3191 5839	เตาถ่าน
54	กลุ่มแม่บ้านนุรุลอามีน (บ้านควนคูหา)	หมู่ 1 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	คุณอารีคา เซ็ง โทร 06 1179 8828, 08 4750 2284	กล้วยฉาบ

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อผู้ประกอบการ / เบอร์โทร	ผลิตภัณฑ์
55	กลุ่มน้องใหม่พัฒนา	57/2 หมู่ 3 ตำบลเกาะเปาะ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี	คุณแวรอสนะห์ แวะหะมะ โทร 08 4750 9544	โรตีสีกรอบ
56	กลุ่มผลิตข้าวเกรียบ	บ้านปุหรน 71/2 หมู่ 4 ตำบล ช้างให้ตก อำเภอดอกพญาตี จังหวัดปัตตานี	คุณเข็มรัก ลงทอง โทร 08 7289 1759	ข้าวเกรียบฟักทอง
57	กลุ่มแม่บ้านห้วยเงาะ	13 หมู่ 4 ตำบลทุ่งพลา อำเภอดอกพญาตี จังหวัดปัตตานี	คุณลาวัลย์ แก้วมณี โทร 08 4577 8848, 08 9480 4653	เครื่องแกง
58	กลุ่มหัวเกรียบนาประคู้	32/1 หมู่ 2 ตำบลนาประคู้ อำเภอดอกพญาตี จังหวัดปัตตานี	นายบัคร์ มะะฮูมา โทร 08 1608 2427	ข้าวเกรียบ
59	*กลุ่มสตรีบ้านโผนนอก	6/4 หมู่ 7 ตำบลปากล่อ อำเภอดอกพญาตี จังหวัดปัตตานี	คุณรุสนี อาบู โทร 08 9411 3435	ขนมเปียะ
60	กลุ่มแม่บ้านนาค้อเหนือ	15/2 หมู่ 5 ตำบลป่าบอน อำเภอดอกพญาตี จังหวัดปัตตานี	คุณแวเยาะ ยามูยีมา โทร 08 1388 3224, 08 0715 9689	ซาลาเปา

หมายเหตุ

*ผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มและวิเคราะห์ความเด่น (Case Success) ของจังหวัดปัตตานี เป็นกลุ่มที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดี

มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะต่อยอดธุรกิจในอนาคตได้ จำนวน 8 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านตรัง
- 2) กลุ่มมะกรูดหวาน
- 3) กลุ่มผลิตภัณฑ์รวมใจรักสุขภาพเพื่อความพอเพียง
- 4) กลุ่มน้ำมันสมุนไพรตะไคร้หอม
- 5) กลุ่มสปา รู่กประคบสมุนไพร
- 6) กลุ่มจักสานไม้ไผ่บ้านท่าข้าม
- 7) กลุ่มเตาเงินซูเปอร์อั้งโล่
- 8) กลุ่มสตรีบ้านโผนนอก

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

โครงการยกระดับ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนา ศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผลิตภัณฑ์ ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นการพัฒนาอาชีพให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ผลักดันและสนับสนุนแนวคิดการใช้ กระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน ของผลิตภัณฑ์ เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 60 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 15 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 30 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 8 กลุ่ม และผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 7 กลุ่ม การดำเนินงานได้สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ รวมทั้งข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของผู้ประกอบการ OTOP เพื่อเข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งเก็บผลิตภัณฑ์ของ ผู้ประกอบการไปวิเคราะห์ ทดสอบทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้เกณฑ์กำหนดตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พบว่าผู้ประกอบการมีการผลิตสินค้าแบบดั้งเดิม สืบต่อกันมาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐาน และผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน จึงได้นำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาผนวกกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้วยการใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ รวม 10 หลักสูตร ให้ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง ของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์อาหาร โดยผู้เข้ารับการอบรม เป็นสมาชิกของกลุ่ม จำนวน 60 กลุ่ม รวม 1,608 ราย เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมทั้งลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก ณ สถานประกอบการ เพื่อพัฒนากระบวนการผลิต สถานที่ผลิต และผลิตภัณฑ์ให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน หลังจากผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ผ่านการพัฒนา ศักยภาพและผลิตภัณฑ์แล้ว พบว่าสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน

การส่งเสริมทางด้านการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้มีช่องทางในการจำหน่ายสินค้า เพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้มีการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแล้ว ได้แนะนำให้ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทาง สื่อออนไลน์ต่างๆ และได้ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดให้กับผู้ประกอบการ

การจัดจำหน่ายสินค้าในงาน "โครงการเปิดตลาดส่งเสริมผู้ประกอบการ OTOP เพื่อยกระดับรายได้ ผู้ประกอบการระดับฐานราก" ในระหว่างวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2561 ณ ห้างสรรพสินค้าบีทีซี อำเภอมะนังปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าจำนวน 52 กลุ่ม ผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าและ เครื่องแต่งกาย จำนวน 10 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 28 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก จำนวน 7 กลุ่ม และผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 7 กลุ่ม เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการที่ผ่านการ พัฒนาศักยภาพแล้ว ได้มีโอกาสนำสินค้ามาแสดงและจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และสร้างยอดขายให้กับกลุ่ม จากการดำเนินงานดังกล่าวสร้างยอดขายให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ 141,179 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นหนึ่งพัน หนึ่งร้อยเจ็ดสิบเก้าบาทถ้วน)

นอกจากนี้ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลังการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วม โครงการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยการจำหน่ายในเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายนเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 33.21 เมื่อเทียบกับ ค่าเฉลี่ยการจำหน่ายก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ผลการดำเนินโครงการฯ สามารถพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ขยายตลาดได้ มีรายได้เพิ่มขึ้น

สัมภาษณ์ ผู้ประกอบการ

ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP
ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย (Big Rock) ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย (Big Rock) ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

นางมะลิวัลย์ นักรบไพโร

ประธานกลุ่มทอผ้าขนแกะ ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

กล่าวว่า ทางกลุ่มได้เข้าโครงการยกระดับ OTOP เพื่อพัฒนาผ้าทอขนแกะบ้านห้วยห้อม ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการประยุกต์ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชนเผ่าปกาเกอะญอด้วยการผสมผสานการทอเส้นฝ้ายแบบโบราณกับขนแกะที่เลี้ยงและตัดขนเองภายในชุมชน แล้วย้อมสีธรรมชาติจนได้ผ้าทอที่มีความสวยงาม "กรมวิทยาศาสตร์บริการ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงลึกด้านเทคนิคการย้อมสีธรรมชาติ เช่น ไบโม่ม่วง ไบฝรั่ง และไบห้อม เป็นต้น การเตรียมเส้นด้ายขนแกะและเส้นด้ายไหมอีรี่โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ การใช้สารช่วยติดสีประเภทพอลิเมอร์ การควบคุมอุณหภูมิและเวลาของการย้อม การปรับสภาพเส้นด้ายเพื่อให้มีผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม ปรับค่าความเป็นกรด-ด่างให้ได้มาตรฐาน รวมถึงเทคนิคการทอผ้าขนแกะผสมเส้นใยไหมอีรี่ ตลอดจนการฝึกปฏิบัติการขึ้นเส้นด้ายยืน และการทอผ้าด้วยกี่เอว โดยมีชาวบ้านและผู้ประกอบการในพื้นที่ ต.ห้วยห้อม มาเข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก"

นายเอก รังควาน

อ.เมือง จ.ตาก

ผลิตภัณฑ์สบู่ว่านตาลเดี่ยว จากต้นว่านที่มีอายุนับ 10 ปี ไม่ใช่ปุ๋ยหรือฉีดยาฆ่าแมลง มีความปลอดภัยต่อผิวหนังในอัตราที่สูงมาก เพราะมีส่วนผสมของสมุนไพร 100% สามารถลดฝ้าหนา กระสิบก จุดด่างดำบนใบหน้าได้ดี ให้ความชุ่มชื้นต่อผิวพรรณ ก่อนเข้าร่วมโครงการ ผลิตภัณฑ์สบู่ว่านตาลเดี่ยวยังไม่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ ไม่มีขั้นตอนการทำเช่นการสกัดสาร และการทำเบสเพื่อใช้ในผลิตภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน ตัวผลิตภัณฑ์ไม่มีบรรจุภัณฑ์ ใช้วิธีห่อฟิล์มแล้วแปะสติ๊กเกอร์ หลังเข้าร่วมโครงการ หน่วยงานมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพ ปรับเปลี่ยนรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย ออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า และช่วยยกระดับของสินค้าให้ดูมีคุณค่า แตกต่างจากคู่แข่ง เป็นการต่อยอดในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และเป็นการสร้างมูลค่าให้แก่ตัวผลิตภัณฑ์สบู่ว่านตาลเดี่ยวให้เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถต่อยอดผลผลิตเครื่องสำอางจากสมุนไพร ว่าน สร้างรายได้ต่อชุมชนอย่างยั่งยืน

นางสาวรารัตน์ ศรีจันทร์ดี

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขวัญธารา หมู่ 4 ตำบลน้ำเกี๋ยน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมะไฟจีน เป็นเครื่องสำอางที่ผู้ประกอบการมีแนวคิดที่จะสร้างความแปลกใหม่และความแตกต่างในแนวคิดต้องการขายคุณค่าในตัวสมุนไพรมะไฟจีน จึงได้มีการพัฒนาสูตรในการทำโลชั่นและเซรั่มบำรุงผิวหน้า จากสารสกัดมะไฟจีน ซึ่งเป็นต้นแบบของนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชท้องถิ่นบนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ปัญหาที่พบคือ ขาดองค์ความรู้ด้านสารสกัดมะไฟจีน การรักษาความคงสภาพของโลชั่นและเซรั่มให้อยู่แบบเดิม และการเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว ทางกรมวิทยาศาสตร์บริการและมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรศรีได้ลงพื้นที่ สํารวจปัญหาและหาแนวทางการแก้ไข โดยให้คำแนะนำกรรมวิธีกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่การล้างทำความสะอาดด้วยระบบโอโซน เพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ การสกัดมะไฟจีน การเก็บรักษาคุณภาพสารสกัดมะไฟจีน เทคนิคการผลิต การเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อคงสภาพและช่วยยืดอายุของผลิตภัณฑ์ เมื่อทางกลุ่มได้ปฏิบัติตามคำแนะนำพบว่า ผลิตภัณฑ์มีความเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อทาแล้วไม่เหนียวเหนอะหนะ ไม่มีกลิ่นบูด มีค่าความเป็นกรด-ด่าง เท่ากับ 7.3 จำนวนแบคทีเรีย ยีสต์และรา ทั้งหมดผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

นายสมประสงค์ กาฬภักดิ์

ประธานกลุ่มทอผ้าโบราณ บ้านสมประสงค์ไหมไทย อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท

ซึ่งมีความโดดเด่นในการทอผ้าโบราณย้อนสืงกรรมชาติ แต่ประสบปัญหาสืงค จากการเข้าร่วมโครงการกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมครามตั้งแต่กระบวนการผลิตเนื้อคราม การก่หม้อครามโดยการละลายเนื้อครามเป็ยกกับน้ำขี้เถ้า ให้เป็นเนื้อเดียวกัน คั้นมะขามเป็ยกกับน้ำผสมลงไปหม้อ เติมน้ำจากหม้อครามเก่า (ถ้ามี) กวนให้เข้ากันและทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง จะได้หม้อครามพร้อมย้อมที่มีสีเหลืองเข้ม ฟองหนาเต็ม สีน้ำเงินเข้ม เหลือง หรือนำเส้นไหมที่จะทำการย้อมแช่น้ำให้เป็ยกก่อนลงย้อมแล้วย้อมจนน้ำครามกลายเป็นสีเข็ว หากต้องการได้สีเข้มขึ้นก็ให้ก่หม้อครามหลายหม้อหรือย้อมซ้ำหลายๆ ครั้ง ซึ่งการลงย้อมแต่ละครั้งก็จะทำให้ได้สีเข้มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ได้สีครามหลายเฉดสี เมื่อได้เฉดสีที่เราต้องการให้บิดน้ำครามออกและกระตุกไหมให้คืนตัวล้างด้วยน้ำสะอาดจนกว่าไม่มีสีตก และกระตุกไหมให้คืนตัวอีกครั้งแล้วนำไปตากให้แห้ง และนำเส้นไหมที่ได้ไปสู่กระบวนการทอต่อไป ซึ่งผ้าที่ได้ก็จะไม่เกิดการตกสี นอกจากนั้นกรมวิทยาศาสตร์บริการยังถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อนำมาทำเป็นสีย้อมจากธรรมชาติอีกด้วย รวมทั้งช่วยเพิ่มโอกาสทางการตลาด ทำให้มีช่องทางจำหน่ายที่กว้างขึ้นสร้างรายได้ให้กับกลุ่มขึ้นด้วย

นายเส็ง เจริญพล

กลุ่มสมุนไพรนิวซีเฟรา จ.นครพนม

กล่าวว่า เดิมกลุ่มผลิตสมุนไพรชนิดก่อกัน และอยากพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้สามารถมีช่องทางจำหน่ายที่กว้างขึ้น จึงเข้าร่วมโครงการกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ ซึ่งตอบโจทย์ความต้องการเป็นอย่างมาก ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยได้เรียนรู้กระบวนการผลิตสมุนไพรเหลือ อีกทั้งกรมวิทยาศาสตร์บริการยังช่วยพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และคุณลักษณะบางประการเพื่อให้ผลิตภัณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ให้คำแนะนำการใช้เทคนิคปลอดเชื้ออย่างง่ายระหว่างการผลิต เช่น การทำความสะอาดอุปกรณ์ในการผลิตสมุนไพร ล้างมือด้วยสบู่หรือน้ำยาทำความสะอาด การแต่งกายที่มิดชิด โรงเรือนต้องสะอาดปราศจากเชื้อ และให้คำปรึกษาเรื่องการวัดค่าความเป็นกรด-ด่างของสบู่เบื้องต้นด้วยตนเอง แนะนำการใช้เครื่องชั่งที่มีความแม่นยำ ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ดีมีคุณภาพ และยังช่วยผลักดันผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานต่อไป

นางสุลา ษิบ้านโพน ประธานกลุ่มสตรีผ้าทอบ้านจวน จ.ภาพัสนธิ์

กล่าวว่า ทางกลุ่มมีสมาชิกจำนวน 80 คน เน้นเป็นผู้ผลิตขายส่งผ้า อาทิ เสื้อ ผ้าซิ่น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสไบ ผ้าใส่รอง ผ้าพันคอ ฯลฯ ก่อนได้รับการอบรมทางกลุ่มใช้สีเคมีในการย้อมผ้า ซึ่งเกิดปัญหาสีตก สีติดไม่สม่ำเสมอ แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการย้อมสีธรรมชาติและการตลาด จึงปรับเปลี่ยนมาใช้ในการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ โดยใช้วัตถุดิบที่หาได้ในชุมชน พบว่าราคาผ้ามีมูลค่าเพิ่ม ได้รับการตอบรับที่ดี จากกลุ่มลูกค้า สามารถจำหน่ายได้มากยิ่งขึ้น

คุณศรีญา สุวรรณพัฒน์ ประธานกลุ่มรักสุขภาพ ตำบลหนองแวง อำเภอสุมเธิจ จังหวัดภาพัสนธิ์

กล่าวว่า กลุ่มเป็นที่รู้จักของชุมชนมากยิ่งขึ้น แต่เดิมทางกลุ่มมีปัญหาคือไม่ได้มาตรฐาน เพราะว่าองค์ความรู้ มีไม่มาก เมื่ออาจารย์เข้ามาทางกลุ่มได้รับข้อมูลดีๆ เยอะมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการตากสมุนไพรว่าตากอย่างไร สมุนไพรถึงจะไม่เกิดเชื้อรา เพราะแต่ก่อนตากโดยไม่รู้ว่าจะต้องให้สมุนไพรแห้งแค่ไหนถึงจะได้มาตรฐานและไม่เกิดความชื้น คือเราต้องตากให้แห้งจนได้ที่เพราะสมุนไพรบางชนิดจะใช้เวลากากนานหรือไม่ขึ้นอยู่กับความแรงของแดด เช่น โพล ขมิ้น ถ้าแห้งได้ก็จะสามารถหักได้ ไม่มีความเหนียว และทำให้ไม่เกิดเชื้อรา ในด้านของโรงเรือน ก็มีการปรับปรุง แต่เดิมผลิตอยู่ได้ร่มไม้ แต่พอได้รับความรู้จากทางโครงการก็ได้มีการปรับปรุงสถานที่ ตอนนั้นก็ผลิตภายในห้อง มีโต๊ะผลิต ใส่ชุดป้องกัน ฯลฯ สำหรับผลิตภัณฑ์ตอนนี้ก็ได้ยื่นจดแจ้งผลิตภัณฑ์ OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่อำเภอ อยู่ระหว่างขึ้นตอนการจดแจ้ง อำเภอส่งต่อไปจังหวัด และรอหมายเลขทะเบียน

นางไลพา ดอมโรส หัวหน้ากลุ่มทอผ้าไหมบ้านส้มป่อย ต.หนองเยือง อ.บ้านใหม่ชัยพจน์ จ.บุรีรัมย์

กลุ่มทอผ้าบ้านส้มป่อยมีกระบวนการทำผ้าไหมตั้งแต่กระบวนการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม จนทอผ้าออกมาเป็นผืน ซึ่งมีการทอกันมาอย่างยาวนาน แต่ว่ากระบวนการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านส้มป่อย ยังประสบปัญหาเรื่องของการย้อมสีผ้าแล้วไม่ทน หรือย้อมผ้าแล้วสีตก ตลอดจนจนถึงการทอผ้าที่ไม่ได้ขนาด ความหนาแน่นตามมาตรฐานกำหนดไว้ หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วได้มีการลงพื้นที่หาปัญหาและใช้วิทยาศาสตร์หาทางแก้ จากปัญหาการย้อมผ้าสีตกหรือสีติดไม่ทนทานนั้น เกิดจากกระบวนการย้อมซึ่งต้องใช้น้ำขณะย้อมในสภาวะเป็นกรดจะช่วยให้การย้อมดีขึ้น จึงลองให้ชาวบ้านใช้ใบจากคั้นส้มป่อยที่มีอยู่ในพื้นที่จำนวนมากนำมาคั้นน้ำสำหรับการย้อมให้ทำให้เกิดสภาวะเป็นกรด ผลที่ได้ออกมาสีติดทนนานและสีไม่ตกเหมือนแต่ก่อน จากนั้นชาวบ้านได้ทำการขอยอดการย้อมด้วยธรรมชาติ จากผลดีโกยหรือองุ่นป่าที่มีในท้องที่ นำมาคั้นและลองย้อมดูทำให้ได้ไหมสีม่วงอ่อนขึ้นเงาสวยงาม และเป็นเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านส้มป่อย ทำให้มียอดการสั่งซื้อเพิ่มขึ้น และใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

คุณชนกชนม์ อักขรวุฒิ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปว่านหางจระเข้ อ.ลือธิม จ.บุรีรัมย์

กลุ่มแปรรูปว่านหางจระเข้ได้มีกระบวนการปลูกว่านหางจระเข้และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เป็นสบู์ และครีม โลชั่นทาผิว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ผลตอบรับดีมากจนมีจำนวนการสั่งซื้อที่มากขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้ประสบกับปัญหาเรื่องของการควบคุมคุณภาพที่ไม่ได้สม่ำเสมอ อายุของผลิตภัณฑ์ที่สั้น และการขอรับรองมาตรฐาน อย. หลังจากเข้าร่วมโครงการได้มีการลงพื้นที่หาปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้าไปในชุมชน นำทีมอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปช่วยปรับปรุงสูตรต่างๆ และให้คำแนะนำแนวทางการควบคุมคุณภาพให้ได้สม่ำเสมอและยึดอายุของผลิตภัณฑ์ จนทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มปลูกและแปรรูปว่านหางจระเข้ อ.ลือธิม จ.บุรีรัมย์ มีคุณภาพที่ดีกว่าตั้งแต่ต้นและเสริมด้วยสูตรต่างๆ จนทำให้ผลิตภัณฑ์กลายเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากขึ้นในปัจจุบัน

นายรัชชัย สุรัตน์

ประธานกลุ่มบ้านดินภูเขาไฟ ตำบลป่าไผ่พัฒนา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ผลิตภัณฑ์สบู่มั้ยี่ชาร์โคล เป็นกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ยึดวิถีตามรอยศาสตร์พระราชา การสนับสนุนของภาครัฐ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์บริการและมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ก่อนเข้าร่วมโครงการ ผลิตภัณฑ์ที่สินค้าไม่มีคุณภาพ เนื้อสบู่มีฟอง ขนาดและน้ำหนักไม่ได้มาตรฐาน หลังจากเข้าร่วมโครงการ ช่วยในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพของถ่านมั้ยี่ชาร์โคล ผู้ประกอบการได้เรียนรู้การทดสอบความเป็นกรด-เบส ของเนื้อสบู่ให้มีความเหมาะสม รวมถึงการชั่งน้ำหนัก และขนาด สีของเนื้อสบู่ ความใสตามมาตรฐาน และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการเกิดฟองไม่มากหรือน้อยเกินไป ตัวสบู่มีความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสม เมื่อเก็บในความชื้นจะไม่มีเหม็นอับ โดยรวมแล้วคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ผ่านมาตรฐาน PS และตัวสบู่ขึ้นรูปสวยงาม การใช้งานมีฟองเหมาะสม เป็นการเพิ่มมูลค่าและต่อยอดผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

นางพิสมัย กองเพ็ญ

เลขาธิการกลุ่มสตรีทอผ้าไหมมัดหมี่จวบคราม
บ้านพนา หมู่ 9 ต.พนา อ.พนา จ.อำนาจเจริญ

กลุ่มทอผ้าข้อมสีธรรมชาติจากภูมิปัญญาชาวบ้านจากคนรุ่นก่อน เป็นวิธีการที่ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทางกลุ่มได้นำเอาองค์ความรู้การข้อมสีผ้าด้วยวัสดุจากธรรมชาติ ที่ไม่เป็นพิษต่อ คน สัตว์ สิ่งแวดล้อม ถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมาสู่ลูกหลานและเป็นเครื่องมือเลี้ยงชีพ แต่ก็มีปัญหาเรื่อง สีไม่คงทน คมสีไม่ได้ ผ้าสีตก ทางกลุ่มขาดความรู้เรื่องวัตถุดิบและกระบวนการข้อมสีธรรมชาติ เพราะใช้แต่ภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วทางกรมวิทยาศาสตร์บริการและทางราชภัฏอุบลราชธานีได้มีการลงพื้นที่มาแก้ไขปัญหาและใช้วิทยาศาสตร์มาช่วยในการแก้ปัญหา เรื่องของสีธรรมชาติที่นำมาข้อมผ้า จากของเดิมที่ทางกลุ่มข้อมแล้วสีตกเยอะ เช่น การข้อมสีจากดอกดาวเรือง แล้วหลังจากอาจารย์มาสอนก็ทำให้สีไม่ตก สีสวยมากขึ้น สามารถข้อมสีในการข้อมได้ ทำให้ฝ่ายที่ข้อมด้วยสีธรรมชาตินั้น พอนำมาใช้ในการทอผ้าของกลุ่ม ถือว่าได้ผลผลิตและชิ้นงานที่สวยงาม

นางวัลย์ภรณ์ สมสุข

ประธานกลุ่มสมุนไพรบ้านโคกกอดอนยาง ต.บ่อยาง อ.หนองจิก จ.ปัตตานี

กอดอนยาง ผลิตภัณฑ์น้ำมันนวดสมุนไพร โดยใช้ส่วนผสมจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผ่านการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น แต่ปัญหาที่พบคือ มีการใช้น้ำมันถั่วเหลืองในการผลิต ทำให้น้ำมันนวดสมุนไพรมีความหนืดและเหม็นหืน และมีตะกอนที่เกิดจากการเคี้ยวสมุนไพรที่มีหลากหลายชนิดเป็นเวลานาน และกรองเพียงแค่วางเดียว หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้ว ทางกรมวิทยาศาสตร์บริการ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ลงพื้นที่สำรวจปัญหาและหาแนวทางการแก้ไข โดยให้ใช้น้ำมันมะพร้าวหรือน้ำมันปาล์มในการผลิตน้ำมันนวดสมุนไพร แทนการใช้น้ำมันถั่วเหลือง และสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตน้ำมันนวดสมุนไพรที่ถูกต้อง จึงส่งผลให้ตอนนี้ น้ำมันนวดสมุนไพร กลุ่มสมุนไพรบ้านโคกกอดอนยาง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

นางสาวอนิรา แววยิชะ

กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านไอสะเตียรย์ อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส

ผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพร โดยมีกระบวนการตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกสมุนไพร การตากแห้ง ตลอดจนขั้นตอนการผลิตลูกประคบ โดยใช้อุปกรณ์ในครัวเรือนในการผลิต ซึ่งพบปัญหาผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพร มีความชื้น ส่งผลให้อายุการใช้งานน้อย โดยพบ ยีสต์ เชื้อรา และค่าความชื้นเกินมาตรฐาน หลังจากเข้าร่วมโครงการ นักวิทยาศาสตร์ได้ลงพื้นที่เพื่อหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ไข โดยพบว่าปัญหาเกิดจากอุปกรณ์ที่ใช้ และระยะเวลาในการตากแห้ง จึงได้จัดอบรม เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องการผลิตลูกประคบสมุนไพร ที่ถูกสุขลักษณะ ส่งผลให้ลูกประคบสมุนไพรมีอายุการใช้งานยาวนานยิ่งขึ้น

หนังสือสรุปผลการดำเนินงาน

โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ใน 10 จังหวัดเป้าหมาย (Big Rock)
ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ที่ปรึกษา

อุมาพร สุขม่วง	อธิบดี
อุรวรรณ อุ่นแก้ว	รองอธิบดี
จันทร์เพ็ญ เมฆาอภิรักษ์	รองอธิบดี

คณะผู้จัดทำ

ชัยวัฒน์ อานีรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน
อาภาพร สินธุสาร	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
สุบงกช ทรัพย์แดง	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
เกรียงไกร นาคะเกษ	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
วริศรา แสงไพโรจน์	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
อารีรัตน์ โพธิ์สุวรรณ	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
ก่องพงศ์ หงษ์ศรี	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
วิภาวรรณ ศรีมุข	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
ดวงกมล เซาว์ศรีหมุก	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
จิตต์เรขา ทองมณี	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
สุวรรณณี แทนธานี	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
วัลย์พร ร่มรื่น	นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ
เจนจิรา อยู่พะเพนียด	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ
โชติรส ชูจันทร์	นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ
จิตลดา คณีกุล	นักวิชาการเผยแพร่
โสธยา อินทรเกษม	นักจัดการงานทั่วไป

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย	: กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ISBN	: 978-974-7581-25-6
จำนวนพิมพ์	: 1,000 เล่ม
พิมพ์ที่	: บริษัท ภูริพันธ์ การพิมพ์ ที่อยู่ 1/16-17 ต.บางกรวย อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130 โทร. 0 2879 5839 โทร. 0 2879 5177

กรมวิทยาศาสตร์บริการ DEPARTMENT OF SCIENCE SERVICE

75/7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ : 0 2201 7000 โทรสาร : 0 2201 7466

เว็บไซต์ : <http://www.dss.go.th>

Facebook : www.facebook.com/DSSTHAISCIENCE

facebook DSS

Line @ DSS